

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 6 iunie 2012 (19.06)
(OR. en)**

9238/12

**COHOM 128
PESC 513
COSDP 453
FREMP 88
INF 101
JAI 397
RELEX 507**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă :	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar :	Delegațiile
Subiect:	Drepturile omului și democrația în lume: raportul privind acțiunea UE în 2011

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul intitulat Drepturile omului și democrația în lume: raportul privind acțiunea UE în 2011.

Drepturile omului și democrația în lume:

Raportul privind acțiunea UE în 2011

Cuprins

1.	Prezentare generală.....	8
2.	Instrumentele și inițiativele UE în țări din afara UE	16
	Introducere	16
	2.1. Orientările UE privind drepturile omului și dreptul internațional umanitar (DIU).....	16
	2.2. Dialogurile și consultările privind drepturile omului.....	17
	2.3. Deciziile Consiliului și gestionarea crizelor	19
	2.4. Demersuri și declarații	21
	2.5. Clauzele privind drepturile omului din acordurile de cooperare cu țările terțe	21
	2.6. Politica europeană de vecinătate	23
	2.7. Activități finanțate prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO)	27
	2.8. Revizuirea politicii UE privind drepturile omului	30
3.	Chestiuni tematice	33
	Chestiuni tematice legate de orientările UE	33
	3.1. Pedepsa cu moartea	33
	3.2. Tortura și alte tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane sau degradante.....	36
	3.3. Drepturile copilului	39
	3.4. Copiii și conflictele armate	41
	3.5. Apărătorii drepturilor omului.....	43
	3.6. Drepturile femeilor.....	46
	3.7. Femeile, pacea și securitatea	49
	3.8. Promovarea respectării dreptului internațional umanitar.....	56
	Alte chestiuni tematice	62
	3.9. CPI și combaterea impunității.....	62
	3.10. Drepturile omului și terorismul.....	66
	3.11. Libertatea de exprimare inclusiv „noile mijloace de informare”	68
	3.12. Libertatea de asociere și de întrunire	70
	3.13. Libertatea de gândire, de conștiință și religioasă sau de credință	73
	3.14. Persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgender și intersex	76
	3.15. Drepturile omului și mediul de afaceri, inclusiv RSI	79
	3.16. Sprijinirea democrației.....	83
	3.17. Sprijinirea alegerilor	86
	3.18. Misiunile de observare a alegerilor (MOA).....	87
	3.19. Misiuni de experți electorali (MEE)	90
	3.20. Asistență electorală (AE)	91
	3.21. Fondul european pentru democrație.....	94
	3.22. Colaborarea cu parlamentele din întreaga lume.....	94
	3.23. Drepturile economice, sociale și culturale	97
	3.24. Azil, migrație, refugiați și persoane strămutate	99
	3.25. Traficul de persoane.....	104
	3.26. Rasismul, xenofobia, nediscriminarea și respectarea diversității	108
	3.27. Drepturile persoanelor care aparțin minorităților.....	111
	3.28. Drepturile persoanelor cu handicap	114
	3.29. Aspecte legate de populațiile indigene.....	116
4.	Acțiunea UE în cadrul forumurilor internaționale.....	120

4.1.	Cea de a 66-a sesiune a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite.....	120
4.2.	Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite	122
4.3.	Consiliul Europei	128
4.4.	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).....	130
5.	Chestiuni la nivel de țară și de regiune.....	132
5.1.	Țările candidate și potențialele țări candidate la aderarea la UE	132
	5.1.1. Turcia	132
	5.1.2. Balcanii de Vest	134
	5.1.3. Croația	135
	5.1.4. Fosta Republică iugoslavă Macedonia	136
	5.1.5. Muntenegru	138
	5.1.6. Albania	140
	5.1.7. Bosnia și Herțegovina	142
	5.1.8. Serbia	143
	5.1.9. Kosovo	144
5.2.	Țări asociate politicii europene de vecinătate	147
	5.2.1. Parteneriatul estic	147
	5.2.2. Caucazul de Sud (regional)	148
	5.2.3. Armenia	148
	5.2.4. Azerbaidjan	150
	5.2.5. Georgia	151
	5.2.6. Belarus	153
	5.2.7. Republica Moldova	155
	5.2.8. Ucraina	158
	5.2.9. Uniunea pentru Mediterana	160
	5.2.10. Egipt	160
	5.2.11. Israel	163
	5.2.12. Teritoriile palestiniene ocupate	165
	5.2.13. Iordania	166
	5.2.14. Liban	168
	5.2.15. Siria	169
	5.2.16. Tunisia	171
	5.2.17. Algeria	174
	5.2.18. Maroc	176
	5.2.19. Sahara Occidentală	179
	5.2.20. Libia	179
5.3.	Rusia și Asia Centrală.....	182
	5.3.1. Rusia	182
	5.3.2. Asia Centrală (regional)	184
	5.3.3. Kazahstan	186
	5.3.4. Kârgâzstan	187
	5.3.5. Tadjikistan	188
	5.3.6. Turkmenistan	189
	5.3.7. Uzbekistan	189
5.4.	Africa	191
	5.4.1. Uniunea Africană	191
	5.4.2. Angola	192
	5.4.3. Burundi	193
	5.4.4. Camerun	194

5.4.5. Ciad	196
5.4.6. Côte d'Ivoire	198
5.4.7. Republica Democratică Congo	199
5.4.8. Eritreea	201
5.4.9. Etiopia	202
5.4.10. Gambia	204
5.4.11. Guineea	204
5.4.12. Guineea-Bissau	205
5.4.13. Kenya	206
5.4.14. Liberia	208
5.4.15. Madagascar	209
5.4.16. Malawi	210
5.4.17. Mauritania	211
5.4.18. Niger	212
5.4.19. Nigeria	212
5.4.20. Rwanda	214
5.4.21. Senegal	215
5.4.22. Somalia	217
5.4.23. Africa de Sud	218
5.4.24. Sudan	219
5.4.25. Sudanul de Sud	220
5.4.26. Togo	222
5.4.27. Uganda	223
5.4.28. Zimbabwe	225
5.5. Orientul Mijlociu și Peninsula Arabică	227
5.5.1. Arabia Saudită	228
5.5.2. Bahrain	229
5.5.3. Iran	230
5.5.4. Irak	232
5.5.5. Yemen	234
5.6. Asia și Oceania	235
5.6.1. Afganistan	235
5.6.2. Bangladesh	238
5.6.3. Birmania/Myanmar	239
5.6.4. Cambodgia	241
5.6.5. China	241
5.6.6. Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC)	244
5.6.7. Fiji	245
5.6.8. India	246
5.6.9. Indonezia	247
5.6.10. Japonia	248
5.6.11. Laos	249
5.6.12. Malaysia	250
5.6.13. Nepal	252
5.6.14. Pakistan	254
5.6.15. Filipine	256
5.6.16. Sri Lanka	257
5.6.17. Thailanda	259
5.6.18. Timorul de Est	260

5.6.19.	Vietnam	261
5.7.	America de Nord și America de Sud	262
5.7.1.	Canada	262
5.7.2.	SUA	262
5.7.3.	Argentina	265
5.7.4.	Bolivia	266
5.7.5.	Brazilia	267
5.7.6.	Chile	268
5.7.7.	Columbia	268
5.7.8.	Ecuador	270
5.7.9.	El Salvador	271
5.7.10.	Guatemala	271
5.7.11.	Honduras	272
5.7.12.	Mexic	274
5.7.13.	Nicaragua	275
5.7.14.	Paraguay	276
5.7.15.	Suriname	277
5.7.16.	Peru	277
5.7.17.	Uruguay	278
5.7.18.	Venezuela	278
5.7.19.	Cuba	279
5.7.20.	Republica Dominicană	280
5.7.21.	Haiti	281
5.7.22.	Jamaica	281
6.	Acțiunile Parlamentului European în domeniul drepturilor omului	282
7.	Lista abrevierilor	296
	Annex 1 - Pledges made to the 31st International Conference of the Red Cross and Red Crescent, Geneva, 28 November to 1 December 2011.	305
	Joint pledge by EU Member States and National Red Cross Societies	310
	Anexa 2 - Rezoluții privind drepturile omului în 2011	311

Prefață

Anul 2011 a reprezentat un an deosebit de important pentru drepturile omului și democrație. În Orientul Mijlociu și Africa de Nord, femeile și bărbații, tineri și mai puțin tineri, reprezentând întreaga societate, și-au manifestat curajul prin exprimarea demnității lor umane profunde. Prin aceasta, au reprezentat un model pentru întreaga lume.

Schimbările pe care le-au generat au necesitat un răspuns puternic din partea UE. Ne-am ridicat la înălțimea așteptărilor elaborând un răspuns nou în contextul schimbărilor din țările vecine.

Drepturile omului și democrația profund ancorată s-au aflat în centrul acestei abordări.

Anul trecut, m-am referit la angajamentul nostru de a consolida activitatea UE, de a fi spori eficiența în apărarea și în promovarea drepturilor omului. Aceasta a dus la creionarea unei viziuni coerente pentru această activitate și pe care am prezentat-o, în decembrie 2011, într-o comunicare comună împreună cu Comisia Europeană privind „Drepturile omului și democrația în centrul acțiunilor externe ale UE”.

Următoarele etape, în 2012, vor fi punerea în practică a recomandărilor din comunicare. Aceasta va necesita eforturi concertate ale UE în ansamblu: nu doar din partea instituțiilor UE, ci și din partea statelor membre ale UE și ale societății civile.

Provocarea este de amploare, dar va fi reflectată în următoarea ediție a raportului anual. Pentru moment, este oportun să prezentăm o sinteză a activității laborioase desfășurate de UE în 2011 în sensul concretizării drepturilor. Salut curajul celor care au contribuit la acest proces vital.

1. Prezentare generală

În 2011, UE a confirmat, prin vorbe și prin fapte deopotrivă, faptul că drepturile omului se află în centrul acțiunii UE în întreaga lume. Angajamentul SEAE în primul an complet de funcționare s-a reflectat în activitatea din întregul an cu privire la o comunicare comună a Înalțului Reprezentant și a Comisiei Europene, adoptată la 12 decembrie, intitulată „Drepturile omului și democrația în centrul acțiunilor externe ale UE - către o abordare mai eficientă”. Comunicarea a prezentat o serie de idei pentru dezvoltarea în continuare a strategiei UE în acest domeniu.

Primăvara arabă a reprezentat un moment definitiv în primul an de funcționare a SEAE. O comunicare comună din 8 martie 2011 a Înalțului Reprezentant Ashton și a Comisiei Europene a subliniat necesitatea sprijinirii cererii de participare politică, demnitate, libertate și oportunități de angajare, și stabilește o abordare bazată pe respectarea valorilor universale și a intereselor comune.

Societatea civilă a avut un rol esențial în schimbările generate de Primăvara arabă, în contextul general al unei marje tot mai limitate a societăților civile în numeroase țări. UE s-a pronunțat rapid cu privire la problemele cu care se confruntă organizațiile societății civile și a invitat toate statele să respecte **libertatea de asociere și libertatea de întrunire**, și să adopte legi conforme cu standardele internaționale. Sprijinul pentru societatea civilă a fost accentuat, îndeosebi prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului.

Primăvara arabă a arătat și importanța rețelelor sociale și a internetului în promovarea reformei și în susținerea drepturilor omului. În cadrul relațiilor sale bilaterale cu țările terțe și în cadrul forumurilor internaționale, UE a condamnat în mod repetat restricțiile **libertății de exprimare și ale accesului la internet**, precum și arestarea bloggerilor. UE este hotărâtă să se asigure că internetul rămâne un motor al libertății politice. Prin urmare, în decembrie 2011, aceasta a lansat „Strategia fără deconectare” pentru dezvoltarea instrumentelor care permit UE, în cazurile adecvate, să sprijine organizațiile societății civile sau cetățeni individuali, să eludeze întreruperile arbitrare ale accesului la tehnologiile de comunicații electronice, inclusiv la internet.

În 2011, UE a răspuns ferm numărului în creștere de acte de **intoleranță și discriminare religioasă** din întreaga lume. Consiliul Afaceri Externe din februarie a adoptat concluzii care au reiterat îngrijorarea profundă a UE și condamnarea oricărei intoleranțe, discriminări sau violențe. Mesajele privind libertatea religioasă și de credință au fost trimise delegațiilor UE în februarie 2011 cu mandatul de a monitoriza îndeaproape situația în țările-gazdă, în coordonare cu ambasadatele statelor membre ale UE. Raportul anual al UE privind drepturile omului, făcut public în septembrie 2011, a abordat în profunzime libertatea religioasă și de credință. UE a depus o activitate susținută în cadrul ONU pentru a consolida consensul cu privire la necesitatea combaterii intoleranței religioase și a protecției libertății religioase sau de credință, evitând totodată concepte care vizează protecția religiilor ca atare - mai degrabă decât a persoanelor discriminate în virtutea religiei sau credinței lor - în detrimentul altor drepturi esențiale ale omului, precum libertatea de exprimare. În 2011, s-au înregistrat progrese însemnate cu privire la consensul obținut pentru prima dată la Geneva și New York cu privire la rezoluțiile referitoare la libertatea religioasă și de credință și la combaterea intoleranței religioase, propuse de UE și, respectiv, de Organizația de Cooperare Islamică.

Statele membre ale Uniunii Europene care sunt membre ale Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU au votat și ele, iar votul a fost convenit de Uniunea Europeană în ansamblu - pentru rezoluția memorabilă privind drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen adoptată de Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU la 17 iunie. La 27 septembrie, Înaltul Reprezentant Ashton a ținut un discurs în cadrul reuniunii plenare a Parlamentului European, în care a prezentat activitatea UE și a statelor membre pentru garantarea drepturilor omului pentru persoanele LGBTI din întreaga lume, și a afirmat că „la fel cum nu putem permite discriminarea pe motive de culoare și credință, nu o putem permite nici pe motive de sexualitate și gen”.

În 2011, UE a avut în continuare un rol proeminent în **sistemul ONU privind drepturile omului**. La 23 februarie 2011, UE a avut un rol decisiv în convocarea reuniunii speciale privind **Libia** a Consiliului pentru Drepturile Omului (CDO) al ONU, în care s-a formulat recomandarea istorică a suspendării Libiei din CDO. În 2011, UE a evocat în mai multe rânduri situația drepturilor omului în **Siria** în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU și în cadrul Comisiei a III-a a Adunării generale a ONU, creând o alianță de țări din toate regiunile, inclusiv din lumea arabă. Rolul UE a fost esențial în instituirea comisiei independente de anchetă privind situația drepturilor omului în Siria.

În iunie 2011, UE a obținut adoptarea unei rezoluții a CDO privind situația drepturilor omului în **Belarus**. De asemenea, UE a promovat în continuare rezoluțiile privind **Birmania/Myanmar** și **RPDC**, atât în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului, cât și în cadrul Adunării generale.

În martie 2011, cincisprezece state membre ale UE au luat parte la un grup care a pregătit declarația privind „încetarea actelor de violență și a altor încălcări ale drepturilor omului bazate pe orientarea sexuală și pe identitatea de gen”, convenită de 85 de țări în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU. De asemenea, UE a salutat rezoluția extrem de importantă privind **drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen**, sprijinită de state din toate regiunile și inițiată de Africa de Sud, adoptată în iunie 2011 de Consiliul pentru Drepturile Omului.

În cooperare cu grupul țărilor din America de Sud, UE a reușit să prelungească mandatul reprezentantului special al Secretarului General al ONU privind **copiii și conflictele armate** în cadrul Adunării generale a ONU. UE a actualizat, de asemenea, lista țărilor prioritare pentru punerea în aplicare a orientărilor UE privind copiii și conflictele armate în conformitate cu lista ONU.

UE a sprijinit cu tărie aprobarea principiilor directoare ale ONU **pentru afaceri și drepturile omului** de către Consiliul pentru Drepturile Omului, în iunie 2011. Principiile directoare ale ONU au fost incorporate și în cadrul de politică al UE privind responsabilitatea socială a întreprinderilor. Comunicarea „O strategie reînnoită a RSI” și Comunicarea „Drepturile omului și democrația în centrul acțiunii externe a UE” din 2011 recunosc principiile directoare ale ONU ca pe niște standarde internaționale privind afacerile și drepturile omului pe care toate întreprinderile europene trebuie să le respecte. Ambele documente propun acțiuni concrete pentru punerea în aplicare a principiilor directoare ale ONU.

UE are o tradiție îndelungată de sprijinire a **combaterii impunității** pentru infracțiunile cele mai grave care preocupă comunitatea internațională în ansamblu. După cum s-a angajat în cadrul Conferinței de revizuire de la Kampala, UE a actualizat Poziția comună 2003/444/PESC prin Decizia 2011/168/PESC a Consiliului, adoptată la 21 martie 2011. Obiectivul noii decizii a Consiliului îl reprezintă promovarea sprijinului universal acordat Statutului de la Roma prin promovarea celei mai largi participări posibile la acesta, menținerea integrității Statutului de la Roma, susținerea independenței Curții și a funcționării eficace și eficiente a acesteia, sprijinirea cooperării cu Curtea și susținerea punerii în aplicare a principiului complementarității.

În toamna anului 2011, UE a lansat revizuirea **Orientărilor privind promovarea și protecția drepturilor copilului** pentru a le adapta la noile evoluții la nivel internațional, precum și la prioritățile în materie de drepturile omului definite la nivel local. În iarna anului 2011, UE a lansat o campanie de promovare tematică (*démarche*) în sprijinul campaniei globale a ONU privind ratificarea celor două protocoale opționale la Convenția cu privire la drepturile copilului. UE va sprijini în continuare ratificarea instrumentelor respective, precum și a Convenției 182 a OIM privind cele mai grave forme ale muncii copiilor, la nivel local, prin dialog politic și prin alte activități de sensibilizare, până în iunie 2012.

Manifestând un sprijin permanent pentru abolirea **pedepsei cu moarte**, Înalțul Reprezentant Ashton a salutat, în numele UE, abolirea pedepsei cu moartea în statul Illinois din SUA, în martie 2011. Un moratoriu de facto a fost introdus în statul Oregon din SUA în noiembrie 2011, moment marcat printr-o declarație a Înalțului Reprezentant Ashton.

În 2011, s-au înregistrat progrese interne din perspectiva angajamentul UE față de situația **femeilor în raport cu pacea și securitatea**. La 13 mai 2011, Consiliul a adoptat „Raportul privind indicatorii UE pentru o abordare cuprinzătoare a punerii în aplicare de către UE a Rezoluțiilor 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea”. Acesta arată că UE a luat măsuri concrete pentru a consolida mecanismele de protecție pentru grupurile vulnerabile, precum femeile și copiii, și asigură un instrument pentru a urmări activitatea UE în acest domeniu, accentuând totodată răspunderea din perspectiva angajamentelor anterioare. Următorul raport este prevăzut pentru 2013.

Uniunea Europeană caută să includă o **clauză privind drepturile omului** în toate acordurile politice cadru, cum ar fi acordurile de asociere și acordurile de parteneriat și cooperare încheiate cu țări terțe. Clauza privind drepturile omului prevede că drepturile omului, astfel cum au fost stabilite în Declarația Universală a Drepturilor Omului, orientează politicile interne și externe ale părților și constituie un element esențial al acordului. Cu toate acestea, în 2011, nu au fost semnate și nu au intrat în vigoare noi acorduri care să conțină o clauză privind drepturile omului. La nivel bilateral, UE a desfășurat peste 40 de **dialoguri privind drepturile omului** cu țări terțe, reprezentând tot atâtea oportunități de abordare eficientă a preocupărilor UE legate de drepturile omului.

UE a lansat elaborarea **strategiilor de țară privind drepturile omului** pentru peste 160 de țări din întreaga lume, în 2011 fiind elaborate 130 de astfel de strategii. Obiectivele-cheie urmărite prin această abordare sunt: obținerea unei înțelegeri mai bune și mai cuprinzătoare a provocărilor-cheie privind drepturile omului în țările partenere; axarea acțiunii UE pe priorități-cheie în țările partenere, atât în termeni de politică, cât și în termeni de asistență financiară, pentru a ne putea adapta mai bine abordarea la situațiile din fiecare țară, fiind astfel mai eficienți, după cum a cerut Înalțul Reprezentant; facilitarea și integrarea activităților relevante ale statelor membre și ale misiunilor diplomatice ale UE la fața locului; și contribuția într-un mod mai cuprinzător și mai pertinent la diferitele strategii de țară și regionale.

La 8 – 9 decembrie 2011, SEAE, în strânsă cooperare cu ONG-urile partenere, a desfășurat cel de al 13-lea **Forum anual UE-ONG privind drepturile omului** cu următoarele două teme: *stimularea punerii în aplicare a orientărilor UE privind dreptul internațional umanitar și examinarea de către UE a situației drepturilor omului și noul cadru financiar multianual - de la recomandări la acțiune*. Forumul a reprezentat o ocazie pentru ONG-uri de a își prezenta experiența de la față locului, de a își exprima opiniile privind politicile UE și de a face recomandări UE cu privire la modul în care ar putea fi îmbunătățită punerea în aplicare. Rezultatele forumului vor fi examinate cu atenție de SEAE și de grupurile de lucru ale Consiliului.

Ca răspuns la evoluțiile îngrijorătoare ale drepturilor omului în **Belarus** în urma alegerilor prezidențiale din decembrie 2010, UE a mobilizat comunitatea internațională pentru a răspunde cu fermitate încălcărilor drepturilor omului. În iunie 2011, sub conducerea Uniunii Europene, Consiliul pentru Drepturile Omului a adoptat o rezoluție care l-a însărcinat pe Înaltul Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului să raporteze, în termen de un an, cu privire la evoluțiile drepturilor omului în Belarus și să formuleze recomandări pentru acțiuni viitoare. Între timp, UE a luat o serie de măsuri bilaterale care au crescut considerabil asistența pentru apărătorii drepturilor omului și societatea civilă și, în același timp, au sporit presiunea asupra regimului pentru ca acesta să respecte drepturile omului și să îi elibereze pe toți deținuții politici.

Comunicarea comună privind politica europeană de vecinătate intitulată „Un răspuns nou în contextul schimbărilor din țările vecine”, adoptată la 25 mai 2011, a inclus o propunere de creare a **Fondului european pentru democrație**, salutată ulterior în concluziile Consiliului Afaceri Externe. Obiectivul său este instituirea Fondului european pentru democrație ca organism autonom cu personalitate juridică în temeiul legislației unui stat membru. Fondul european pentru democrație ar fi axat inițial, dar nu exclusiv, pe vecinătatea europeană și ar constitui un mijloc nou de facilitare a sprijinului european pentru factorii politici din tranzițiile democratice sau în lupta pașnică pentru democrație.

În 2011, UE a desfășurat 10 **misiuni de observare a alegerilor** (MOA). Cinci MOA ale UE au însoțit și au conferit o credibilitate sporită unor schimbări majore (schimbarea de regim din Tunisia, crearea unei noi țări în Sudanul de Sud, tranziția de la un regim militar la un regim civil în Niger, alternanța mult-așteptată a opoziției politice în Peru și Zambia), trei MOA au însoțit o realgere relativ calmă a autorităților la putere (Nigeria, Ciad și Uganda), în timp ce două MOA s-au desfășurat în contexte electorale extrem de dificile (Nicaragua și RDC). UE a desfășurat, de asemenea, misiuni de experți electorali (MEE) în Benin, Liberia, Côte d'Ivoire, Maroc, Guatemala, Thailanda, Republica Centrafricană și Gambia. Parlamentul European și-a desfășurat propriile delegații în toate MOA ale UE, dând un plus de vizibilitate și subliniind angajamentul politic al UE.

Considerând că **societățile militare și de securitate** private (PMSC) ar trebui să fie ținute răspunzătoare pentru posibilele încălcări ale drepturilor omului atunci când își desfășoară operațiile, UE s-a implicat constructiv în prima sesiune a Grupului de lucru al Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU cu privire la un posibil cadru internațional de reglementare pentru PMSC în mai 2011. UE a subliniat necesitatea, din prima etapă, de a revizui inițiativele existente și lacunele actuale în ceea ce privește răspunderea pentru încălcările drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar.

2. Instrumentele și inițiativele UE în țări din afara UE

Introducere

2.1. Orientările UE privind drepturile omului și dreptul internațional umanitar (DIU)

Cele opt așa-numite „orientări” constituie coloana vertebrală a politicii UE în domeniul drepturilor omului. Deși nu au forță juridică obligatorie, acestea au fost adoptate în unanimitate de Consiliul UE și reprezintă, în consecință, expresia politică puternică a priorităților UE. De asemenea, acestea oferă instrumente concrete care îi ajută pe reprezentanții UE din întreaga lume să înregistreze progrese cu privire la politica în materie de drepturile omului. Prin urmare, orientările consolidează coerența și consecvența politicii UE în domeniul drepturilor omului.

În prezent, UE dispune de orientări privind drepturile omului cu privire la următoarele subiecte:

- pedeapsa cu moartea (adoptate pentru prima dată în 1998)
- tortura și alte tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane sau degradante (adoptate pentru prima dată în 2001)
- dialogurile privind drepturile omului (adoptate pentru prima dată în 2001)
- copiii și conflictele armate (CAAC) (adoptate pentru prima dată în 2003)
- apărătorii drepturilor omului (adoptate pentru prima dată în 2004)
- promovarea și apărarea drepturilor copilului (adoptate pentru prima dată în 2007)
- violențele împotriva femeilor și combaterea tuturor formelor de discriminare la adresa femeilor (adoptate pentru prima dată în 2008)
- promovarea respectării dreptului internațional umanitar (adoptate pentru prima dată în 2005).

Mai multe informații despre orientări se pot găsi în broșura publicată în martie 2009. Acestea sunt de asemenea disponibile on-line în toate limbile UE, precum și în rusă, chineză, arabă și persană.

În 2010 s-a convenit că există necesitatea de a adapta abordarea UE la situații individuale, respectând în același timp coerența acțiunilor UE la nivel global. În acest sens, a fost decisă stabilirea unor strategii locale privind drepturile omului pentru diverse țări, revizuiuindu-ne în mod constant prioritățile și utilizarea în cel mai eficient mod a diverselor noastre instrumente, respectându-ne în același timp partenerii.

2.2. Dialogurile și consultările privind drepturile omului

În 2011, UE a dezvoltat dialogurile sale politice dedicate privind drepturile omului cu un număr tot mai mare de parteneri. Un nou dialog privind drepturile omului a fost instituit cu Algeria în 2011 ca parte a politicii europene de vecinătate. Au fost luate măsuri pentru a formaliza dialogul privind drepturile omului cu Africa de Sud și au avut loc contacte inițiale cu Republica Coreea pentru a stabili consultări periodice privind drepturile omului.

În 2011, au avut loc dialoguri oficiale sau subcomitete privind drepturile omului cu următorii parteneri: Uniunea Africană, Algeria, Argentina, Armenia, Brazilia, Belarus, Cambodgia, Chile, China, Columbia, Georgia, India, Indonezia, Iordania, Kazahstan, Kârgâzstan, Laos, Liban, Mexic, Republica Moldova, Maroc, Autoritatea palestiniană, Pakistan, Tadjikistan, Turkmenistan și Vietnam. Au avut loc consultări cu privire la chestiuni legate de drepturile omului cu Canada, Israel, Japonia, Noua Zeelandă, Rusia, SUA și cu țările candidate (Croația, Islanda, Turcia și FYROM).

Sesiuni ale dialogurilor instituite privind drepturile omului cu Egipt, Sri Lanka și Tunisia nu s-au putut desfășura în 2011. Sesiunea anuală cu Pakistan a fost amânată pentru începutul anului 2012. Dialogul privind drepturile omului cu Iranul este suspendat din 2006.

Ca parte a revizuirii politicii UE în domeniul drepturilor omului, au fost identificate în 2011 cele mai bune practici pe baza acestor dialoguri pentru a le spori impactul, în trei moduri: în primul rând, printr-o mai bună integrare a lor în relația globală cu țara terță vizată, până la reuniuni la nivel înalt; în al doilea rând, prin asigurarea unei legături mai strânse cu alte instrumente de politică în domeniul drepturilor omului, îndeosebi noile strategii de țară privind drepturile omului; în al treilea rând, prin axarea pe continuarea dialogurilor prin planuri de acțiune concrete, reforme legislative și proiecte pe care UE le poate sprijini prin instrumentele sale, inclusiv asistența în domeniul cooperării.

În acest context, a fost acordată o atenție deosebită stabilirii calendarului dialogurilor privind drepturile omului, punându-se accentul pe situația internă a drepturilor omului, inclusiv pe cazurile individuale. Chestiunile multilaterale la nivelul ONU și al organizațiilor regionale relevante sunt incluse tot mai mult ca puncte standard pe agenda dialogurilor. UE este, de asemenea, reactivă la solicitările din partea țărilor partenere de a discuta chestiunile interne ale UE privind drepturile omului, în strânsă cooperare cu statele membre ale UE.

Planurile de acțiune convenite sau în curs de revizuire cu țările din sudul PEV s-au dovedit esențiale în structurarea agendei dialogurilor privind drepturile omului cu respectivele țări, oferind și criterii de referință utile pentru facilitarea evaluării periodice a acestor dialoguri, astfel cum prevăd orientările UE referitoare la dialogurile privind drepturile omului, care urmează să fie armonizate cu actualizarea periodică și revizuirea strategiilor de țară privind drepturile omului.

În conformitate cu cele mai bune practici, s-au generalizat consultările cu societatea civilă, atât la nivel central, cât și în țările vizate, precum și informările în urma dialogurilor. În plus, circa 10 seminarii dedicate societății civile au avut loc în 2011 pentru a informa dialogurile oficiale privind drepturile omului. În 2011, UE a continuat negocierile cu autoritățile chineze în vederea îmbunătățirii modalităților dialogului UE-China privind drepturile omului în acord cu recomandările examinării din 2010 a dialogului. Examinarea consultărilor UE-Rusia privind drepturile omului împreună cu Rusia s-a încheiat în 2011; pe această bază, UE se implică împreună cu autoritățile ruse pentru îmbunătățirea modalităților și a fondului dialogului.

În plus, aproape toate cele 79 de țări din Africa, zona Caraibilor și Pacific care sunt părți la Acordul de la Cotonou poartă un dialog cu UE în temeiul articolului 8 din acord, cuprinzând o evaluare periodică a progreselor înregistrate în ceea ce privește respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice, a statului de drept și a bunei guvernări. Potrivit articolului 9 din Acordul de la Cotonou, respectarea drepturilor omului, principiile democratice și statul de drept constituie elemente esențiale ale acestuia și sunt ca atare supuse clauzei de soluționare a litigiilor de la articolul 96 pe baza cărora consultările și măsurile corespunzătoare, inclusiv (în ultimă instanță) suspendarea acordului pot fi întreprinse cu privire la țara în cauză.

În 2011, au fost aplicate măsurile corespunzătoare unui număr de cinci țări: Zimbabwe, Fiji, Guinea, Guinea-Bissau și Madagascar. Aplicarea procedurii de la articolul 96 pentru Niger a fost întreruptă.

2.3. Deciziile Consiliului și gestionarea crizelor

UE a continuat punerea în aplicare și consolidarea politicilor sale specifice legate de drepturile omului, drepturile femeii, pacea și securitatea în cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC) și pentru dezvoltarea în continuare a acquis-ului, precum și punerea în aplicare a orientărilor privind protecția civililor în misiunile și operațiile PSAC. Chestiunea integrării drepturilor omului și a aspectelor de gen în PSAC a continuat să fie discutată de grupurile de lucru relevante ale Consiliului și să fie parte a planificării, derulării și a proceselor de lecții învățate ulterioare ale misiunilor și operațiilor PSAC. În 2011, nu au fost desfășurate noi misiuni sau operații PSAC.

În special, a început activitatea privind punerea în aplicare a recomandărilor cuprinse în raportul „Lecții și bune practici pentru integrarea drepturilor omului și a egalității de gen în misiunile civile și operațiile militare ale PSAC” aprobat de Consiliu în decembrie 2010. Pentru a menține cadrul de politică al UE privind femeile, pacea și securitatea în acord cu cele mai recente evoluții (îndeosebi adoptarea RCSONU ulterioare privind femeile, pacea și securitatea, precum și lecțiile identificate de PSAC/UE începând cu anul 2008), SEAE a inițiat și un proces de revizuire pentru a actualiza documentul operațional „Punerea în aplicare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite consolidată prin Rezoluția 1820 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite în contextul PESA”, adoptat în 2008.

Elaborarea unor module de formare privind drepturile omului, genul și protecția copilului a fost o altă evoluție esențială în 2011, pe baza liniilor generale ale elementelor privind drepturile standard ale omului în UE și formarea în domeniul genului din „Pachetul de trei proiecte de concepte care conțin elemente minime standard pentru formarea privind drepturile omului, genul și protecția copilului în contextul PSAC” adoptate în decembrie 2010. Acestea sunt elaborate în cooperare cu institute de formare din statele membre ale UE și cu societatea civilă.

În iunie 2011, SEAE a organizat cea de a treia reuniune anuală a consilierilor și punctelor focale în materie de gen ale misiunilor și operațiilor PSAC. În plus, toți șefii civili de misiuni PSAC au fost informați cu privire la politica UE în domeniul drepturilor omului și genul în cadrul unui seminar în aprilie 2011. Fiind anul de constituire a SEAE, au fost depuse eforturi deosebite pentru facilitarea schimbului de informații între toate serviciile implicate în domeniul gestionării crizelor și al experienței relevante în privința drepturilor omului, genului și protecției civile din cadrul SEAE.

2.4. Demersuri și declarații

UE acordă o importanță deosebită menținerii chestiunilor legate de drepturile omului în atenția publicului. Din acest motiv, aceasta se folosește deseori de declarații publice pentru a-și manifesta îngrijorarea sau pentru a saluta evoluții pozitive. Declarațiile sunt convenite în unanimitate.

În alte cazuri, atunci când consideră că este mai eficient, UE preferă să facă demersuri.

Demersurile, sau abordările diplomatice oficiale, sunt instrumente importante pentru orice politică externă și sunt utilizate de UE pentru a evoca îngrijorări legate de drepturile omului pe lângă autoritățile din țările din afara UE. De asemenea, UE se folosește cu regularitate de demersuri în toate regiunile lumii pentru a promova universalitatea și integritatea Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale. Demersurile sunt întreprinse, de regulă, în mod confidențial de către reprezentanții locali ai UE.

Subiectele evocate cel mai adesea prin aceste mijloace sunt următoarele: protecția apărătorilor drepturilor omului, detenția ilegală, disparițiile forțate, pedeapsa cu moartea, tortura, protecția copilului, refugiații și solicitanții de azil, execuțiile extrajudiciare, libertatea de exprimare și de asociere, dreptul la un proces echitabil și alegerile.

2.5. Clauzele privind drepturile omului din acordurile de cooperare cu țările terțe

Uniunea Europeană caută să includă o clauză privind drepturile omului în toate acordurile politice cadru, cum ar fi acordurile de asociere și acordurile de parteneriat și cooperare încheiate cu țări terțe. Clauza privind drepturile omului prevede că drepturile omului, astfel cum au fost stabilite în Declarația Universală a Drepturilor Omului, orientează politicile interne și externe ale părților și constituie un element esențial al acordului. În 2011, nu au fost semnate și nu au intrat în vigoare noi acorduri care să conțină o clauză privind drepturile omului.

În 2011, au fost deschise consultări într-un caz în temeiul clauzei privind drepturile omului. Uniunea Europeană a considerat că revolta din 1 aprilie 2010 din Guineea-Bissau și numirea ulterioară a principalilor săi instigatori în posturi înalte în ierarhia militară constituia o încălcare gravă și evidentă a clauzei privind drepturile omului din Acordul de la Cotonou. În consecință, la 31 ianuarie 2011, UE a deschis consultări cu Guineea-Bissau în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou. În cadrul consultărilor, participanții au discutat despre măsurile necesare pentru asigurarea supremației puterii civile, îmbunătățirea guvernantei democratice, garantarea respectării ordinii constituționale și a statului de drept, precum și combaterea impunității și a criminalității organizate. În urma măsurilor luate de Guineea-Bissau privind desfășurarea și încheierea unei anchete judiciare independente referitoare la asasinatele din martie și iunie 2009, punerea în aplicare efectivă a reformei sectorului de securitate și reînnoirea ierarhiei militare pentru a asigura numirea în posturi superioare de comandă a unor persoane care nu au fost implicate în conduită neconstituțională sau acte de violență, UE a decis să încheie consultările și să reia progresiv cooperarea.

În comunicarea din iulie 2011 privind dimensiunea externă a politicii comune în domeniul pescuitului, Comisia a anunțat că va urmări, printre altele, consolidarea acordurilor bilaterale în domeniul pescuitului prin introducerea unei clauze privind drepturile omului în toate aceste acorduri. În consecință, orice încălcare a elementului esențial al drepturilor omului și a principiilor democratice ar putea duce la suspendarea acordului. Au fost parafate protocoale în acest sens cu Capul Verde, Comore, Groenlanda, Guineea-Bissau, Mauritius, Mozambic, São Tomé și Príncipe și Seychelles.

2.6. Politica europeană de vecinătate

Politica europeană de vecinătate (PEV) a fost propusă în 2004. UE a oferit vecinilor săi o relație privilegiată, bazată pe un angajament reciproc față de valorile comune (democrație și drepturile omului, statul de drept, buna guvernare, principiile economiei de piață și dezvoltarea durabilă).

Parteneriatul estic (lansat la Praga în mai 2009), Uniunea pentru Mediterana (Parteneriatul euromediteranean cunoscut anterior sub denumirea de Procesul de la Barcelona, relansat la Paris în iulie 2008) și Sinergia Mării Negre (lansată la Kiev în februarie 2008) sunt cele trei componente ale PEV.

Punerea în aplicare a PEV este promovată și monitorizată în comun prin intermediul comitetelor și a subcomitetelor instituite în cadrul acestor acorduri. S-a convenit că punerea în aplicare a PEV în 2011 va fi subiectul a 12 rapoarte de țară privind progresele înregistrate și a două rapoarte regionale de revizuire a progreselor înregistrate în punerea în aplicare a Parteneriatului estic și a Parteneriatului pentru democrație și prosperitate împărtășită

În 2011, UE a răspuns rapid și cu fermitate unei situații aflată în schimbare rapidă; după ani de relativă stagnare, democrația a prins rădăcini în țările învecinate. UE și-a adaptat politica și instrumentele, și-a reorientat programele de asistență, a pus la dispoziție sprijin tehnic pentru a facilita tranziția democratică și a alocat fonduri suplimentare țărilor învecinate.

UE și-a accelerat angajamentul politic atât în vecinătatea estică, cât și în cea sudică. În est, cea de a doua reuniune la nivel înalt a Parteneriatului estic (Varșovia, septembrie 2001) a evaluat rezultatele obținute de la lansarea Parteneriatului estic și în același timp a confirmat angajamentele politice ale UE și ale vecinilor săi estici de a avansa către o asociere politică și o integrare economică mai aprofundate. În vecinătatea sudică, ca urmare a unei propuneri a Înalțului Reprezentant, Consiliul a numit un reprezentant special pentru regiunea sud-mediteraneeană în vederea dezvoltării dialogului cu țările aflate în tranziție, a accelerării mobilizării UE și a statelor membre și a asigurării coordonării cu instituțiile financiare internaționale și cu sectorul privat.

La 8 martie 2011, Comisia a lansat comunicarea privind „Un parteneriat pentru democrație și prosperitate împărtășită cu țările sud-mediteraneene” pentru a răspunde imediat evenimentelor din primăvara arabă. Comunicarea a subliniat importanța unor standarde mai ridicate în domeniul drepturilor omului, al democrației și al guvernantei responsabile.

O comunicare comună către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Un răspuns nou în contextul schimbărilor din țările vecine” a fost lansată la 25 mai 2011. Noua politică se bazează pe răspunderea comună și un angajament împărtășit față de valorile universale ale drepturilor omului, democrației și statului de drept, implicând un nivel mult mai ridicat de diferențiere. UE a urmărit să răspundă primăverii arabe și a trimis un mesaj clar de solidaritate și susținere popoarelor din sudul Mediteranei și a urmărit de asemenea să răspundă solicitărilor vecinilor estici ai UE privind o asociere politică și o integrare economică aprofundate.

Pentru a susține tranziția democratică, UE a accelerat cooperarea cu Consiliul Europei și a căutat sinergii cu Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei oferind parlamentelor din țările sud-mediteraneene un „statut de partener pentru democrație”. Un program finanțat prin bugetul UE permite vecinătății sudice a UE să descopere expertiza recunoscută a Consiliului Europei în domeniul reformei constituționale, al reformei judiciare și al sistemelor electorale. UE a desfășurat o misiune completă de observare a alegerilor în Tunisia și a trimis experți electorali în Maroc. Uniunea a furnizat asistență tehnică Înaltei Comisii electorale egiptene și a susținut educația votanților și a observatorilor naționali prin intermediul organizațiilor societății civile.

UE s-a adresat din ce în ce mai mult societății civile. În vecinătatea estică, dialogurile privind drepturile omului au fost completate de seminarii comune privind societatea civilă. Forumul societății civile al Parteneriatului estic s-a reunit în noiembrie la Poznan, înainte de reuniunea la nivel înalt a Parteneriatului estic. Ca urmare a revizuirii PEV adoptate în mai 2011, în septembrie a fost creat un mecanism de sprijinire a societății civile, cu un buget de 66 de milioane de euro pentru perioada 2011 – 2013.

Pentru a susține libertatea de exprimare, UE a lansat „Strategia fără deconectare” pentru a asista organizațiile societății civile sau cetățenii individuali să eludeze întreruperile arbitrare ale accesului la tehnologiile de comunicații electronice.

UE a continuat să accelereze eforturile de susținere a drepturilor femeilor în întreaga regiune și să asigure că egalitatea de gen este integrată în toate acțiunile de cooperare relevante. Femeile au fost actori-cheie în cadrul primăverii arabe și nu ar trebui să dispară din transformările care vor urma.

UE și-a sporit eforturile de promovare în întreaga vecinătate a necesității de consolidare a unui sistem judiciar eficient și independent, de a asigura dreptul cetățenilor la un proces echitabil și de a continua să combată corupția.

UE a desfășurat asistență umanitară prin intermediul echipelor ECHO (ajutorul umanitar și protecția civilă ale UE) prezente la frontierele dintre Tunisia și Libia, precum și în partea de est a Libiei, pentru a răspunde nevoilor umanitare și situației în ansamblu. O sumă de 40 milioane de euro a fost pusă la dispoziție pentru acordarea de asistență umanitară populației celei mai afectate din Libia și din țările vecine (Tunisia, Egipt). La 15 mai, contribuția totală a UE (Comisia Europeană și statele membre) s-a ridicat la aproape 103 milioane de euro.

Pentru a susține din punct de vedere financiar eforturile de reformă din țările partenere, UE a realocat 600 de milioane de euro din fondurile existente în vecinătatea sudică către programele de consolidare instituțională din domenii precum reforma judiciară și combaterea corupției. Au fost puse de asemenea la dispoziție, resurse financiare suplimentare din bugetul UE. Comunicarea din mai a propus să aloce până la 1,24 miliarde de euro de resurse suplimentare pentru a susține punerea în aplicare a noii abordări.

În decembrie 2011, Comisia a adoptat propunerea legislativă privind un nou instrument financiar, Instrumentul european de vecinătate (IEV) care va înlocui actualul Instrumentul european de vecinătate și parteneriat (IEVP) din 2014. Acest instrument va consolida în continuare legătura dintre politică și asistență, va introduce o diferențiere sporită între pachetele financiare alocate țărilor partenere într-o dinamică bazată pe stimulente și va include dispoziții simplificate pentru cooperarea transfrontalieră la frontiera externă a UE.

2.7. Activități finanțate prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO)

În 2011, au fost lansate două cereri globale de ofertă în cadrul IEDDO, care au vizat: (i) sprijinirea activiștilor pentru drepturile omului și a societății civile locale care acționează pentru promovarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în țări și regiuni în care acestea sunt cele mai amenințate și unde apărătorii sunt cei mai vulnerabili (15,8 milioane de euro). (ii) consolidarea rolului rețelelor societății civile în promovarea drepturilor omului și a reformei democratice și în sprijinirea acțiunilor împotriva pedepsei cu moartea (21,6 milioane de euro). Rezultatele acestor două cereri vor fi făcute publice în primăvara anului 2012.

La nivel local, circa 90 de delegații ale UE au lansat cereri locale de propuneri (în temeiul Sistemului de ajutor pentru fiecare țară - CBSS) însumând 64,8 milioane de euro destinate sprijinirii societății civile în țările respective în domenii prioritare identificate în prealabil. În plus, IEDDO a reacționat la Primăvara arabă prin punerea rapidă la dispoziție a peste 6 milioane de euro pentru CBSS în Tunisia, Egipt și Libia.

UE rămâne în continuare principalul donator pentru eforturile organizațiilor societății civile din întreaga lume în direcția abolirii pedepsei cu moartea. În 2011, organizațiile societății civile care promovează abolirea acesteia au contribuit la obținerea unor rezultate semnificative, precum abolirea pedepsei cu moartea în Illinois. Mai multe activități de lobby, promovare, cercetare, campanie, consultanță juridică și formare au fost organizate de partenerii IEDDO în întreaga lume.

Două conferințe interguvernamentale importante, la Kigali și la Roma, ambele organizate de organizații ale societății civile și finanțate prin IEDDO, au dat un impuls nou dezbaterii aboliționiste, în vederea votului AG a ONU din 2012 privind moratoriul. Prin IEDDO, Uniunea Europeană, țările terțe și societatea civilă pot conlucra și obține rezultate în direcția restricționării progresive și a abolirii pedepsei cu moartea în întreaga lume.

În ceea ce privește combaterea torturii de către UE, în 2011, IEDDO a sprijinit noi acțiuni ale societății civile în domeniul prevenirii torturii și al reabilitării victimelor torturii. Obiectivul a fost consolidarea politicii UE, îndeosebi punerea în aplicare a Orientărilor UE privind tortura, adoptate de Consiliul Uniunii Europene în 2001. Finanțarea substanțială a proiectelor a contribuit la sprijinirea reabilitării victimelor torturii și a victimelor disparițiilor forțate, a sporit cunoașterea globală a cauzelor profunde ale torturii și a sensibilizat cu privire la protocolul opțional la Convenția împotriva torturii (OPCAT). De exemplu, în Sri Lanka și Nepal, au fost lansate proiecte specifice pentru dezvoltarea capacității funcționarilor de a preveni și aborda tortura și reele tratamente în cadrul poliției și armatei. În alte părți ale lumii, proiectele au vizat consolidarea cercetării, a informării și a mecanismelor de alertă în domeniul torturii și al reelelor tratamente (Guinea, Mexic și Rusia). IEDDO a finanțat și cooperarea între experții medicali și juridici în documentarea cazurilor de tortură și a altor forme de tratamente cu cruzime și degradante în Filipine. Activitatea de promovare s-a desfășurat în direcția stabilirii unor mecanisme naționale de prevenire și a susținerii activității judiciare privind cazurile de tortură și a combaterii impunității în întreaga lume. Alături de Consiliul Internațional pentru Reabilitarea Victimelor Torturii (IRCT) și de Organizația Mondială împotriva Torturii (OMCT), IEDDO a sprijinit, de asemenea, Libia în promovarea și sprijinirea victimelor torturii și a victimelor disparițiilor forțate în Libia post-Kadhafi.

În 2011, IEDDO a continuat să finanțeze Centrul European Interuniversitar de la Veneția și Masteratul european în drepturile omului și democratizare, precum și programe regionale similare din Balcani (Universitatea din Sarajevo), Africa (Universitatea din Pretoria), America de Sud (Universidad Nacional De General San Martin din Buenos Aires) și Asia-Pacific (Universitatea din Sydney).

În 2011, mai multe acțiuni au avut loc pentru sprijinirea și consolidarea cadrului internațional și regional pentru protecția drepturilor omului, justiție, statul de drept și promovarea democrației. A fost sprijinit Secretariatul Forumului insulelor din Pacific pentru asistarea țărilor insulare din cadrul forumului în ratificarea și punerea în aplicare a convențiilor de bază ale Națiunilor Unite în privința drepturilor omului și a Statutului de la Roma al CPI, pentru sensibilizarea și înțelegerea legăturilor dintre drepturile omului și dezvoltare și pentru creșterea capacității naționale a țărilor insulare din cadrul forumului de a integra drepturile omului în politicile guvernamentale și în planurile de dezvoltare ale acestora.

Consiliul Europei a primit sprijin concret pentru două proiecte destinate: (i) consolidării capacităților naționale în Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova, Federația Rusă și Ucraina pentru o protecție mai eficientă a drepturilor omului prin sporirea cunoașterii și a aptitudinilor referitoare la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și la Carta socială europeană revizuită; (ii) sprijinirii politicilor educaționale în domeniul cetățeniei democratice și al educației în domeniul drepturilor omului în Kazahstan.

Pentru asigurarea respectării standardelor internaționale în desfășurarea unor procese echitabile care trebuie să facă dreptate victimelor khmerilor roșii, s-a oferit sprijin pentru Camerele extraordinare ale instanțelor din Cambodgia (ECCC) prin contribuția la partea cambodgiană a bugetului tribunalului.

Cu sprijin financiar din partea IEDDO, au fost organizate în 2011 12 seminarii ale societății civile privind drepturile omului în țări precum Columbia, Bangladesh, Armenia și Tadjikistan, ca o completare la dialogurile politice anuale privind drepturile omului. Cel de al treilea seminar al societății civile UE-Uniunea Africană s-a desfășurat în noiembrie la Bruxelles.

În fine, sprijinirea apărătorilor drepturilor omului a rămas o prioritate pentru IEDDO în 2011. În cadrul fondului său de urgență pentru apărătorii în pericol, IEDDO a acordat o serie de finanțări de mici dimensiuni pentru a sprijini persoane și organizații de apărare a drepturilor omului în achiziționarea de material de protecție, securitate și IT pentru activitatea lor, pentru acoperirea onorariilor avocaților și cheltuielile de reabilitare medicală a activiștilor supuși torturii și relexor tratamente și pentru transferul rapid al apărătorilor drepturilor omului în pericol către locuri sigure. Tot în 2011, un studiu de cartografiere a programelor de protecție pentru apărătorii drepturilor omului în pericol a fost elaborat ca o primă etapă pentru sprijinirea viitoareii instituirii a unei inițiative a EU de asigurare a transferului temporar al activiștilor în pericol în locuri de refugiu sigure.

2.8. Revizuirea politicii UE privind drepturile omului

La 12 decembrie 2011, Comisia Europeană a adoptat o comunicare comună prezentată de Înaltul Reprezentant, intitulată „Drepturile omului și democrația în centrul acțiunilor externe ale UE - către o abordare mai eficientă”. Aceasta este rezultatul unui proces de durată, care a început în cadrul Gymnich (reuniunea informală a miniștrilor de externe ai UE) la Cordoba în martie 2010. Comunicarea s-a bazat pe activitatea pregătită anterior în cadrul reuniunilor informale de la Madrid, Bruges, Budapesta și Varșovia, precum și prin recomandările prezentate de diferiții actori interesați prin intermediul Forumului UE-ONG.

Obiectivul comunicării, astfel cum este formulat la început, a fost „de a deschide o dezbatere cu celelalte instituții europene pe tema modalităților prin care se poate stimula dinamismul, coerența și eficiența politicii externe a UE în domeniul drepturilor omului și al democrației”. Aceasta este o reacție la promisiunea înscrisă în Tratatul de la Lisabona de a așeza drepturile omului, democrația și statul de drept în centrul tuturor acțiunilor externe ale UE și a asigura consecvența între diferitele sale domenii de acțiune externă și punerea în aplicare a principiilor sale de politică externă.

Obiectivul principal al UE este acela „de a preveni încălcările drepturilor omului și, în cazul în care aceste încălcări apar, de a asigura accesul victimelor la justiție și la despăgubiri, precum și angajarea răspunderii celor vinovați”. În vederea unei schimbări radicale a eficacității cu care UE răspunde acestui obiectiv, comunicarea stabilește o viziune a modului în care UE va extinde, aprofunda și eficientiza acțiunea sa pe scena internațională. Făcând acest lucru, comunicarea reafirmă angajamentul UE față de universalitatea, indivizibilitatea și interdependența tuturor drepturilor omului - civile, politice, economice, sociale și culturale.

Comunicarea propune acțiuni în patru domenii:

a) Revizuirea execuției: adoptarea unor acțiuni eficiente în funcție de necesități

La acest punct obiectivul îl reprezintă echilibrarea unei abordări tradiționale descendente de stabilire a politicii și priorităților cu o abordare în funcție de necesități, care să țină seama de toate împrejurările în care ar trebui aplicată politica. O modalitate de realizare a acestui lucru este prin dezvoltarea unor strategii în domeniul drepturilor omului pentru țări individuale. O alta este printr-o abordare bazată pe campanii, de exemplu cu privire la cele trei teme propuse de Înaltul Reprezentant: reforma judiciară, drepturile femeilor și drepturile copiilor. Astfel de metode de lucru adaptabile au legătură cu abordarea adoptată în cadrul vecinătății europene și dincolo de aceasta începând cu evenimentele Primăverii arabe. Acestea depind de un parteneriat sistematic important cu societatea civilă, inclusiv apărătorii drepturilor omului.

b) O abordare coordonată a politicii

Aceasta urmărește realizarea unei coerențe a politicii la „360 de grade”, conectând diferite domenii de politică care uneori au funcționat cu un anumit grad de autonomie: politica comercială, prevenirea conflictelor, combaterea terorismului, precum și libertatea, securitatea și justiția.

Principiul director în acest caz este cel formulat de Kofi Annan, care a scris „O mai mare libertate”: „Nu vom beneficia de dezvoltare fără securitate, nu vom beneficia de securitate fără dezvoltare și nu vom beneficia de niciuna dintre acestea fără respectarea drepturilor omului.” Aceasta înseamnă utilizarea întregii game de instrumente ale UE, de la cooperarea pentru dezvoltare la clauzele privind drepturile omului din acorduri, într-un mod coerent și consecvent.

c) Crearea de parteneriate solide

Aceasta cuprinde parteneriatele multilaterale, regionale și bilaterale. Obiectivul este maximizarea impactului dialogului, fasonarea termenilor dezbaterii internaționale prin intermediul unor acțiuni diplomatice abile.

d) Valorificarea forței colective a Europei

Aceasta urmărește să asigure faptul că toate eforturile UE continuă să meargă în aceeași direcție. Se începe prin a asigura furnizarea de formare în domeniul drepturilor omului și al democrației întreg personalului relevant. Dincolo de aceasta, implică regândirea modului în care UE comunică la nivel global. Aceasta prefigurează posibila numire a unui reprezentant special al UE pentru drepturile omului.

La 13 decembrie, comunicarea a fost prezentată Parlamentului European de Înalțul Reprezentant, Catherine Ashton. Prezentarea a deschis un proces de schimburi, atât în cadrul instituțiilor UE, cât și între acestea, cu privire la dezvoltarea unei abordări mai eficiente și mai cuprinzătoare a drepturilor omului și a democrației. Respectivul proces trebuie să se încheie în 2012.

N.B. Comunicarea a propus ca, în vederea monitorizării progreselor înregistrate în atingerea obiectivelor sale, UE ar trebui să își prezinte realizările proprii în raportul său anual privind drepturile omului și democrația în lume. Acest demers ar trebui să ofere tuturor părților interesate din cadrul politicii UE, inclusiv societății civile, oportunitatea de a evalua impactul acțiunii UE și de a contribui la definirea priorităților viitoare. Ca urmare, formatul prezentului raport anual ar putea fi revizuit înainte de viitoarea sa ediție.

3. Chestiuni te matice

Chestiuni te matice legate de orientările UE

3.1. Pedeapsa cu moartea

UE are o poziție fermă și principială împotriva pedepsei cu moartea și este un actor-cheie în combaterea pedepsei cu moartea în întreaga lume.

UE consideră că abolirea pedepsei capitale contribuie la creșterea demnității umane și la dezvoltarea progresivă a drepturilor omului. Aceasta consideră că pedeapsa cu moartea este o pedeapsă crudă și inumană care nu descurajează comportamentele infracționale. Orice eroare judiciară - lucru inevitabil în orice sistem juridic - este ireversibilă. Acolo unde există încă pedeapsa cu moartea, UE face un apel la restrângerea progresivă a utilizării acesteia și insistă ca această pedeapsă să fie aplicată potrivit unor standarde minime internaționale. Orientările UE privind pedeapsa cu moartea, revizuite în 2008, rămân un instrument esențial pentru o acțiune sistematică față de țările din afara UE.

Dat fiind faptul că acțiunea sa în domeniu reprezintă o prioritate maximă a politicii sale externe privind drepturile omului, UE a continuat să utilizeze toate instrumentele diplomatice și de cooperare de care dispune pentru a acționa în direcția abolirii pedepsei cu moartea.

Pentru a marca Ziua europeană împotriva pedepsei cu moartea și Ziua mondială împotriva pedepsei cu moartea la 10 octombrie, UE și Consiliul Europei au prezentat o declarație comună în care își reafirmă opoziția față de recurgerea la pedeapsa capitală în toate circumstanțele, precum și angajamentul lor față de abolirea pedepsei cu moartea în întreaga lume. Înaltul Reprezentant a publicat un comunicat de presă în care a afirmat „Îmi asum angajamentul personal permanent, precum și pe cel al Uniunii Europene, de a elimina complet pedeapsa cu moartea, care nu are ce căuta în lumea modernă.” Delegațiile UE din întreaga lume au comemorat evenimentul prin numeroase seminare, conferințe de presă, expoziții și evenimente.

În 2011, UE a salutat anunțul abolirii pedepsei cu moartea în statul Illinois, SUA, la 11 martie 2011. De asemenea, UE a salutat decizia din 30 iunie 2011 a guvernului etiopian de a menține moratoriul privind execuțiile. În schimb, UE a deplâns continuarea utilizării pe scară largă a pedepsei cu moartea în alte locuri din SUA și din lume. Atenția s-a concentrat mai ales asupra Iranului și SUA, dar au fost făcute declarații și au fost întreprinse demersuri în multe alte țări, în temeiul standardelor minime definite de dreptul internațional și de Orientările UE privind pedeapsa cu moartea.

UE a continuat să se opună pedepsei cu moartea în toate forumurile relevante, în special ONU, OSCE și Consiliul Europei. În contextul OSCE, UE a făcut mai multe declarații în care și-a exprimat regretul profund în legătură cu execuțiile din SUA și opoziția sa față de utilizarea pedepsei capitale în toate cazurile și în orice situație, și a invitat la un moratoriu global ca o primă etapă în direcția abolirii universale, în acord cu rezoluțiile adoptate de Adunarea generală a ONU în 2007, 2008 și 2010 (declarațiile UE în cadrul Consiliului permanent al OSCE la 2 și 10 iunie, 1 și 22 septembrie, 10 noiembrie și 1 decembrie).

De asemenea, UE a deplâns condamnările la moarte din Belarus în cadrul Consiliului permanent al OSCE, la 15 decembrie 2011. Cu toate acestea, UE a salutat abolirea pedepsei cu moartea în statul Illinois, SUA (declarația Înaltului Reprezentant în numele UE din 11 martie 2011 a fost reiterată în cadrul Consiliului permanent al OSCE la 17 martie).

UE rămâne în continuare principalul donator pentru eforturile organizațiilor societății civile din întreaga lume în direcția abolirii pedepsei cu moartea. Abolirea pedepsei cu moartea reprezintă una dintre prioritățile tematice în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). În iunie 2011, a fost lansată o nouă cerere globală de propuneri, cu alocări de 7 milioane de euro. În consecință, în 2012, vor fi finanțate mai multe acțiuni noi destinate punerii în aplicare a orientărilor UE privind pedeapsa cu moartea. În cadrul proiectelor în curs, în 2011, remarcabilele organizații ale societății civile care urmăresc abolirea au contribuit la obținerea unor rezultate semnificative, precum abolirea pedepsei cu moartea în Illinois. Două conferințe interguvernamentale importante, la Kigali și la Roma, ambele organizate de organizații ale societății civile și finanțate prin IEDDO, au dat un impuls nou dezbaterii aboliționiste, în vederea votului AG a ONU din 2012 privind moratoriul. Mai multe activități de lobby, promovare, cercetare, campanie, consultanță juridică și formare au fost organizate de partenerii IEDDO în întreaga lume.

Lista bunurilor supuse controlului la export din Regulamentul (CE) nr. 1236/2005 privind comerțul cu anumite bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală sau tortura a fost modificată de Comisia Europeană în decembrie 2011 pentru a acoperi tiopentalul sodic și substanțe similare utilizate în injecțiile letale.

Studiu de caz

UE a monitorizat îndeaproape și a intervenit în mai multe ocazii din 2008 în cazul lui Troy Davis, un cetățean american condamnat la moarte în 1991 în statul Georgia. Troy Davis a fost condamnat pentru asasinarea ofițerului de poliție Mark Allen McPhail. Nu au existat probe materiale în sprijinul condamnării, care s-a bazat pe mărturia martorilor, iar după proces șapte martori ai acușării din cei nouă și-au schimbat mărturia. Cu toate acestea, la 28 martie 2011 Curtea Supremă a SUA a respins apelul dlui Davis.

Execuția dlui Davis a avut loc miercuri, 21 septembrie 2011. Înaltul Reprezentant Ashton a făcut o declarație în care a dat glas „profundului regret” în legătură cu execuția și a reamintit că UE a solicitat în repetate rânduri ca sentința dlui Davis să fie comutată, deoarece „probele pe care se întemeiază condamnarea dlui Davis au fost marcate în mod repetat de îndoieli serioase și covârșitoare”.

3.2. Tortura și alte tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane sau degradante

În acord cu Orientările UE privind tortura, UE și-a confirmat rolul de conducere și acțiunea globală de combatere a torturii și a altor forme de tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane sau degradante prin inițiative în cadrul forumurilor internaționale, prin demersuri bilaterale în țări din afara UE, prin punerea în aplicare îmbunătățită a orientărilor și printr-un sprijin substanțial pentru proiecte elaborate de organizațiile societății civile în acest domeniu. O versiune revizuită a orientărilor a fost adoptată de Grupul de lucru pentru drepturile omului din cadrul Consiliului.

În timpul celei de a 66-a sesiuni a Adunării generale a ONU (AG a ONU), statele membre ale UE au cosprijinit o rezoluție care condamnă toate formele de tortură și alte tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane și degradante, inclusiv prin intimidare. Rezoluția a fost prezentată de Danemarca și adoptată prin consens. În declarații din cadrul sesiunii AG a ONU, UE a afirmat că aceasta reprezenta valoarea pe care comunitatea internațională o acordă demnității umane. În plus, Adunarea a condamnat orice acțiune de legalizare, autorizare sau acceptare a torturii în orice circumstanțe, inclusiv din motive de securitate națională sau prin hotărâri judiciare, și a îndemnat statele să asigure tragerea la răspundere pentru astfel de acte.

Statele membre ale UE au cosprijinit și o rezoluție intitulată „Tortura și alte tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane sau degradante: mandatul raportorului special” în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU în martie 2011. Rezoluția a prelungit mandatul raportorului special privind tortura și alte tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane sau degradante pentru o perioadă de trei ani.

În declarația sa anuală cu ocazia Zilei internaționale pentru sprijinirea victimelor torturii, la 26 iunie 2011, UE a subliniat prioritatea acordată eradicării globale a torturii și reabilitării depline a victimelor torturii și a reiterat faptul că statele trebuie să ia măsuri durabile, hotărâte și eficiente pentru a preveni și combate toate actele de tortură și alte tratamente sau pedepse cu cruzime, inumane sau degradante. UE a subliniat importanța deosebită pe care o acordă rolului ONU în combaterea torturii și în sprijinirea victimelor și și-a subliniat sprijinul pentru raportorul special al ONU privind tortura, pentru Fondul de contribuții voluntare al Organizației Națiunilor Unite pentru victimele torturii, pentru O fiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, pentru Comitetul contra torturii al ONU (UNCAT) și pentru alte mecanisme care au contribuții importante în domeniu, cum ar fi Comitetul pentru prevenirea torturii (CPT) al Consiliului Europei.

În acord cu Orientările UE privind tortura, UE a continuat să își manifeste activ îngrijorarea cu privire la tortură prin dialog politic și prin demersuri pe lângă țări din afara UE. Astfel de contacte - confidentiale sau publice, în funcție de caz - vizează atât chestiunile legate de tortură și cazuri individuale din anumite țări, cât și chestiuni mai generale. Pe parcursul anului 2011, UE a continuat să se ocupe de cazuri individuale într-o serie de țări. UE a evocat permanent situația torturii și a relor tratamente în dialogurile sale periodice privind drepturile omului cu țările din afara UE.

Peste 60 de delegații ale UE din întreaga lume au identificat combaterea torturii ca domeniu prioritar, majoritatea identificând și acțiuni concrete de pus în aplicare în țările-gazdă ale acestora. UE și-a continuat sistemul de raportare confidentială periodică privind drepturile omului, inclusiv tortura, de către șefii de misiune din țările din afara UE. UE a făcut o serie de declarații legate de tortură, inclusiv în cadrul forumurilor multilaterale precum ONU și OSCE și a examinat căi și mijloace pentru o coordonare mai bună cu UNCAT și Subcomitetul privind prevenirea torturii (SPT) al ONU.

Statele membre ale UE sunt supuse unui control internațional atent cu privire la respectarea instrumentelor internaționale și regionale în domeniul torturii și al tratamentelor sau pedepselor cu cruzime, inumane sau degradante. Statele membre ale UE au transmis în comun o invitație permanentă tuturor procedurilor speciale ale ONU privind drepturile omului, inclusiv raportului special privind tortura (RST).

Accentul pus de UE pe acțiunea de combatere a torturii se reflectă în finanțarea substanțială a proiectelor actorilor societății civile din lumea întreagă. În 2011, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) a sprijinit noi acțiuni ale societății civile în domeniul prevenirii torturii, precum și al reabilitării victimelor torturii. Temele alese în cadrul cererilor globale de propuneri sunt destinate consolidării politicii UE, îndeosebi punerea în aplicare a Orientărilor UE privind tortura, adoptate de Consiliul Uniunii Europene în 2001. Finanțarea substanțială a proiectelor a contribuit la sprijinirea reabilitării victimelor torturii și a victimelor disparițiilor forțate, a sporit cunoașterea globală a cauzelor profunde ale torturii și a sensibilizat cu privire la protocolul opțional la Convenția împotriva torturii (OPCAT). De exemplu, în Sri Lanka și Nepal, un proiect specific dezvoltă capacitatea funcționarilor publici de a preveni și aborda tortura și relele tratamente în cadrul poliției și armatei. În alte părți ale lumii, proiectele vizează consolidarea cercetării, a informării și a mecanismelor de alertă în domeniul torturii și al relelor tratamente (Guinea, Mexic, Rusia). IEDDO a finanțat, de asemenea, activități de consolidare a cooperării dintre experții din domeniul medical și cei din domeniul juridic în documentarea cazurilor de tortură și a altor forme de tratamente cu cruzime și degradante în Filipine, activități de promovare în vederea înființării unor mecanisme naționale de prevenire și activități judiciare privind cazurile de tortură și combaterea impunității în întreaga lume. IEDDO sprijină, de asemenea, în Libia un proiect important pus în aplicare în comun de IRCT și OMCT care vizează, printr-o abordare holistă cu privire la chestiunea torturii, să promoveze și să sprijine victimele torturii și victimele disparițiilor forțate în Libia post-Kadhafi.

3.3. Drepturile copilului

Uniunea Europeană s-a angajat să protejeze și să promoveze drepturile copilului în politicile sale externe și interne. Pentru a asigura coerența protecției drepturilor copilului, în februarie 2011, Comunicarea Comisiei „O agendă a UE pentru drepturile copilului” a integrat atât obiectivele de politică internă, cât și pe cele de politică externă într-un singur document de politică.

În cadrul politicii externe a UE în domeniul drepturilor omului, au fost elaborate numeroase instrumente pentru a asigura promovarea și protecția drepturilor copilului în relațiile externe ale UE, în principal pe baza unei acțiuni susținute și sistematice.

Orientările UE privind drepturile copilului (2007) promovează drepturile copilului în întreaga lume prin punerea în aplicare a Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și a protocoalelor sale opționale și prin asigurarea faptului că drepturile copilului sunt luate în considerare în toate politicile și acțiunile UE. Combaterea violenței împotriva copiilor a fost aleasă în 2007 și 2009 domeniul principal al punerii în aplicare a orientărilor în zece țări-pilot care fuseseră alese în strânsă cooperare cu UNICEF și cu societatea civilă: Armenia, Barbados, Brazilia, Ghana, India, Iran, Iordania, Kenya, Maroc și Rusia. În 2011, UE a lansat o revizuire a orientărilor privind copiii pentru a ține seama de cele mai recente evoluții la nivel intern și internațional. De exemplu, UE a ales o definiție locală a priorităților sale în domeniul drepturilor omului și mai bine de jumătate din șefii de misiune ai UE au hotărât să acționeze în sensul promovării drepturilor copilului.

În 2011, UE și-a intensificat în mod semnificativ acțiunea împotriva muncii copiilor în urma adoptării concluziilor Consiliului din 2010. Au fost puse în aplicare mai multe inițiative precum includerea drepturilor copilului în comunicarea Comisiei privind responsabilitatea socială a întreprinderilor și în orientările Comisiei privind achizițiile responsabile din punct de vedere social.

UE se bazează pe o serie de instrumente pentru urmărirea politicii sale privind drepturile copilului. Dialogul politic oferă posibilitatea promovării ratificării și implementării eficiente a instrumentelor internaționale pertinente cu privire la respectivele drepturi. În 2011, drepturile copilului au fost incluse frecvent pe ordinea de zi a dialogurilor politice și a dialogurilor privind drepturile omului cu țări din afara UE.

În noiembrie 2011, personalul UE a beneficiat de formarea anuală cu privire la drepturile copilului, organizată în cooperare cu Salvați Copiii și UNICEF, în scopul consolidării capacității de acțiune a UE.

De asemenea, cooperarea bilaterală și multilaterală trebuie să țină seama pe deplin de drepturile copilului. UE s-a implicat activ în promovarea drepturilor copilului în diferitele forumuri ale ONU. În martie 2011, împreună cu Grupul țărilor din America Latină și Caraibi (GRULAC), UE a propus o rezoluție tematică privind munca copiilor și copiii străzii în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului și rezoluții-omnibus în cadrul celei de a 66-a sesiuni ale AG a ONU.

Procesul de extindere a UE este, de asemenea, un instrument puternic care oferă posibilitatea promovării drepturilor copilului și stimulării reformei din domeniul protecției copilului în țările candidate și cele potențial candidate.

Cooperarea pentru dezvoltare este un alt instrument puternic utilizat pentru promovarea și protecția drepturilor copilului. Mai multe proiecte care abordează munca copiilor au fost selecționate în cadrul cererii de propuneri din 2011 în cadrul programului tematic „Investește în oameni”, însumând în total 11 milioane de euro.

Alte proiecte au fost sprijinite de UE prin diferite finanțări geografice. Ținând seama de faptul că, în perioade de criză, copiii sunt deosebit de expuși și de vulnerabili, UE asigură, de asemenea, luarea în considerare pe deplin a nevoilor specifice ale copiilor în contextul ajutorului umanitar și, în special, a nevoilor copiilor care sunt separați sau neînsoțiți, victime ale recrutării de către grupările sau forțele armate, victime ale violenței sexuale sau expuși la HIV.

Studiu de caz: Combaterea muncii copiilor

În 2011, CE a prelungit un proiect pus în aplicare în cooperare cu OIM intitulat „TACKLE”. Proiectul combate munca copiilor, în special în formele sale cele mai grave, în 11 țări din Africa, Caraibi și Pacific: Kenya, Zambia, Sudan, Madagascar, Mali, Angola, Jamaica, Papua Noua Guinee, Fiji, Guyana și Sierra Leone. În valoare de 14,75 milioane de euro, proiectul urmărește abordarea cauzelor profunde ale muncii copiilor și oferirea unei alternative copiilor prin asigurarea accesului la educație și la formare de bază. În acest fel, proiectul ajută la îndeplinirea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului privind accesul universal la educația primară.

3.4. Copiii și conflictele armate

UE acordă o prioritate deosebită ajutării copiilor asociați conflictelor armate. Orientările UE privind copiii afectați de conflictele armate (adoptate în 2003 și revizuite în 2008) cuprind angajamentul EU de a aborda impactul conflictelor armate asupra copiilor într-un mod cuprinzător, adică prin instrumente de prevenire a conflictelor, precum și prin gestionarea crizelor și eforturi de dezarmare, demobilizare și reintegrare postconflict. UE primește rapoarte privind copiii afectați de conflictele armate din partea șefilor de misiuni ale UE, a comandanților militari și a reprezentanților speciali și de asemenea monitorizează aceste aspecte prin intermediul inițiativelor diplomatice, al dialogului politic, al cooperării multilaterale și al gestionării crizelor.

UE se concentrează pe punerea în aplicare a orientărilor în 20 țări sau teritorii prioritare: Afganistan, Burundi, Republica Centrafricană, Ciad, Columbia, RDC, Côte d'Ivoire, Haiti, Irak, Israel, Liban, Birmania/Myanmar, Nepal, teritoriile palestiniene ocupate, Filipine, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Uganda și Yemen. Lista de țări prioritare ale UE este conformă cu lista ONU a entităților implicate în anumite încălcări grave ale drepturilor copiilor în conflictele armate, care este revizuită anual de Consiliul de Securitate al ONU.

În activitatea lor curentă, delegații UE urmăresc cele 39 de acțiuni specifice incluse în strategia revizuită de punere în aplicare din decembrie 2010. UE a finanțat și pus în aplicare un număr însemnat de proiecte în cadrul instrumentelor tematice, precum Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) și programul „Investește în oameni”, precum și prin sisteme specifice unei țări, precum proiectele de dezarmare, demobilizare și reintegrare finanțate în cadrul Fondului european de dezvoltare.

Ca și în anii precedenți, UE a urmărit o cooperare strânsă cu ONU. În asociere cu Grupul țărilor din America Latină, UE a negociat o rezoluție în cadrul Adunării generale a ONU, care a prelungit mandatul reprezentantului special al Secretarului General al ONU pentru copii și conflictele armate.

În 2011, UE a lansat o campanie tematică de lobby pentru promovarea ratificării celor două protocoale opționale la Convenția cu privire la drepturile copilului, precum și la Convenția 182 a OIM privind cele mai grave forme ale muncii copiilor.

Studiu de caz: Reintegrarea copiilor afectați de conflictele armate

UE promovează o abordare incluzivă, cuprinzătoare și pe termen lung a copiilor afectați de conflictele armate și a reintegrării și reabilitării acestora. Au fost puse în aplicare numeroase proiecte în țări prioritare. În cooperare cu War Child Holanda, UE a contribuit la emanciparea copiilor cu risc de recrutare în grupurile armate în Columbia prin oferirea de formare utilă pentru reinsertia lor socială. Acest proiect IEDDO în valoare de 600 000 de euro oferă și asistență psihosocială victimelor copii și ajută la conectarea acestora la sistemele naționale de orientare a victimelor și la serviciile sociale. Un alt proiect din Columbia, pus în aplicare de Mercy Corps (749 859 de euro) a acționat împreună cu comunitățile locale pentru a promova demobilizarea și reintegrarea a 70 de copii fostați combatanți. Cel puțin alte 10 proiecte similare au fost puse în aplicare în Columbia în 2011.

3.5. Apărătorii drepturilor omului

Angajamentul UE de a sprijini activitatea apărătorilor drepturilor omului se află în centrul politicii sale de protecție și de promovare a drepturilor omului în întreaga lume. Din 2004, Orientările UE privind apărătorii drepturilor omului au sporit eficiența acțiunilor UE în acest domeniu propunând modalități practice pentru sprijinirea și asistența apărătorilor drepturilor omului care își desfășoară activitatea în țări din afara UE.

Importanța angajamentului permanent față de punerea în aplicare a orientărilor a fost și mai marcată în contextul în care, în pofida și, în unele cazuri, din cauza evenimentelor Primăverii arabe din 2011, conjunctura politică la nivel mondial pentru apărătorii drepturilor omului poate fi cu greu descrisă în termeni pozitivi. În numeroase țări, există o micșorare a spațiului democratic, iar societatea civilă în general și apărătorii drepturilor omului în particular sunt tot mai adesea victima reprimării și libertățile fundamentale sunt încălcate masiv. Ca o reacție la aceste practici îngrijorătoare, în acord cu orientările, situația apărătorilor drepturilor omului a fost evocată în mod constant în cadrul contactelor bilaterale cu țările partenere, fie în cadrul dialogurilor privind drepturile omului, fie prin demersuri politice. În paralel, în noiembrie 2011, UE a cosprijinit rezoluția Comisiei a III-a a Adunării generale a ONU privind apărătorii drepturilor omului, și a sprijinit puternic procedurile speciale ale Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU, în special raportorul special al ONU privind apărătorii drepturilor omului și mecanismele regionale corespunzătoare pentru protecția apărătorilor drepturilor omului. De asemenea, UE a participat la reuniuni de coordonare cu alte organizații internaționale și cu deținători de mandate care se ocupă de chestiunea apărătorilor drepturilor omului în scopul consolidării acțiunii internaționale legată de activitatea acestora.

Potrivit Orientărilor UE privind apărătorii drepturilor omului, misiunile UE au fost invitate să adopte strategii locale privind apărătorii drepturilor omului. În plus, urmează să fie organizată, o dată pe an, o reuniune a apărătorilor drepturilor omului și a diplomaților, urmează să fie consolidată coordonarea și împărtășirea informațiilor și urmează să fie numit un ofițer de legătură pentru apărătorii drepturilor omului. Drept rezultat, până la sfârșitul anului 2011 au fost organizate 81 de reuniuni cu apărătorii drepturilor omului, au fost adoptate 81 de strategii locale privind apărătorii drepturilor omului și au fost numiți 89 de ofițeri de legătură ai UE. Strategiile locale conțin o serie de propuneri interesante destinate îmbunătățirii rezultatelor concrete ale orientărilor și obținerii de rezultate mai bune. Strategiile locale au arătat că există mai multe posibilități de a consolida în practică sprijinul acordat apărătorilor drepturilor omului și că apărătorii drepturilor omului sunt recunoscuți din ce în ce mai mult drept interlocutori-cheie ai diplomaților UE în activitățile lor privind chestiuni din domeniul drepturilor omului.

Au fost depuse eforturi în vederea pregătirii terenului pentru o inițiativă voluntară europeană destinată asigurării unui adăpost temporar apărătorilor drepturilor omului care au nevoie de transfer imediat din țările lor de origine în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). În aprilie 2011, Comisia a comandat un studiu destinat cartografierii inițiativelor existente în interiorul și în afara Europei în acest domeniu și formulării de recomandări privind valoarea adăugată a unui sistem de transfer temporar al UE pentru apărătorii drepturilor omului aflați în pericol. Inițiativa UE în acest domeniu este prevăzută să completeze sistemele deja existente de adăpost ale diferiților factori precum statele membre ale UE (de exemplu, Spania sau Irlanda), regiunile, municipalitățile, universitățile și ONG-urile.

Angajamentul politic al UE față de sprijinirea apărătorilor drepturilor omului este completat de asistența financiară specifică a IEDDO pentru mai multe organizații care sprijină activitatea activiștilor pentru drepturile omului. În 2011, au fost contractate unsprezece proiecte noi de sprijinire a apărătorilor drepturilor omului, în valoare totală de peste 11 milioane de euro și a fost organizată o nouă cerere de propuneri în valoare de peste 15 milioane de euro. Cele unsprezece proiecte selecționate în 2011 vizează sprijinirea diferitelor categorii de apărători ai drepturilor omului, precum apărătorii drepturilor omului în America Latină, ziarisții din Africa de Est, avocații din Regiunea Marilor Lacuri, apărătorii drepturilor populațiilor indigene din Asia, apărătorii mediului și ai drepturilor funciare din întreaga lume sau sindicaliștii din Asia, America Latină și Africa. Unele proiecte prevăd mecanisme de reacție rapidă pentru a acorda asistență apărătorilor drepturilor omului care au nevoie urgentă de protecție, în timp ce altele prevăd sprijin pentru consolidarea capacităților apărătorilor drepturilor omului. Activitățile includ organizarea unor formări privind chestiuni juridice și de securitate; intervenții urgente și misiuni la fața locului pentru a rupe izolarea apărătorilor hărțuiți și pentru a le sprijini capacitățile de acțiune; o linie telefonică de urgență pentru sprijinirea apărătorilor drepturilor omului aflați în pericol imediat; și sprijin direct acordat apărătorilor drepturilor omului (asigurarea unor veste și căști antiglonț, transferul în alte țări, consiliere juridică, îngrijire medicală etc.).

În paralel, în cadrul mecanismului de urgență pentru apărătorii drepturilor omului instituit în temeiul articolului 9 din Regulamentul privind IEDDO, în 2011, Comisia a atribuit 28 de granturi cu valoare redusă însumând un total de 247 000 de euro pentru a asista peste o sută de activiști individuali și câteva organizații locale de apărare a drepturilor omului în dobândirea de material de protecție și securitate pentru locuințele și birourile lor și material informatic și alte tipuri de materiale de comunicații pentru activitatea acestora; pentru acoperirea onorariilor avocaților apărătorilor aflați în penitenciare; pentru a furniza sprijin medical și de reabilitare; sau pentru transferul urgent al apărătorilor drepturilor omului în pericol către locuri sigure în țara lor sau în străinătate.

Studiu de caz:

În 2011, cu un sprijin de 10 000 de euro acordat în cadrul fondului de urgență al IEDDO pentru apărătorii în pericol, un sindicalist columbian foarte cunoscut a cărui viață era în pericol grav a fost evacuat în câteva zile în Franța. Această finanțare de mici dimensiuni va permite de asemenea respectivului apărător, care în ultimii zece ani s-a confruntat cu nenumărate amenințări cu moartea și cu o serie de atentate împotriva vieții lui pentru că a apărat drepturile membrilor sindicatului său, dintre care unii au fost asasinați sau au dispărut, împotriva grupărilor paramilitare sau a altor grupări ilegale, să înceapă o nouă viață împreună cu soția și cei doi copii într-un loc sigur.

3.6. Drepturile femeilor

În 2011, chestiunile de gen au constituit din nou o prioritate pe agenda UE în domeniul drepturilor omului. Instituirea Serviciului European de Acțiune Externă a dat un avânt nou angajamentului UE în privința chestiunilor de gen mulțumită Înalțului Reprezentant, Catherine Ashton, un susținător înfocat al egalității de gen și al emancipării femeilor.

Înalțul Reprezentant a continuat în 2011 să susțină în mod ferm intensificarea luptei împotriva violenței împotriva femeilor. În special, aceasta a formulat o declarație împreună cu vicepreședintele Comisiei Europene, Viviane Reding, cu ocazia Zilei internaționale împotriva mutilării genitale a femeilor. Cu ocazia Zilei internaționale pentru eliminarea violenței împotriva femeilor, la 25 noiembrie 2011, Înalțul Reprezentant, împreună cu Andris Piebalgs, comisarul UE pentru dezvoltare, și Cecilia Malmström, comisarul UE pentru afaceri interne, au reamintit că UE va continua să acționeze împreună cu țările și organizațiile partenere în efortul de a aborda toate formele de violență împotriva femeilor și fetelor.

În decursul anului 2011, UE a continuat să promoveze în mod activ drepturile femeilor prin intermediul dialogurilor și al consultărilor sale privind drepturile omului cu țări partenere. De exemplu, UE a evocat chestiunea drepturilor femeii împreună cu India, Ucraina, Republica Moldova, Maroc, Indonezia, Laos și alte țări. În octombrie 2011, UE a desfășurat un dialog cu Argentina axat exclusiv pe chestiunile de gen.

În decursul anului 2011, UE a urmărit punerea în aplicare a liniilor sale directoare privind violențele împotriva femeilor și combaterea tuturor formelor de discriminare la adresa femeilor. Punerea în aplicare a acestor linii directoare, care stabilesc în mod clar combaterea violenței și a discriminării împotriva femeilor drept un obiectiv-cheie al politicii externe a UE în domeniul drepturilor omului, implică un rol important al delegațiilor UE și al ambasadelor statelor membre ale UE în țările din afara UE. Peste 80 de delegații ale UE din întreaga lume au identificat drepturile femeilor ca domeniu prioritar în strategiile de țară proprii în materie de drepturi ale omului, majoritatea identificând și acțiuni concrete care să fie puse în aplicare în țările-gazdă ale acestora.

UE a continuat să se implice activ în promovarea egalității de gen și promovarea femeilor în cadrul Națiunilor Unite. UE a participat activ la Comisia pentru statutul femeilor din 2011. UE a salutat temele acestei sesiuni și, în special, accentul pus pe legătura dintre accesul la educație și accesul la un loc de muncă. Înaltul Reprezentant s-a întâlnit cu dna Michelle Bachelet, director executiv al nou-createi entități a ONU pe probleme de gen UN Women, pentru a discuta modalități de colaborare mai eficiente.

În 2011, UE a fost deosebit de activă în raport cu femeile și participarea politică. Un exemplu este participarea Înaltului Reprezentant Ashton, la 19 septembrie 2011, în marja Adunării generale a ONU, la evenimentul la nivel înalt organizat în comun de UE și UN Women, PNUD, SUA (Secretarul de Stat Hillary Clinton), Brazilia (Președintele Rousseff) și Trinidad și Tobago care a vizat sublinierea importanței participării politice a femeilor pentru democrație, dezvoltare durabilă și pace. Participanții la nivel înalt au semnat o declarație comună „Dezvoltarea participării politice a femeilor” care invită toate statele, inclusiv cele care tocmai au încheiat un conflict sau care sunt în proces de tranziție politică, să elimine toate barierele discriminatorii cu care se confruntă femeile, în special, femeile marginalizate, și care încurajează toate statele să ia măsuri proactive pentru abordarea factorilor care împiedică femeile să se implice în politică.

Declarația invită și la ratificarea și punerea în aplicare deplină a Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW). Organizarea comună a evenimentului a oferit ocazia pentru UE să intensifice cooperarea cu UN Women.

Pe lângă aceasta, ca parte a eforturilor UE în cadrul Primăverii arabe, UE militează ferm pentru participarea politică a femeilor în Africa de Nord și Orientul Mijlociu. UE este angajată să asigure integrarea reală a aspectelor de gen în toate acțiunilor pe care le pune în aplicare în regiune.

STUDIU DE CAZ:

Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) contribuie la emanciparea și la protecția femeilor și fetelor prin sprijinirea activă a activiștilor din domeniul drepturilor omului privind femeile și a militanților pentru egalitatea de gen, precum și a rețelelor acestora, pentru implicarea eficientă a acestora în procesele decizionale, exprimarea drepturilor acestora în vederea îndeplinirii lor în toate sferele, promovarea emancipării împotriva tuturor formelor de discriminare și asigurarea protecției și a acordării de reparații pentru toate formele de violență bazată pe gen, precum și a aducerii în fața justiției a autorilor unor astfel de violențe.

În Tunisia, UE sprijină, împreună cu ONU, principalele organizații neguvernamentale pe probleme de femei și consolidează capacitatea acestora de a influența procesul de tranziție (contribuție a UE de 300 000 de euro).

În Egipt, UE a alocat 1,7 milioane de euro pentru a ajuta la crearea și favorizarea legăturilor dintre societatea civilă și grupurile de interes civic apărute în timpul protestelor, și pentru a colabora cu factorii egipteni în susținerea demersului acestora de a oferi publicului analize privind reformele politice. Femeile sunt un grup beneficiar deosebit în cadrul acestui proiect.

3.7. Femeile, pacea și securitatea

În strânsă legătură cu participarea politică a femeilor, în 2011, UE și-a menținut angajamentul profund față de femei, pace și securitate.

Din 2008, UE a pus în aplicare o politică specifică privind Rezoluțiile 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate. În 2010, miniștrii de externe ai UE au adoptat 17 indicatori de progres pentru a măsura modul în care ne punem în aplicare angajamentele și pentru a asigura transparența. Primul raport pe baza indicatorilor a fost finalizat în mai 2011, iar rezultatele sunt încurajatoare. Pe baza răspunsurilor primite, la nivel global UE este activă cu privire la femei, pace și securitate în peste 70 de țări. În total, instituțiile UE și statele membre ale UE au raportat alocări de circa 200 de milioane de euro în 2009 și la începutul anului 2010 pentru activități legate de femei, pace și securitate. Activitățile includ dezvoltarea și punerea în aplicare a planurilor naționale de acțiune, finanțarea organizațiilor neguvernamentale, asistență și sprijin politic pentru agențiile guvernamentale și asigurarea de formare.

Sprrijinirea societății civile joacă un rol deosebit de important. UE a sprijinit, de exemplu, grupurile de femei somaleze și a încurajat crearea „Somali Women's Agenda” (SWA), o mișcare somaleză de promovare a egalității de gen și a emancipării femeilor care a creat un spațiu pentru implicarea femeilor în procese legislative și politice esențiale.

În 2010, Comisia Europeană a adoptat Strategia privind egalitatea între femei și bărbați pentru perioada 2010 – 2015 pentru a își consolida acțiunea în domeniul egalității de gen. În plus, în martie 2011, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Pactul european pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați (2011 – 2020), reafirmând angajamentul UE în acest domeniu.

În 2010, pentru a da un impuls suplimentar punerii în aplicare a angajamentelor sale privind egalitatea de gen, UE a adoptat primul Plan de acțiune privind genul și dezvoltarea - GAP (2010 – 2015), care are forță obligatorie pentru Comisie și pentru toate cele 27 de state membre.

Primul raport privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a GAP a fost prezentat Consiliului în noiembrie 2011. Acesta a arătat progrese și un număr semnificativ de bune practici în includerea egalității de gen în chestiunile de dezvoltare, cum ar fi:

- prezența sporită a mecanismelor de coordonare de gen (inclusiv donatori, ONU și guverne) în țările partenere în care UE joacă un rol activ
- implicarea UE în dialogul de politică multisectorial sprijinind guvernele partenere în punerea în aplicare a angajamentelor lor privind egalitatea de gen
- sprijinul acordat de UE creării UN Women și progresele în direcția
- instituirii unui parteneriat strategic UE-UN Women.

În octombrie 2011, EuropAid a lansat un nou program împreună cu UN Women, destinat creșterii capacității guvernelor de a mobiliza resurse pentru egalitatea de gen în 15 țări partenere: programul UN Women/ITC-OIM Creșterea responsabilității pentru finanțarea egalității de gen (FfGE). Programul vizează Etiopia, Haiti, Honduras, Iordania, Kârgâzstan, Nicaragua, teritoriile palestiniene ocupate, Senegal, Ucraina și Bolivia și, din aprilie 2012, Rwanda, Nepal, Peru, Tanzania și Camerun. Contribuția Comisiei însumează 6,5 milioane de euro.

Inițiativa vizează creșterea volumului și utilizarea eficientă a ajutorului și a resurselor internet pentru punerea în aplicare a angajamentelor naționale privind egalitatea de gen și emanciparea femeilor.

Acest obiectiv va fi urmărit prin 1) consolidarea capacității guvernului, societății civile și donatorilor pentru identificarea lacunelor de finanțare și de punere în aplicare privind egalitatea de gen și în alinierea alocării resurselor pentru angajamentele existente, și 2) promovarea națională și globală și dialogul cu diferitele părți interesate.

Programul „Investește în oameni”:

În noiembrie 2011, în cadrul programului tematic „Investește în oameni”, EuropAid a lansat o cerere globală de propuneri în valoare de 30 de milioane de euro privind „Consolidarea protecției și a promovării drepturilor femeii și a emancipării sociale și economice a femeilor” cu obiectivul creșterii accesului egal al femeilor la resursele economice și la serviciile relevante, a participării femeilor la creșterea economică și a diseminării bunelor practici asociate. Candidații eligibili includ organizațiile societății civile, asociațiile profesionale, sindicatele, autoritățile locale și alți factori relevanți din patru regiuni.

În 2011, principalul progres înregistrat în cadrul angajamentului UE în privința situației femeilor în raport cu pacea și securitatea a fost publicarea primului „Raport privind indicatorii UE pentru o abordare cuprinzătoare a punerii în aplicare de către UE a Rezoluțiilor 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea”, adoptat de Consiliu la 13 mai 2011. Acesta arată că UE a luat măsuri concrete pentru a consolida mecanismele de protecție pentru grupurile vulnerabile, precum femeile și copiii. Raportul va permite monitorizarea punerii în aplicare în statele membre și în instituții, precum și în misiunile PSAC, și va viza astfel îmbunătățirea asumării răspunderii de către UE pentru angajamentele sale din acest domeniu.

Următorul raport este prevăzut pentru 2013.

La 8 decembrie 2008, Consiliul UE a adoptat „Abordarea cuprinzătoare a punerii în aplicare de către UE a Rezoluțiilor 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea” (abordarea cuprinzătoare), precum și un document operațional revizuit privind punerea în aplicare specifică a acestor rezoluții în cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC). Abordarea cuprinzătoare include angajamentul de a elabora, pe baza indicatorilor „Beijing + 15” relevanți elaborați în 2008, indicatori de progres privind protecția și emanciparea femeilor în situații de conflict și de postconflict. La 26 iulie 2010, Consiliul a adoptat un set de 17 indicatori pentru urmărirea angajamentului său ¹. Pe această bază, Secretariatul Consiliului și Comisia Europeană au pregătit chestionare care acoperă perioada decembrie 2008 - octombrie 2010, care au fost transmise tuturor statelor membre ale UE, unui număr de 36 de delegații UE din țările terțe, reprezentanților speciali ai UE (RSUE) și misiunilor și operațiilor din cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC).

Răspunsurile primite arată că UE (instituțiile și statele membre) sprijină un total de 70 de țări cu privire la programe legate de femei, pace și securitate. Acest lucru se realizează printr-o varietate de instrumente și finanțări ale UE, cel mai adesea citat fiind Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). Puțin peste douăzeci la sută din delegațiile UE și circa jumătate din statele membre ale UE menționează și utilizarea dialogului politic pentru a discuta chestiuni legate de femei, pace și securitate.

Un număr mare de bune practici și abordări inovatoare au rezultat din rapoartele primite, inclusiv de pildă următoarele:

- coordonarea locală în Nepal prin „Grupul de lucru de sprijinire a păcii în temeiul RCSONU 1325 și 1820” (PSWG).
- integrarea genului în evaluarea necesităților postcriză în Pakistan (PCNA).

¹ Indicatori privind abordarea cuprinzătoare a punerii în aplicare de către UE a Rezoluțiilor 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea (documentul Consiliului 11948/10).

- inițiativa de învățare reciprocă cu privire la RCSONU 1325 între Irlanda, Timorul de Est, Liberia și Sierra Leone și sprijinul direct pentru țări partenere pentru instituirea unui plan național de acțiune privind RCSONU 1325.
- alegerea de către Suedia a RCSONU 1325 ca domeniu prioritar în strategiile de cooperare pentru dezvoltare cu țări în situații de conflict și de postconflict.
- sprijinul, de exemplu din partea Germaniei, pentru activități de formare și recrutare ale Națiunilor Unite, destinate unei sensibilizări sporite a participanților la misiuni și a participării sporite a femeilor la misiuni de menținere a păcii.
- adoptarea unei „declarații de misiune în materie de gen” disponibilă publicului, care subliniază angajamentele misiunii pentru integrarea genului și egalitatea de gen și convenită de personalul de conducere (EUPOL COPPS).

Raportul a permis, de asemenea, identificarea unor provocări viitoare, de pildă cu privire la:

- coordonarea la nivel local: în rapoartele lor, doar 16 delegații UE evocă existența unui mecanism de coordonare locală, care permite discuții privind chestiunile legate de femei, pace și securitate.
- participarea femeilor la negocierile de pace: deși instituțiile UE sau statele membre au raportat sprijinirea negocierilor de pace în mai multe țări, în cele mai multe cazuri, acestea nu au putut da informații despre participarea femeilor.
- limbajul privind genul în acțiunile comune (AC) ale Consiliului de instituire a misiunilor PSAC. Pentru moment, doar două acțiuni comune fac referire la gen.
- formarea personalului delegațiilor UE cu privire la chestiuni legate de gen: răspunsurile indică faptul că în principal femeile beneficiază de formare privind genul, indicând că genul este perceput în continuare ca o „chestiune pentru femei”.

Sprrijinul UE pentru femei, pace și securitate în Somalia

Până acum, Rezoluția 1325 a CSONU rămâne neîndeplinită în cazul Somaliei. Absența unor obiective precise în raport cu transformarea poziției femeilor la nivel politic sugerează că mai este cale lungă până la îmbunătățirea drepturilor politice și a aspirațiilor femeilor somaleze. Un punct de intrare a fost asigurat de cota de 30 % atribuită femeilor pentru Adunarea constituantă care numără 825 de participanți. Provocarea va fi menținerea acestei cote în următoarea configurație politică și includerea punerii în aplicare a Rezoluției 1325 a CSONU printre prioritățile guvernului somalez sprijinit de comunitatea internațională.

Pentru a sprijini activitatea Somaliei în punerea în aplicare a acestei rezoluției, UE a sprijinit evaluarea necesarului de capacități privind RCSONU 1325, 1820, 1888 și 1889 în cazul miniștrilor somalezi însărcinați din cele trei regiuni, precum și identificarea provocărilor, posibilităților și a punctelor de intrare.

Întregul pachet de rezoluții ale CSONU a fost tradus în somaleză și difuzat pe larg și au fost oferite sesiuni de informare și de promovare pentru miniștrii de resort și grupurile de femei. În plus, în noiembrie 2011 a fost lansată o cerere de propuneri privind chestiuni de gen în valoare totală de 3 175 000 de euro pentru organizații internaționale și ONG-uri internaționale, axată pe punerea în aplicare a rezoluțiilor CSONU de mai sus.

Pe parcursul anului, au avut loc mai multe reuniuni ale grupului operativ informal al UE privind femeile, pacea și securitatea; în mai, octombrie și decembrie 2011. Acestea s-au axat pe pregătirea raportului sus-menționat, precum și pe revizuirea documentului operațional din 2008 privind punerea în aplicare a RCSONU 1325 și 1820 în contextul PESA (în prezent PSAC), privind interacțiunea cu societatea civilă și coordonarea eforturilor UE în acest domeniu.

La 20 iunie 2011, a avut loc reuniunea anuală a consilierilor și punctelor focale în materie de gen și drepturile omului în cadrul PSAC, reunind experți ai misiunilor și operațiilor PSAC care se ocupă de aspectele de gen. Reuniunea a permis un schimb al celor mai bune practici în rândul personalului desfășurat în misiuni și operații, precum și la Bruxelles, care se ocupă de aspecte legate de femei, pace și securitate. Consilierii în materie de gen au formulat recomandări, în vederea îmbunătățirii structurilor de integrare a genului în misiunile și operațiile PSAC, a formării în materie de gen și a monitorizării și acțiunilor ulterioare referitoare la raportarea legată de aspectele și indicatorii asociați RCSONU relevante în rapoartele periodice de misiune/operație.

Cu privire la formare, s-au înregistrat progrese în elaborarea unui modul de formare în domeniul genului pentru personalul misiunilor și operațiilor PSAC, în urma aprobării în 2010 a elementelor minime standard pentru formare privind genul.

UE a continuat să fie implicată strâns în activitățile organizațiilor internaționale active în domeniul femeilor, păcii și securității. În acest context, UE a prezentat o contribuție la dezbaterile Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea (RCSONU 1325) - „Participarea și rolul femeilor în prevenirea conflictelor și în mediere”, care a avut loc la 28 octombrie 2011.

3.8. Promovarea respectării dreptului internațional umanitar

UE a întreprins o varietate de inițiative pentru promovarea dreptului internațional umanitar în întreaga lume, în acord cu Orientările Consiliului din 2005 privind promovarea respectării dreptului internațional umanitar.

În cadrul celei de a 31-a Conferințe internaționale a Crucii Roșii și a Semilunii Roșii de la Geneva din noiembrie, UE a prezentat o declarație în care a reafirmat relevanța permanentă a dreptului internațional umanitar, precum și obligația tuturor părților implicate în conflicte armate de a îl respecta. Declarația a subliniat că în perioada 2007 – 2011 UE s-a folosit de toate mijloacele de acțiune de care dispune pentru a promova respectarea dreptului internațional umanitar, precum dialogurile politice cu țările terțe, declarațiile publice și cooperarea cu organisme internaționale. UE a subliniat prioritatea acordată combaterii impunității pentru crimele de război și a încurajat țările terțe să aplice legislația penală pentru pedepsirea încălcărilor dreptului internațional umanitar. UE a subliniat că cea mai mare provocare actuală este realizarea unei mai bune respectări a normelor existente ale dreptului internațional umanitar de către toate părțile implicate într-un conflict, inclusiv factorii nestatali. UE și-a subliniat în acest sens hotărârea de a asigura răspunderea, prin documentarea încălcărilor dreptului internațional umanitar și prin sprijinirea mecanismelor de responsabilitate.

UE și statele sale membre și-au luat șapte angajamente în cadrul conferinței de a accelera eforturile de combatere a disparițiilor forțate; continuarea sprijinului acordat Curții Penale Internaționale; activitatea în direcția participării în continuare la principalele instrumente de drept internațional umanitar; sprijinirea promovării și diseminării dreptului internațional umanitar; promovarea respectării garanțiilor procedurale fundamentale pentru toate persoanele deținute într-un conflict armat; și sprijinirea instrumentelor internaționale care vizează abordarea riscurilor umanitare asociate resturilor explozive de război, munițiilor cu dispersie, dispozitivelor explozive improvizate și minelor antipersonal.

Împreună cu Societățile de Cruce Roșie, statele membre s-au angajat, de asemenea, într-un schimb de informații privind negocierile referitoare la un Tratat privind comerțul cu arme puternic și robust. Textul integral al acestor angajamente se regăsește în anexa la prezentul raport.

UE și-a subliniat de asemenea angajamentul față de dreptul internațional umanitar în cadrul Organizației Națiunilor Unite. În cadrul dezbaterii Consiliului de Securitate al ONU din 10 mai privind protecția civililor în conflictele armate, UE a formulat o declarație în care a deplâns faptul că civilii continuă să fie victimele unor atacuri disproporționate, ale vizării deliberate și ale utilizării fără discernământ a armelor. UE a invitat toate părțile la conflicte să își respecte pe deplin obligațiile juridice internaționale de a proteja civilii și a subliniat necesitatea garantării accesului sigur și neîngrădit pentru operațiile umanitare de sprijinire a populațiilor în suferință. Declarația a menționat că nu trebuie să existe impunitate pentru autorii celor mai grave crime internaționale, în special crimele de război, crimele împotriva umanității și genocidul; UE a sprijinit mecanismele de responsabilitate la nivel internațional și național.

UE a condamnat în mod repetat încălcările dreptului internațional umanitar în timpul conflictului din Libia. La 23 februarie, Înalțul Reprezentant a făcut o declarație în care a condamnat utilizarea forței împotriva civililor soldată cu decesul a sute de cetățeni libieni; UE a invitat guvernul din Libia să respecte dreptul internațional umanitar și a subliniat că cei răspunzători de agresiunea brutală și de violență împotriva civililor vor fi ținuți răspunzători. La 12 aprilie, concluziile Consiliului au solicitat respectarea integrală a dreptului internațional umanitar și în special protecția civililor. La 29 aprilie 2011, Înalțul Reprezentant și-a exprimat îngrijorarea profundă cu privire la utilizarea raportată a muniției cu dispersie împotriva populației civile și a solicitat forțelor armate ale regimului să se abțină de la utilizarea forței împotriva populației civile. La 18 iulie, concluziile Consiliului au condamnat încălcările grave ale drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar de către regim și au reiterat importanța răspunderii, justiției și necesitatea combaterii impunității. La 14 septembrie, Înalțul Reprezentant a formulat o declarație în care și-a exprimat îngrijorarea cu privire la situația populațiilor subsahariene și necombatante și a libienilor de culoare.

Înaltul Reprezentant a constatat că aceste grupuri sunt deosebit de vulnerabile și trebuie protejate în mod corespunzător; toți combatanții deținuți trebuie tratați în conformitate cu dreptul internațional. La 10 octombrie, concluziile Consiliului au subliniat necesitatea ca autoritățile libiene să respecte pe deplin toate obligațiile internaționale și statul de drept, îndeosebi drepturile omului și dreptul internațional umanitar. Consiliul a salutat declarațiile făcute de președintele Consiliului Național de Tranziție cu privire la necesitatea de a se abține de la represalii și de a proteja grupurile vulnerabile și foștii combatanți. La 14 noiembrie, Consiliul a adoptat concluzii în care a luat act cu îngrijorare de rapoarte privind încălcări ale drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar, inclusiv atacuri de răzbunare și execuții sumare și a salutat angajamentul autorităților libiene de a pune capăt acestor acte, de a desfășura anchete amănunțite și de a asigura tragerea la răspundere.

UE a sprijinit instituirea unei comisii internaționale independente de anchetă în Siria de către Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU. La 28 noiembrie, Înaltul Reprezentant a salutat publicarea raportului comisiei și a luat act de faptul că, pe lângă identificarea sistematică a încălcărilor drepturilor omului, raportul a conchis că membri ai forțelor militare siriene au comis crime împotriva umanității. Înaltul Reprezentant a condamnat aceste crime și a solicitat o sesiune specială a Consiliului de Securitate al ONU care a avut loc la 2 decembrie. Pe durata violențelor din Siria, UE a solicitat în mod repetat accesul umanitar și, la 21 septembrie, a formulat o declarație în care a deplâns moartea voluntarului Semilunii Roșii, dl Hakam Draak al-Siba'i, decedat în urma atacului împotriva ambulanței sale; UE a invitat toate părțile să respecte lucrătorii umanitari și reglementările internaționale care guvernează utilizarea forței și să procedeze la urmărirea penală a autorilor atacului.

Într-o declarație din 9 decembrie privind tabăra de la Ashraf din Irak, Înaltul Reprezentant a subliniat că o soluție ordonată la problema taberei de la Ashraf trebuie să respecte pe deplin dreptul internațional umanitar.

UE și-a exprimat în mai multe rânduri în 2011 preocuparea privind încălcările dreptului internațional umanitar în Sudan. În luna mai, Înaltul Reprezentant a condamnat utilizarea forței împotriva țăintelor civile la Abyei și a invitat toate părțile să ia măsurile necesare pentru a proteja civilii. În concluziile din iunie, Consiliul a condamnat violența și deplasarea civililor în Kordofanul de Sud și a deplâns acțiunea militară întreprinsă de forțele armate sudaneze în Abyei; Consiliul a reamintit obligația tuturor părților de a respecta dreptul internațional umanitar și necesitatea răspunderii.

La 10 mai, Înaltul Reprezentant a făcut publică o declarație în care saluta publicarea raportului grupului de experți al Secretarului General al ONU privind Sri Lanka. Înaltul Reprezentant a observat că grupul a conchis că există alegații credibile conform cărora au fost comise încălcări majore ale dreptului internațional umanitar de către toate părțile în timpul conflictului. UE a încurajat guvernul din Sri Lanka să discute cu Secretarul General cu privire la raport. Într-o declarație din 16 decembrie, Înaltul Reprezentant a luat act de raportul Comisiei pentru lecțiile învățate și reconciliere din Sri Lanka și a observat că este necesar un studiu atent al măsurilor propuse în raport, inclusiv cu privire la chestiunea răspunderii.

Forumul anual UE-ONG desfășurat la 8 – 9 decembrie s-a axat pe două teme, una dintre ele fiind „Stimularea punerii în aplicare a Orientărilor privind dreptul internațional umanitar”. Forumul a inclus ateliere privind chestiuni precum impunitatea; mijloacele de luptă; protecția civililor; protecția deținuților și accesul umanitar. Raportul complet al forumului este disponibil la adresa: <http://www.eidhr.eu> .

UE a consolidat promovarea respectării dreptului internațional umanitar în cadrul ajutorului umanitar al UE în 2011. În mai multe rânduri, comisarul Kristalina Georgieva a denunțat încălcări ale dreptului internațional umanitar și a invitat combatanții să respecte legea și să îi protejeze pe cei care nu iau parte la ostilități, în special prin asigurarea unui acces în siguranță și securitate organizațiilor umanitare neutre. În timpul unei vizite în teritoriile palestiniene ocupate la 15 mai 2011, comisarul Georgieva a observat că strămutarea forțată, combinată cu restricții grave ale accesului și deplasării impuse de forța de ocupație, lipseau majoritatea populației de posibilitatea dezvoltării economice și sociale. Comisarul a subliniat că dreptul legitim al poporului israelian de a trăi în pace și securitate nu exonerează statul Israel de obligații în calitate de forță de ocupație de respectare a dreptului internațional umanitar. În noiembrie 2011, comisarul Georgieva a subliniat necesitatea intensificării dialogului cu unele țări în curs de dezvoltare care consideră ajutorul umanitar o amenințare la adresa suveranității lor, în vederea extinderii punerii în aplicare a normelor și regulilor dreptului umanitar, inclusiv respectarea dreptului internațional umanitar.

În 2011, Comisia Europeană (DG ECHO) a oferit finanțare pentru formarea a 108 lucrători umanitari și responsabili politici cu privire la dreptul internațional umanitar și pentru elaborarea unui manual. Comisia a oferit, de asemenea, sprijin financiar pentru un proiect, pus în aplicare de Consiliul norvegian pentru refugiați, care urmărește identificarea modului în care principiile umanitare sunt aplicate în practică, în vederea consolidării operaționalizării acestora, și pentru un alt proiect, pus în aplicare de Fundația elvețiană pentru acțiune în domeniul minelor și Geneva Call, pentru a oferi formare în materie de drept internațional umanitar și norme umanitare asociate factorilor armați nestatali. De asemenea, DG ECHO a lansat o evaluare a strategiilor pentru acces umanitar în intervențiile umanitare finanțate de UE în vederea îmbunătățirii promovării respectării dreptului internațional umanitar și a spațiului umanitar.

UE a fost preocupată de faptul că furnizarea de ajutor umanitar de către UE ar putea fi împiedicată de legislația antiteroristă cu aplicare extraterritorială care include dispoziții care incriminează sprijinul material pentru organizațiile de pe listă, indiferent de caracterul umanitar al acestor acțiuni și de absența oricărei intenții de sprijinire a actelor teroriste. Din perspectiva hotărârii pronunțate de Curtea Supremă a SUA în cauza Holder/ Humanitarian Law Project, care a confirmat caracterul constituțional al dispozițiilor legislației SUA de interzicere a oferirii de formare în drept internațional umanitar anumitor entități listate, Comisia a abordat această chestiune împreună cu autoritățile SUA la diferite niveluri.

Alte chestiuni te matice

3.9. CPI și combaterea impunității

UE are o tradiție îndelungată de sprijinire a combaterii impunității pentru infracțiunile cele mai grave care preocupă comunitatea internațională în ansamblu. Cei care au comis crime de genocid, crime împotriva umanității și crime de război nu ar trebui să se simtă nicăieri în siguranță. În acest scop, UE și statele membre ale acesteia au continuat să acorde un sprijin puternic - atât politic și diplomatic, cât și logistic și financiar - funcționării eficiente a Curții Penale Internaționale (CPI) și a altor instanțe penale, de exemplu, tribunalele internaționale ad-hoc pentru Fosta Iugoslavie și Rwanda, Curtea Specială pentru Sierra Leone, camerele extraordinare ale tribunalelor din Cambodgia și Tribunalul Special pentru Liban. Intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona a contribuit la o acțiune mai constantă în acest domeniu. Comunitatea ONG-urilor rămâne un aliat prețios în această privință.

După cum s-a angajat în cadrul Conferinței de revizuire de la Kampala (31 mai - 11 iunie 2010), UE și-a actualizat Poziția comună 2003/444/PESC prin Decizia 2011/168/PESC a Consiliului, adoptată la 21 martie 2011, care a abrogat-o și a înlocuit-o. Obiectivul noii decizii a Consiliului îl reprezintă promovarea sprijinului universal acordat Statutului de la Roma prin promovarea celei mai largi participări posibile la acesta, menținerea integrității Statutului de la Roma, susținerea independenței Curții și a funcționării eficiente și eficace a acesteia, sprijinirea cooperării cu Curtea și susținerea punerii în aplicare a principiului complementarității.

În conformitate cu decizia Consiliului, la 12 iulie 2011 a fost adoptat un plan de acțiune revizuit.

Acesta cuprinde cinci secțiuni:

- a) coordonarea activităților Uniunii pentru punerea în aplicare a obiectivelor deciziei;
- b) universalitatea și integritatea Statutului de la Roma;
- c) independența Curții și funcționarea sa eficientă și eficace;
- d) cooperarea cu Curtea, și
- e) punerea în aplicare a principiului complementarității.

CPI a continuat să figureze pe ordinea de zi a principalelor reuniuni la nivel înalt și a dialogurilor politice cu țări din afara UE în perioada de raportare. Prin declarațiile sale, UE a făcut un apel la încetarea impunității autorilor infracțiunilor celor mai grave săvârșite în lume și a invitat toate statele să predea persoanele pentru care au fost emise mandate de arestare pentru ca justiția să își poată urma cursul. A fost acordată o atenție specială nerespectării obligațiilor de cooperare de către anumite state părți, în special arestarea și predarea persoanelor pe numele cărora au fost emise mandate de arestare.

Un sistem eficient de justiție internațională se bazează pe participarea cea mai largă cu putință a statelor părți la Statutul de la Roma. Grenada, Tunisia, precum și Filipine, Maldive, Capul Verde și Vanuatu s-au alăturat grupului de state-părți la Statutul de la Roma din diferite continente, numărul acestora ajungând la 120. UE și-a menținut hotărârea de a promova universalitatea ca parte a angajamentului său ferm față de Curte și realizează acest lucru prin demersuri diplomatice, prin implicarea personală a Înaltului Reprezentant, prin inserarea unor clauze în acordurile UE cu țări din afara UE, prin sprijinirea Curții și a societății civile. UE a continuat să își coordoneze eforturile cu state din afara UE precum Canada, Japonia, Australia, Brazilia și Africa de Sud. Acest parteneriat a permis UE să fie mai eficientă și să găsească sinergii în promovarea eficace a Curții.

În 2011, UE a desfășurat acțiuni de sprijinire a universalității și a punerii în aplicare a Statutului de la Roma în următoarele țări și organizații regionale: ASEAN, Armenia, Bahamas, Cambodgia, Camerun, China, Republica Democratică Congo (Brazzaville), Egipt, El Salvador, Guatemala, Jamaica, Kazahstan, Kuweit, Kârgâzstan, Mongolia, Maroc, Nepal, Qatar, Thailanda, Togo, Turcia, Ucraina și Vietnam.

Până acum, Acordul de la Cotonou revizuit din 2005, care se aplică unui număr de 76 de țări din Africa, Caraibi și Pacific și respectiv UE, este singurul instrument obligatoriu care cuprinde o clauză legată de CPI. Până în prezent, o clauză CPI a fost convenită în acorduri de parteneriat și cooperare (APC), acorduri pentru comerț, dezvoltare și cooperare și acorduri de asociere cu Indonezia, Coreea, Africa de Sud, Irak, Mongolia, Filipine, Vietnam, Singapore și America Centrală. În prezent, se negociază clauze CPI în cadrul APC și în cadrul acordurilor de asociere cu Australia, Thailanda, Malaysia, China, Rusia, Ucraina, Republica Moldova, Armenia, Azerbaidjan și Georgia.

Rețeaua europeană de puncte de contact cu privire la persoanele care se fac vinovate de genocid, de crime împotriva umanității și de crime de război este o rețea de procurori naționali specializați în aceste infracțiuni. În 2011, aceasta a organizat cea de a zecea reuniune și cea de a unsprezecea reuniune în luna aprilie și respectiv în luna noiembrie. Aceste reuniuni s-au axat, printre alte teme, pe cooperarea dintre state și dintre state și tribunalele internaționale, pe aplicarea competenței extrateritoriale de către statele membre și pe protecția martorilor.

De asemenea, UE și-a menținut asistența destinată reconstrucției și consolidării statului de drept la nivel național și a sprijinit organizații-cheie ale societății civile care activează în vederea asigurării funcționării eficiente a CPI în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului. Coaliția globală pentru Curtea Penală Internațională, Parlamentarii pentru acțiune globală, Avocații fără frontiere, precum și Secțiunea Kenya a Comisiei Internaționale a Juriștilor și mulți alții au colaborat îndeaproape cu UE. Fondul european de dezvoltare și Instrumentul de stabilitate au finanțat proiecte privind justiția penală și de tranziție în Africa, Asia și Oceania.

CPI: studiu de caz privind Kenya

Alegerile controversate din Kenya, desfășurate în 2007, au condus la violență, soldată cu mai mult de o mie de decese, câteva de sute de victime ale violențelor sexuale și alte câteva mii de persoane care au devenit fără adăpost. O cercetare a Curții Penale Internaționale (CPI) a condus la confirmarea acuzațiilor împotriva a patru dintre cele șase persoane numite de procuror ca fiind suspecte de a purta cea mai mare parte a răspunderii pentru violență.

De la începutul audierilor CPI în aprilie 2011, UE a susținut în mod constant faptul că justiția, reconcilierea și răspunderea sunt factori-pivot ai unei stabilități de durată în Kenya și că procedurile din cadrul CPI reprezintă o contribuție importantă pentru atingerea acestui scop. În acest context, Înalțul Reprezentant a subliniat în mod public importanța continuării cooperării depline a respectivelor persoane cu CPI, precum și a respectării de către guvernul kenyan a obligațiilor sale în calitate de stat parte la Statutul de la Roma al CPI.

Societatea civilă din Kenya a avut un rol esențial în a aduce în fața justiției pe cei implicați în violențele post-electorale. Cu sprijinul IEDDO, Secțiunea Kenya a Comisiei Internaționale a Juriștilor (CIJ Kenya) - un ONG care a activat în Kenya și în întreaga Africa pentru promovarea drepturilor omului, a statului de drept și a democrației timp de mai mult de 50 de ani - a oferit asistență în cadrul acestui proces prin aplicarea expertizei juridice și a celor mai bune practici internaționale.

CIJ Kenya arată în mod clar că procesul CPI este unul judiciar, nu politic. Promovarea unei înțelegeri mai largi a justiției penale internaționale presupune de asemenea solicitarea fermă a CIJ Kenya în direcția coerenței punerii în aplicare a hotărârilor CPI, inclusiv dincolo de situația kenyană. Cel mai important, Înalta Curte a Kenyei a emis - la cererea CIJ Kenya - un mandat național de arestare provizoriu împotriva președintelui sudanez Omar Al-Bashir (pe numele căruia sunt emise două mandate de arestare ale CPI pentru genocid, crime împotriva umanității și crime de război presupuse a fi fost săvârșite în Darfur), în cazul în care ar călători din nou în Kenya.

3.10. Drepturile omului și terorismul

UE acordă o importanță deosebită garantării protecției depline și efective a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Europa și în întreaga lume în contextul luptei împotriva terorismului. Măsurile eficiente împotriva terorismului și protecția drepturilor omului nu sunt obiective contradictorii, dimpotrivă, ele sunt complementare și se susțin reciproc. Angajamentul strategic al Uniunii Europene, definit în Strategia de luptă împotriva terorismului, este extrem de clar în acest sens: „de a combate terorismul la nivel mondial, respectând totodată drepturile omului, și de a spori securitatea în Europa, permițând cetățenilor acesteia să trăiască într-un spațiu de libertate, securitate și justiție.”

UE a reafirmat în declarații în cadrul Organizației Națiunilor Unite importanța asigurării respectării drepturilor omului în combaterea terorismului. În declarația UE către simpozionul la nivel înalt al ONU privind cooperarea internațională în combaterea terorismului din 20 septembrie 2011, Înalțul Reprezentant a subliniat că securitatea este întotdeauna strâns legată de democrație și de instituții funcționale.

UE a continuat dialogul detaliat cu consilierul juridic al Departamentului de Stat al SUA privind dreptul internațional și lupta împotriva terorismului. UE și-a reiterat apelul la închiderea centrului de detenție de la Guantánamo Bay pe motiv că consideră detenția prelungită a deținuților de la Guantánamo în absența unui proces nepermisă în temeiul dreptului internațional. La 9 iunie 2011, într-o dezbatere „de urgență” în fața Parlamentului European, Înalțul Reprezentant a exprimat îngrijorarea UE cu privire la posibilitatea ca o persoană deținută la Guantánamo să poată risca pedeapsa cu moartea. Înalțul Reprezentant a observat că UE monitorizează atent procedurile referitoare la Muhammed al-Nashiri și alte cinci persoane acuzate de complicitate în atacurile teroriste de la 11 septembrie 2001 și își va manifesta periodic preocupările legate de pedeapsa cu moartea și de caracterul echitabil al proceselor pe lângă autoritățile din SUA.

UE a oferit sprijin financiar pentru un proiect al Națiunilor Unite care vizează dezvoltarea unui plan de acțiune regional în Asia Centrală pentru punerea în aplicare a Strategiei globale a ONU de combatere a terorismului, în care respectarea drepturilor omului joacă un rol important. De asemenea, UE oferă sprijin tehnic unor țări din lume în vederea îmbunătățirii capacității sistemelor de poliție și de justiție penală de a cerceta și urmări penal infracțiunile de terorism în conformitate cu statul de drept și cu drepturile omului. Comunicarea comună din mai 2011 a Comisiei Europene și a Înalțului Reprezentant „Un răspuns nou în contextul schimbărilor din țările vecine” a luat act importanța cooperării cu țările din cadrul parteneriatului european de vecinătate cu privire la combaterea terorismului și a subliniat că UE este dispusă să desfășoare misiuni de sprijinire a statului de drept pentru sprijinirea eforturilor țărilor partenere de reformare a sistemelor lor de justiție și de securitate.

UE a participat la lansarea Forumului global privind combaterea terorismului (FGCT) în septembrie 2011. La lansare, FGCT a adoptat „Declarația de la Cairo privind combaterea terorismului și statul de drept: practica eficientă de combatere a terorismului în cadrul sectorului justiției penale”.

3.11. Libertatea de exprimare inclusiv „noile mijloace de informare”

Libertatea de exprimare consacrată de Convenția europeană a drepturilor omului permite oricui să aibă opinii și să primească și să comunice informații și idei fără vreun amestec al autorității publice și indiferent de frontiere. UE s-a angajat să lupte pentru respectarea libertății de exprimare și să garanteze respectarea pluralismului media.

În declarația sa cu ocazia Zilei mondiale a libertății presei, la 03.05.01, Înalțul Reprezentant Catherine Ashton a invitat toate statele să promoveze proactiv libertatea de opinie și de exprimare, precum și pluralismul și independența media.

UE consideră că cenzura și hărțuirea ziariștilor sunt inacceptabile și și-a exprimat preocuparea legată de atacurile, arestările și restricțiile legate de activitatea ziariștilor. De exemplu, la 4 mai 2011, Înalțul Reprezentant și-a declarat public îngrijorarea profundă legată de detenția dlui Andrzej Poczobut, corespondentul ziarului polonez Gazeta Wyborcza în Belarus și la 27 decembrie 2011, aceasta a exprimat deosebită îngrijorare a UE legată de judecarea și hotărârile pronunțate împotriva ziariștilor suedezi Martin Schibbye și Johan Persson în temeiul legii etiopiene de combatere a terorismului.

În alte cazuri, în care UE a desfășurat dialoguri privind drepturile omului cu țări terțe, precum China sau Vietnam, aceasta a evocat chestiunea libertății de informare și a libertății presei la nivel bilateral și și-a exprimat îngrijorarea legată de hărțuirea și persecutarea bloggerilor, ziariștilor independenți și a altor persoane care își exprimă opiniile politice.

În 2011, EU a continuat să fie pregătită să coopereze cu alte țări cu opinii similare în promovarea libertății de exprimare și a accesului la informație, inclusiv pe internet, și în examinarea posibilităților de creionare a unui consens privind politicile legate de internet. G8 a confirmat acest lucru în Declarația de la Deauville privind reînnoirea angajamentelor pentru libertate și democrație și în Declarația de la Deauville privind Primăvara arabă. Mai multe țări și organizații pregătesc în prezent inițiative relevante de sprijinire a libertății de exprimare pe internet.

UE împărtășește pe deplin opinia potrivit căreia internetul este un mijloc important de promovare a libertății de exprimare. În urma Comunicării comune „Un parteneriat pentru democrație și prosperitate împărtășită cu țările sud-mediteraneene”, Comisia s-a angajat să elaboreze instrumente care să permită UE, în anumite cazuri, să sprijine organizațiile societății civile și cetățenii individuali în eludarea întreruperilor arbitrare ale accesului la tehnologiile comunicațiilor electronice, inclusiv internet. De curând, UE a făcut publică „Strategia fără deconectare” creată pentru a sprijini angajamentul UE de a se asigura că internetul și alte tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC) pot rămâne un motor al libertății politice, dezvoltării democratice și creșterii economice. Obiectivul este de a oferi sprijin permanent utilizatorilor internet, bloggerilor și activiștilor pe internet care trăiesc sub regimuri autoritare.

UE se opune ferm oricăror restricționări nejustificate ale accesului la internet și la alte mijloace de informare noi, și a afirmat acest lucru în mod repetat, de exemplu în concluziile Consiliului Afaceri Externe privind Egiptul din ianuarie 2011, în care a adresat un apel autorităților egiptene să repună în funcțiune fără întârziere toate rețelele de comunicații și să garanteze accesul neîngrădit la toate mijloacele de informare, inclusiv la internet.

În 2011, UE a aplicat, de asemenea, măsuri restrictive pentru a lupta pentru libertatea de exprimare. În examinarea SPG+ pentru Sri Lanka, unul dintre motivele care au determinat Comisia să propună retragerea SPT+ au fost atacurile verbale dure ale guvernului la adresa ziaristilor combinate cu incapacitatea de a acționa în mod eficient pentru a îi proteja împotriva violenței fizice. În negocierile ulterioare cu guvernul din Sri Lanka privind SPG+, Comisia a solicitat guvernului să îl elibereze pe ziaristul încarcerat, dl J.S. Tissainayagam, precum și să ia măsuri pentru a se asigura că ziaristii își pot exercita îndatoririle profesionale fără hărțuire.

UE oferă, de asemenea, sprijin financiar pentru consolidarea libertății presei, în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului, unui număr mare de organizații internaționale și locale ale societății civile pentru promovarea libertății presei și combaterea încălcării drepturilor ziaristilor (cel puțin 30 de proiecte în curs în 2011). Proiectele sprijinite de UE au vizat creșterea capacităților profesionale ale ziaristilor; răspunsul la necesități de protecție urgentă; promovarea libertății de exprimare în drept și în fapt; modificarea legislației naționale privind mijloace de comunicare în masă potrivit standardelor internaționale și monitorizarea încălcărilor drepturilor ziaristilor.

3.12. Libertatea de asociere și de întrunire

Astfel cum este consacrat în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, orice persoană are dreptul de întrunire pașnică și la libertatea de asociere la toate nivelurile.

UE se opune ferm oricăror restricții nejustificate ale libertății de întrunire pașnică. De exemplu, în ianuarie 2011, Înalțul Reprezentant și-a exprimat îngrijorarea profundă cu privire la rapoartele potrivit cărora demonstrații pașnici din Egipt au fost atacați în mod violent de către persoane înarmate și a îndemnat autoritățile egiptene să ia imediat toate măsurile necesare pentru a asigura protejarea, de către autoritățile de aplicare a legii, a demonstrațiilor și a dreptului acestora de a se întruni în mod pașnic.

În plus, Înalțul Reprezentant a deplâns public, într-o declarație din 17 februarie 2011, violențele la adresa demonstrațiilor pașnici din Bahrain și a solicitat autorităților din Bahrain să respecte pe deplin și să protejeze drepturile fundamentale ale cetățenilor lor, inclusiv dreptul de întrunire pașnică.

Libertatea de asociere este prevăzută în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în Pactul internațional privind drepturile civile și politice. O societate civilă puternică este esențială pentru a permite promovarea respectării drepturilor omului și pentru progresul democratic. Societatea civilă a avut un rol fundamental în schimbările care au urmat Primăverii arabe. UE este profund îngrijorată de evoluțiile din 2011 cu privire la situația societății civile în mai multe țări; prezența ONG-urilor consolidează democrația, în special în societățile care traversează o tranziție democratică. UE a continuat să sprijine drepturile societății civile și a invitat guvernele țărilor terțe să le protejeze și să conlucreze cu acestea. De exemplu, la 30 decembrie 2011, Înalțul Reprezentant a solicitat autorităților egiptene să permită organizațiilor societății civile să își continue activitatea în sprijinul tranziției din Egipt.

În alte cazuri, în care UE a desfășurat dialoguri politice și privind drepturile omului cu țări terțe, precum Algeria, UE a evocat chestiunea libertății de asociere la nivel bilateral și a evidențiat necesitatea adoptării unor legi conforme cu standardele internaționale.

În 2011, UE a continuat să coopereze cu organizațiile internaționale în promovarea libertății de întrunire pașnică și de asociere. UE a subliniat necesitatea pentru Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU de a menține accentul pe libertatea de asociere și de întrunire, și de a oferi sprijin concret activiștilor pentru drepturile omului și organizațiilor societății civile al căror rol este esențial pentru consolidarea democrației.

UE a salutat numirea dlui Maina Kiai (Kenya) la 1 mai 2011 în calitate de raportor special al ONU privind dreptul la întrunire pașnică și dreptul de asociere.

UE utilizează, de asemenea, diplomația publică pentru a promova libertatea de întrunire pașnică și de asociere; de exemplu a organizat mai multe seminare și ateliere pentru tineri în regiunile din Rusia, dedicate standardelor juridice internaționale și rusești privind libertatea de întrunire.

UE a oferit sprijin financiar în 2011 unui număr de organizații ale societății civile internaționale și locale, în cadrul Instrumentului pentru democrație și drepturile omului, pentru consolidarea libertății de întrunire pașnică și de asociere. Proiectele sprijinite de UE au vizat dezvoltarea unor sisteme de monitorizare a libertății de asociere, promovarea unor standarde legale privind libertatea de întrunire, sensibilizarea privind libertatea de asociere și crearea de legături în direcția unei promovări și unei protecții mai eficiente a respectivelor drepturi.

3.13. Libertatea de gândire, de conștiință și religioasă sau de credință

În timp ce 2011 a cunoscut o creștere a numărului de acte de intoleranță și discriminare pe motive religioase, ilustrate de violențe și atacuri teroriste în diferite țări din lume, UE a rămas în continuare angajată în direcția promovării și protecției libertății de gândire, de conștiință și a libertății religioase și de credință. Această libertate le protejează dreptul de a avea convingeri teiste, nonteiste sau ateiste, precum și dreptul de a nu profesa nicio religie. Libertatea acoperă, de asemenea, dreptul de a adopta, schimba sau abandona o religie sau o credință prin propria voință a unei persoane.

UE consideră că apărarea unor astfel de principii universale este esențială pentru dezvoltarea societăților libere.

Discriminarea bazată pe religie sau credință este un aspect care creează îngrijorare de mult timp în toate regiunile globului, iar persoanele care aparțin anumitor comunități religioase continuă să fie o țintă în numeroase țări. Mai mult, legislația în materie de defăimare a religiilor a fost utilizată adesea pentru aplicarea unui tratament incorect minorităților religioase și pentru limitarea libertății de opinie și de exprimare precum și a libertății religioase sau de credință, care sunt intrinsec legate. Libertatea de exprimare joacă, de asemenea, un rol important în lupta împotriva intoleranței.

În conformitate cu concluziile anterioare din 16 noiembrie 2009, Consiliul Afaceri Generale a adoptat la 21 februarie 2011 concluzii care reafirmă angajamentul ferm al UE față de libertatea religioasă și de credință și a reamintit necesitatea ca aceasta să fie protejată peste tot și pentru toți. Concluziile au subliniat faptul că este obligația primordială a statelor să își protejeze cetățenii, inclusiv persoanele care aparțin minorităților religioase, precum și toate persoanele care trăiesc în jurisdicția lor, și să le garanteze drepturile. Toate persoanele care aparțin minorităților religioase ar trebui să poată să își practice religia și credința în mod liber, individual sau în comunitate cu alte persoane, fără să se teamă de intoleranță sau atacuri.

Ulterior, UE a reamintit tuturor delegațiilor UE că, alături de misiunile diplomatice ale statelor membre, au un rol crucial de jucat în obținerea unui impact pozitiv concret în ceea ce privește respectarea libertății religioase și de credință în țările terțe unde acest drept fundamental este încălcat. Prin urmare, delegațiilor UE li s-a solicitat în mod formal să desfășoare acțiuni de sensibilizare în rândul diplomaților UE, cu privire la această chestiune; să se angajeze alături de autoritățile din țările partenere, în mod sistematic, în favoarea libertății religioase și de credință, în special acolo unde aceasta este considerată o chestiune majoră; să dezvolte contactele cu apărătorii locali ai drepturilor omului care activează în acest domeniu. De-a lungul anului, delegațiile s-au angajat de asemenea în monitorizarea îndeaproape a restricțiilor care privesc libertatea religioasă și de credință din țările lor gazdă respective. Evaluările lor cu privire la situațiile locale, furnizate pentru mai mult de o sută de țări, vor fi utilizate în 2012 de către ÎR/VP în cadrul raportului care va fi prezentat în fața Consiliului cu privire la măsurile adoptate în legătură cu libertatea religioasă și de credință și la propunerile concrete de consolidare în continuare a acțiunii UE în acest sens.

În 2011, UE a folosit din ce în ce mai mult instrumentele folosite la nivel bilateral și multilateral pentru a promova și a proteja în mod mai eficient libertatea religioasă sau de credință. Grupul operativ ad-hoc pentru libertatea religioasă sau de credință al Grupului de lucru pentru drepturile omului a sprijinit punerea în aplicare a acțiunilor consolidate ale UE și a contribuit la elaborarea unor orientări pentru uzul diplomaților UE. Această temă a fost introdusă în formarea privind drepturile omului organizată pentru personalul UE, incluzând un curs specific privind libertatea de exprimare și libertatea religioasă sau de credință organizat în noiembrie 2011.

În relațiile cu țările din afara UE, chestiunea privind libertatea de gândire, de conștiință și cea religioasă a fost evocată în mod sistematic cu un număr mare de interlocutori la diverse niveluri ale dialogului politic, inclusiv în cadrul dialogurilor și consultărilor privind drepturile omului, cum ar fi cele cu Algeria, China, Egipt, India, Indonezia, Pakistan, Turcia, Vietnam, SUA și Uniunea Africană.

UE s-a angajat la nivel bilateral cu diverse țări în ceea ce privește importanța crucială a acestui drept universal al omului și a examinat posibilități pentru o viitoare colaborare, inclusiv în cadrul forumurilor multilaterale. În cadrul acestor dialoguri, UE și-a exprimat preocupările referitoare la punerea în aplicare a acestui drept și la situația minorităților religioase. Ori de câte ori au existat motive cum ar fi încălcări grave și îngrijorări cu privire la libertatea religioasă și intoleranța și discriminarea asociate, UE și-a exprimat opiniile pe căi diplomatice, prin declarații publice și concluzii ale Consiliului, cum a fost cazul pentru Egipt, Nigeria, Iran, Irak și Pakistan. UE a continuat să susțină respectarea deplină a libertății de gândire și de conștiință, în acord cu standardele internaționale. În plus, actualul proces de instituire a strategiilor de țară în domeniul drepturilor omului va permite ca acțiunile și atenția UE să se axeze pe țările în care libertatea religioasă și de credință reprezintă o prioritate.

Acțiunea UE a privit de asemenea nivelul multilateral, în special în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului de la Geneva și în cadrul Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite de la New York. A fost acordată prioritate consolidării consensului privind necesitatea combaterii intoleranței religioase, evitând invocarea conceptului de defăimare a religiei ca standard în domeniul drepturilor omului. O astfel de noțiune, care urmărește protejarea religiei în sine mai degrabă decât a persoanei discriminate din cauza religiei sau a credinței, aduce prejudicii altor drepturi fundamentale ale omului, precum libertatea de exprimare și chiar libertatea religioasă sau de credință însăși. În cadrul celei de a șaisprezecea sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului din martie 2011 s-a obținut o reușită majoră odată cu adoptarea prin consens a Rezoluției 16/18: pentru prima dată, Organizația de Cooperare Islamică (OCI) nu a inclus conceptul de defăimare a religiei în rezoluție, care în prezent se intitulează „Combaterea intoleranței, a stereotipurilor negative și a stigmatizării, discriminării, incitării la violență și violenței la adresa persoanelor din motive de religie sau de credință”. Eforturile Pakistanului și ale Statelor Unite ale Americii, cu sprijinul activ al UE, au fost esențiale în atingerea acestui rezultat. Rezoluția tradițională a UE privind libertatea religioasă sau de credință a fost de asemenea adoptată fără vot (Rezoluția 16/13).

ÎR/VP Ashton și o serie de miniștri de externe din statele membre ale UE s-au alăturat reuniunii de la Istanbul (lansarea așa-numitului „proces de la Istanbul”) organizată în iunie 2011 de OCI și SUA cu privire la combaterea intoleranței religioase, al cărei obiectiv l-a reprezentat consolidarea rezultatelor obținute la Geneva, în vederea celei de 66-a sesiuni a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite care urmează. Comunicatul copreședinților OCI/SUA a solicitat punerea în aplicare a Rezoluției 16/18 făcând în același timp trimitere la alte rezoluții privind libertatea religioasă și de credință adoptate prin consens.

În cadrul celei de-a 66-a sesiuni a AG a ONU, UE a urmărit consolidarea rezultatelor obținute în anii anteriori în privința propriei rezoluții privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și de discriminare bazate pe religie sau credință și, în același timp, asigurarea abordării consensuale adoptate de OCI la Geneva. Astfel de obiective au fost atinse prin adoptarea fără vot, la 19 decembrie 2011, a Rezoluției 66/168 sprijinite de UE și a Rezoluției 66/197 sprijinite de OCI privind combaterea intoleranței, a stereotipurilor negative și a stigmatizării, discriminării, incitării la violență și violenței la adresa persoanelor din motive de religie sau de credință.

3.14. Persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgender și intersex

În 2011, în lumea întreagă, identitatea de gen și orientarea sexuală au continuat să fie folosite, în mod greșit, drept pretexte pentru încălcări grave ale drepturilor omului. Persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgender și intersex (LGBTI) au continuat să fie supuse persecuției, discriminării și unor maltratări grave, care îmbracă adesea forme extreme de violență. Aproximativ 80 de state au continuat să incrimineze relațiile consensuale între persoane de același sex, iar șapte state au prevăzut chiar pedeapsa cu moartea în acest caz.

UE are un angajament ferm în sensul asigurării faptului că toate persoanele se bucură de întreaga gamă de drepturi ale omului fără discriminare. Pentru a marca acest angajament și a oferi personalului UE un set operațional de instrumente pentru promovarea și protecția drepturilor omului pentru toți, indiferent de orientarea sexuală sau identitatea de gen, în iunie 2010, UE a adoptat un „Set de instrumente pentru promovarea și apărarea tuturor drepturilor omului pentru persoanele lesbiene, gay, bisexuale și transgender (LGBT)”.

La 17 mai 2011, cu ocazia Zilei internaționale împotriva homofobiei, Înaltul Reprezentant Catherine Ashton a prezentat o declarație în numele UE în care a reafirmat „angajamentul ferm al Uniunii Europene - și al [său] - în sensul asigurării faptului că toate persoanele se bucură de întreaga gamă de drepturi ale omului fără discriminare”.

În 2011, UE a continuat să fie implicată activ în eforturile multilaterale, în special în cadrul ONU, de abordare a discriminării, inclusiv bazată pe orientarea sexuală și identitatea de gen. UE a salutat cu căldură declarația comună intitulată „Să punem capăt actelor de violență și încălcărilor drepturilor omului aferente bazate pe orientarea sexuală și pe identitatea de gen”, prezentată în numele a 85 de state de pe toate continentele, în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU, la 22 martie 2011. Cincisprezece state membre ale UE au făcut parte din grupul care a pregătit respectiva declarație și toate statele membre ale UE au sprijinit pe deplin această inițiativă.

UE a salutat de asemenea cu căldură rezoluția memorabilă privind drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen (prezentată de Africa de Sud), care a fost adoptată cu 23 de voturi pentru în cadrul Consiliului pentru Drepturile al ONU la 17 iunie 2011. Statele membre ale Uniunii Europene care sunt membre ale Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU au votat pentru, iar votul a fost convenit de Uniunea Europeană în ansamblu.

În cadrul Națiunilor Unite la New York, UE a salutat activitățile OHCHR privind chestiunile legate de LGBT și, în calitate de membru al grupului central transregional privind LGBT, a contribuit la sensibilizarea și la consolidarea sprijinului cu privire la această chestiune. UE a participat activ la organizarea unui eveniment colateral în cadrul ONU la New York la 8 decembrie 2011 - intitulat „Încetarea brutalizării, violenței și discriminării bazate pe orientarea sexuală și pe identitatea de gen”.

La nivel regional, UE a continuat să sprijine activitatea Consiliului Europei privind drepturile omului pentru persoanele LGBT, în special prin recomandarea Consiliului Europei privind măsurile de combatere a discriminării pe motive de orientare sexuală sau identitate de gen, adoptată la 31 martie 2010.

La nivel bilateral, UE a continuat să utilizeze dialogurile privind drepturile omului cu țările terțe pentru promovarea nediscriminării la adresa persoanelor LGBTI și mai multe declarații publice/demersuri au fost utilizate pentru a marca poziția UE cu privire la chestiunile asociate LGBTI, inclusiv împotriva acțiunilor homofobe și în favoarea dezincriminării relațiilor homosexuale.

Prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului, UE a continuat să sprijine mai multe organizații de apărare a drepturilor persoanelor LGBTI sau protecția apărătorilor drepturilor omului pentru LGBTI, sensibilizarea în rândul publicului larg în legătură cu discriminarea și violența la care sunt supuse minoritățile, combaterea acestora și oferirea de asistență de urgență (de la asistență psihosocială și medicală la mediere și reintegrare) persoanelor LGBTI cele mai vulnerabile care au nevoie de astfel de sprijin.

O rezoluție prezentată de Africa de Sud privind drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen (A/HRC/17/L.9/Rev.1) a fost aprobată cu 23 de voturi pentru, 19 împotriva și 3 abțineri, în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU la 17 iunie 2011. Este prima oară când un organism al ONU aprobă o rezoluție care afirmă drepturile omului pentru persoanele LGBTI.

Reamintind universalitatea drepturilor omului, rezoluția include expresia îngrijorării profunde în legătură cu actele de violență și de discriminare la adresa indivizilor din motive de orientare sexuală și identitate de gen.

Dispoziția operațională a rezoluției instruește Biroul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului, Navi Pillay, să comande primul studiu ONU, până în 2011, privind legile și practicile discriminatorii și actele de violență desfășurate împotriva indivizilor pe baza orientării sexuale și a identității de gen în întreaga lume. Rezoluția decide și organizarea unui grup în cadrul celei de a 19-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului pentru discutarea elementelor cuprinse în studiu și acțiunile ulterioare corespunzătoare în urma recomandărilor formulate de studiu.

3.15. Drepturile omului și mediul de afaceri, inclusiv RSI

Au existat o serie de evoluții importante în politica UE privind mediul de afaceri și drepturile omului, atât la nivel intern, cât și la nivelul relațiilor externe ale UE.

În octombrie 2011, Comisia Europeană a adoptat o nouă Comunicare „O nouă strategie a UE (2011 – 2014) pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor (RSI)”, care pune un accent puternic pe drepturile omului în conceptul RSI și care face diferite trimiteri la Principiile directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului. În special, Comisia Europeană prezintă în mod specific drepturile omului ca pe una dintre chestiunile pe care întreprinderile ar trebui să le integreze în funcționarea și în strategia lor pentru a își îndeplini responsabilitatea socială, recunoaște principiile directoare ale ONU ca pe un set de bază de orientări și principii în materie de RSI recunoscute la nivel internațional și afirmă că se așteaptă ca toate întreprinderile europene să își îndeplinească responsabilitatea socială pentru a respecta drepturile omului astfel cum se definește în principiile directoare ale ONU.

De asemenea, Comisia Europeană a preconizat acțiuni concrete privind afacerile și drepturile omului care urmează să fie realizate în 2012 – 2013. Aceasta a lansat un proces de elaborare a unor îndrumări privind drepturile omului în trei sectoare de afaceri (ocuparea forței de muncă și agenții de recrutare, TIC și petrol și gaze), precum și pentru întreprinderile mici și mijlocii, pe baza principiilor directoare ale ONU. De asemenea, a întreprins publicarea unui raport privind prioritățile UE pentru punerea în aplicare a principiilor directoare ale ONU, și va accentua înțelegerea provocărilor cu care se confruntă companiile atunci când operează în țări în care statul nu își îndeplinește pe deplin datoria de a apăra drepturile omului. Comisia Europeană a invitat, de asemenea, statele membre să își stabilească propriile planuri naționale pentru punerea în aplicare a principiilor directoare ale ONU. Comisia le-a propus ajutorul în acest sens.

Comisia a publicat și un studiu privind gestionarea responsabilă a lanțului de aprovizionare la începutul anului 2011, cu o referire specială la cadrul ONU privind afacerile și drepturile omului. Studiul a ales cinci chestiuni legate de gestionarea lanțului de aprovizionare și le-a cartografiat în trei sectoare industriale importante pentru UE. Comisia pregătește recomandări în urma acestui studiu.

Pe parcursul anului, UE a fost un susținător activ al inițiativelor privind afacerile și drepturile omului în cadrul forumurilor multilaterale. UE a sprijinit cu tărie „Principiile directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului de punere în aplicare a cadrului Națiunilor «apără, respectă și remediază»”. În ianuarie 2011, UE a prezentat observații pe marginea proiectului de principii directoare ale ONU și apoi a sprijinit aprobarea acestora de către Consiliul pentru Drepturile Omului la Geneva, în iunie 2011. UE și-a exprimat disponibilitatea de a coopera îndeaproape cu recent-creatul Grup de lucru al ONU privind chestiunea drepturilor omului, a corporațiilor transnaționale și a altor întreprinderi comerciale însărcinat cu promovarea diseminării și punerii în aplicare eficiente a principiilor directoare ale ONU. UE a înaintat o contribuție cu propuneri în cadrul primei reuniuni a grupului de lucru în ianuarie 2012 pentru a discuta programul de lucru al acestuia. UE a contribuit, de asemenea, la actualizarea Orientărilor OCDE privind întreprinderile multinaționale, adoptate în mai 2011, care integrează cadrul ONU privind mediul de afaceri și drepturile omului într-un nou capitol privind drepturile omului și conceptul de diligență necesară în lanțul de aprovizionare. Orientările OCDE vor deveni referința pentru așteptările UE în materie de conduită responsabilă în afaceri în contextul politicii comerciale și de investiții a UE. De asemenea, UE a sprijinit alte inițiative la nivel multilateral, de exemplu inițiativa „Global Compact” a ONU (și anume, platforma de afaceri - lansată de Secretarul General al ONU de atunci, Kofi Annan - reunind întreprinderi care sunt angajate să-și alinieze operațiunile și strategiile cu 10 principii universal acceptate în domeniile drepturilor omului, al muncii, al mediului și al combaterii corupției).

UE a abordat, de asemenea, afacerile și drepturile omului în relațiile bilaterale cu țările terțe. Unele inițiative cuprind: un seminar al societății civile în Bangladesh privind drepturile omului și munca decentă, un seminar al societății civile în Chile privind drepturile omului și responsabilitatea socială și un seminar la nivel de experți privind RSI în Singapore. UE a discutat despre afaceri și drepturile omului și cu o serie de țări terțe în cadrul dialogurilor periodice privind drepturile omului. În fine, prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului, UE a sprijinit acțiunile conduse de organizațiile societății civile destinate promovării respectării și aplicării drepturilor omului de către companiile europene care funcționează în țări terțe. Ca exemplu, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) sprijină Campania hainelor curate, o alianță de organizații din 15 țări europene, în punerea în aplicare a unui proiect destinat sporirii respectării drepturilor economice și sociale în lanțul global de aprovizionare al companiilor producătoare de îmbrăcăminte care funcționează la nivel internațional în peste 30 de țări.

Alte două proiecte finanțate prin IEDDO cuprind chestiunea afacerilor și drepturilor omului în activitățile lor. Un proiect global care vizează 70 de țări urmărește consolidarea capacităților apărătorilor locali ai drepturilor funciare să își apere drepturile asupra resurselor naturale, să denunțe lipsa de transparență cu privire la contractele dintre state și companii private și să discute cu guvernele și industriile extractive din țările în care conflictele asupra extracției resurselor au loc. În mod similar, un proiect privind apărătorii drepturilor populațiilor indigene din Asia de Sud-Est cuprinde un plan specific de a desfășura un studiu tematic privind responsabilitatea socială a întreprinderilor, drepturile omului și populațiile indigene în țările în care există numeroase probleme legate de chestiunea funciară.

Principiile directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului sunt încununarea a șase ani de activitate desfășurată de profesorul John Ruggie, care a fost reprezentant special al Secretarului General al ONU pentru afaceri și drepturile omului în perioada 2005 – 2011. Principiile directoare ale ONU oferă standarde pentru asigurarea faptului că întreprinderile nu contribuie la încălcarea drepturilor omului. Principiile directoare sunt structurate pe trei piloni distincți, dar interconectați: datoria statului de a proteja împotriva abuzurilor în materie de drepturi ale omului săvârșite de terțe părți, inclusiv întreprinderi, prin politici, reglementări și judecare corespunzătoare; responsabilitatea socială de respectare a drepturilor omului, adică în esență a acționa cu diligența necesară pentru a evita încălcarea drepturilor celorlalți; și necesitatea unui acces sporit al victimelor la o cale eficientă de atac, atât judiciară, cât și extrajudiciară.

3.16. Sprijinirea democrației

O nouă politică europeană de vecinătate

Comunicarea comună a Înalțului Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate și a Comisiei Europene „Un răspuns nou în contextul schimbărilor din țările vecine” din 25 mai 2011 evidențiază noua viziune asupra politicii europene de vecinătate a UE. Aceasta se bazează pe răspunderea reciprocă și pe angajamentul comun față de valorile universale ale drepturilor omului, ale democrației și ale statului de drept. Aceasta implică un nivel mult mai ridicat de diferențiere, în acord cu principiul „mai mult pentru mai mult”, care să permită fiecărei țări partenere să își dezvolte relația cu UE pe măsura aspirațiilor, necesităților și capacităților sale, cu asistență financiară a UE sporită pentru țările implicate în reforme îndrăznețe.

Noul cadru de politică prevede, în special, sprijinirea „democrațiilor profund ancorate” și a parteneriatului cu societățile, sprijinirea dezvoltării durabile și sociale a acestora, a creșterii economice și a creării de locuri de muncă, consolidarea legăturilor comerciale, promovarea mobilității sporite și consolidarea parteneriatelor regionale. Un mecanism de sprijinire a societății civile în valoare de 26,4 milioane de euro destinat consolidării capacității societății civile de a promova reforma și de a spori răspunderea publică în vecinătate a fost lansat în septembrie 2011.

Ca răspuns la Primăvara arabă, UE a luat măsuri imediate pentru a răspunde rapid și eficient provocărilor situației în evoluție, care au constat în special în asistență umanitară și de protecție civilă în regiune (până în prezent, 80,5 milioane de euro), precum și o serie de măsuri de sprijin pentru tranziția democratică și asistență acordată zonelor defavorizate. În special, în 2011, UE a oferit un sprijin semnificativ pentru alegerile din Tunisia, Maroc și Egipt.

Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului a oferit un sprijin extraordinar în Tunisia, Libia și Egipt, utilizând flexibilitatea disponibilă pentru a sprijini, printre altele, mijloacele de informare, partidele politice și societatea civilă active în observarea alegerilor la nivel intern.

Alte inițiative, în special Fondul european pentru democrație, sunt prevăzute să devină operaționale în scurt timp.

Agenda schimbării

Pe baza planului de acțiune și a revizuirii PEV, noua politică de cooperare pentru dezvoltare -

Agenda schimbării - introduce o abordare diferențiată a UE față de țările partenere și urmărește să pună accentul pe două domenii prioritare în cooperarea viitoare:

- drepturile omului, democrația și alte elemente-cheie ale bunei guvernante; și
- creșterea durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltare umană.

Agenda schimbării afirmă că „din punct de vedere politic, economic, social și al mediului, buna guvernanta este vitală pentru o dezvoltare durabilă și favorabilă incluziunii. Sprijinul UE în materie de guvernanta ar trebui să ocupe un loc mai vizibil în toate parteneriatele, în special prin stimulente pentru o reformă orientată spre rezultate și prin accentul pus pe angajamentele partenerilor în domeniul drepturilor omului, al democrației și al statului de drept și pentru îndeplinirea cerințelor și nevoilor propriilor popoare.”

Respectarea asumării responsabilității, dialogul între parteneri și accentul pe stimulente pentru reforme orientate spre rezultate reprezintă principiile de bază ale sprijinului UE pentru guvernanta democratică. Experiența arată că trebuie să depășim nivelul responsabilizării la nivel de guvern și să ne bazăm mai degrabă pe o responsabilizare democratică mai largă sau, cel puțin, să sprijinim emergența acesteia.

Pe baza principiilor diferențierii în funcție de țările partenere, abordarea UE trebuie să se bazeze pe o combinație echilibrată a instrumentelor și a modalităților de sprijin la nivel de țară. De pildă, țările partenere care manifestă un angajament clar și progresează în domeniul respectării drepturilor omului și al reformei democratice pot beneficia de modalitatea de sprijin din bugetul general al UE.

La 7 decembrie Comisia și-a prezentat propunerea de cadru financiar multianual (CFM) 2014 – 2020. Propunerile bugetare vizează sprijinirea noii abordări a Comisiei - „Agenda schimbării” - pentru a concentra ajutorul UE în mai puține sectoare, sprijinirea democrației, a drepturilor omului și a bunei guvernante și crearea unei creșteri durabile favorabile incluziunii. Aceasta împreună cu abordarea „mai mult pentru mai mult” ar oferi în mod potențial posibilități suplimentare de finanțare pentru sprijinirea democrației, prin toate instrumentele geografice (Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare), precum și prin Fondului european de dezvoltare.

3.17. Sprijinirea alegerilor

Uniunea Europeană consideră că un proces electoral veritabil, transparent și pașnic este o bază esențială pentru a se putea bucura de drepturile omului, pentru dezvoltarea durabilă și pentru o democrație funcțională. UE este unul dintre factorii globali de frunte în privința sprijinirii alegerilor; abordarea utilizată este descrisă în Comunicarea Comisiei privind asistența electorală și observarea alegerilor. Principalele componente ale sprijinului electoral al UE sunt misiunile UE de observare a alegerilor (MOA) și misiunile de experți electorali (MEE), precum și asistența electorală și sprijinirea observatorilor interni nepartizani. Există complementarități importante între obiectivele acestor activități, având în vedere că rezultatul acestor recomandări ale MOA și MEE sunt integrate în viitoarea asistență electorală și în sprijinul democratic mai larg.

3.18. Misiunile de observare a alegerilor (MOA)

Lista țărilor prioritare pentru MOA a fost elaborată prin decizia Înalțului Reprezentant în urma consultării Parlamentului European (grupul de coordonare a alegerilor) și a statelor membre (Comitetul politic și de securitate - COPS). În 2011, s-au desfășurat zece misiuni UE de observare a alegerilor care au oferit o evaluare amănunțită a proceselor, au conferit încredere alegătorilor, au elaborat recomandări detaliate și constructive referitoare la modalități de îmbunătățire a cadrului și a desfășurării viitoarelor alegeri și de consolidare a instituțiilor democratice.

Misiunea de evaluare a UE a analizat exercițiul de înregistrare a votanților în Sudan în perioada 15 noiembrie 2010 - 8 ianuarie 2011 și a conchis că acesta s-a desfășurat în general într-o manieră satisfăcătoare. Evaluările și constatările privind înregistrarea votanților au contribuit la analiza MOA a UE desfășurată pentru observarea referendumului din Sudanul de Sud care a avut loc în perioada 9 – 15 ianuarie. 104 observatori au fost desfășurați ca parte a misiunii conduse de Véronique de Keyser, deputat în Parlamentul European, și au evaluat referendumul ca fiind credibil și bine organizat.

MOA a UE a observat atât alegerile prezidențiale, cât și alegerile parlamentare din Niger, primul tur având loc la 31 ianuarie 2011. Observatorul-șef a fost Santiago Fisas Aixelà. Au fost desfășurați în țară patruzeci de observatori. Ambele tururi ale alegerilor prezidențiale și legislative s-au desfășurat în condiții bune în ceea ce privește organizarea alegerilor și din punct de vedere politic. MOA a avut un rol-cheie adăugând credibilitate acestui scrutin esențial care a vizat cedarea voluntară a puterii de către junta militară către un guvern civil.

MOA condusă de deputatul în PE Louis Michel a observat alegerile legislative desfășurate la 13 februarie în Ciad, în care 70 de observatori au fost desfășurați în țară. Procesul electoral a fost condus de o comisie electorală care s-a confruntat cu dificultăți în materie de capacități, iar nivelul global al competiției în alegeri trebuie sporit masiv pe viitor. Cu toate acestea, mulțumită unor îmbunătățiri ale procesului electoral, de la alegerile precedente, opoziția politică a beneficiat de mai mult spațiu pentru a concura în proces și este mai bine reprezentată în parlament. MOA a avut un rol esențial în această îmbunătățire generală a procesului.

A doua alegere multipartită din Uganda a avut loc la 18 februarie 2011 și a fost observată de o MOA compusă din 110 observatori conduși de deputatul PE Edward Scicluna. Alegerile au arătat anumite îmbunătățiri față de alegerile precedente din 2006. Cu toate acestea, procesul electoral a fost viciat de disfuncționalități administrative și logistice care puteau fi evitate și care au dus la nereprezentarea unui număr inacceptabil de cetățeni ugandezi. Mai mult, presiunile exercitate de autoritățile la guvernare au fost de natură să compromită grav condițiile echitabile în rândul candidaților și al partidelor politice.

A fost desfășurată o MOA a UE formată din 120 de persoane pentru alegerile din Nigeria în aprilie 2011 sub conducerea deputatului PE Alojz Peterle în calitate de observator-șef. MOA a UE a putut conchide că alegerile prezidențiale au fost cele mai credibile alegeri organizate în Nigeria de la reinstaurarea democrației. Intervenția MOA a UE a fost esențială în momentul în care alegerile au trebuit amânate cu o săptămână din cauza unor probleme logistice și a ajutat la asigurarea restabilirii credibilității autorităților electorale. A ajutat, de asemenea, la un răspuns coerent și consecvent din partea comunității internaționale.

O MOA a UE a observat al doilea tur al alegerilor prezidențiale care au avut loc la 5 iunie în Peru. Observatorul-șef a fost deputatul PE José Ignacio Salafranca. Procesul electoral a fost condus cu transparență, profesionalism și devotament de către autoritățile electorale locale. Cooperarea dintre UE și Organizația Statelor Americane a fost foarte bună și poate fi evidențiată ca un caz de bună practică. Vizibilitatea misiunii UE a fost deosebită în această țară, contribuind astfel la consolidarea legăturilor politice dintre UE și Peru.

O MOA a UE condusă de deputatul PE Michael Gahler, cu participarea a 163 de observatori a fost desfășurată pentru a monitoriza primele alegeri democratice din Tunisia desfășurate la 23 octombrie. Misiunea a conchis că alegerile pentru Adunarea constituantă au reprezentat o etapă încurajatoare în direcția democrației, în pofida neajunsurilor referitoare la transparență ale procesului. În contextul acestor alegeri, UE a observat pentru prima dată votarea în afara țării.

MOA a UE condusă de Maria Muñiz de Urquiza a observat alegerile prezidențiale și parlamentare desfășurate în Zambia la 20 septembrie. Misiunea a desfășurat 120 de observatori. Aceste alegeri au fost organizate într-un mod transparent și credibil potrivit observațiilor MOA a UE și a altor misiuni internaționale și regionale de observare a alegerilor prezente la fața locului. Principiile regionale și angajamentele internaționale de a organiza alegeri periodice și corecte au fost în mare parte respectate, dar reformarea aspectelor-cheie ale cadrului electoral este necesară pentru îndeplinirea integrală a acestora în cadrul viitoarelor alegeri.

În contextul alegerilor din 6 noiembrie din Nicaragua, UE a desfășurat o MOA, condusă de deputatul în PE Luis Yáñez și compusă din 90 de observatori. Misiunea a evaluat că procesul electoral nu a satisfăcut normele internaționale în materie de alegeri democratică, îndeosebi din cauza absenței independenței organismului de gestionare a alegerilor și a neacreditării principalelor grupuri de observatori și a reprezentanților principalului partid de opoziție.

Cu ocazia alegerilor prezidențiale și parlamentare din 28 noiembrie din Republica Democratică Congo, UE a desfășurat 147 de observatori ca parte a misiunii conduse de deputatul PE Mariya Nedelcheva. MOA a salutat mobilizarea puternică a populației pentru a doua alegere multipartită, dar a deplâns pregătirile și desfășurarea necorespunzătoare ale procesului. În special, absența transparenței în etapele-cheie ale procesului, precum numărarea și agregarea rezultatelor au subminat credibilitatea acestor alegeri.

Delegația PE a participat la toate MOA ale UE sporind vizibilitatea și oferind o contribuție prețioasă în ceea ce privește evaluarea misiunilor.

UE a depus un efort deosebit pentru a evoca recomandările MOA la nivel politic și tehnic în vederea încurajării autorităților în punerea în aplicare a reformelor necesare. Acțiunile ulterioare MOA sunt o parte esențială a sprijinului mai larg pentru democrație acordat de UE.

3.19. Misiuni de experți electorali (MEE)

Având în vedere limitele resurselor disponibile și numărul mare de alegeri importante care se desfășoară în lume în fiecare an, UE nu este în măsură să răspundă tuturor cererilor de desfășurare a unei misiuni de observare a alegerilor. Totuși, Uniunea poate desfășura o serie de misiuni de experți electorali (MEE) al căror mandat constă în a oferi informații necesare pentru măsurile de consolidare a încrederii, pe durata alegerilor și după desfășurarea acestora. Aceste misiuni întreprind o analiză detaliată a procesului electoral aflat în curs de desfășurare și transmit un raport factorilor electorali relevanți din țara respectivă și instituțiilor UE, formulând recomandări. MEE nu sunt misiuni de observare și nu fac declarații publice referitoare la un proces electoral.

În 2011, opt misiuni de experți electorali au fost trimise în Haiti (martie), Benin (martie și aprilie), Thailanda (iunie și iulie), Guatemala (septembrie și noiembrie), Liberia (octombrie și noiembrie), Gambia (noiembrie), Maroc (noiembrie) și Côte d'Ivoire (decembrie).

3.20. Asistență electorală (AE)

În 2011, UE a continuat să ofere asistență electorală mai multor țări printre care Haiti, RDC, Tunisia, Zimbabwe și El Salvador. Fără să își reducă efortul și accentul la nivel mondial, UE și-a consolidat sprijinul pentru valul de democratizare care are loc în sudul Mediteranei și în Orientul Mijlociu. A fost oferit sau a fost pregătit sprijin pentru procesele de reformă democratică din Iordania, Libia și Egipt.

În ultimii șapte ani (2005 – 2011), UE a cheltuit circa 700 de milioane de euro, reprezentând circa 100 de milioane de euro pe an pentru asistență electorală. Fondurile provin din instrumente geografice precum FED (Fondul european de dezvoltare), IEVP (Instrumentul european de vecinătate și parteneriat) și ICD (Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare). Acestea provin, de asemenea din IdS (Instrumentul de stabilitate) și IEDDO (Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului). Asistența electorală a UE oferă sprijin pentru consolidarea capacității și sprijin tehnic și material pentru procesele electorale din aproape 60 de țări. Aproape două treimi din acest sprijin s-a îndreptat către Africa Subsahariană. O parte importantă a fost direcționată către țările post-conflict precum RDC, Afganistan, Sudan, Côte d'Ivoire și Irak. Programele UE de asistență electorală nu se ocupă de evenimentul electoral, ci urmăresc mai degrabă o abordare a ciclului electoral.

În cele mai multe cazuri, acestea sunt extinse și cuprinzătoare, incluzând asistență tehnică și sprijin material pentru operațiile electorale. În privința beneficiarilor, sunt sprijinite organismele de gestionare a alegerilor, împreună cu principalii factori interesați din cadrul procesului electoral: societatea civilă, partidele politice, mijloacele de informare, parlamentele/ministerele însărcinate cu reforma sistemului juridic și agențiile de securitate. Acest sprijin larg se bazează pe ideea că implicarea deplină și responsabilă a părților interesate într-un proces electoral permite o asumare a responsabilității comune și poate contribui la acceptarea generală a procesului și a rezultatelor acestuia.

Tot mai mult, și datorită adoptării frecvente de către țările partenere a sistemelor de colectare a datelor biometrice, înregistrarea votanților necesită un accent deosebit și, în unele cazuri, un program în sine. Aceasta duce, în unele contexte, la conceperea unor programe care pot, în același timp, sprijini înregistrarea votanților și favoriza modernizarea registrului de stare civilă.

Cunoașterea și dezvoltarea politicilor, precum și colaborarea cu principalii participanți în domeniul asistenței electorale, continuă să fie priorități pentru UE. În iunie 2011, a avut loc un atelier tematic „Alegeri, prevenirea violenței și a conflictelor”, cu implicarea reprezentanților comisiilor electorale din numeroase țări în curs de dezvoltare. Organizat în colaborare cu PNUD, atelierul a produs un raport de sinteză cuprinzător. De asemenea, la începutul anului 2011, a fost organizată o formare generală privind programele de asistență electorală puse în aplicare de PNUD în contextul acordului de parteneriat strategic pentru Africa dintre ONU și UE.

Studiu de caz - Sprijin pentru ciclul electoral liberian 2010 – 2012

Contribuția UE în valoare de 7 milioane de euro pentru un fond comun al donatorilor (gestionat de PNUD)

După mai mult de zece ani de război civil, Liberia a pornit pe drumul redresării în 2003, în urma Acordului de pace de la Accra. Alegerile prezidențiale și legislative din 2011, a doua rundă de alegeri desfășurate de la sfârșitul războiului, au reprezentat un pas important către consolidarea democrației în țară.

Programul UE de asistență electorală în Libia urmărește aprofundarea procesului de democratizare prin susținerea CNE (Comisiei naționale electorale) și a actorilor electorali importanți de-a lungul întregului proces electoral, contribuția la reforma electorală și consolidarea legăturilor dintre alegeri și dezvoltarea parlamentară.

În ansamblu, proiectul a contribuit în mod semnificativ la gestionarea alegerilor într-un cadru juridic și într-un mediu logistic competitiv, cu puține dificultăți de ordin tehnic. CNE a demonstrat capacitate de conducere și de asumare de-a lungul întregii puneri în aplicare a proiectului.

Colaborarea satisfăcătoare a fost facilitată prin integrarea experților tehnici ai proiectului la sediul CEN, ceea ce a permis un nivel bun de transfer al competenței. Coordonarea partenerilor internaționali și complementaritatea sprijinului electoral au condus la rezultate satisfăcătoare.

Pe de altă parte, pot fi trase învățăminte importante cu privire la modalitățile de îmbunătățire a procesului, din domenii precum participarea femeilor la alegeri și educația civică.

Proiectul continuă până la sfârșitul anului 2012 cu activități post-electorale, urmărind astfel o abordare de ciclu electoral. Dezvoltarea capacităților, revizuirea instituțională a CEN și valorificarea lecțiilor învățate în timpul operațiilor electorale reprezintă principalul punct focal al anului în curs. Rezultatele și recomandările-cheie ale misiunii de experți electorali (MEE) a UE vor fi folosite în cadrul acestui exercițiu.

3.21. Fondul european pentru democrație

Instituirea unui Fond european pentru democrație a fost discutată de miniștrii de externe din UE de la începutul anului 2010, când ideea a fost propusă de ministrul polonez de externe. La 25 mai, fondul a fost inclus în Comunicarea privind o nouă abordare a vecinătății europene. Consiliul Afaceri Externe a prezentat concluzii privind fondul la 20 iunie și la 1 decembrie, confirmând astfel sprijinul politic pentru inițiativă. La 15 decembrie, toate statele membre au convenit asupra unei declarații comune care cuprinde principiile de bază ale fondului, care ar trebui instituit ca un organism autonom de acordare de subvenții care i-ar putea sprijini pe cei care depun eforturi în mod pașnic pentru democratizare în țările în tranziție politică. Fondul ar pune accentul inițial, deși nu exclusiv, pe vecinătate. Pe baza declarației, va fi creat la începutul anului 2012 un grup de lucru pentru a conveni asupra statutelor și a normelor de funcționare ale fondului. Grupul de lucru va fi prezidat de SEAE și toate statele membre, Comisia și Parlamentul European (raportorul pentru Fondul european pentru democrație, deputatul în Parlamentul European Lambsdorff) vor fi invitate să participe.

3.22. Colaborarea cu parlamentele din întreaga lume

Parlamentele democratice eficiente joacă un rol central pentru calitatea și forța democrației. Parlamentele sunt esențiale și pentru o responsabilitate internă puternică. La nivelul UE, există o trecere de la accentul pus pe activitățile care consolidează ramura executivă a guvernului la activități care consolidează legislatura și instituie un sistem eficient de echilibrare a puterilor. Se acordă acum o atenție deosebită corelării diferiților factori implicați în supraveghere, de la mijloace de informare și organizații ale societății civile, la parlamente și la instituțiile supreme de audit.

Comisia a desfășurat și finalizat în 2011 o revizuire cuprinzătoare care a examinat modul în care UE a sprijinit parlamentele din întreaga lume în ultimul deceniu și care oferă îndrumări practice pentru sprijinirea instituțiilor parlamentare. Studiul arată că din 2000 UE a cheltuit aproape 150 de milioane de euro pentru consolidarea parlamentelor din întreaga lume (cu excluderea statelor în curs de aderare). Proiectele reușite au fost cele bazate pe o muncă atentă la fața locului, în care a existat o înțelegere a mediului global de guvernare și a motivațiilor factorilor politici. Aceste proiecte au avut mai curând o abordare pe termen lung și au apărut acolo unde există un mediu pozitiv pentru evoluție democratică. Acestea demonstrează o asumare a responsabilității naționale puternică, obiective clare, o delegare puternică a asumării responsabilității și o planificare temeinică a programului.

Procesul de revizuire s-a soldat cu publicarea documentului de referință al UE „Implicare și sprijin pentru parlamentele din întreaga lume: strategiile și metodologiile de acțiune ale CE pentru sprijinirea parlamentelor”, diseminat pe larg în 2011, inclusiv printr-un modul de formare. Publicația este un instrument practic pentru personalul UE și alte părți interesate care prezintă modalități de implicare și de sprijinire a parlamentelor din țările partenere și care este utilizat de delegațiile UE.

Sprrijinul UE pentru partide politice a fost acordat în principal în cadrul proiectelor mai largi de asistență electorală. În urma Primăverii arabe, UE și-a consolidat implicarea pe lângă partidele politice în virtutea rolurilor esențiale și multiple pe care acestea le joacă în favorizarea unui sistem democratic. UE s-a implicat doar pe lângă partide politice care împărtășesc valori democratice, pe baza unei abordări nepartizane și indirect, prin formare și alte activități de dezvoltare a capacității (finanțarea directă a partidelor politice este interzisă în temeiul normelor UE). Tot mai mult, UE sprijină și introducerea unor cadre legale sau constituționale care întăresc partidele politice democratice și le permit să acționeze ca vehicule ale reprezentării care nu exclud pe nimeni.

În special, prin Instrumentul UE pentru stabilitate și prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), UE a oferit rapid sprijin partidelor politice din Tunisia și Egipt în urma revoltelor populare. Sprijinul UE s-a orientat în special către observarea alegerilor interne și formarea partidelor politice. În aceste cazuri, sprijinul a fost acordat ca parte a unui pachet mai larg de democratizare care include reforma constituțională și electorală, sprijinirea organismelor de supraveghere ale societății civile, promovarea libertății de exprimare, sprijinirea mijloacelor de informare, educația civică etc.

Studiu de caz - Sprijinul acordat parlamentului și instituționalizării noii Constituții democratice din Kârgâzstan

Contextul: Revoluția populară din 2010 a pus capăt încercărilor din acel moment ale puterii executive de reinstaurare a guvernantei autoritare și a condus la un guvern provizoriu, însărcinat cu instituționalizarea unei ordini democratice. Guvernul și parlamentul s-au adresat UE pentru sprijin în elaborarea și punerea în aplicare a noii ordini democratice, constituite ca o republică parlamentară.

Programul: Uniunea Europeană a susținut parlamentul prin intermediul a trei proiecte care au început în 2007 și au continuat în toată perioada până în 2012. Cele trei proiecte, în valoare de 2 milioane de euro, au fost desfășurate de Programul pentru Dezvoltare al Organizației Națiunilor Unite (PNUD) și s-au axat pe 1) consolidarea capacităților legislative ale parlamentului, înțelegerea la nivel public a activității parlamentului și pe consolidarea utilizării de către parlament a tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC); 2) sprijinirea parlamentului în direcția îndeplinirii responsabilităților sale prevăzute în Constituția revizuită din 2007, acoperindu-se funcțiile legislative, de supraveghere și de reprezentare; 3) susținerea instituționalizării cadrului juridic pe care se bazează noua Constituție democratică a țării.

Rezultate esențiale: Sprijinul UE pentru parlamentul kârgâz a condus la rezultate pozitive în ceea ce privește capacitatea consolidată a parlamentarilor și a administrației parlamentare, care la rândul său a îmbunătățit eficacitatea și imaginea instituției. Acesta a susținut revizii extrem de importante ale Constituției și în prezent contribuie la instituționalizarea noii ordini democratice. Deși Kârgâzstanul se confruntă cu multe dificultăți în tranziția sa democratică, sprijinul UE a contribuit la consolidarea parlamentului ca instituție democratică centrală, permițând țării să păstreze și să extindă libertățile democratice, care ies în evidență într-o regiune caracterizată adesea de o guvernare autoritară.

3.23. Drepturile economice, sociale și culturale

Uniunea Europeană acordă aceeași importanță drepturilor economice, sociale și culturale ca și drepturilor civile și politice, ținând seama de universalitatea, indivizibilitatea, interdependența și interconexiunea tuturor drepturilor omului, confirmate de Conferința mondială privind drepturile omului de la Viena din 1993.

Drepturile economice, sociale și culturale continuă să fie abordate prin intermediul unor instrumente specifice ale politicii UE în domeniul drepturilor omului în țările terțe. De exemplu, la 22 martie 2011, UE a emis o declarație de comemorare a Zilei mondiale a apei, reafirmând că toate statele își asumă obligații în materie de drepturile omului cu privire la accesul la apă potabilă sigură, care trebuie să fie disponibilă, accesibilă fizic și din punct de vedere al costului și acceptabilă.

Dezbaterile privind drepturile economice, sociale și culturale au fost abordate de asemenea în cadrul dialogurilor și consultărilor UE privind drepturile omului, precum și în cadrul reuniunilor conexe ale societății civile. De pildă, în noiembrie 2011, Uniunea Europeană a organizat un seminar UE-societatea civilă din Bangladesh privind drepturile omului și munca decentă la Dhaka, în Bangladesh. Obiectivul seminarului a fost de a reuni părțile interesate relevante din Bangladesh și din Europa pentru a discuta modalitățile de consolidare a dimensiunii sociale a globalizării și pentru a sprijini Bangladeshul în punerea în aplicare a agendei pentru munca decentă a Organizației Internaționale a Muncii. Rezultatele seminarului au fost folosite în cadrul reuniunii subgrupului comisiei comune privind buna guvernare și drepturile omului din 30 noiembrie 2011.

În cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU, UE a continuat să sprijine și să coopereze public cu o paletă largă de proceduri speciale care vizează drepturi economice, sociale și culturale, precum mandatele pentru educație, locuințe, sănătate fizică și mentală, alimente, produse și deșeuri toxice și periculoase, persoanele strămutate în interiorul țării, populațiile indigene, sărăcia extremă și accesul la apă potabilă și servicii de salubritate.

Mai mult, UE a continuat să sprijine consolidarea sistemului de control al Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și să intervină cu regularitate în cadrul Conferinței internaționale a muncii organizată de OIM și în cadrul Consiliului de administrație al OIM în legătură cu cazurile grave de încălcare a standardelor de bază privind munca. UE continuă să sprijine OIM, de exemplu în materie de comerț și ocuparea forței de muncă, sisteme statistice, politici de protecție socială și ocupare a forței de muncă, precum și securitate și sănătate la locul de muncă.

În relațiile sale de ansamblu cu țările din întreaga lume, UE a continuat să încurajeze și să faciliteze ratificarea și punerea în aplicare a convențiilor OIM privind standardele de bază în materie de muncă, inclusiv prin intermediul cooperării tehnice și al cooperării strânse cu OIM. În anumite cazuri, UE a inclus aspecte privind ocuparea forței de muncă, legislația muncii și protecția socială în cadrul dialogurilor bilaterale la nivel de experți.

UE s-a angajat în mod ferm să promoveze standardele de bază în materie de muncă și condițiile decente de muncă în cadrul politicii sale comerciale și să includă în mod obișnuit inițiativele și stimulentele de cooperare pentru condiții de muncă mai bune în cadrul acordurilor comerciale pe care le negociază. Proiectele de acorduri comerciale ale UE cu alte țări și regiuni sunt examinate cu atenție din perspectiva efectelor potențiale ale acestora asupra dezvoltării sociale, inclusiv a standardelor de muncă. În conformitate cu sistemul generalizat de preferințe ale UE, țările în curs de dezvoltare care au ratificat și pus în aplicare standardele de bază în materie de muncă ale OIM pot beneficia de reduceri speciale ale taxelor vamale în situația în care exportă către UE.

Promovarea drepturilor economice, sociale și culturale are legături profunde cu dezvoltarea cuprinzătoare și echitabilă: în mod semnificativ, șase dintre cele opt Obiective de dezvoltare ale mileniului (ODM) ale Organizației Națiunilor Unite pun un accent deosebit pe dezvoltarea umană și socială.

3.24. Azil, migrație, refugiați și persoane strămutate

La 18 noiembrie 2011, Comisia a lansat Comunicarea privind „**Abordarea globală în materie de migrație și mobilitate**” (GAMM), care constituie cadrul general al politicii UE în materie de migrație externă și care stabilește calea pentru dialogul și cooperarea cu țările care nu sunt membre ale UE în domeniul migrației și al mobilității. Una dintre trăsăturile-cheie ale comunicării este că propune o abordare „**centrată pe migrant**”, pe baza principiului potrivit căruia migrantul este în centrul analizei și al oricărei acțiuni. Comisia subliniază că guvernanta migrației nu se referă la „fluxuri”, „stocuri” și „rute”, ci la oameni. Pentru a fi relevante, precum și eficiente și durabile, politicile trebuie să fie concepute astfel încât să răspundă aspirațiilor și problemelor persoanelor interesate. Prin urmare, **drepturile omului pentru migrați** reprezintă o chestiune transversală a GAMM. Drepturile migraților sunt abordate sistematic în punerea în aplicare a abordării globale, atât prin dialog, cât și prin cooperare, în scopul consolidării drepturilor omului pentru migrați în țara de origine, într-o țară de tranzit sau într-o țară de destinație deopotrivă.

Azil și refugiați

În 2011, principalul angajament în domeniu a fost constituirea unei Europe a azilului. Extinderea Directivei privind rezidenții pe termen lung la beneficiarii protecției internaționale a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 19 mai 2011, iar reformarea Directivei privind standardele minime a fost publicată la 13 decembrie 2011. Textul Directivei privind standardele minime consolidează criteriile de calificare pentru protecția internațională, precum și dispozițiile legate de interesul superior al copilului și de gen și apropiere drepturile garantate refugiaților și drepturile garantate persoanelor care beneficiază de protecție subsidiară, deși cele două statute nu sunt încă armonizate.

Pentru a impulsiona negocierile anevoioase, în iunie 2011, Comisia a adoptat **propuneri modificate** pentru directivele privind procedurile de azil și condițiile de primire. Parlamentul European a adoptat poziții în primă lectură cu privire la ambele propuneri inițiale înainte de prezentarea propunerilor modificate. În cadrul Consiliului, negocierile s-au reluat rapid. Pe de altă parte, s-au înregistrat progrese limitate în cadrul negocierilor privind **reformarea Regulamentului Dublin**, iar discuțiile privind **Regulamentul EURODAC** au stagnat în cea mai mare parte a anului 2011. Cu privire la acest sistem, Comisia a raportat cu privire la activitatea unității centrale a EURODAC, care continuă să furnizeze rezultate foarte satisfăcătoare ca viteză, rezultate, securitate și rentabilitate.

Birou European de Sprijin pentru Azil (EASO) este operațional de la jumătatea anului 2011. În urma solicitării **Greciei**, în aprilie 2011, EASO și autoritățile elene au elaborat un plan operațional pe doi ani pentru desfășurarea la fața locului a echipelor de sprijin pentru azil începând cu luna mai. Cu toate acestea, principala sarcină a EASO în acest prim an de funcționare a fost recrutarea și instalarea structurilor necesare în Malta. Agenția s-a ocupat și de măsuri de cooperare practică, precum programul de formare european în materie de azil. Comisia a continuat să sprijine în mod activ agenția, pentru a garanta că aceasta devine pe deplin operațională cât mai rapid posibil. Negocierile oficiale privind participarea țărilor asociate la EASO sunt prevăzute să demareze și, se speră, să se finalizeze în prima jumătate a anului 2012.

Solidaritatea a continuat să fie o componentă importantă a politicii în materie de azil. La 2 decembrie 2011, Comisia a adoptat o **Comunicare privind solidaritatea în domeniul azilului pe teritoriul UE**. Comunicarea vizează consolidarea cooperării practice, tehnice și financiare și evoluția către o mai bună alocare a responsabilităților și o guvernare îmbunătățită a sistemului de azil, contribuind astfel la finalizarea sistemului european comun de azil până în 2012. A continuat proiectul de **transfer în interiorul UE din Malta (EUREMA)**, iar în aprilie 2011, statele membre au aprobat lansarea celei de a doua faze a acestuia: împreună cu angajamentele bilaterale, noul proiect vizează relocarea a peste 360 de refugiați în 2011 și în 2012.

Țările terțe au beneficiat și de solidaritatea UE în domeniul azilului. În 2011, circa 3000 de refugiați au fost relocați în state membre ale UE, 10 dintre acestea având programe anuale de **relocare**. Până la sfârșitul anului 2011, în dimensiunea externă a azilului s-au reluat negocierile privind Program comun de relocare al UE, pe baza unei noi propuneri de compromis care stabilește „prioritățile specifice comune ale UE pentru relocare pentru 2013”.

Au continuat **programele de protecție regionale**. La 1 decembrie 2011, a fost lansat programul de protecție regional în Africa de Nord, care acoperă Egiptul, Libia și Tunisia. S-au desfășurat activități doar în Egipt și Tunisia. Din cauza situației în materie de securitate, în 2011, prezența ICNUR nu a fost reintrodusă în Libia.

Migrație

S-au finalizat cu succes negocierile privind o directivă UE privind **permisul de ședere unic** pentru resortisanții țărilor terțe care locuiesc și lucrează în UE și privind un set comun de drepturi pentru lucrătorii resortisanți ai țărilor terțe cu ședere legală ². Directiva acordă tratament egal muncitorilor din țările terțe care au reședința legală în Uniune într-o serie de domenii în anumite condiții de lucru, securitate socială, recunoașterea diplomelor, avantaje fiscale și educație, dar și libertatea de asociere.

Sunt în curs negocierile privind propunerile de directivă privind **resortisanții țărilor terțe în contextul unui transfer în cadrul aceleiași companii** ³ și **lucrătorii sezonieri** ⁴. Sfera drepturilor care ar trebui acordate resortisanților țărilor terțe este un element important de discuție în cadrul Consiliului și al Parlamentului European.

A continuat punerea în aplicare a **Planului de acțiune privind minorii neînsoțiți** (2010 – 2014) ⁵. Planul promovează o abordare comună a UE bazată pe principiul interesului superior al copilului.

■ ² DIRECTIVA 2011/98/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 13 decembrie 2011 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:343:0001:0009:RO:PDF>

³ COM (2010) 378 final.

⁴ COM (2010) 379 final.

⁵ COM (2010) 213 final.

„**Agenda europeană pentru integrarea resortisanților țărilor terțe**” promovează garanții solide pentru drepturile fundamentale ale migranților, precum și necesitatea unei atitudini pozitive față de diversitate și de egalitatea de tratament. Eforturile de combatere a discriminării și de a oferi migranților instrumente pentru a se familiariza cu valorile și normele fundamentale ale UE și ale statelor membre sunt necesare pentru a asigura respectarea drepturilor și obligațiilor de către migranți și de către societățile-gazdă.

La 23 februarie 2011, Comisia și-a publicat evaluarea **acordurilor de readmisie** ale UE (EURA), potrivit cerințelor prevăzute de Programul de la Stockholm. Una dintre principalele teme ale evaluării a fost monitorizarea aplicării EURA, inclusiv a garanțiilor pentru drepturile omului. Fără a pune în cauză acquis-ul UE actual și alte instrumente internaționale relevante care trebuie respectate întotdeauna în timpul punerii în aplicare a EURA, Comisia a propus o serie de măsuri conexe care ar asigura în continuare respectarea deplină a drepturilor omului pentru repatriați. De asemenea, evaluarea a anunțat ideea Comisiei de a lansa un **proiect-pilot de monitorizare a situației persoanelor readmise** în cadrul anumitor EURA. Evaluarea a reprezentat, de asemenea, o bază pentru concluziile Consiliului JAI adoptate la 9 iunie 2011. Concluziile au ținut seama doar într-un mod limitat de recomandările sus-menționate ale Comisiei privind drepturile omului.

3.25. Traficul de persoane

Traficul de persoane este o infracțiune gravă și o formă extrem de gravă de încălcare a drepturilor omului. Traficul de persoane îmbracă numeroase forme precum traficul pentru exploatare sexuală, munca forțată, cerșitul forțat sau aservirea domestică sau în scopul prelevării de organe. Acesta este interzis explicit de articolul 5 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Ca urmare a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului (ianuarie 2010) în cauza Rantsev/Cipru și Rusia, traficul de persoane reprezintă o încălcare a articolului 4 din Convenția europeană a drepturilor omului care interzice sclavia și munca forțată.

Abordarea traficului de persoane a continuat să fie o prioritate pentru Uniune și pentru statele membre. În 2011, a fost adoptată noua directivă privind combaterea traficului de persoane, cu o abordare bazată pe drepturile omului și diferențiată în funcție de sex; coordonatorul UE al luptei împotriva traficului și-a preluat funcția; și a fost prezentat primul raport de punere în aplicare a Documentului orientat către acțiune privind dimensiunea externă a traficului de persoane.

În aprilie 2011, noua Directivă 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia a fost adoptată de Consiliu și de Parlamentul European. Este o abordare vădit axată pe drepturile omului, care include o perspectivă de gen și se bazează pe protocolul ONU privind traficul de persoane și pe Convenția Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de persoane. Directiva acoperă traficul pentru toate formele de exploatare. Directiva conține dispoziții cuprinzătoare privind asistența și protecția victimelor pentru a le apăra drepturile omului și a evita victimizarea suplimentară. Directiva solicită statelor membre să acorde un tratament special victimelor deosebit de vulnerabile și cuprinde dispoziții privind copiii care sunt victime ale traficului. Interesul superior al copilului trebuie să constituie preocuparea primordială, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și cu Convenția Națiunilor Unite din 1989 cu privire la drepturile copilului. În plus, directiva prevede competență extraterritorială, care este deosebit de relevantă, deși nu în mod exclusiv, în cazurile de turism sexual.

În iulie 2011, a avut loc o reuniune a rețelei informale de raportori naționali sau mecanisme echivalente privind traficul de persoane. În cadrul reuniunii, au fost discutate diferite teme, inclusiv cooperarea și parteneriatele între toți factorii implicați în politica de combatere a traficului, precum organizațiile societății civile implicate în protecția drepturilor omului.

Datele fiabile și comparabile sunt esențiale pentru un proces de elaborare a politicilor. Din acest motiv, în 2011, Comisia a lansat pentru prima dată la nivelul UE o inițiativă de colectare de date privind traficul de persoane. Datele colectate vor conține informații, între altele, referitoare la genul, vârsta, tipul de exploatare și naționalitatea victimelor și la genul și naționalitatea traficantilor care vor permite acțiuni mai bine orientate, și în raport cu țări și regiuni terțe.

Primul raport de punere în aplicare a Documentului orientat către acțiune privind consolidarea dimensiunii externe a UE în ceea ce privește combaterea traficului de persoane a fost adoptat de Consiliul Afaceri Interne în iunie 2011 ⁶. Raportul include o trecere în revistă cuprinzătoare a proiectelor și acțiunile statelor membre ale UE, ale agențiilor UE și ale Comisiei Europene în țări și regiuni terțe. Numeroase proiecte au o abordare a traficului bazată pe drepturile omului și se axează pe prevenirea cauzelor profunde ale traficului, precum sărăcia sau discriminarea.

⁶ Primul raport de punere în aplicare a Documentului orientat către acțiune privind consolidarea dimensiunii externe a UE în ceea ce privește combaterea traficului de persoane pentru anul 2009 din iunie 2011,

<http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity.action?id=27f3528b-8d2e-419d-b630-7d78a70ef3d7>

Cu ocazia Zilei UE de luptă împotriva traficului din 2011, Comisia și președinția poloneză au reunit șapte agenții din domeniul justiției și afacerilor interne (Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, Eurojust, Europol, Agenția pentru Drepturi Fundamentale, CEPOL, Frontex și Biroul European de Sprijin pentru Azil). Reuniunea a produs o declarație comună privind cooperarea viitoare privind traficul în care și-au exprimat angajamentul de a își desfășura activitatea cu respectarea deplină a drepturilor omului.

În 2011, Comisia a continuat dezvoltarea site-ului web al UE privind combaterea traficului, care cuprinde informații privind politica și legislația la nivelul UE și în statele membre. De asemenea, enumeră datele de contact ale organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale și oferă o viziune de ansamblu a proiectelor finanțate de Comisie și a publicațiilor de către diferitele părți interesate, inclusiv privind legătura dintre drepturile omului și traficul de persoane ⁷. Linkul către site-ul web este: <http://ec.europa.eu/anti-trafficking>.

Membrii celui de al treilea grup de experți privind traficul de persoane au fost numiți în 2011. Grupul include experți în drepturile omului și gen care consiliază Comisia cu privire la politică și la legislație.

Comunicarea din 2011 intitulată „O nouă strategie a UE (2011 – 2014) pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor” abordează și traficul de persoane în contextul unei mai bune puneri în aplicare a Principiilor directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului.

Abordarea globală în materie de migrație și mobilitate ⁸, care constituie cadrul general al politicii în materie de migrație externă a UE, a fost adoptată în 2011. Aceasta reiterează importanța cooperării cu țările terțe de origine, tranzit și destinație și identifică prevenirea și reducerea migrației ilegale și a traficului de persoane ca pe unul dintre cei patru piloni.

⁷ De exemplu, proiectul finanțat de UE „Ghidul drepturilor”, un instrument pentru ONG-uri pentru a evalua impactul asupra drepturilor omului al legilor și măsurilor de combatere a traficului de utilizat pentru lobby întemeiat pe probe pe lângă guvernele lor <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity?id=7dbb0353-cb8a-4bcc-a3fa-34dfbe01bbca>

⁸ Comunicarea Comisiei: Abordarea globală în materie de migrație și mobilitate [COM(2011) 743 final].

În 2011, Comisia a finanțat numeroase proiecte destinate prevenirii și abordării traficului de persoane dintr-o perspectivă a drepturilor omului atât în interiorul, cât și în afara UE. O cerere de proiecte orientată privind traficul de persoane s-a desfășurat în 2011 în cadrul programului de finanțare „Prevenirea și combaterea infracționalității” - ca parte a programului general „Securitatea și apărarea libertăților” - (2007 – 2013). De asemenea, programul Daphne, care contribuie la protecția copiilor, a tinerilor și a femeilor împotriva tuturor tipurilor de violență (bazată pe gen), inclusiv traficul de persoane, a lansat o cerere de propuneri în decembrie 2011.

Traficul de persoane este inclus într-o serie de planuri de acțiune bilaterale ale politicii europene de vecinătate și în acordurile de stabilizare și de asociere cu Balcanii de Vest. În cadrul reuniunii la nivel înalt a Parteneriatului estic din septembrie 2011, participanții au convenit să consolideze coordonarea și cooperarea în abordarea traficului de persoane.

Au fost finanțate proiecte în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare și în cadrul Instrumentului de asistență tehnică și schimb de informații (TAIEX). Traficul de persoane a reprezentat un punct de discuție în dialogul cu țările din afara UE, în special în cadrul dialogurilor și consultărilor în materie de drepturile omului. UE a sprijinit eforturile internaționale în cadrul diverselor forumuri ale ONU promovând prevenirea, protecția și asistența victimelor, instituirea unui cadru legislativ, dezvoltarea politicii și asigurarea respectării legii, cooperarea și coordonarea internaționale referitoare la traficul de persoane.

Traficul de persoane reprezintă o prioritate în cadrul cooperării geografice și tematice a UE cu țări terțe (din afara UE). Este integrat în documentele de strategie de țară și în programele orientative naționale și regionale și aceste lucru a fost confirmat în evaluările la jumătatea perioadei 2011 – 2013. Există fonduri disponibile în cadrul unor instrumente financiare precum Instrumentul de stabilitate și Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). Documentul de strategie multianual 2011 – 2013 pentru programul tematic de cooperare cu țările terțe în domeniul migrației și a azilului include traficul ca pe o tematică prioritară.

Directiva a instituit postul de coordonator al luptei împotriva traficului de persoane la nivelul UE. Comisia a numit-o pe Myria Vassiliadou care și-a început activitatea în martie 2011. Printre altele, coordonatorul va oferi orientarea strategică generală a politicii în domeniul traficului de persoane, va contribui la elaborarea politicilor UE existente sau noi relevante pentru combaterea traficului, în special în relație cu țările terțe. Acesta se va asigura de asemenea că sunt folosite și mobilizate corespunzător toate mijloacele adecvate pentru acțiunea UE de combatere a traficului. Între timp, aceasta a acționat în direcția sporirii coerenței politicilor de combatere a traficului, inclusiv integrarea chestiunii în diferitele direcții de politică, și a asigurării unei coordonări sporite în rândul factorilor implicați în domeniul traficului de persoane, inclusiv agențiile UE, statele membre și factorii internaționali. Coordonatorul a subliniat constant importanța unei abordări bazate pe drepturile omului și diferențiate în funcție de sex în abordarea acestui fenomen.

3.26. Rasismul, xenofobia, nediscriminarea și respectarea diversității

În 2011, UE a continuat să contribuie semnificativ la combaterea tuturor formelor de rasism, discriminare rasială, xenofobie și tipuri similare de intoleranță în întreaga lume.

În cadrul UE, acest angajament a continuat să fie susținut printr-o politică de acțiuni concrete, inclusiv legislație, sensibilizare, colectare de date și furnizare de sprijin financiar pentru proiecte ale societății civile.

La 21 martie 2011, Ziua internațională pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, Înalțul Reprezentant Ashton a făcut o declarație în numele UE în care a afirmat că UE condamnă „toate formele de rasism, discriminare rasială, xenofobie și tipurile similare de intoleranță, inclusiv discriminarea pe baza orientării sexuale, aflate în totală contradicție cu valorile pe care este întemeiată UE”.

În contextul acțiunii sale externe, UE a continuat să abordeze chestiuni privind rasismul și xenofobia în dialogurile sale politice cu țările din afara UE, de exemplu Rusia. Aceste aspecte continuă să fie luate în considerare, de asemenea, în strategiile de cooperare; de exemplu, în planurile de acțiune privind politica europeană de vecinătate, țările partenere se angajează să combată toate formele de discriminare, intoleranță religioasă, rasism și xenofobie.

UE a continuat să colaboreze cu organisme regionale precum Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) din cadrul Consiliului Europei. În cadrul OSCE, UE s-a coordonat îndeaproape pentru a realiza progrese privind punerea în aplicare a angajamentelor asumate de cele 56 de state participante ale OSCE referitoare la lupta împotriva rasismului, a xenofobiei și a discriminării.

La nivel multilateral, UE a cooperat de asemenea activ cu ONU în eforturile de combatere a rasismului și a discriminării. Uniunea a sprijinit mandatul raportorului special al ONU privind formele contemporane de rasism, xenofobie și intoleranță asociată acestora, dl Mutama Ruteere și predecesorul său, dl Githu Muigai. La zece ani de la Conferința mondială împotriva rasismului, discriminării rasiale, xenofobiei și a intoleranței asociate acestora, UE rămâne pe deplin angajată față de obiectivul principal al Conferinței de la Durban din 2001, și anume eliminarea completă a rasismului și a discriminării rasiale, a xenofobiei și a intoleranței asociate acestora.

Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (ICERD) constituie temeiul universal al eforturilor de prevenire, combatere și eradicare a rasismului. Uniunea Europeană a continuat să invite toate statele care încă nu au ratificat sau nu au pus în aplicare pe deplin convenția să acționeze în acest sens.

UE a continuat să introducă lupta împotriva discriminării în acțiunile sale de cooperare internațională. Prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), UE a sprijinit o gamă largă de organizații ale societății civile în cadrul a aproximativ 120 de proiecte recente, în valoare totală de circa 24 de milioane de euro. În plus, prin intermediul IEDDO, UE l-a sprijinit pe Înalțul Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR) în implementarea standardelor internaționale existente privind egalitatea și nediscriminarea, în special a Convenției internaționale privind eliminarea discriminării rasiale.

Conferința mondială împotriva rasismului, discriminării rasiale, xenofobiei și a intoleranței asociate acestora (WCAR), s-a desfășurat la Durban, în Africa de Sud, în perioada 31 august - 8 septembrie 2001. Uniunea Europeană a avut o contribuție majoră la succesul Conferinței de la Durban.

Conferința a adoptat prin consens Declarația și Programul de acțiune de la Durban (DDPA), un cadru de orientare pentru guverne, a organizații neguvernamentale și alte instituții în eforturile lor de combatere a rasismului, a discriminării rasiale, a xenofobiei și a intoleranței asociate acestora.

Conferința de revizuire a Conferinței de la Durban a avut loc în perioada 20 – 24 aprilie 2009 la Geneva, în Elveția. Aceasta a evaluat progresele în direcția obiectivelor stabilite de Conferința de la Durban în 2001.

Un eveniment la nivel înalt s-a desfășurat la New York la 22 septembrie 2011, care a dus la adoptarea unei rezoluții a Adunării generale care a sărbătorit a zecea aniversare a adoptării Declarației și Programului de acțiune de la Durban.

3.27. Drepturile persoanelor care aparțin minorităților

În toate regiunile lumii, persoanele care aparțin minorităților se confruntă în continuare cu amenințări grave, discriminare și rasism și sunt excluse în mod frecvent de la participarea deplină la viața economică, politică, socială și culturală de care se bucură populația majoritară din țările sau societățile în care trăiesc. Tratatul privind Uniunea Europeană prevede în mod explicit faptul că drepturile persoanelor care aparțin minorităților fac parte dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene, pe care aceasta s-a angajat să le promoveze în relațiile sale cu întreaga lume. La nivel internațional, Declarația privind drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale, etnice, religioase și lingvistice reprezintă textul de referință cheie în materie de drepturi ale persoanelor care aparțin minorităților. În Europa, Consiliul Europei a adoptat Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale și Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare.

Protecția minorităților constituie unul dintre aspectele-cheie din cadrul criteriilor politice de la Copenhaga pentru aderarea la UE. În acest context, situația țărilor candidate și potențial candidate în privința aspectelor referitoare la minorități continuă să fie evaluată în cadrul rapoartelor privind progresele înregistrate prezentate de Comisia Europeană. În schimb, UE a furnizat asistență financiară de preaderare orientată pentru țările candidate și potențial candidate, pentru a le sprijini în vederea introducerii reformelor politice, economice și instituționale necesare, în conformitate cu standardele UE. Proiectele sprijinite pentru persoanele care aparțin minorităților au drept obiectiv predominant reducerea disparităților sociale și îmbunătățirea și promovarea unei calități mai bune a vieții. Consolidarea coeziunii sociale din aceste țări acoperă integrarea persoanelor dezavantajate, combaterea discriminării și consolidarea capitalului uman, în special prin reforma sistemelor de educație.

Chestiunile legate de minorități continuă să fie un aspect important al relațiilor UE cu alte părți ale lumii, iar UE evocă periodic chestiunile legate de minorități în dialogurile sale politice cu țările din afara UE. Chestiunile referitoare la minorități au fost integrate, de asemenea, în strategiile de cooperare și în planurile de acțiune.

De exemplu, documentul de strategie de țară UE Columbia 2007 – 2013 abordează situația persoanelor care aparțin minorităților din punct de vedere umanitar și al drepturilor omului și include printre prioritățile-cheie consolidarea păcii prin implicarea în guvernarea locală și în economia participativă a cetățenilor marginalizați, precum și promovarea drepturilor omului, a bunei guvernante și combaterea impunității. Un alt exemplu îl reprezintă trimiterea explicită la respectarea drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale în cadrul planului de acțiune al politicii europene de vecinătate cu Ucraina.

UE a cooperat în mod activ în cadrul forumurilor ONU în vederea promovării și a protecției drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Procesele de la nivelul ONU includ forumul privind aspectele referitoare la minorități și activitatea expertului independent pentru aspecte privind minoritățile. De asemenea, UE a continuat să colaboreze cu alte organizații internaționale și organisme multilaterale active în acest domeniu, precum OSCE și Înalțul Comisar pentru Minoritățile Naționale al acestei organizații și Consiliul Europei.

În plus, UE a continuat să utilizeze o paletă largă de instrumente de cooperare financiară și tehnică, inclusiv cooperarea bilaterală cu guvernele și sprijinul direct acordat societății civile, care se completează reciproc și activează în sinergie pentru a promova și proteja drepturile persoanelor care aparțin minorităților.

În acest scop, UE a sprijinit programele și politicile guvernelor orientate către minorități sau care au un impact potențial în acest domeniu, prin intermediul cooperării bilaterale. UE a sprijinit de asemenea organizațiile societății civile care activează în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, mai ales prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). În acest demers a urmărit în special contribuția la combaterea discriminării, promovarea protecției și dezvoltarea participării egale a bărbaților și femeilor care provin din comunitățile minoritare la viața socială, economică și politică în contextul mai larg al consolidării drepturilor omului, al pluralismului politic și al participării politice democratice.

Cu o contribuție de peste 90 000 de euro, IEDDO finanțează în prezent un proiect destinat îmbunătățirii participării și reprezentării politice a minorității rome și a altor minorități din Bosnia și Herțegovina, promovând astfel incluziunea, interesele și drepturile acestora. Minoritățile și, în special, populația romă, care este cea mai numeroasă minoritate din BiH, suferă de o tradiție a discriminării care a contribuit la o sărăcie generalizată, la șomaj, la lipsa unor locuințe și la lipsa accesului la educație. Deși Constituția Bosniei și Herțegovinei include standardele internaționale privind drepturile omului, dreptul „de a fi ales” este garantat doar „popoarelor întemeietoare” (bosniaci, croați și sârbi). Potrivit Constituției, persoanelor care aparțin minorităților naționale li se interzice accesul la cel mai înalt nivel al participării politice la nivel de stat și de entitate. Prin urmare, acest proiect urmărește să contribuie la crearea unor condiții îmbunătățite pentru reprezentarea politică și participarea minorității rome și a altor minorități la nivel de stat prin promovarea includerii categoriei minorităților naționale în Constituția Bosniei și Herțegovinei și să crească implicarea politică și consolidarea capacității minorității rome pentru o mai mare influență în procesul decizional.

3.28. Drepturile persoanelor cu handicap

La 22 ianuarie 2011, Uniunea Europeană a devenit parte la Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD). Este vorba despre o evoluție epocală, deoarece CRPD este primul tratat cuprinzător privind drepturile omului ratificat de UE în calitate de „organizație de integrare regională”. UE a participat activ la conferința statelor părți la CRPD, pentru prima dată ca parte în septembrie 2011.

CRPD urmărește să garanteze că persoanele cu handicap se pot bucura de drepturile lor pe picior de egalitate cu ceilalți cetățeni. CRPD stabilește standarde minime pentru protecția tuturor drepturilor omului și libertăților fundamentale pentru persoanele cu handicap. Pentru UE, aceasta înseamnă garantarea faptului că politicile la nivelul UE, acțiunile legislative și de programare sunt conforme cu dispozițiile CRPD privind drepturile persoanelor cu handicap, în limitele competențelor UE. În Strategia UE 2010 – 2020 pentru persoanele cu handicap, adoptată în noiembrie 2010, care urmărește să sprijine punerea în aplicare a dispozițiilor CRPD la nivelul UE și la nivelul statelor membre, „acțiunea externă” a fost identificată ca unul dintre cele opt domenii principale de acțiune. Strategia completează și sprijină acțiunea statelor membre, care au responsabilitatea principală pentru politicile în materie de handicap.

Handicapul a fost evocat tot mai des în dialogurile politice și specializate ale UE (inclusiv dialogurile privind drepturile omului) cu țările terțe; ratificarea CRPD de către UE a reprezentat un motiv în plus în acest sens. În special, UE a solicitat ratificarea și punerea în aplicare deplină a CRPD de către toate statele. De exemplu, în 2011, chestiunea handicapului a fost evocată cu Autoritatea Palestiniană și cu Rusia.

În 2011, UE a continuat să susțină și să promoveze respectarea drepturilor omului pentru persoanele cu handicap în forumurile regionale și internaționale relevante. De exemplu, UE - împreună cu țările din America Latină și în urma unor consultări strânse cu UNICEF și cu organizațiile societății civile - a inițiat o rezoluție în cadrul celei de a 66-a sesiuni a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, cu un accent deosebit pe copiii cu handicap. În pregătirea rezoluției, UE a organizat și un eveniment colateral la New York în iunie 2011 intitulat „Grup interactiv de discuție privind promovarea și protecția drepturilor copiilor cu handicap” în cooperare cu Uruguay (în numele Grupului țărilor din America Latină și Caraibi, GRULAC), Departamentul afaceri economice și sociale al ONU și UNICEF. UE urmărește, de asemenea, să integreze situația persoanelor cu handicap în alte forumuri și documente ale ONU, cu o abordare bazată pe drepturi.

De asemenea, UE a continuat eforturile de protejare și de promovare a drepturilor persoanelor cu handicap în afara UE prin includerea sistematică a persoanelor cu handicap în cooperarea pentru dezvoltare a UE. Finanțarea destinată persoanelor cu handicap este oferită prin mai mult instrumente de finanțare ale UE, de exemplu, Instrumentul de finanțare a cooperării pentru dezvoltare (ICD), Fondul european de dezvoltare (FED), Instrumentul european de vecinătate (IEVP) și Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). În 2011, UE a finanțat peste 20 de proiecte orientate în mod specific spre persoanele cu handicap (cu un buget de peste 12 milioane de euro).

În noiembrie 2010, Comisia a adoptat **Strategia UE 2010 – 2020 pentru persoanele cu handicap**⁹ care urmărește punerea în aplicare a dispozițiilor CRPD. Strategia se concentrează pe eliminarea barierelor în opt domenii principale: accesibilitate, participare, egalitate, ocuparea forței de muncă, educație și formare, protecție socială, sănătate și acțiune externă.

⁹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:EN:PDF>

În privința acțiunii externe, strategia urmărește promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, inclusiv în programele sale de dezvoltare și în forumurile internaționale (de ex. ONU, Consiliul Europei, OCDE). „Planul inițial de punere în aplicare a Strategiei europene pentru persoanele cu handicap ¹⁰” identifică acțiuni-cheie și un calendar pentru începerea implementării strategiei, inclusiv:

- Asigurarea faptului că cooperarea pentru dezvoltare a UE atinge persoanele cu handicap, atât prin proiecte/programe care vizează în mod special persoanele cu handicap, cât și prin îmbunătățirea integrării preocupărilor legate de handicap.
- Sprijinirea eforturilor naționale ale țărilor partenere pentru semnarea, ratificarea și punerea în aplicare a CRPD.
- Sprijinirea, acolo unde este cazul, a consolidării instituționale a organizațiilor de persoane cu handicap din țările partenere și a organizațiilor care se ocupă de handicap și dezvoltare.
- Promovarea întrunirii de către infrastructurile finanțate în cadrul proiectelor de dezvoltare ale UE a cerințelor de accesibilitate pentru persoanele cu handicap.
- Evidențierea handicapului acolo unde este oportun ca o chestiune legată de drepturile omului în dialogurile UE privind drepturile omului cu țările terțe, pe baza principiilor cuprinse în CRPD.

3.29. Aspecte legate de populațiile indigene

Principiile angajamentului UE în privința populațiilor indigene se aplică în contextul Declarației ONU privind drepturile populațiilor indigene din 2007, care marchează progrese în domeniul drepturilor și asigură continuarea dezvoltării populațiilor indigene din lume.

¹⁰ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2010:1324:FIN:EN:PDF>

UE urmărește să integreze drepturile omului, inclusiv chestiunile legate de populația indigenă, în toate aspectele politicilor sale externe, inclusiv în dialogurile sale politice cu țările terțe și organizațiile regionale, în cadrul forumurilor multilaterale precum Națiunile Unite, și prin acordarea de sprijin financiar.

De la instituirea Zilei internaționale a populațiilor indigene în 1994, mai întâi comisarul responsabil cu relațiile externe și politica europeană de vecinătate, iar acum Înalțul Reprezentant, au făcut o declarație cu ocazia acestei zile, la 9 august, aproape în fiecare an. În plus, delegațiile UE din întreaga lume au organizat numeroase evenimente la data de sau în jurul datei de 9 august, inclusiv întâlniri cu conducători ai populațiilor indigene, conferințe de presă, articole de presă, participare la seminare și vizite ale proiectelor finanțate de UE.

UE a continuat să participe activ la forumurile Organizației Națiunilor Unite care abordează chestiuni privind populațiile indigene și contribuie la activitatea de cooperare cu agențiile ONU care abordează chestiuni privind populațiile indigene. În 2011, UE s-a alăturat unui consens privind rezoluția ordinară a Comisiei a III-a a Adunării generale a ONU privind drepturile populațiilor indigene, și circa jumătate dintre statele membre ale UE au cosprijinit rezoluția. Rezoluția a cuprins o decizie de organizare a unei reuniuni plenare la nivel înalt a Adunării generale, care va purta numele de Conferința mondială a populațiilor indigene, care va avea loc în 2014. De asemenea, UE a făcut o declarație privind chestiuni legate de populațiile indigene în cadrul Comisiei a III-a, precum și în cadrul sesiunii din 2011 a mecanismului de experți pentru drepturile populațiilor indigene (EMRIP), și a participat la dialogul interactiv cu raportorul special pentru situația drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale populațiilor indigene, dl James Anaya.

Chestiunile legate de populațiile indigene continuă să fie integrate în strategiile UE de cooperare pentru dezvoltare. De exemplu, documentul de strategie de țară pentru Columbia 2007 – 2013 abordează situația populațiilor indigene din punct de vedere umanitar și al drepturilor omului și include printre prioritățile-cheie consolidarea păcii prin implicarea în guvernanta locală și în economia participativă a cetățenilor marginalizați, precum și promovarea drepturilor omului, a bunei guvernante și combaterea impunității. Un alt exemplu este includerea explicită a populațiilor indigene în sprijinul pentru modernizarea statului, consolidarea bunei guvernante și incluziunea socială în documentul de strategie de țară pentru Peru 2007 – 2013.

De asemenea, UE sprijină direct organizațiile societății civile care se ocupă de chestiuni legate de populația indigenă, în special prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). În cadrul acestui instrument de finanțare, există un domeniu de aplicare larg pentru acțiuni specifice cu relevanță pentru populațiile indigene, care urmează să fie puse în aplicare la nivel național, transnațional sau regional.

UE recunoaște vulnerabilitatea deosebită și represiunea gravă cu care se confruntă apărătorii populațiilor indigene în numeroase țări din lume, după cum o arată numeroasele rapoarte internaționale, inclusiv cele ale raportorului special al ONU privind apărătorii drepturilor omului. În 2011, IEDDO a finanțat un proiect regional în valoare de 1,2 milioane de euro destinat sprijinirii și consolidării rețelei de apărători ai drepturilor populațiilor indigene în Nepal, Bangladesh, India, Cambodgia, Indonezia, Malaysia, Filipine și Thailanda.

Din 2011, IEDDO a finanțat un proiect în valoare de 1,2 milioane de euro destinat consolidării rețelei de apărători ai drepturilor populațiilor indigene care monitorizează și documentează încălcările drepturilor omului pentru populațiile indigene în Asia, pentru sensibilizarea la nivel local și internațional în legătură cu drepturile populațiilor indigene și pentru protejarea indivizilor și grupurilor care promovează și apără drepturile populațiilor indigene în Asia. Acest proiect care vizează Nepal, Bangladesh, India, Cambodgia, Indonezia, Malaysia, Filipine și Thailanda, urmărește abordarea absenței recunoașterii legale și a politicilor corespunzătoare pentru apărarea drepturilor omului pentru populațiile indigene din regiunea Asia, unde trăiesc circa 200 de milioane de persoane indigene din totalul estimat de 350 de milioane la nivel mondial.

În aceste țări, majoritatea populațiilor indigene trăiesc sub pragul de sărăcie, se confruntă cu toate formele de discriminare și au un acces limitat la procesele de decizie politică și la sistemele judiciare și sunt victimă a încălcărilor drepturilor individuale, dar și a drepturilor lor colective. Nerecunoașterea drepturilor funciare ale populațiilor indigene a dus la acaparări răspândite de terenuri și la strămutări forțate asociate cu plantații, minerit la scară largă, baraje, infrastructuri și zone protejate. De asemenea, numeroase cazuri de încălcări ale drepturilor omului în rândul populațiilor indigene rămân nedocumentate și nedecarate, iar sensibilizarea în rândul comunităților indigene în legătură cu drepturile lor este scăzută, iar activitățile de promovare rămân foarte limitate, în special în zonele de conflict, ceea ce face ca activitatea apărătorilor drepturilor populațiilor indigene să fie esențială.

4. Acțiunea UE în cadrul forumurilor internaționale

4.1. Cea de a 66-a sesiune a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite

Comisia a III-a (Afaceri Sociale, Umanitare și Culturale) a celei de a 66-a sesiuni a Adunării generale a ONU și-a demarat lucrările în mod oficial la 3 octombrie 2011 și le-a încheiat la 22 noiembrie 2011.

La finalul sesiunii, comisia a adoptat 66 de rezoluții, dintre care 16 au fost urmate de vot, confirmând polarizarea cu privire la anumite chestiuni. UE și-a atins toate obiectivele principale pentru această sesiune. Eforturile UE au fost susținute de o campanie de sensibilizare atât la New York, cât și în capitalele țărilor terțe, în vederea sprijinirii rezoluțiilor de țară, precum și pe tema libertății religioase și de credință; sensibilizarea s-a desfășurat în strânsă coordonare cu țările cu opinii similare. Patru inițiative ale UE au fost adoptate cu succes de Comisia a III-a. Negocierile cu privire la situația drepturilor omului în Birmania/Myanmar au avut loc în contextul evoluțiilor pozitive recente din această țară și acest lucru s-a reflectat în implicarea echilibrată a țării vizate în procesul de negociere. Rezoluția a fost adoptată cu sprijinul cu cel mai mare sprijin obținut vreodată din partea partenerilor.

De asemenea, rezoluția de țară privind situația drepturilor omului în RPDC (prezentată împreună cu Japonia) a fost adoptată cu cel mai mare sprijin obținut vreodată. Pe parcursul negocierilor, RPDC nu și-a modificat conduita, refuzând să se implice în chestiune.

Cu privire la chestiunile tematice, rezoluția privind drepturile copilului, care reprezintă o inițiativă comună UE-GRULAC (Grupul țărilor din America Latină și Caraibi), a fost adoptată prin consens ca și în sesiunile anterioare, deși după înfrângerea a două amendamente ostile propuse de Pakistan și, respectiv, Siria. Rezoluția din 2011 s-a axat pe copiii cu dizabilități. Rezoluția privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și discriminare bazate pe religie sau credință, o inițiativă condusă de UE, a fost și ea adoptată prin consens.

În plus, UE a susținut rezoluția sprijinită de Canada privind situația drepturilor omului în Iran, care a fost adoptată cu o marjă sporită și confortabilă.

O rezoluție transregională orientată privind situația din Siria a obținut o majoritate largă de voturi în ultima zi a sesiunii, inclusiv din partea unor susținători netradiționali ai rezoluțiilor de țară, inclusiv toate țările arabe cu excepția Siriei.

Organizația de Cooperare Islamică (OIC) a prezentat un text bazat pe Rezoluția 16/18 a Consiliului pentru Drepturile Omului, intitulat „Combaterea intoleranței, a stereotipurilor negative și a stigmatizării, discriminării, incitării la violență și violenței la adresa persoanelor din motive de religie sau de credință”, dar care conținea inițial unele formulări problematice. După negocieri intense și în principal bilaterale, s-a creionat un pachet de compromis pe care UE l-a putut accepta după acordul de a oferi o explicație solidă a poziției cu ocazia adoptării textului OIC. Având în vedere evenimentele curente din Orientul Mijlociu și din regiunea Africii de Nord, SUA au reintrodus inițiativa privind femeile și participarea politică, care fusese deja examinată de Adunarea generală în cadrul celei de a 58-a sesiuni a acesteia și include de asemenea un punct focal privind participarea politică a femeilor în tranzițiile politice.

UE a avut o poziție unitară cu privire la toate voturile, în afară de două. Statele membre ale UE au putut avea o poziție unitară într-o abținere comună după trei ani de voturi împărțite cu privire la proiectul de rezoluție privind acțiunile ulterioare Conferinței de la Durban. Totuși, a existat o nouă diviziune a UE (contra/abținere) cu privire la proiectul de rezoluție privind formele contemporane de rasism: a fost oferită o explicație comună solidă a voturilor, care a arătat preocupările UE legate de motivațiile implicite și natura selectivă a acestei rezoluții. A existat, de asemenea, o diviziune în cadrul UE referitoare la rezoluția Mișcării țărilor nealiniatelor privind dreptul la dezvoltare.

State membre ale UE au prezentat, de asemenea, douăsprezece rezoluții la nivel național, toate acestea fiind adoptate prin consens.

4.2. Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite

Evaluarea Consiliului pentru Drepturile Omului a fost finalizată la 17 iunie 2011 prin adoptarea de către Adunarea generală a ONU a unei rezoluții pentru care s-a votat (154 de voturi pentru, 4 împotriva și 0 abțineri; 34 de țări nu au participat la vot). Aceasta a finalizat un proces de aproape doi ani de negocieri intense la Geneva și New York, conducând la un rezultat care în opinia UE este minimal, dar care totuși păstrează elemente care reprezintă priorități pentru UE, precum capacitatea Consiliului pentru Drepturile Omului de a aborda situațiile de țară care creează îngrijorare, independența Înalțului Comisar, Biroul acestuia și procedurile speciale, și obținând și o serie de progrese în privința modalităților evaluării periodice universale (EPU).

Dincolo de această evaluare, ritmul evoluțiilor pe teren în domeniul drepturilor omului în 2011 a fost esențial pentru a consolida răspunsul Consiliului pentru Drepturile Omului și a capacității sale de a aborda situații importante.

Anul a început cu o sesiune specială privind situația drepturilor omului în Libia, care a avut loc la 25 februarie 2011. Sesiunea a exprimat îngrijorarea profundă privind situația drepturilor omului în această țară, și a recomandat, de asemenea, suspendarea statutului de membru al Libiei în Consiliul pentru Drepturile Omului, lucru îndeplinit de Adunarea generală la 1 martie și care a reprezentat un fapt fără precedent.

În 2011, s-au desfășurat trei sesiuni ordinare ale Consiliului pentru Drepturile Omului, în lunile martie, iunie și septembrie. Odată cu desfășurarea celei de a 12-a sesiuni a Grupului de lucru pentru evaluarea periodică universală (EPU) (3 – 14 octombrie 2011), Consiliul pentru Drepturile Omului a încheiat primul ciclu al EPU. Cu acest prilej, UE a subliniat importanța acestui instrument și a încurajat punerea în aplicare cuprinzătoare și rapidă a recomandărilor, inclusiv prin utilizarea asistenței internaționale în acest sens.

Cea de a 16-a sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului s-a desfășurat în perioada 28 februarie - 25 martie 2011 și a oferit o nouă confirmare a capacității consiliului de a acționa în situații specifice unei țări, adoptând opt rezoluții de țară din cele 40 de proiecte de inițiative adoptate în timpul sesiunii. Prezența Înaltului Reprezentant Catherine Asthon în prima zi a reuniunii la nivel înalt a subliniat importanța deosebită acordată de UE Consiliului pentru Drepturile Omului.

Adoptarea unei rezoluții privind Iranul care a creat primul mandat de țară de la instituirea consiliului a fost o reușită majoră. Acest rezultat a fost făcut posibil de un grup central transregional activ, precum și de o campanie de promovare intensă.

UE a luat inițiativa pentru o rezoluție privind situația drepturilor omului în Birmania/Myanmar, care a prelungit mandatul raportorului special și a luat în considerare evoluțiile recente, inclusiv alegerile și evaluarea periodică universală. Au fost introduse modificări minore în alte rezoluții de țară prezentate în mod tradițional de UE împreună cu Japonia cu privire la situația drepturilor omului în RPDC, care s-au bucurat de un sprijin mai accentuat decât în anul precedent în ceea ce privește numărul de voturi pentru.

Grupul african a fost, de asemenea, foarte activ în cadrul sesiunii și a introdus patru rezoluții privind țările africane (RDC, Côte d'Ivoire, Guineea și Burundi). UE a colaborat îndeaproape cu Tunisia în scopul prezentării unei rezoluții consensuale axate pe cooperare tehnică și asistență, sprijinită de grupurile țărilor africane și arabe.

În ceea ce privește inițiativele tematice, UE a introdus o inițiativă reușită privind libertatea religioasă sau de credință, în scopul exprimării preocupărilor legate de violența și intoleranța la adresa minorităților religioase, în acord cu concluziile Consiliului Afaceri Externe din 21 februarie 2011. Rezoluția a salutat, de asemenea, activitatea raportorului special privind libertatea religioasă sau de credință, al cărui mandat a fost stabilit acum 25 de ani, în urma Declarației din 1981 privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și discriminare bazate pe religie sau credință. În paralel, adoptarea - prin consens - a rezoluției Organizației de Cooperare Islamică (OCI) privind combaterea intoleranței religioase, considerată de mulți ca o alternativă la rezoluția privind defăimarea, prezentată în mod tradițional de OIC, a reprezentat unul dintre rezultatele semnificative ale acestei sesiuni. UE și GRULAC au asigurat succesul rezoluției tradiționale privind drepturile copilului, pentru care negocierile au necesitat o gamă largă de consultări timpurii și o strânsă cooperare cu reprezentantul special al ONU privind violența împotriva copiilor și UNICEF. În fine, Consiliul a adoptat proiectul de declarație a Națiunilor Unite privind educația și formarea în domeniul drepturilor omului.

Cea de a 17-a sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului (30 mai-17 iunie 2011) a fost extrem de intensă, soldându-se cu adoptarea a 29 de inițiative (dintre care opt supuse votului). Prima prioritate a UE în cadrul sesiunii a fost Belarus; UE a obținut adoptarea unei rezoluții privind situația drepturilor omului în această țară.

Au existat mai multe inițiative în timpul sesiunii privind regiunea Orientului Mijlociu și Africii de Nord. În special, Consiliul a adoptat o rezoluție de prelungire a mandatului comisiei de anchetă privind Libia. O declarație transregională privind Siria a invitat guvernul să coopereze pe deplin cu Consiliul pentru Drepturile Omului și să permită înaltului comisar un acces neîngrădit în țară - și o declarație transregională privind Yemenul a salutat o misiune planificată a înaltului comisar și organizarea unui dialog interactiv în cadrul celei de a 18-a sesiuni a consiliului. De asemenea, consiliul a adoptat o rezoluție privind promovarea și protecția drepturilor omului în contextul protestelor pașnice, izvorâtă din încercările anterioare de a organiza o sesiune specială cu privire la această temă.

Alte situații din țări cheie au inclus crearea unui mandat pentru un expert independent privind situația drepturilor omului în Côte d'Ivoire - pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor comisiei de anchetă - prelungirea cu un an a mandatului expertului independent privind Somalia și adoptarea unei rezoluții privind asistența tehnică pentru Kârgâzstan.

În privința chestiunilor tematice, consiliul a adoptat o rezoluție majoră privind Africa de Sud referitoare la legile și practicile discriminatorii și actele de violență împotriva indivizilor din motive de orientare sexuală și identitate de gen, care l-a mandatat pe înaltul comisar ONU să pregătească un studiu cu privire la această chestiune care va fi prezentat în contextul discuțiilor din cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului în martie 2012. Consiliul a aprobat, de asemenea, Principiile directoare privind afacerile și drepturile omului pentru punerea în aplicare a cadrului ONU „apără, respectă și remediază” și a lansat un mecanism de monitorizare a activității reprezentantului special al Secretarului General pentru afaceri și drepturile omului. În fine, consiliul a reușit să adopte proiectul celui de al treilea protocol opțional la Convenția cu privire la drepturile copilului, care instituie o procedură de recurs individual.

Cea de a 18-a sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU (12 – 29 septembrie 2011) a înregistrat adoptarea - în principal prin consens - a 37 de rezoluții sau declarații prezidențiale. În cadrul sesiunii, consiliul a adoptat șapte inițiative specifice fiecărei țări (Sudan, Sudanul de Sud, Libia, Yemen, Burundi, Cambodgia și Haiti), toate la punctul 10 (asistență tehnică și consolidarea capacității).

După cum era prevăzut și în principalele priorități ale UE pentru sesiune, consiliul a prelungit mandatul expertului independent pentru situația drepturilor omului în Sudan printr-o rezoluție prin consens pregătită în cooperare cu țara vizată. Situația din Sudanul de Sud a fost și ea abordată într-o rezoluție axată pe cooperare și asistență în domeniul drepturilor omului. În mod similar, Consiliul a adoptat o rezoluție prin consens privind Yemen care a invitat această țară să abordeze recomandările cuprinse în raportul pregătit de Înalțul Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și a luat act de anunțul făcut de guvern referitor la inițierea anchetelor privind încălcările drepturilor omului și abuzurile. A fost decis și un mandat excepțional de doi ani pentru un expert independent pentru Cambodgia. Consiliul a prelungit mandatul unui expert independent privind Haiti și a adoptat o rezoluție privind serviciile de consiliere și asistența tehnică pentru Burundi, care salută instituirea efectivă a instituției naționale privind drepturile omului în acord cu principiile de la Paris. În privința chestiunilor tematice, în cadrul sesiunii, consiliul a stabilit un nou mandat pentru raportorul special privind adevărul, justiția, reparațiile și garanțiile de nerepetare.

Pe parcursul anului, UE a avut un rol esențial în stabilirea a trei sesiuni speciale privind situația drepturilor omului în Siria. O primă sesiune specială privind Siria a avut loc la 29 aprilie. O rezoluție adoptată în cadrul sesiunii a solicitat Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului să trimită de urgență o misiune în Siria pentru a ancheta încălcările prezumate ale dreptului internațional al drepturilor omului și pentru a stabili faptele și circumstanțele acestor încălcări. A doua sesiune specială a avut loc la 23 august; cu acest prilej, Consiliul a stabilit mandatul unei comisii independente de anchetă de a cerceta „toate încălcările prezumate ale dreptului internațional al drepturilor omului începând cu martie 2011 în Republica Arabă Siriană, (...) și, acolo unde este posibil, a identifica persoanele răspunzătoare în vederea asigurării faptului că autorii încălcărilor (...) sunt ținuți răspunzători”. Comisia de anchetă, a cărei activitate nu a fost sprijinită sau facilitată de autoritățile siriene, și-a prezentat raportul la 28 noiembrie 2011, acesta fiind transmis Adunării generale, cu recomandarea ca adunarea să aibă în vedere transmiterea rapoartelor tuturor organismelor relevante ale Națiunilor Unite.

În urma publicării raportului Comisiei de anchetă, UE a decis să sprijine convocarea unei a treia sesiuni speciale a Consiliului pentru Drepturile Omului privind Siria, care a avut loc la 2 decembrie. Rezoluția adoptată la finalul celei de a treia sesiuni cu o majoritate covârșitoare a solicitat stabilirea unei prezențe a Biroului Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului în Siria și a stabilit mandatul raportorului special pentru monitorizarea situației. În plus, rezoluția a solicitat autorităților să garanteze Comisiei de anchetă accesul în țară și să coopereze pe deplin cu aceasta.

4.3. Consiliul Europei

Anul 2011 a fost marcat de o nouă aprofundare a cooperării dintre UE și Consiliul Europei (CoE), cu schimburi mai intense, inclusiv în domeniul drepturilor omului. Cadrul pentru cooperarea consolidată și dialogul politic al acestora este Memorandumul de înțelegere dintre UE și CoE, semnat în 2007.

Aderarea UE la Convenția europeană a drepturilor omului (Convenția), după cum prevede Tratatul de la Lisabona, reprezintă o etapă importantă în direcția unei mai bune protecții a drepturilor omului pentru toți cetățenii europeni. Această etapă necesită o analiză detaliată a aspectelor celor mai sensibile ale viitorului acord. UE a depus eforturi mari pentru o integrare fără dificultăți în sistemul Convenției, ținând seama de natura specifică a arhitecturii instituționale a UE. Din iulie 2010, au avut loc opt sesiuni de negocieri pentru aderarea UE la Convenție și acestea au dus la un acord - la nivel de experți - cu privire la un acord de aderare a UE în iunie 2011. Textul proiectului de acord trebuie să fie validat de membrii cu drepturi depline ai fiecărei organizații. Din partea UE, este nevoie de mai mult timp pentru a discuta aspectele cele mai sensibile ale aderării.

Înalți funcționari ai Consiliului Europei, inclusiv Secretarul General al Consiliului Europei și Comisarul Consiliului Europei pentru drepturile omului au continuat să se întâlnească periodic cu Președintele Comisiei, cu Înalțul Reprezentant/Vicepreședintele și cu alți comisari. O serie de înalți funcționari din cadrul Comisiei Europene au vizitat orașul Strasbourg pentru o sesiune de informare cu Consiliul Europei referitoare la diferitele politici ale UE, inclusiv inițiativa Parteneriatului estic.

UE apreciază în mod deosebit activitatea Comisiei de la Veneția a Consiliului Europei și salută rolul acesteia în activitatea de consultare în materie de compatibilitate a legislației din statele membre Consiliului Europei cu standardele și normele europene în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale. UE desfășoară consultări anuale cu Consiliul Europei cu privire la pachetul extindere al UE, în care sunt implicați aproximativ 60 de experți și membri ai personalului. UE desfășoară, de asemenea, consultări periodice cu Consiliul Europei și organismele de monitorizare ale acestuia în cadrul pregătirilor rapoartelor anuale PEV privind progresele înregistrate. UE a beneficiat de o bună cooperare cu comisarul Consiliului Europei pentru drepturile omului, în special în ceea ce privește situația postconflict din Georgia.

UE și Consiliul Europei au implementat o serie de programe comune în domeniile statului de drept, democrației și drepturilor omului. UE și Consiliul Europei au continuat să coopereze îndeaproape în efortul de abolire a pedepsei cu moartea în întreaga lume, astfel cum demonstrează publicarea unei declarații comune cu ocazia zilei internaționale și a zilei europene împotriva pedepsei cu moartea la 10 octombrie 2011.

UE continuă să fie un contribuitor de primă importanță la activitățile CoE prin finanțarea de programe și activități comune. Începând cu 2010, UE a finanțat mai multe proiecte ale Consiliului Europei orientate prin intermediul Instrumentului pentru Parteneriatul estic în scopul de a promova procesul de reformă în țările care fac parte din Parteneriatul estic și de a le apropia de standardele Consiliului Europei și UE în domenii principale acoperite de platforma 1 a Parteneriatului estic (buna guvernare și drepturile omului). În urma rezultatelor promițătoare ale Instrumentului pentru Parteneriatul estic al Consiliului Europei, UE a lansat Facilitatea sudică a Consiliului Europei (4 milioane de euro pentru o perioadă de 30 de luni), care ar trebui să promoveze progresele privind drepturile omului și democratizarea în țările sud-mediteraneene, în spiritul politicii europene de vecinătate revizuite.

4.4. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)

Uniunea Europeană reprezintă jumătate din membrii OSCE (56 de state participante) și, în consecință, are o responsabilitate specială de a asuma un rol proactiv în cadrul organizației. Principalul obiectiv al UE este să sprijine eforturile OSCE de consolidare a securității prin intermediul tuturor celor trei „dimensiuni” ale acesteia, și anume:

- dimensiunea politico-militară;
- dimensiunea economică și cea ecologică; și
- dimensiunea umană.

UE este profund atașată acestui concept cuprinzător de securitate care se bazează pe drepturile omului. Prin urmare, după reuniunea la nivel înalt de la Astana din 2010, UE a depus eforturi susținute în 2011 pentru a asigura o mai bună punere în aplicare a angajamentelor politice ale OSCE pe care fiecare stat participant le-a acceptat voluntar, în special dimensiunea umană care acoperă angajamentele și activitățile privind drepturile omului, libertățile fundamentale, democratizarea (inclusiv alegerile), statul de drept și toleranța, precum și nediscriminarea.

În 2011, UE a pus accentul pe libertatea fundamentală reprezentată de libertatea de exprimare:

- în primul rând, asigurarea faptului că drepturile fundamentale sunt respectate în era digitală și că pluralismul este dominant în peisajul media. Libertatea de exprimare este considerată într-adevăr un levier pentru atingerea unei mai mari respectări a altor drepturi fundamentale și a drepturilor omului.
- în al doilea rând, în sprijinirea tuturor eforturilor destinate unei mai bune protecții a ziariștilor în contextul unei tendințe îngrijorătoare de creștere a numărului de atacuri și de intimidări la adresa ziariștilor și a lucrătorilor din media în numeroase părți ale zonei OSCE.

În acest domeniu, succesul a fost ambiguu. Pe de o parte, UE a avut o contribuție majoră la o conferință de succes de două zile care a beneficiat de multă promovare privind siguranța ziariștilor, desfășurată la Vilnius în iunie 2011, precum și la o reuniune de două zile privind pluralismul în noile mijloace de informare, desfășurată la Viena în iulie 2011. Pe de altă parte, în pofida unor eforturi importante din partea UE, Consiliul ministerial de la Vilnius din decembrie 2011 nu a putut ajunge la un consens privind adoptarea unor decizii ministeriale cu privire la aceste două teme care ar fi dus la o mai mare consolidare a angajamentelor OSCE în această privință. O serie de țări estice din zona OSCE au întâmpinat dificultăți în a recunoaște aceste priorități ale UE ca priorități pentru întreaga zonă OSCE.

În plus, UE a sprijinit și a generat evenimente foarte utile privind subiecte care reprezintă priorități pentru UE în cadrul OSCE, cum ar fi:

- conferința la nivel de experți privind antreprenorii femei (Vilnius, 3 – 4 martie 2011)
- conferința anuală a Alianței de combatere a traficului de persoane (Viena, 20 – 21 iunie 2011)
- reuniunea OSCE dedicată dezvoltării instituțiilor naționale de apărare a drepturilor omului (instituțiile ombudsmanului, comisii, institute și alte mecanisme).

În plus, UE a fost extrem de activă în 2011 în cadrul consiliilor permanente săptămânale și al comitetelor privind dimensiunea umană ale OSCE: acestea permit o examinare permanentă a angajamentelor în privința drepturilor omului ale celor 56 de state participante ale OSCE, precum și dezbateri deschise în legătură cu acestea. Au fost subliniate și aduse în atenția publicului numeroase situații problematice concrete legate de drepturile omului și libertățile fundamentale. UE este convinsă că forumul OSCE a fost un instrument cât se poate de util în instrumentarul diplomatic privind drepturile omului pe care îl are la dispoziție.

5. Chestiuni la nivel de țară și de regiune

5.1. Țările candidate și potențialele țări candidate la aderarea la UE

5.1.1. Turcia

Raportul Comisiei privind progresele înregistrate pentru 2011 a observat că, deși s-au înregistrat progrese limitate, sunt necesare eforturi semnificative legate de drepturile fundamentale, în special libertatea de exprimare; numărul proceselor împotriva unor scriitori și ziariști și interdicțiile disproporționate frecvente ale unor site-uri web constituie preocupări serioase.

Numărul de noi plângeri depuse la CEDO a crescut pentru a cincilea an consecutiv. O serie de hotărâri nu au fost executate de Turcia de mai mulți ani. În plus, o serie de reforme au rămas nefinalizate de mai mulți ani, iar legislația privind instituțiile din domeniul drepturilor omului trebuie aliniată pe deplin la principiile ONU.

În cadrul Consiliului de asociere UE-Turcia din aprilie 2011, UE a încurajat Turcia să continue îmbunătățirea respectării drepturilor și libertăților fundamentale în drept și în fapt. S-au înregistrat evoluții pozitive în ceea ce privește controlul civil asupra forțelor de securitate și punerea în aplicare a strategiei de reformă judiciară, dar sunt necesare progrese suplimentare. De asemenea, este necesară intensificarea eforturilor de îndeplinire a tuturor criteriilor de la Copenhaga în ceea ce privește, printre altele, dreptul de proprietate, drepturile sindicale, drepturile persoanelor care aparțin minorităților, drepturile femeilor și ale copiilor, nediscriminarea și egalitatea de gen, precum și combaterea torturii și a relelor tratamente. UE a deplâns faptul că deschiderea democratică anunțată de către guvern în august 2009 pentru soluționarea, în special, a chestiunii kurde, nu a fost la nivelul așteptărilor, deoarece au fost puse în practică doar puține măsuri. UE a invitat Turcia să își modifice legislația de combatere a terorismului pentru a evita restricții nejustificate ale drepturilor fundamentale.

Chestiuni similare au fost evocate de concluziile Consiliului din decembrie 2011. UE a conchis că au fost abordate priorități importante, printre care controlul civil asupra forțelor de securitate, reforma sistemului judiciar, libertatea religioasă și ratificarea Protocolului opțional la Convenția ONU împotriva torturii (OPCAT). Uniunea a salutat primii pași ai Turciei în direcția reformei constituționale, evidențiind faptul că punerea în aplicare în conformitate cu standardele europene rămâne un aspect-cheie. Consiliul a încurajat de asemenea Turcia să asigure o consultare cât mai amplă, implicând toate partidele politice și societatea civilă. În plus, Consiliul a invitat Turcia să continue îmbunătățirea respectării drepturilor și libertăților fundamentale în drept și în fapt, în special în ceea ce privește libertatea de exprimare. UE a salutat adoptarea legislației de modificare a Legii privind fundațiile, care vizează facilitarea retrocedării bunurilor confiscate ale comunităților nemusulmane, cu condiția unei puneri în aplicare efective.

Progresele privind criteriile politice, inclusiv drepturile fundamentale, reprezintă elemente-cheie ale propunerii Comisiei de revigorare a relațiilor UE-Turcia și a procesului de aderare printr-o „agendă pozitivă”, care a fost aprobată de Consiliu în decembrie 2011. Agenda pozitivă urmărește sprijinirea și completarea procesului de aderare.

În 2011, s-a alocat Turciei asistență financiară de preaderare de 780 milioane de euro. Turcia a beneficiat și de sprijin în cadrul cooperării transfrontaliere și în cadrul unei serii de programe regionale și orizontale în temeiul Instrumentului de asistență pentru preaderare.

5.1.2. *Balcanii de Vest*

Perspectiva aderării la UE este motorul cel mai puternic al reformei legate de UE în regiunea Balcanilor de Vest, referitor la alinierea la politicile EU privind drepturile omului. Respectarea principiilor democratice, a statului de drept, a drepturilor omului și a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, a libertăților fundamentale și a principiilor de drept internațional și cooperarea deplină cu TPII, precum și cooperarea regională, fac parte din condițiile procesului de stabilizare și de asociere (PSA), care constituie cadrul de politică pentru țările din Balcanii de Vest. În centrul acestuia se află acordurile de stabilizare și de asociere, principiile democratice și protecția drepturilor omului constituind elemente esențiale.

Cea mai recentă evaluare a situației de către UE se bazează pe rapoartele anuale ale Comisiei privind progresele înregistrate, publicate la 12 octombrie 2011. Rapoartele arată că statul de drept, în special corupția și criminalitatea organizată, consolidarea capacităților administrative și libertatea de exprimare și a mijloacelor de informare constituie provocări majore în regiune. De asemenea, rapoartele subliniază importanța cooperării regionale și a reconcilierii în Balcanii de Vest.

În ceea ce privește procesul de întoarcere a refugiaților și a persoanelor strămutate, miniștri de externe din Bosnia și Herțegovina, Croația, Muntenegru și Serbia au convenit la 7 noiembrie la Belgrad să continue eforturile de abordare a tuturor chestiunilor neresoluate în acest domeniu și să organizeze o conferință a donatorilor pentru a finanța un program comun pentru refugiați în materie de locuințe în valoare de 584 de milioane de euro.

UE discută periodic chestiunile privind drepturile omului cu țările din regiune, în cadrul diferitelor forumuri. Asistența UE este furnizată prin intermediul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA) și este orientată spre prioritățile pe termen scurt și mediu pentru a se avansa în direcția integrării europene. Ca parte a efortului global al UE în Balcanii de Vest, în 2011, UE a condus trei misiuni PSAC în regiune și a menținut două birouri RSUE în regiune. Mandatul fiecărei operații subliniază importanța chestiunilor privind drepturile omului și statul de drept.

UE sprijină mandatul TPII subliniind necesitatea cooperării depline cu tribunalul ca o condiție esențială pentru aderarea la UE. Arestarea și transferul a ultimilor doi fugitivi în mai și iunie 2011 au contribuit substanțial la justiția internațională și la reconciliere în regiune.

La 5 decembrie 2011, Consiliul UE a reiterat importanța protejării tuturor minorităților și a invitat guvernele din regiune să ia măsurile necesare pentru a aborda aspectele nesoluționate.

5.1.3. Croația

În iunie 2011, Croația a încheiat negocierile de aderare după ce a abordat cu succes unele criterii de referință din capitolul privind drepturile judiciare și fundamentale și a înregistrat progrese - pe parcursul întregului proces de apropiere de UE - în domeniul drepturilor omului și democrației. Croația a semnat tratatul de aderare la 9 decembrie 2011. Ca urmare a ratificării, Croația va adera la UE la 1 iulie 2013; până în acel moment, Croația este supusă monitorizării Comisiei Europene cu privire la angajamentele asumate în timpul negocierilor de aderare, în special în domeniul drepturilor omului și democrației. Comisia Europeană raportează periodic statelor membre ale UE. În cadrul raportului privind progresele realizate din octombrie 2011, Comisia a observat că Croația a luat o serie de măsuri în vederea sensibilizării cu privire la apărarea drepturilor omului și la îmbunătățirea acesteia. Cu toate acestea, aplicarea drepturilor omului necesită o atenție permanentă, inclusiv cu privire la eficiență și la accesul la justiție.

UE a monitorizat îndeaproape punerea în aplicare a strategiei de reformă a sistemului judiciar și punerea în aplicare a măsurilor de consolidare a independenței, răspunderii, imparțialității și profesionalismului sistemului judiciar. În privința urmăririi penale a crimelor de război, UE a evaluat periodic progresele înregistrate în privința imparțialității desfășurării proceselor. Problema impunității trebuie încă abordată cu seriozitate. UE a finanțat un proiect pentru monitorizarea de către ONG-uri a proceselor pentru crime de război.

UE a subliniat importanța punerii în aplicare permanente a dispozițiilor legale privind protecția drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, inclusiv importanța unor rezultate efective privind creșterea gradului de ocupare a minorităților. UE a încurajat, de asemenea, Croația să aducă îmbunătățiri în privința drepturilor femeii, drepturilor copilului și drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Trebuie create condițiile economice și sociale adecvate pentru întoarcerea durabilă a refugiaților. UE, încurajată de progresele semnificative înregistrate de Croația în cadrul programului de locuințe, s-a menținut în fruntea coordonării donatorilor și a invitat Croația să creeze în continuare locuințele necesare. UE a reamintit necesitatea de aborda pe deplin toate cazurile de discriminare și a subliniat faptul că ar trebui aplicate sancțiuni disuasive. UE a continuat să finanțeze proiecte de consolidare a capacității în toate domeniile de mai sus prin Instrumentul de asistență pentru preaderare și prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), inclusiv o serie de granturi pentru organizațiile societății civile.

5.1.4. *Fosta Republică iugoslavă Macedonia*

UE a continuat să urmărească punerea în aplicare a drepturilor omului în țară și să le promoveze.

UE, în calitate de cosemnatar la Acordului-cadru de la Ohrid (OFA) din 2001, monitorizează punerea în aplicare a tuturor politicilor derivate din acesta. Comisarul pentru extindere și mai mulți deputați în PE au participat la evenimentele organizate pentru a marca cea de a zecea aniversare a OFA la nivel național împreună cu președintele republicii, primul ministru, adjuncții acestuia și reprezentanți întregii societăți.

Comisia Europeană a stabilit că țara îndeplinește în continuare criteriile politice într-o măsură suficientă. Țara a continuat reformele legate de aderare, deși rămân unele provocări. Comisia a observat în raportul său privind progresele înregistrate pentru 2011 că există în general cadrul legal și instituțional pentru drepturile omului și protecția minorităților, și a încurajat un dialog privind îngrijorările grave legate de absența libertății de exprimare a media.

În iulie, Delegația UE a organizat în comun un atelier privind chestiunea romă care a dus la elaborarea mai multor documente. Ca rezultat, au fost stabilite obiective pentru guvern care acoperă în general statul de drept și chestiuni legate de drepturile fundamentale.

Drepturile fundamentale s-au bucurat de o atenție deosebită în cadrul reuniunii șefilor de misiune ai UE în care au fost reconfirmate strategiile și orientările privind apărării drepturilor omului, în paralel cu o discuție specială privind drepturile LGBT. Delegația UE a sprijinit, de asemenea, un proiect care urmărește sensibilizarea cetățenilor cu privire la drepturile persoanelor care aparțin minorităților prin activități culturale inovatoare.

În cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA) 2011, UE a furnizat asistență financiară în valoare de 29 milioane de euro, dintre care 8,8 milioane de euro alocate protecției promovării drepturilor omului. În plus, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) are o sumă anuală alocată de 600 000 de euro pentru proiecte în contextul Acordului-cadru de la Ohrid, care promovează incluziunea socială și drepturile sociale incluzând protecția minorităților și în special a minorității rome, cu integrarea explicită a drepturilor femeilor, copilului și persoanelor cu dizabilități.

Această țară a menținut acordul de nepredare cu SUA care nu este conform cu principiile directoare privind modalitățile între un stat parte la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale și SUA.

5.1.5. Muntenegru

Muntenegru a înregistrat unele progrese cu privire la promovarea și aplicarea drepturilor omului. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a respecta acquis-ului în acest domeniu, în special în privința punerii în aplicare și a executării.

În ceea ce privește drepturile fundamentale, deși s-au înregistrat unele progrese în consolidarea cadrului juridic și instituțional, garanțiile juridice existente trebuie aplicate pe deplin, iar capacitățile administrative consolidate. Rolul autorităților de aplicare a legii în protecția libertății presei trebuie consolidat, în acord cu standardele europene și cu jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului.

Calitatea și durabilitatea dialogului dintre instituțiile statului și organizațiile societății civile s-a îmbunătățit, dar trebuie consolidat în continuare. Progresele privind incluziunea populației rome, ashkali și egiptene rămân limitate. În iulie 2011, a fost adoptată o strategie pentru soluții durabile pentru chestiuni legate de persoanele strămutate în Muntenegru, cu asistența UE și a ICNUR.

Cadrul legislativ și instituțional pentru alegeri a fost consolidat considerabil de noua lege electorală din septembrie 2010, care răspunde principalelor recomandări privind alegerile formulate de Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE (OSCE/ODIHR) și de Comisia de la Veneția. Sunt necesare noi eforturi susținute pentru consolidarea rolului legislativ și de supraveghere al parlamentului. Reprezentarea autentică a minorităților este garantată.

Drepturile omului sunt parte a mecanismului de monitorizare ulterior avizului. În cadrul celui de al doilea Consiliu de stabilizare și de asociere din 20 iunie 2011, UE a afirmat că există, în general, cadrul instituțional și legislativ privind drepturile omului, dar că punerea în aplicare a legislației existente nu este întotdeauna satisfăcătoare. UE a subliniat necesitatea de a spori în continuare gradul de sensibilizare a organismelor de aplicare a legii și a funcționarilor publici în privința tuturor aspectelor legate de încălcările drepturilor omului. UE a solicitat autorităților de la Podgorica să cerceteze cazurile trecute de violență și intimidare la adresa ziariștilor și să intensifice eforturile în domeniul combaterii relelor tratamente și a torturii.

UE a salutat faptul că Muntenegru s-a aliniat la poziția generală a UE cu privire la Curtea Penală Internațională, dar a constatat, de asemenea, că Muntenegru a menținut acordul de nepredare cu SUA care nu este conform cu principiile directoare relevante.

Consolidarea statului de drept, combaterea corupției și a criminalității organizate, promovarea libertății mass-mediei și garantarea statutului juridic al persoanelor strămutate, precum și asigurarea respectării drepturilor acestora, constituie priorități-cheie pentru deschiderea negocierilor de aderare.

5.1.6. Albania

Respectarea principiilor democratice și a drepturilor omului sunt consacrate de Acordul de stabilizare și de asociere între UE și Albania, care a intrat în vigoare în aprilie 2009.

De asemenea, în 2011, impasul politic care a urmat alegerilor generale din iunie 2009 a jucat un rol major. Incidentele violente din 21 ianuarie 2011, soldate cu moartea a patru demonstranți, au amplificat climatul de neîncredere. Alegerile locale din 8 mai 2011, marcate de numărarea controversată a voturilor exprimate pe buletine de vot pierdute și a rezultatelor contestate la Tirana, au accentuat și mai mult polarizarea între majoritatea aflată la guvernare și opoziție. În timp ce toate acestea au deturnat atenția de la reformele politice cât se poate de necesare în direcția UE în cea mai mare parte a anului, întoarcerea opoziției în Parlament în septembrie și acordul transpartinic din noiembrie privind abordarea unor reforme-cheie au deschis calea spre progres.

În acest context, guvernul a făcut unele eforturi pentru a avansa pe agenda integrării în UE, în special printr-un plan de acțiune pentru abordarea a celor 12 priorități din avizul Comisiei Europene din 2010. Aceste priorități cuprind consolidarea protecției drepturilor omului, în special pentru femei, copii și minoritatea romă, nediscriminarea, precum și necesitatea de a lua măsuri suplimentare pentru a îmbunătăți tratamentul deținuților aflați în secțiile de poliție, în arest preventiv și în închisori.

În urma expulzării a 45 de familii romi din Tirana, Delegația UE, ambasada SUA și prezența OSCE au făcut o declarație comună în martie 2011 în care au solicitat aderarea la obligațiile internaționale, îndemnând autoritățile să cerceteze și să asigure asistența socială necesară.

În ceea ce privește expulzările și noul cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020, delegația UE a desfășurat o reuniune specială a șefilor de misiune în iunie pentru a discuta cu statele membre ale UE, cu secretariatul tehnic pentru romi din cadrul Ministerului Muncii și Afacerilor Sociale și cu organizațiile internaționale și cele ale societății civile principalele preocupări legate de comunitatea romă.

În decembrie, delegația UE a organizat un seminar destinat identificării soluțiilor potențiale de îmbunătățire a incluziunii comunităților romă și egipteană. În 2012, autoritățile albaneze urmează să prezinte un raport Comisiei Europene privind punerea în aplicare a concluziilor seminarului. Tot în decembrie, delegația UE a semnat zece noi contracte de grant în valoare totală de 1,2 milioane de euro în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului. Proiectele, puse în aplicare de organizații neguvernamentale locale, se axează pe îmbunătățirea accesului la justiție pentru persoanele vulnerabile și marginalizate, pe promovarea drepturilor grupurilor discriminate și pe favorizarea egalității de gen și a emancipării femeilor.

Albania a menținut acordul de nepredare cu SUA care nu este conform cu principiile directe privind modalitățile între un stat parte la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale și SUA.

În decembrie 2011, parlamentul albanez a aprobat numirea Avocatului poporului (numirea fusese amânată din februarie 2010).

5.1.7. *Bosnia și Herțegovina*

În martie 2011, Consiliul a convenit asupra unei abordări cuprinzătoare a UE: o strategie consolidată pentru Bosnia și Herțegovina și o prezență unică a UE la fața locului (Reprezentantul Special al UE/Delegația UE).

În cadrul instituit al procesului Acordului de stabilizare și de asociere, Bosnia și Herțegovina s-a implicat împreună cu UE într-un dialog structurat privind sistemul judecătoresc în iunie 2011, în scopul consolidării a ceea ce s-a realizat în domeniul statului de drept, al instituirii unui sistem judiciar independent, eficient, imparțial în întreaga Bosnia și Herțegovina și al facilitării integrării în continuare în UE.

În decembrie 2011, conducătorii politici ai Bosniei și Herțegovinei au convenit asupra formării Consiliului de miniștri (după alegerile generale din octombrie 2010), asupra adoptării unui buget de stat pentru 2011 și au convenit de asemenea asupra continuării activității referitoare la legile privind recensământul și ajutorul de stat, precum și asupra efortului de punere în aplicare a hotărârii CEDO în cauza Sejdic/Finci. Prin urmare, Bosnia și Herțegovina continuă să depună eforturi pentru a progresa în îndeplinirea obligațiilor sale în temeiul Acordului de stabilizare și de asociere și al acordului interimar de a alinia Constituția la hotărârea CEDO.

Presiunea politică asupra mijloacelor de informare și sciziunea persistentă din peisajul mediatic în funcție de liniile etnice continue să submineze dezvoltarea unei societăți tolerante. Discriminările rămân răspândite și afectează toate sectoarele vieții sociale și politice. Populația romă și grupurile vulnerabile rămân cele mai afectate. S-au făcut eforturi limitate pentru îmbunătățirea incluziunii sociale a minorității romă. Drepturile femeii sunt slab aplicate. S-au făcut puține progrese sau chiar deloc în direcția îmbunătățirii statutului femeilor care au fost victime ale violurilor și violenței sexuale în timpul războiului. S-au făcut eforturi limitate pentru a pune capăt discriminării și segregăției în școli și pentru a îmbunătăți accesul la educație.

Misiunile PSAC din Bosnia și Herțegovina, și anume Misiunea de Poliție a UE (MPUE) și operația ALTHEA (forță condusă de UE din 2007), au susținut statul de drept și un climat de siguranță și securitate.

Bosnia și Herțegovina a menținut acordul nepredare cu SUA care nu este conform cu principiile directoare privind modalitățile între un stat parte la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale și SUA.

Suma alocată în 2011 pentru componenta I a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA) este de 102,68 de milioane de euro. Printre alte activități, IPA sprijină activități în educație și în punerea în aplicare a procesului de la Sarajevo privind întoarcerea refugiaților în Bosnia și Herțegovina.

5.1.8. Serbia

La 5 decembrie, Consiliul a salutat avizul Comisiei din 12 octombrie privind cererea Serbiei de aderare la UE. Consiliul a recunoscut, de asemenea, că Serbia a atins un nivel pe deplin satisfăcător în cooperarea sa cu TPII și a constatat că rămâne esențială cooperarea deplină permanentă cu TPII. Serbia a înregistrat progrese considerabile în direcția îndeplinirii criteriilor politice de la Consiliul European de la Copenhaga și a cerințelor procesului de stabilizare și de asociere, inclusiv cu privire la drepturile omului și protecția minorităților.

UE a continuat să examineze situația drepturilor omului, inclusiv situația grupurilor sociale vulnerabile din punct de vedere social și a minorităților din Serbia în cadrul procesului de stabilizare și de asociere. Mai mult, Delegația UE de la Belgrad a monitorizat îndeaproape situația drepturilor omului din Serbia, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, prin diferite modalități cum ar fi misiuni pe teren, precum și prin intermediul dialogului periodic cu factorii implicați relevanți cum ar fi organizațiile societății civile și organizațiile internaționale, în special în contextul pregătirii avizului.

Suma alocată Serbiei în 2011 în temeiul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA) s-a ridicat la un total de 201 milioane de euro. Asistența financiară a fost orientată spre domenii care includ consolidarea statului de drept, drepturile omului și educația. O serie de inițiative ale societății civile sunt susținute prin programele naționale și regionale IPA, cât și prin mecanismul de sprijinire a societății civile și prin instrumente financiare tematice precum Inițiativa europeană pentru democratizare și drepturile omului.

Delegația UE de la Belgrad a continuat să monitorizeze situația legată de drepturile omului și de drepturile persoanelor care aparțin minorităților, acordând o atenție deosebită minorității rome, unul dintre grupurile cele mai discriminate și marginalizate. A fost instituit cadrul legal și instituțional pentru protecția drepturilor fundamentale. În prezent, accentul se pune pe punerea în aplicare a legislației în domeniul drepturilor omului care trebuie consolidată. Cooperarea între autorități și societatea civilă a cunoscut o îmbunătățire prin instituirea unui birou guvernamental de cooperare cu societatea civilă. Neajunsurile reformei judiciare sunt abordate prin revizuirea în curs la procedurii judiciare de reînnoire a mandatului. O chestiune constantă în raport cu Serbia este combaterea corupției și a criminalității organizate, inclusiv necesitatea constituirii unor rezultate credibile, UE încurajând eforturi suplimentare.

5.1.9. Kosovo ¹¹

În 2011, Biroul de legătură al Comisiei Europene în Kosovo (ECLO, denumit în prezent Biroul UE), Reprezentantul Special al UE și Misiunea UE de sprijinire a supremației legii în Kosovo, (EULEX), au contribuit la aderarea la standardele internaționale privind drepturile omului în Kosovo și la punerea în aplicare a acestora.

¹¹ Această desemnare nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă RCSONU 1244/99 și Avizului CIJ privind declarația de independență a Kosovo.

Comisia Europeană a oferit asistență pentru drepturile omului instituțiilor relevante și societății civile locale prin Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA) și prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). Asistența IEDDO a totalizat 900 000 de euro în 2011. Aceasta a inclus finanțarea unui program popular de dezbateri televizate care promovează jurnalismul de investigație, asistență pentru o organizație de prevenire a traficului de persoane, precum și proiecte de promovare în contextul drepturilor omului. Proiectele IPA implică activități de relocare a familiilor rome care trăiesc în zone poluate din Kosovo, de readmisie și reintegrare a familiilor rome repatriate de statele membre UE, de returnare a persoanele strămutate în interiorul țării care au fugit în Serbia în anii '90 sau din cauza revoltelor din 2004. S-a acordat de asemenea asistență tehnică prin intermediul TAIEX în vederea îmbunătățirii libertății de exprimare prin intermediul modificării cadrului juridic referitor la postul public și la noul canal de limbă sârbă.

Reprezentantul Special al UE a fost implicat în promovarea drepturilor omului prin monitorizarea și raportarea cu privire la aspecte specifice legate de drepturile omului și de drepturile persoanelor care aparțin minorităților, precum și prin promovare politică la adresa instituțiilor din Kosovo. Promovarea și presiunea politică în direcția punerii în aplicare a standardelor în materie de drepturile omului s-au reflectat în procesul de stabilizare și de asociere (DPSA). În timpul reuniunii sectoriale DPSA privind justiția, libertatea și securitatea, prezidată de Direcția Generală pentru extindere, au fost făcute o serie de recomandări pe care autoritățile din Kosovo le-au urmat, în special în ceea ce privește integrarea instituțiilor din domeniul drepturilor omului, a consolidării sprijinului politic acordat Ombudsmanului și a abordării în mod coordonat a numeroase chestiuni care privesc dreptul de proprietate. ECLO a desfășurat consultări periodice cu organizațiile societății civile. O serie dintre aceste consultări au privit chestiuni din domeniul drepturilor omului, iar informațiile colectate au fost utile pentru elaborarea proiectului raportului anual privind progresele înregistrate, a reuniunilor DPSA și pentru organizarea unei reuniuni la nivel înalt, deschisă tuturor, privind chestiunile ce țin de integrarea romilor, prezidată de directorul pentru Balcanii de Vest din cadrul DG Extindere.

Ca urmare a reuniunii desfășurate în luna mai la Pristina, factorii UE au putut depăși o serie de dificultăți pentru școlarizarea a 60 de copii din comunitățile romă, ashkali și egipteană care nu fuseseră școlarizați de mai mulți ani. Aceasta a reprezentat un punct de răscruce în punerea în aplicare a celor „40 de acțiuni” care fuseseră convenite în cadrul conferinței. Este monitorizată punerea în aplicare în continuare a acestor acțiuni.

În ceea ce privește drepturile femeilor, în 2011 s-au înregistrat o serie de progrese datorită adoptării legii privind protecția împotriva violenței domestice și având în vedere responsabilitățile ridicate acordate femeilor în cadrul noului guvern, în plus față de alegerea unei femei ca președinte a Kosovo.

EULEX a continuat punerea în aplicare a mandatului său. Obiectivul său central este asistarea și sprijinirea instituțiilor supremației legii, autorităților judiciare și agențiilor de aplicare a legii în procesul care vizează asigurarea eficienței, a durabilității și a responsabilității acestora. Grupul special de investigații (SITF) cercetează acuzațiile de crime de război și de criminalitate organizată în Kosovo și dincolo de acest teritoriu, formulate de dl Dick Marty în raportul său din 2011 pentru Consiliul Europei. Ancheta SITF va fi complexă și de durată și se va desfășura în conformitate cu standardele internaționale privind drepturile omului.

Prevederile legislative privind drepturile omului în Kosovo sunt în linii mari aliniate la standardele UE, dar există o lipsă de voință politică și de mijloace de punere în aplicare. Sensibilizarea cu privire la drepturile fundamentale și la drepturile persoanelor care aparțin minorităților rămâne scăzută. Raportul Comisiei privind progresele înregistrate pentru anul 2011 a evaluat că promovarea și aplicarea drepturilor omului rămân o provocare majoră. Constatările raportului au fost folosite în activitatea curentă pentru a promova aderarea la standardele internaționale privind drepturile omului.

5.2. Țări asociate politicii europene de vecinătate

5.2.1. *Parteneriatul estic*

În 2011, UE și-a accelerat dialogul și cooperarea în domeniul drepturilor omului cu țările din cadrul Parteneriatului estic (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina), atât la nivel bilateral, cât și la nivel multilateral. Reuniunea la nivel înalt desfășurată la Varșovia în septembrie 2011 a subliniat că Parteneriatul estic se bazează pe valorile și principiile comune ale libertății, democrației, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale statului de drept.

Dimensiunea multilaterală a Parteneriatului estic sprijină apropierea normelor partenerilor UE și servește drept vehicul pentru implicarea unei game largi de părți interesate (societatea civilă, parlamentele și autoritățile regionale și locale) asigurând faptul că aspectele legate de democrație și drepturile omului rămân prioritare pe agenda Parteneriatului estic.

În 2011, a fost lansat Instrumentul pentru Parteneriatul estic pentru consolidarea sprijinului acordat susținerii drepturilor omului și a valorilor democratice. Instrumentul, finanțat de UE și pus în aplicare de Consiliul Europei, vizează să ajute partenerii să se apropie de standardele UE și ale Consiliului Europei în domeniul reformei judiciare și al standardelor electorale, precum și al combaterii criminalității informatice și a corupției.

5.2.2. *Caucazul de Sud (regional)*

Anul 2011 a fost marcat de noi eforturi făcute de țările din Caucazul de Sud în vederea consolidării respectării drepturilor omului și a favorizării guvernantei democratice. Cu toate acestea, progresele din acest domeniu au cunoscut un ritm inegal, întrucât situația din Georgia, Armenia și Azerbaidjan a fost în continuare marcată de lipsa pluralismului media, un stat de drept slab, reprimarea violentă a protestelor pașnice și polarizare politică. Prin urmare UE a continuat să monitorizeze îndeaproape situația drepturilor omului din cele trei țări, ridicând această problemă în toate reuniunile bilaterale posibile, inclusiv în cadrul dialogurilor și a subcomisiilor specifice privind drepturile omului. Acest lucru a fost cu atât mai important, având în vedere că, în spiritul politicii europene de vecinătate revizuite, nivelul de ambiție al relației UE cu vecinii săi va lua în considerare gradul în care respectivele valori sunt reflectate în practicile naționale și în punerea în aplicare a politicii.

5.2.3. *Armenia*

UE a continuat să încurajeze autoritățile armene să adopte noi măsuri pentru a depăși evenimentele din 1 – 2 martie 2008, care au urmat alegerilor prezidențiale. În mai, Adunarea națională a aprobat amnistia prezidențială care a dus la eliberarea tuturor susținătorilor opoziției deținuți în legătură cu evenimentele din martie 2008 care au urmat alegerilor prezidențiale. Cu toate acestea, autoritățile armene trebuie să cerceteze integral decesele care au survenit în timpul ciocnirilor din martie 2008 și acuzațiile de rele tratamente în arest și de încălcări ale unui proces echitabil.

UE a încurajat autoritățile armene să îmbunătățească situația libertății de exprimare și a libertății presei, îndeosebi în ceea ce privește emisiunile televizate și procesele pentru insultă și defăimare. În urma intrării în vigoare a noii legi de modificare a „Legii privind televiziunea și radiodifuziunea” în ianuarie 2011, numărul canalelor TV care emit în capitală s-a redus de la 22 la 18. Presa scrisă și online a rămas mai pluralistă, dar are un impact mai limitat. Legea difuziunii, modificată în mai multe rânduri, a continuat să genereze îngrijorare cu privire la pluralismul media. Deși dezincriminează calomnia și insulta, aceasta a dus la amenzi ridicate pentru insultă și defăimare. Amenzile pot fi aplicate punctelor de difuzare a presei în urma unor procese civile. La 10 noiembrie, reprezentantul OSCE pentru libertatea presei a solicitat autorităților să reformeze în continuare legislația pentru a proteja în mod corespunzător mijloacele de informare în cauzele civile de defăimare.

UE a solicitat autorităților armene să îmbunătățească situația cu privire la libertatea religioasă și de credință. Deși libertatea religioasă este în general respectată, o serie de minorități religioase se confruntă uneori cu discriminarea socială. Serviciul civil alternativ continuă să fie o problemă în 2011, fiind nevoie de asigurarea unui serviciu civil alternativ real, potrivit recomandării Comisiei de la Veneția.

Cea de a treia reuniune a dialogului UE-Armenia privind drepturile omului s-a desfășurat la Bruxelles în decembrie 2011. Dialogul a fost sincer și deschis, partea armeană demonstrând voința fermă de a se implica.

UE a continuat să ofere sprijin pentru consolidarea instituției Biroul apărătorului drepturilor omului (Human Rights Defender's Office - HRDO), care continuă să joace un rol major în monitorizarea situației drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Armenia.

În plus, grupul de consultare al UE pentru Republica Armenia a continuat să sprijine eforturile de reformă ale Armeniei, inclusiv în domeniul drepturilor omului și bunei guvernante.

5.2.4. *Azerbaidjan*

Situația drepturilor omului din Azerbaidjan a reprezentat un punct care a creat îngrijorare în 2011 pentru UE, care a urmărit îndeaproape evoluțiile din acest domeniu, de-a lungul întregului an, ridicând aceste chestiuni în cadrul convorbirilor bilaterale cu autoritățile din Azerbaidjan.

Reprimarea violentă a unui val de acțiuni de protest în luna martie și în special a mitingului de la Baku din 2 aprilie a semnalat o deteriorare importantă în domeniul democratizării și al drepturilor omului și nerespectarea angajamentelor asumate față de UE și în conformitate cu statutul de membru al Consiliului Europei și al OSCE al Azerbaidjanului. Au fost date publicității nouă declarații ale UE pentru a exprima îngrijorarea acesteia. La sfârșitul anului 2011, circa treisprezece activiști care au participat la evenimentele din aprilie 2011 au rămas în închisoare. Valul de evaluări forțate a unui număr mare de cetățeni din centrul orașului Baku, uneori împotriva oricărei decizii a unei instanțe, motivat de reconstrucția extensivă a centrului orașului, a reprezentat de asemenea o sursă de îngrijorare.

Ca urmare a alegerilor parlamentare din noiembrie 2010 și a neajunsurilor identificate prin procesul de monitorizare, au fost prezentate o serie de propuneri de Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE (ODIHR), majoritatea nefiind abordate și niciuna nefiind pusă în aplicare (inclusiv revizuirea alcătuirii comisiilor electorale de la toate nivelurile). Deși eliberarea din închisoare a ziaristului Eynullah Fatullayev în mai 2011 a reprezentat o evoluție salută, condițiile de exercitare a libertății de exprimare și a libertății de întrunire au cunoscut o deteriorare, cu cazuri frecvente de hărțuire și de intimidare a ziariștilor independenți și cu obstacole în calea organizării de mitinguri. În plus, Azerbaidjan a refuzat să îl invite pe raportorul APCE Strasser pentru prizonierii politici.

Ca urmare a primei runde a subcomitetului UE-Azerbaidjan privind justiția, libertatea, securitatea drepturile omului și democrația, în iunie 2011 la Baku s-a organizat un seminar al societății civile privind mediul de lucru al ONG-urilor. Cea de a doua rundă a discuțiilor subcomitetului a avut loc în noiembrie 2011 la Bruxelles. Chestiunile legate de abuzurile privind drepturile omului sunt incluse în reuniunile la nivel înalt UE-Azerbaidjan, inclusiv în cadrul Consiliului de cooperare din noiembrie 2011.

5.2.5. Georgia

În 2011, UE și Georgia au consolidat și extins în continuare relațiile UE-Georgia în cadrul Parteneriatului estic. Negocierile privind un acord de asociere UE-Georgia au progresat într-un ritm satisfăcător și Georgia a înregistrat suficiente progrese pentru a demara negocierile pentru o zonă de liber schimb complex și cuprinzător (DCFTA). În 2011, activitatea UE privind drepturile omului a fost consolidată prin noua strategie privind drepturile omului pentru Georgia elaborată și aprobată de statele membre.

Cel de al patrulea dialog UE-Georgia privind drepturile omului s-a desfășurat la Bruxelles în iunie 2011. Dialogul a găzduit discuții constructive și intervenții și un angajament mai orientate ale părții georgiene față de sesiunile precedente.

În 2011, UE a continuat să ofere sprijin pentru consolidarea instituției Biroul apărătorului public (PDO) în cadrul noului „Program cuprinzător de construcție instituțională”. PDO a continuat să monitorizeze în mod independent încălcările drepturilor omului și a transmis recomandări concrete autorităților. Un exemplu este reforma complexă a strategiei în materie de sănătate în penitenciare după rapoartele PDO din 2011. În 2011, pentru prima oară, apărătorul public georgian a fost ales în calitate de membru al Comitetului contra torturii al ONU.

În general, Georgia a continuat punerea în aplicare a reformelor politice. A adoptat câteva modificări ale unor legi-cheie în domeniul politic și al justiției, libertății și securității. Georgia a continuat să progreseze în combaterea corupției. În același timp, există în continuare întrebări legate de echitatea mediului electoral, inclusiv o pondere inegală a voturilor, ambiguități în mecanismele de litigiu electoral, accesul egal la mijloacele de informare și o utilizare insuficient reglementată a resurselor statului în scopuri politice de către partidul de guvernământ.

Guvernanța Georgiei a continuat, de asemenea, să fie caracterizată de o putere executivă dominantă, de un control parlamentar slab și de un grad insuficient de independență a sistemului judiciar. Activitatea și răspunderea agențiilor georgiene de aplicare a legii au făcut obiectul examinării după dispersarea violentă a protestelor din luna mai. Cazurile de utilizare excesivă a forței de către agențiile de aplicare a legii nu au fost aduse în fața justiției. Reforma și liberalizarea în continuare a sectorului justiției penale au continuat în conformitate cu planurile și programele convenite între guvern și UE, în timp ce populația carcerală numeroasă rămâne un subiect de preocupare.

Georgia a luat măsuri importante în direcția garantării libertății religioase. Respectarea drepturilor lucrătorilor și, în special, nerespectarea de către Georgia a anumitor dispoziții din convențiile internaționale privind drepturile lucrătorilor continuă să genereze preocupare. Au existat îngrijorări crescânde în legătură cu gradul insuficient de respectare a dreptului proprietății.

UE s-a angajat activ în eforturile de soluționare a conflictelor prin intermediul misiunii de monitorizare a UE (EUMM) și a noului Reprezentant Special al UE pentru Caucazul de Sud și criza din Georgia. S-au înregistrat progrese în domeniul orientării spre servicii în direcția persoanelor strămutate în interiorul țării (PSI), menținându-se unele îngrijorări cu privire la evacuări. UE, alături de OSCE și de ONU, prezidează în comun în continuare convorbirile de la Geneva.

5.2.6. *Belarus*

În 2011, situația cu privire la respectarea drepturilor omului, statul de drept și principiile democratice s-a deteriorat grav în Belarus, în urma încălcărilor standardelor electorale în timpul alegerilor prezidențiale din 2010 și a reprimării ulterioare a opoziției și a societății civile.

La 31 ianuarie 2011, Consiliul Afaceri Externe a cerut eliberarea imediată și reabilitarea persoanelor deținute pe motive politice în urma alegerilor din 19 decembrie și a îndemnat Belarus să respecte drepturile deținuților și ale familiilor acestora. Consiliul a invitat, de asemenea, autoritățile din Belarus să pună capăt persecuției forțelor democratice, mijloacelor de informare independente și reprezentanților societății civile, precum și a studenților, și să pună capăt oricăror sancționări sau discriminări ale celor care își exercită dreptul la libertatea de exprimare și la libertatea de întrunire, inclusiv conducătorilor partidelor de opoziție.

În plus, din perspectiva evenimentelor și a evoluțiilor recente, Consiliul a decis la 31 ianuarie să impună restricții de călătorie și înghețarea activelor persoanelor răspunzătoare de alegerile prezidențiale frauduloase din 19 decembrie 2010 și de reprimarea violentă a opoziției democratice, a societății civile și a reprezentanților mijloacelor de informare în masă independente, care a urmat. Consiliul a reintrodus, de asemenea, restricțiile de călătorie care fuseseră suspendate din 13 octombrie 2008 pentru a încuraja progresele. Ulterior, măsurile restrictive au fost întărite de Consiliu la 21 martie, 24 mai, 20 iunie și 10 octombrie.

La 17 iunie, cea de a 17-a sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU a adoptat o rezoluție privind drepturile omului în Belarus, propusă de UE.

În contextul proceselor motivate politic în special din aprilie și mai, la 20.06.10 Consiliul a condamnat cu fermitate detenția, procesele și hotărârile motivate politic împotriva reprezentanților societății civile, a mijloacelor de informare independente și a opoziției politice, inclusiv a foștilor candidați prezidențiali, Nekliaiev, Rimașevski, Sannikov și Uss și a reiterat apelul la eliberarea imediată și reabilitarea tuturor deținuților politici. Consiliul a deplâns, de asemenea, deteriorarea permanentă a libertății presei în Belarus și a solicitat Belarus să înceteze persecuția politică și hărțuirea în curs a forțelor democratice, a mijloacelor de informare independente, a societății civile și a apărătorilor acestora.

La 16 iulie, purtătorii de cuvânt ai Înalțului Reprezentant Ashton și-au exprimat într-o declarație îngrijorarea cu privire la tratamentul brutal aplicat în repetate rânduri „protestanților tăcuți” din Belarus.

Într-o declarație adoptată de șefii de stat și de guvern ai UE cu ocazia reuniunii la nivel înalt a Parteneriatului estic de la Varșovia din 30 septembrie 2011, UE și-a exprimat îngrijorarea profundă cu privire la deteriorarea situației drepturilor omului, a democrației și a statului de drept, a deplâns continua deteriorare a libertății presei și a cerut eliberarea imediată și reabilitarea tuturor deținuților politici și încetarea reprimării societății civile și a mijloacelor de informare, precum și demararea unui dialog politic cu opoziția.

La 8 august, purtătorul de cuvânt al ÎR Ashton a făcut o declarație privind arestarea cunoscutului apărător al drepturilor omului Ales Bialiatski, iar ÎR Ashton și comisarul Ștefan Füle au făcut două declarații comune la 23 și 24 noiembrie cu privire la urmărirea penală și hotărârea pronunțată împotriva acestuia.

Într-o declarație comună cu Secretarul de Stat al SUA, Hillary Clinton, ÎR Ashton a comemorat un an de la reprimarea care a urmat alegerilor prezidențiale din 19 decembrie 2010, exprimându-și îngrijorarea cu privire la situație și exprimând disponibilitatea SUA și UE de a asista Belarus în îndeplinirea obligațiilor sale internaționale în ceea ce privește respectarea drepturilor fundamentale ale omului, statul de drept și principiile democratice.

Belarus rămâne singura țară din Europa în care se mai aplică pedeapsa capitală. La 22 iulie 2011, ÎR Ashton a condamnat cu fermitate execuția dlui Hyrshkawtsov și a dlui Burdyka, iar la 1 decembrie 2011, ÎR și-a exprimat regretul cu privire la condamnarea la moarte de către Curtea Supremă a dlui Konovalov și a dlui Kovalev. În ambele ocazii, aceasta a solicitat Belarus să se alăture moratoriului global privind pedeapsa cu moartea.

În cadrul conferinței internaționale a donatorilor „Solidaritate pentru Belarus”, desfășurată la Varșovia la 2 februarie 2011, comisarul Füle a anunțat mărirea de patru ori a ajutorului pe care Comisia îl acordă societății civile din Belarus și acordarea de sprijin urgent victimelor, ridicând valoarea totală a finanțării UE îndreptată către populația din Belarus la 17,3 milioane de euro în perioada 2011 – 2013.

5.2.7. Republica Moldova

În aprilie 2011, UE și Republica Moldova au desfășurat o a doua rundă a dialogului privind drepturile omului, care s-a finalizat în octombrie 2011 printr-o reuniune informală la nivel de experți cu guvernul Republicii Moldova și reprezentanții societății civile, cu participarea reprezentanților OSCE, ai Consiliului Europei și ai PNUD. Ca acțiune ulterioară dialogului privind drepturile omului, în iunie 2011 a fost organizat un seminar de asistență tehnică și schimb de informații (TAIEX) la nivel de experți privind nediscriminarea.

În ciuda blocajului continuu cu privire la alegerea unui președinte al republicii și a nesiguranței politice conexe, Republica Moldova a continuat să înregistreze progrese susținute în direcția respectării principiilor democratice și a statului de drept.

În iunie, țara a organizat alegeri locale. Acestea au confirmat îmbunătățirea mediului electoral (Codul electoral a fost modificat în martie și aprilie), în conformitate cu o serie de recomandări ale Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE (OSCE/ODIHR) elaborate ca urmare a celor două scrutine naționale desfășurate în 2010. Cu toate acestea, în anumite locuri, lipsa infrastructurii adecvate pentru votare a afectat caracterul secret al votului, iar la nivel mai general legislația privind alegerile și partidele politice trebuie încă îmbunătățită în ceea ce privește finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, plângerile și procedurile privind căile de atac și înregistrarea votanților.

În ceea ce privește libertatea de exprimare, practica judiciară nu s-a aliniat recentelor îmbunătățiri legislative, făcând trimitere în continuare în hotărârile sale la Codul civil, mai degrabă decât la noua lege privind libertatea de exprimare. Astfel, mijloacele de informare nu au beneficiat de nivelul de protecție garantat prin lege. În ceea ce privește libertatea presei, postul public, Teleradio Moldova, a fost transformat printr-o reformă internă într-o instituție de televiziune și de radiodifuziune modernă. Această instituție de televiziune și radiodifuziune a mutat jurnalele de seară de limbă rusă într-un interval orar cu impact mai redus, dar a prelungit, în același timp, durata acestor jurnale.

Dispozițiile legislative în vigoare garantează libertatea de asociere și de întrunire. Încălcările acestui drept au devenit o excepție. La cererea primăriei din Chișinău, Curtea de Apel Chișinău a mutat Parada Egalității organizată de grupul persoanelor lesbiene, gay, bisexuale și transgender (LGBT) din centrul capitalei într-un loc unde să nu atragă atenția.

În privința protecției minorităților, pot fi raportate anumite progrese. Guvernul a instituit mediatori pentru comunitatea romilor, cu ajutorul UNICEF și al Consiliului Europei și a adoptat în luna iulie un Plan de acțiune privind incluziunea romilor pentru 2011 – 2015. În momentul de față, planul este în curs de revizuire.

Se așteaptă adoptarea de către Parlament a legislației antidiscriminare. Discriminarea pe motive de orientare sexuală a continuat să existe.

S-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește integrarea persoanelor cu dizabilități. După adoptarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (UNCRPD), guvernul a adoptat o serie de concepte referitoare la noile servicii sociale pentru adulții cu dizabilități mentale ușoare.

În ceea ce privește drepturile copiilor, progresele au fost neuniforme. Numărul copiilor aflați în asistență socială este în descreștere, dar rămâne ridicat (6 900 conform UNICEF). În ciuda modificărilor legislative majore din 2010, chestiuni precum munca copiilor și justiția pentru minori nu fost abordate în mod adecvat. Sistemul de justiție pentru minori nu îndeplinește standardele internaționale recunoscute, iar vulnerabilitatea copiilor în ceea ce privește traficul de persoane și exploatarea sexuală rămâne în continuare o problemă semnificativă.

Guvernul a continuat punerea în aplicare a Programului național privind egalitatea de gen pentru perioada 2010 – 2015. Legislația din domeniul muncii a fost modificată în conformitate cu Carta Socială Europeană revizuită, pentru a include conceptul de hărțuire sexuală. Cu toate acestea, femeile sunt în continuare sub-reprezentate atât în administrația centrală, cât și în cea locală, chiar dacă numărul femeilor care ocupă poziția de primar a crescut ușor ca urmare a alegerilor locale. În plus, în ciuda cadrului juridic îmbunătățit, mecanismele de prevenire a violenței domestice au rămas ineficiente din cauza neexecutării ordinelor de protecție ale instanțelor pe de o parte, și a sistemului de reabilitare a făptuitorilor pe de altă parte.

S-au înregistrat progrese în ceea ce privește libertatea religioasă. Parlamentul a adoptat Legea privind organizațiile religioase. În martie 2011, Ministerul Justiției a înregistrat pentru prima dată o organizație de cult islamică și anume Liga islamică din Republica Moldova. Membrii comunităților religioase pot în general să își practice religia în mod liber și fără să se teamă de intervenția nejustificată a statului. Cu toate acestea, manifestările de intervenții politice și, în unele situații, discursurile ostile ale reprezentanților Bisericii Ortodoxe din Moldova, care este majoritară, nu au fost combătute într-un mod susținut de autoritățile publice.

Republica Moldova se confruntă cu un conflict înghețat cu regiunea separatistă a acesteia, Transnistria, care este condusă de autorități *de facto*. Situația drepturilor omului din regiunea transnistreană continuă să reprezinte un motiv de îngrijorare profundă. Printre domeniile specifice care necesită îmbunătățiri se numără funcționarea sistemului judiciar local, condițiile de detenție, libertatea de exprimare, libertatea religioasă și de credință și dreptul la educație, în special posibilitatea pentru școlile cu grafie latină de a funcționa liber în zonă. Recenta schimbare în conducerea *de facto* a avut un impact asupra retoricii privind drepturile omului și se speră că reformele preconizate în domeniile menționate anterior vor fi puse în aplicare cât mai curând posibil.

5.2.8. Ucraina

Ucraina rămâne o țară cu instituții democratice, cu o presă liberă implicată și o societate civilă activă. Cu toate acestea, înăsprirea puterii executive și judecătorești, urmărirea penală motivată politic a liderilor opoziției și modificarea constituției din 2006 au dus la deteriorarea vitalității vieții politice. Statul de drept rămâne slab, în principal din cauza necesității dezvoltării în continuare a statutului și a capacităților instituțiilor-cheie.

În 2011, evoluțiile din domeniul democrației și al drepturilor omului au demonstrat o tendință persistentă de regresie democratică care pune în pericol progresele semnificative realizate anterior. O serie de foști funcționari de rang înalt și de figuri importante ale opoziției, inclusiv fostul premier Timoșenko, au făcut obiectul justiției selective, caracterizate prin procese judiciare ne transparente și viciate. Acest lucru a atras critici substanțiale, atât la nivel intern, cât și în străinătate. Au fost exprimate de asemenea îngrijorări cu privire la întârzierile considerabile observate în programarea examinărilor medicale specializate pentru persoanele aflate în detenție. Organizațiile pentru drepturile omului de la nivel internațional și național raportează în continuare un număr aflat în creștere de plângeri referitoare la tortură și rele tratamente practicate în închisori și în centrele de detenție și la neasigurarea îngrijirii medicale adecvate. Se constată o utilizare excesivă a măsurilor de arest preventiv, care exacerbează supra-aglomerarea centrelor de detenție. Executarea hotărârilor instanțelor ucrainene și ale Curții Europene a Drepturilor omului prezintă încă deficiențe.

Guvernul a efectuat o serie de activități de pregătire a noii legislații privind libertatea de întrunire și ONG-urile. Rapoartele au continuat să arate faptul că organismele de aplicare a legii recurg la diferite mijloace de a preveni exprimarea publică a nemulțumirii și uneori au încercat să limiteze libertatea de întrunire. Ziariștii s-au plâns de cenzura de facto și de presiunile din partea organismelor de aplicare a legii. Se așteaptă încă adoptarea unei legislații cuprinzătoare privind combaterea discriminării.

La 16 iunie 2011, la Kiev, s-a desfășurat o reuniune la nivel ministerial UE-Ucraina privind justiția, libertatea și securitatea. Respectiva reuniune a reafirmat necesitatea Ucrainei de a consolida respectarea drepturilor omului, a libertăților fundamentale, a valorilor democratice și a statului de drept bazat pe un sistem judiciar independent și imparțial. În cadrul reuniunii la nivel înalt UE-Ucraina, desfășurată la Kiev la 19 decembrie 2011, liderii au ajuns la o înțelegere comună potrivit căreia performanța Ucrainei, în special în ceea ce privește respectarea valorilor comune și a statului de drept, va fi de o importanță crucială pentru rapiditatea asocierii politice și integrării economice a Ucrainei în UE, inclusiv în contextul încheierii acordului de asociere și al punerii sale în aplicare ulterioare.

5.2.9. *Uniunea pentru Mediterana*

Uniunea pentru Mediterana (UpM) a fost lansată cu ocazia reuniunii la nivel înalt de la Paris din 13 iulie 2008 care a subliniat angajamentul în favoarea consolidării democrației și a pluralismului politic prin extinderea participării la viața politică și susținerea tuturor drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Anul 2011 a fost martorul unor schimbări care s-au produs în întreaga regiune din sudul Mediteranei, cu răsturnarea regimurilor represive din Egipt, Tunisia, Libia și cu violențele aflate în curs în Siria. Efectele s-au făcut simțite în Liban, Maroc, Iordania și Algeria, care au reacționat printr-un angajament sporit în direcția reformelor. Politica europeană de vecinătate reînnoită a recunoscut importanța Uniunii pentru Mediterana în calitate de cadru regional, care completează relațiile bilaterale dintre UE și partenerii săi; se solicită Secretariatului UpM să asume rolul de catalizator pentru promovarea proiectelor-cheie; s-a subliniat necesitatea ca, pe o bază de tip „mai mult pentru mai mult”, să se ofere un sprijin sporit partenerilor angajați în direcția democrației, inclusiv a drepturilor omului.

Astfel, programele SPRING adoptate de Comisie, răsplătesc țările partenere care sunt cu adevărat angajate în direcția reformelor inclusiv cele din domeniul drepturilor omului. În paralel, rețeaua pentru drepturile omului din regiunea euro-mediteraneeană, care grupează 64 de organizații din domeniul drepturilor omului din regiune, a continuat să susțină procesele de reformă din lumea arabă.

5.2.10. *Egipt*

În februarie 2011, printr-o declarație comună, președintele Consiliului European Herman Van Rompuy, președintele Comisiei Europene Jose Manuel Barroso și Înalțul Reprezentant al UE Catherine Ashton au salutat decizia de retragere a președintelui Mubarak. UE a felicitat poporul egiptean pentru curajul său și a solicitat armatei să asigure faptul că schimbările democratice se desfășoară în mod pașnic, exprimându-și angajamentul ferm de a spori asistența pe care o acordă Egiptului și poporului egiptean pe durata tranziției.

De la începutul revoltei populare egiptene în ianuarie 2011, UE s-a opus în mod ferm oricăror restricții nejustificate ale libertății de întrunire pașnică. De exemplu, în ianuarie 2011, Înaltul Reprezentant și Consiliul Afaceri Externe al UE în concluziile sale, și-au exprimat îngrijorarea profundă cu privire la rapoartele conform cărora demonstrații pașnici au fost atacați în mod violent de către persoane înarmate și au transmis un mesaj ferm autorităților egiptene pentru a lua imediat măsurile necesare pentru a asigura protejarea, de către autoritățile de aplicare a legii, a dreptului demonstrațiilor de a se întruni în mod pașnic și pentru a îi elibera pe cei deținuți pentru exprimarea în mod pașnic a opiniilor lor și a îndemnat autoritățile să își onoreze promisiunea de pune capăt proceselor militare aplicate civililor.

La începutul revoltelor, guvernul egiptean a blocat o serie de site-uri de socializare, iar forțele de poliție egiptene au arestat zeci de reporteri care aparțineau media locale sau internaționale. Printr-o declarație din ianuarie 2011, UE a solicitat autorităților egiptene să restabilească fără întârziere toate rețelele de comunicare.

UE a salutat modificările Constituției adoptate prin referendum în martie 2011 și a susținut procesul electoral care a început în noiembrie 2011 prin furnizarea de sprijin financiar organizațiilor egiptene ale societății civile în vederea formării a peste 1000 de observatori electorali, pentru a spori implicarea celor care votează și pentru a consolida capacitățile comisiei electorale. La 30 martie 2011, UE a organizat un seminar privind „Provocările din domeniul drepturilor omului după 25 ianuarie”.

UE a salutat anunțul guvernului conform căruia serviciul de securitate națională va face obiectul supravegherii judiciare și va funcționa numai în calitate de agenție civilă de informații și s-a oferit să asiste reforma sectorului securității.

Cu ocazia celei de-a treia vizite la Cairo, la 14 aprilie 2011, Înaltul Reprezentant Catherine Ashton s-a întâlnit cu reprezentanții femeilor și a ascultat preocupările acestora. UE a condamnat în mod ferm toate formele de violență împotriva femeilor și a altor grupuri vulnerabile și a formulat aceste chestiuni în mod repetat în fața autorităților egiptene; a susținut eforturile autorităților de a promova drepturile femeilor și a susținut în mod proactiv inițiativele societății civile care promovează drepturile femeilor.

Protecția persoanelor care aparțin minorităților și combaterea discriminării, inclusiv a celei bazate pe motive religioase, a fost considerată o prioritate în programarea cooperării UE cu Egiptul. UE a exprimat în mod repetat o îngrijorare profundă pentru libertatea religioasă în Egipt; iar în declarațiile recente (la 1 ianuarie, 7 mai și 10 octombrie) Înaltul Reprezentant a condamnat fără rezerve atacurile împotriva credincioșilor copti și a solicitat conducerii interimare să restaureze ordinea și să aducă în justiție, în fața instanțelor civile, pe cei răspunzători de violențe.

UE urmărește foarte îndeaproape situația migranților și a refugiaților din Egipt prin intermediul delegației sale de la Cairo și a contactelor periodice cu Ministerul Afacerilor Externe și cu Ministerul Afacerilor Interne din Egipt, precum și cu ICNUR. UE a îndemnat autoritățile egiptene să adopte măsurile adecvate împotriva traficului de persoane și să asigure protecția drepturilor fundamentale ale migranților și ale refugiaților aflați sub responsabilitatea acestora. UE a salutat afirmațiile guvernului conform cărora peninsula Sinai reprezintă o prioritate strategică care ar trebui să se bucure de o atenție sporită și se declară pregătită să sprijine autoritățile egiptene în acest demers.

La 29 decembrie 2011, forțele de securitate egiptene și procurorii au întreprins razii într-o serie de birouri ale organizațiilor societății civile locale și internaționale din 17 de locații de pe întreg teritoriul țării, în urma cărora au fost confiscate computere și dosare. S-au constatat neregularități procedurale în timpul acestor razii, precum absența unor mandate de percheziție sau a unor ordine judiciare de închidere a birourilor. La 30 decembrie, purtătorul de cuvânt al Înaltului Reprezentant al UE a solicitat printr-o declarație autorităților egiptene să soluționeze situația și să permită organizațiilor societății civile să își continue activitatea de susținere a tranziției Egiptului.

Consiliul Afaceri Externe din 1 decembrie 2011 a salutat începutul bine organizat și pașnic al alegerilor parlamentare din Egipt de la 28 noiembrie și a luat act de anunțul Consiliului Suprem al forțelor armate privind organizarea de alegeri prezidențiale până la sfârșitul lunii iunie 2012. Consiliul a subliniat că trecerea rapidă la regimul civil ar trebui să aibă loc cât mai curând cu putință.

5.2.11. *Israel*

Ca și în anii anteriori, UE a continuat să își exprime îngrijorările serioase privind drepturile omului în cadrul reuniunilor relevante desfășurate în temeiul Acordului de asociere UE-Israel. Aceste reuniuni au reprezentat ocazii de a discuta chestiuni precum respectarea drepturilor omului pentru toate grupurile de populație, detenția administrativă (inclusiv cu trimiteri la cauze individuale), drepturile persoanelor care aparțin minorităților, apărătorii drepturilor omului și dreptul internațional umanitar și dreptul internațional al drepturilor omului.

Grupul de lucru informal UE-Israel privind drepturile omului s-a reunit pentru a cincea oară la 13 septembrie 2011. Grupul a abordat în detaliu o serie de chestiuni referitoare la situația din Israel. Acestea au inclus statutul juridic și poziția economică a grupurilor minoritare din Israel, cu un accent deosebit pe drepturile de instalare și de proprietate ale comunității beduine. În ceea ce privește minoritatea arabă în general, UE a solicitat îmbunătățirea cadrului juridic actual pentru a preveni mai bine formele de discriminare și a încurajat Israel să pună în aplicare concluziile din 2010 ale Comitetului pentru Drepturile Omului al ONU și ale Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor al ONU (2011) referitoare la comunitatea arabă palestiniană. Mai multe propuneri legislative din Knesset au vizat restrângerea libertății de asociere și a fost discutată și funcționarea ONG-urilor și a societății civile în general, cum ar fi legea privind finanțarea externă a ONG-urilor, adoptată în februarie 2011, precum și legea privind boicotul. Condițiile de detenție și pentru deținuți în Israel și Europa au fost, de asemenea, abordate pe larg, UE reiterându-și preocuparea privind practica detenției administrative și evocând mai multe cazuri individuale. În cadrul discuțiilor, s-a acordat o atenție semnificativă drepturilor copilului, în special în ceea ce privește detenția copiilor. În continuare, partea israeliană a abordat o serie de aspecte care reprezintă puncte comune de preocupare, în special drepturile persoanelor care aparțin minorităților în statele UE, Israelul evidențiind evoluțiile recente din domeniul drepturilor LGBT, precum interdicția legală a discriminării cuplurilor de același sex în mai multe domenii și recunoașterea, de către Curtea Supremă, a drepturilor de pensie și la concediu de maternitate. Delegațiile au desfășurat schimburi privind chestiuni legate de antisemitism și xenofobie, și au reamintit importanța seminarelor anuale UE-Israel pe această temă, pe baza priorităților din planul de acțiune. În final, au fost discutate în amănunt acțiunile întreprinse în forurile internaționale privind drepturile omului (AG a ONU și CDO) și cooperarea cu mecanismele ONU, precum și ratificarea și punerea în aplicare a instrumentelor de bază ale ONU privind drepturile omului și a protocoalelor lor opționale (în special, Convenția privind tortura și protocolul său opțional).

A fost de asemenea abordată chestiunea drepturilor omului în teritoriile palestiniene ocupate în cadrul Subcomitetului UE-Israel privind dialogul politic și cooperarea.

5.2.12. Teritoriile palestiniene ocupate

UE întreține un dialog periodic privind drepturile omului cu Autoritatea Palestiniană (AP) în cadrul politicii europene de vecinătate (PEV). Cea de a treia reuniune a Subcomitetului UE-AP privind drepturile omului, buna guvernare și statul de drept s-a desfășurat la Betleem în perioada 30 – 31 martie 2011. Ulterior, AP a organizat un forum consultativ cu societatea civilă. Comisia independentă pentru drepturile omului (ICHR), care a făcut parte din delegația palestiniană, a făcut o prezentare a situației drepturilor omului în teritoriile palestiniene ocupate, constatând că ocupația și diviziunea politică internă palestiniană au contribuit la numeroase încălcări ale drepturilor omului.

UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la încălcările drepturilor omului, inclusiv detenții arbitrare, neexecutarea hotărârilor judecătorești, precum și încălcări ale dreptului la libertatea de exprimare și de întrunire. Uniunea a ridicat de asemenea problema acuzațiilor de tortură din centrele de detenție ale AP, precum și a prevalenței arestărilor ilegale. UE a reiterat opoziția fermă și de principiu împotriva pedepsei cu moartea în orice împrejurare. UE a salutat menținerea de către AP a moratoriului *de facto* privind pedeapsa cu moartea și a îndemnat AP să își urmeze în continuare planurile privind abolirea formală a pedepsei cu moartea ca sentință în cadrul procesului de adoptare a unui nou cod penal.

UE s-a pronunțat în diferite ocazii în 2011 cu privire la situația drepturilor omului în teritoriile palestiniene ocupate, situație care s-a deteriorat în continuare. În numeroase ocazii, UE și-a exprimat regretul față de activitatea legată de colonizare în Cisiordania, inclusiv în Ierusalimul de Est, și a reamintit că consideră coloniile și demolarea de locuințe ca fiind ilegale în temeiul dreptului internațional.

În 2011, situația apărătorilor drepturilor omului palestinieni din teritoriile palestiniene ocupate a continuat să fie critică. Procesul israelian al apărătorului drepturilor omului Bassem Tamimi a continuat. La 13 decembrie 2011, o declarație a purtătorului de cuvânt al Înaltului Reprezentant, Catherine Ashton, exprima regretul cu privire la moartea nepotului acestuia, Mustafa Tamimi, ucis de o grenada lacrimogenă trasa din apropiere, în timp ce participa la o demonstrație săptămânală.

UE a condamnat de asemenea incendierea unor moschei din Cisiordania, în timp ce cazurile de violență din partea coloniștilor au crescut cu 40 % în 2011, conducând la victime în rândul palestinienilor și la daune materiale.

UE este angajată în mod constant într-un dialog și în consultări permanente cu organizațiile din domeniul drepturilor omului și sprijină activități legate de drepturile omului prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). O listă a tuturor proiectelor în curs finanțate de UE în domeniul drepturilor omului este disponibilă pe site-ul Biroului UE de asistență tehnică.

5.2.13. Iordania

Cea de a șasea reuniune a Subcomitetului Uniunea Europeană-Iordania privind drepturile omului, guvernanta și democrația a avut loc la Bruxelles, în martie 2011. Aceasta a fost prima reuniune de când UE a convenit asupra unui parteneriat „cu statut avansat” cu Iordania în octombrie 2010.

Dialogul UE-Iordania privind drepturile omului a abordat reforma internă, inclusiv reforma cadrului electoral și libertatea de asociere, libertatea de întrunire, libertatea presei, libertatea de exprimare, libertatea religioasă sau de credință, drepturile femeilor și chestiunea torturii.

În 2011, în mod similar cu alte țări din regiune, Iordania a cunoscut demonstrații în care se solicitau reforme politice și economice, precum și eliminarea corupției endemice. Ca reacție la contextul politic intern aflat în schimbare și la cererile crescânde de reformă, Regele Abdullah a creat Comitetul pentru dialog național (CDN) și Comitetul regal pentru revizuirea Constituției (CRRC), în martie și respectiv în aprilie 2011.

CDN a fost însărcinat să propună proiecte bazate de consens pentru legea electorală și legea privind partidele politice, în timp ce CRRC a fost însărcinat cu revizuirea Constituției. La sfârșitul lunii septembrie 2011, Parlamentul a aprobat 41 de modificări constituționale, care au intrat în vigoare la 1 octombrie 2011. Respectivul modificări reprezintă cadrul reformelor politice iordaniene care includ instituirea unei curți constituționale, a unei comisii independente de supraveghere și gestionare a alegerilor și interzicerea torturii.

Adoptarea de către Parlament a legilor de punere în aplicare ar trebui să deschidă calea consolidării instituțiilor care garantează democrația, buna guvernare și statul de drept și care asigură pluralismul politic veritabil și implicarea partidelor politice.

Legea revizuită privind întrunirile publice a intrat în vigoare în mai 2011 și a introdus o serie de modificări pozitive în ceea ce privește libertatea de exprimare și de întrunire. Organizatorii întrunirilor publice nu mai au nevoie de aprobarea Ministerului de Interne. Singura condiție o reprezintă notificarea autorităților cu 48 de ore anterior evenimentului.

În ceea ce privește libertatea presei, centrele mass-mediei oficiale și portalurile de știri online s-au confruntat cu agențiile de securitate în mai multe rânduri, în special atunci când transmiteau reportaje cu privire la demonstrații.

Răspândirea corupției în societatea iordaniană rămâne o chestiune care provoacă îngrijorări serioase și o prioritate-cheie a guvernelor succesive, care a produs însă numai rezultate tangibile limitate.

Iordania continuă să aplice un moratoriu *de facto* privind aplicarea pedepsei cu moartea care există din mai 2006.

Iordania trebuie să depună eforturi suplimentare pentru a eradica violența împotriva femeilor și prin introducerea unor noi măsuri suplimentare care să urmărească promovarea integrării femeilor în domeniul politic, economic, al educației și al ocupării forței de muncă. Copiii femeilor iordaniene căsătorite cu cetățeni străini încă nu pot dobândi cetățenia iordaniană, neavând astfel dreptul la educație și îngrijire medicală publică. În mod similar, soții acestora, care sunt cetățeni străini, nu beneficiază de aceleași drepturi civice ca bărbații iordanieni căsătoriți cu străine.

5.2.14. Liban

Ca urmare a impasului politic din prima jumătate a anului 2011, relațiile UE cu Libanul au cunoscut un nou impuls după formarea noului guvern în iulie 2011. Comitetul de asociere a lansat în luna decembrie pregătirile pentru un nou plan de acțiune privind politica europeană de vecinătate.

UE s-a implicat activ în discuțiile cu noul guvern privind reforma electorală. În octombrie 2011, Ministerul de Interne a prezentat un proiect de lege. UE a pledat pentru includerea recomandărilor primite din partea misiunii de observare a alegerilor care a avut loc în 2009. UE a alocat 2 milioane de euro în sprijinul reformei electorale din Liban în vederea alegerilor din 2013.

UE a încurajat în continuare Libanul să își reformeze sectorul judiciar și să îi consolideze independența. UE a îndemnat în repetate rânduri Libanul să își transforme moratoriul *de facto* privind pedeapsa cu moartea în abolirea deplină a acesteia.

Situația deplorabilă a închisorilor libaneze este în continuare un subiect de îngrijorare. Numărul deținuților care așteaptă procesul sau care chiar și-au executat sentința rămâne de peste 50 %. Organizațiile societății civile continuă să prezinte rapoarte cu privire la utilizarea detenției arbitrare, în special în cazul refugiaților și al migranților.

UE și-a reiterat solicitarea adresată Libanului de a îmbunătăți situația refugiaților palestinieni, în special în ceea ce privește dreptul acestora de a munci și de a beneficia de securitatea socială, precum și a dreptului lor de deține în proprietate, a moșteni și de a înregistra un bun imobiliar. Decretele de punere în aplicare a modificărilor la legea muncii din 2010 nu au fost încă adoptate.

Parlamentul a finalizat un proiect de plan de acțiune național privind drepturile omului, care ar putea fi adoptat în curând.

UE a intervenit pentru a susține libertatea de exprimare a apărătorilor drepturilor omului care s-au confruntat cu puneri sub acuzare din cauza raportărilor privind utilizarea torturii.

5.2.15. Siria

Ca urmare a revolteilor din Siria, care au început în primăvara anului 2011, a escaladării violenței și a încălcărilor drepturilor omului de către guvernul sirian împotriva propriilor cetățeni, Consiliul Afaceri Externe din mai 2011 a hotărât să suspende programele de cooperare bilaterală dintre UE și guvernul sirian. UE a suspendat de asemenea Acordul de asociere. Din acel moment, Comisia a suspendat participarea autorităților siriene la programele sale regionale, iar Banca Europeană de Investiții (BEI) și-a suspendat toate operațiile de împrumut și toată asistența tehnică pentru Siria.

UE i-a solicitat președintelui Assad să se retragă și a colaborat îndeaproape cu comunitatea internațională pentru a pune presiune asupra guvernului sirian în vederea încetării tuturor violențelor. UE a susținut Liga Statelor Arabe (LSA) în eforturile sale de soluționare a crizei și i-a îndemnat pe membrii Consiliului de Securitate al ONU să convină asupra unei acțiuni ferme pentru Siria. Din mai 2011, există măsuri restrictive ale UE în ceea ce privește Siria, inclusiv un embargo asupra armelor, noi măsuri fiind introduse periodic. La sfârșitul anului 2011, UE a impus zece runde de sancțiuni împotriva a 86 de persoane și 30 de entități, incluzând mulți funcționari militari și de securitate care s-au făcut răspunzători de violențe și reprimări.

Pe durata revoltelor, UE a condamnat în mod repetat în termenii cei mai fermi represiunea brutală desfășurată în prezent de către regimul sirian împotriva propriei populații, precum și încălcările la scară largă ale drepturilor omului, inclusiv uciderea, arestările în masă și torturarea civililor, a protestatarilor pașnici și a rudelor acestora, încălcări care ar putea constitui crime împotriva umanității. UE a îndemnat regimul sirian să permită accesul neîngrădit al lucrătorilor și agențiilor umanitare și să permită accesul media și al observatorilor independenți.

UE a colaborat îndeaproape cu partenerii internaționali pentru a asigura un răspuns ferm din partea ONU la criza din Siria. Aceasta a condus la adoptarea de către Adunarea generală a ONU și Consiliul pentru Drepturile Omului (CDO) al ONU a unor rezoluții importante privind Siria. În 2011, la Geneva, CDO a desfășurat nu mai puțin de trei reuniuni speciale privind situația drepturilor omului în Republica Arabă Siriană, dintre care două la solicitarea formală a UE.

UE și-a exprimat de asemenea îngrijorarea profundă cu privire la constatările raportului Comisiei independente internaționale de anchetă pentru Siria, care afirmă că în această țară au fost comise crime împotriva umanității și alte încălcări grave ale drepturilor omului. UE și-a afirmat în mod constant poziția conform căreia nu ar trebui să existe impunitate pentru făptuitorii respectivelor crime menționate în raport.

5.2.16. Tunisia

Revoluția tunisiană a deschis calea tranziției țării către democrație. Pentru perioada 2011 – 2013, UE a alocat din cadrul Instrumentului european de vecinătate și parteneriat (IEVP) 240 de milioane de euro pentru cooperarea bilaterală cu Tunisia. Această sumă indicativă a fost sporită cu 150 de milioane de euro. Numai pentru 2011, UE și-a dublat asistența financiară de la cele 80 de milioane de euro prevăzute la aproximativ 160 de milioane de euro. Aceste fonduri erau îndreptate în special în direcția redresării economice, a societății civile și a tranziției democratice.

În ianuarie 2011, într-o declarație comună, Înalțul Reprezentant al UE Catherine Ashton și comisarul Ștefan Füle au reafirmat solidaritatea UE cu Tunisia și poporul tunisian, au condamnat reprimarea violentă a demonstrațiilor și au îndemnat autoritățile tunisiene să acționeze în mod responsabil, să mențină pacea, să dea dovadă de reținere și să evite violența. Revoltele au condus la demisia oficială a președintelui Zine El Abidine Ben Ali la 14 ianuarie 2011.

La 13 ianuarie 2011, Consiliul a adoptat măsuri restrictive împotriva Tunisiei pentru încălcări ale drepturilor omului. În februarie 2011, UE a înghețat activele dlui Ben Ali și ale persoanelor cercetate pentru delapidare de fonduri de stat în Tunisia.

Srijinul politic al UE pentru tranziția tunisiană a fost demonstrat de o serie de vizite la nivel înalt, la 14 februarie 2011, ale Înalțului Reprezentant al UE Catherine Ashton, apoi a președintelui Comisiei Europene Barroso, a comisarilor Füle, Malmström și De Gucht, precum și a președintelui Parlamentului European Buzek.

UE a solicitat guvernului de tranziție să asigure o tranziție rapidă și lină spre democrație și s-a arătat gata să ofere asistență imediată pentru pregătirea și organizarea procesului electoral și pentru a colabora cu privire la un pachet extins care să asiste reformele democratice și dezvoltarea economică.

UE a salutat deciziile guvernului de tranziție de eliberare a prizonierilor politici, de permitere a libertății de exprimare, precum și de urmărire în justiție a membrilor familiei fostului președinte Ben Ali pentru corupție.

UE a oferit un sprijin imediat pentru pregătirea alegerilor și a desfășurat o misiune de observare a alegerilor (MOA) condusă de Michael Gahler, al cărui raport a arătat că alegerile au fost în general bine conduse, susținute de un consens politic puternic, însoțite de o libertate de exprimare extinsă și organizate în mod transparent.

În octombrie 2011, pentru prima dată, cetățenii tunisieni au avut oportunitatea de a-și alege în mod liber și democratic reprezentanții. Adunarea constituantă nou aleasă va avea drept sarcina principală elaborarea noii Constituții a țării. UE și-a declarat angajamentul de a continua sprijinul politic și financiar pentru poporul tunisian. Cu toate acestea, UE și-a exprimat regretul față de ciocnirile care au avut loc după anunțarea rezultatelor preliminare ale alegerilor și a îndemnat la calm și rețineră.

În 2011, au fost mobilizate 2 milioane de euro prin intermediul Instrumentului de stabilitate pentru susținerea a șapte proiecte care urmăresc sprijinirea autorităților tunisiene în pregătirea de alegeri democratice în conformitate cu standardele internaționale, susținerea dezvoltării unei societăți civile independente și acordarea posibilității asociațiilor cetățenești să joace un rol activ în definirea programului de reformă al țării.

În plus, în martie 2011 a fost lansată o cerere de propuneri în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului cu un buget de 2 milioane de euro. Au fost finanțate zece proiecte în următoarele trei domenii: monitorizarea națională a alegerilor, activități de formare a partidelor politice și sprijinirea libertății de exprimare și promovarea valorilor democratice.

În plus, o altă cerere de oferte a fost lansată în iulie 2011 sub egida programului tematic „Actorii nestatali și autoritățile locale în domeniul dezvoltării” pentru un buget total de 2,5 milioane de euro. Cererea s-a axat pe promovarea proiectelor de dezvoltare locală, acordându-se o atenție specifică creării de locuri de muncă și generării de venituri. Au fost finanțate șase proiecte.

În septembrie 2011, UE a organizat prima reuniune a Grupului operativ UE/Tunisia pentru a asigura o mai bună coordonare a sprijinului european și a celui internațional acordat pentru tranziția Tunisiei.

A fost pus la dispoziție de asemenea un sprijin umanitar considerabil, în special pentru a ajuta Tunisia să facă față fluxului de refugiați cauzat de războiul din Libia. În 2011, UE a lansat un dialog privind migrația, mobilitatea și securitatea cu Tunisia.

La 27 decembrie 2011, UE a salutat numirea noului guvern tunisian și și-a exprimat angajamentul de a asista în continuare autoritățile tunisiene și societatea civilă în tranziția țării către democrație.

UE a relansat negocierile care urmăresc instituirea unui parteneriat privilegiat între UE și Tunisia prin adoptarea unui „statut avansat”.

5.2.17. *Algeria*

Prima reuniune a Subcomitetului UE-Algeria privind dialogul politic, securitatea și drepturile omului a avut loc la Alger în perioada 3 – 4 octombrie. Cea de a șasea reuniune a Consiliului de asociere UE-Algeria a avut loc la Luxemburg în luna iunie. Cu acea ocazie, subiectele referitoare la democratizare, reforme și drepturile omului au fost dezbătute în mod aprofundat. Comisarul Füle a vizitat Algeria pentru a doua oară în luna mai. În timpul acestei vizite, comisarul s-a întâlnit cu un număr considerabil de organizații ale societății civile și, printre alte subiecte, a discutat reformele politice planificate cu autoritățile algeriene.

În timpul celei mai recente reuniuni a Comisiei de asociere UE-Algeria desfășurată la Bruxelles în luna decembrie, Algeria și-a exprimat dorința de a începe negocieri preliminare pentru elaborarea unui plan de acțiune în contextul politicii europene de vecinătate reînnoite. La 20 decembrie, Algeria a invitat în mod oficial UE să observe alegerile legislative din mai 2012.

La 29 aprilie 2011, Înaltul Reprezentant și-a exprimat îngrijorarea cu privire la asasinarea profesorului Ahmed Kerroumi, un apărător al drepturilor omului care făcea parte din partidul politic „Mișcarea democratică și socială”. Înaltul Reprezentant a solicitat desfășurarea unei anchete neîntârziată și atente și identificarea și aducerea în justiție a celor răspunzători de asasinarea lui. Catherine Ashton a reamintit angajamentul UE în direcția unui parteneriat cu Algeria și implicarea UE în direcția sprijinirii apărătorilor drepturilor omului și a organizațiilor societății civile.

Autoritățile algeriene au ridicat starea de urgență la începutul lui 2011 și s-au angajat în reforme politice și socioeconomice. UE a afirmat că este gata să sprijine Algeria în acest demers, dar a subliniat necesitatea ca respectivele reforme să fie puse în aplicare într-un mod care să răspundă aspirațiilor legitime ale poporului algerian. Reformele au fost discutate cu autoritățile algeriene cu ocazia primei reuniuni a Subcomitetului privind dialogul politic, securitatea și drepturile omului, precum și în timpul celei de a doua reuniuni a Comisiei de asociere UE-Algeria. UE și-a exprimat poziția conform căreia reformele legislative, în special cele privind asociațiile și media, nu ar trebui să impună un regim mai restrictiv în ceea ce privește exercitarea libertăților de asociere și de exprimare. Analiza noii legi privind asociațiile desfășurată de o serie de ONG-uri evidențiază o serie de preocupări, în special în ceea ce privește crearea și dizolvarea asociațiilor, domeniul de activitate al acestora, finanțarea lor și cooperarea cu ONG-urile internaționale.

UE a monitorizat îndeaproape situația privind libertatea religioasă și libertatea de conștiință.

În ceea ce privește drepturile femeilor, UE a salutat proiectul de reformă (adoptat ulterior în ianuarie 2012), care urmărește asigurarea unei cote de femei în adunările alese. Rămân întrebări legate de gradul în care punerea în aplicare a acestuia va conduce la o egalitate reală. UE a exprimat preocupări legate de faptul că Algeria nu și-a retras încă rezervele privind Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW). UE a subliniat de asemenea necesitatea reformării Codului familiei.

Personalul UE a purtat reuniuni periodice cu organizațiile societății civile, atât la Alger, cât și la Bruxelles. La Alger, delegația a fost foarte activă în a crește gradul de conștientizare a societății civile cu privire la posibilitățile și procedurile de finanțare. În cadrul grupului societății civile privind eficiența ajutorului și cu ocazia celebrării zilelor internaționale (de exemplu ziua drepturilor omului) s-au desfășurat consultări cu ONG-urile naționale și internaționale.

Paisprezece proiecte suplimentare au primit finanțare în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului și în cadrul programului privind actorii nestatali în 2011. Acestea acoperă o gamă largă de subiecte, inclusiv dezvoltarea locală, consolidarea capacităților, drepturile femeilor și sănătatea.

Pentru perioada 2011 – 2013 Algeria beneficiază de un buget total de 172 de milioane de euro, finanțat prin intermediul Instrumentului european de vecinătate și parteneriat. În 2011, Comisia Europeană a alocat 58 de milioane de euro pentru Algeria. Această finanțare este utilizată pentru susținerea reformei în sectoarele transporturilor, culturii și patrimoniului, tineretului și ocupării forței de muncă.

5.2.18. Maroc

UE și Marocul și-au continuat dialogul în domeniul drepturilor omului, în special cu ocazia celei de a șasea reuniuni a subcomitetului privind drepturile omului, democratizarea și guvernanta care a avut loc la Bruxelles la 20 octombrie 2011.

Într-o declarație comună emisă la 19 iunie 2011 de Înaltul Reprezentant al UE ,Catherine Ashton, și de comisarul Ștefan Füle, comisarul UE pentru extindere și politica europeană de vecinătate, UE a salutat versiunea revizuită a Constituției supusă unui referendum la 1 iulie 2011. Noua Constituție conține măsuri importante privind drepturile omului și libertățile fundamentale, inclusiv principiul supremației dreptului internațional asupra dreptului național; recunoașterea drepturilor civice ale femeilor și a egalității acestora cu bărbații; noul cadru instituțional pentru drepturile omului; crearea Consiliului național pentru drepturile omului și a delegației interministeriale privind drepturile omului, precum și înființarea Ombudsmanului. Autoritățile marocane au decis să anticipeze data alegerilor legislative și să aleagă Camera Reprezentanților. Alegerile au avut loc la 25 noiembrie 2011. În urma acordului cu guvernul marocan, misiunea de experți electorali a UE s-a desfășurat în perioada 14 noiembrie - 2 decembrie. Misiunea a prezentat un raport cu o serie de recomandări privind îmbunătățirea anumitor aspecte ale procesului electoral (prelungirea duratei campaniei electorale, anunțarea rezultatelor în ceea ce privește voturile, participarea femeilor etc.). UE a salutat organizarea acestor alegeri (într-o declarație din 26 noiembrie 2011) și s-a angajat să sprijine eforturile Marocului de a pune în aplicare o agendă rapidă pentru o reformă ambițioasă.

În mai 2011, Consiliul de guvernare și-a anunțat decizia de a ratifica Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii. De asemenea, UE a încurajat guvernul marocan să adere la primul Protocol opțional la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice privind procedurile plângerilor și să ratifice Convenția internațională pentru protecția tuturor persoanelor împotriva disparițiilor forțate. În privința libertăților de asociere și de întrunire (inclusiv în noua Constituție), persistă probleme practice privind punerea în aplicare (probleme privind înregistrarea ONG-urilor străine, refuzuri de a elibera chitanțe, obstacole în calea demonstrațiilor). Au fost raportate cazuri de violență din partea serviciilor de aplicare a legii împotriva manifestațiilor, în special cu ocazia manifestației din 20 februarie. În cadrul dialogului său cu autoritățile marocane, UE a declarat importanța asigurării libertății de întrunire și de asociere.

Libertatea de exprimare și libertatea presei au fost, de asemenea, consacrate în Constituție, ca și dreptul de acces la informațiile administrative și mijloacele specifice de reglementare a acestuia, și anume înalta autoritate pentru comunicare audiovizuală. Cu toate că ziariștii își pot exprima, în general, criticile, au fost raportate o serie de cazuri de reprimare și intimidare implicând mijloacele de informare și ziariștii care au criticat subiecte sensibile. UE a încurajat Marocul să adopte un nou cod al presei cât mai curând posibil, pentru a include o reformă a pedepselor cu închisoarea pentru ziariști. În privința drepturilor femeilor și ale persoanelor vulnerabile, Marocul a adoptat o agendă guvernamentală pentru egalitate pentru perioada 2011 - 2013. UE a acordat 35 de milioane de euro în vederea punerii în aplicare a agendei, în special pentru a crește gradul de sensibilizare a publicului și pentru a consolida capacitatea femeilor de participare la guvernarea politică și la gestionarea afacerilor publice în condiții de egalitate cu bărbații. Marocul și-a retras toate rezervele cu privire la Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW), dar a menținut anumite declarații care urmează a fi retrase în paralel cu armonizarea dreptului său intern. În mai 2011, Consiliul de guvernare a adoptat Protocolul opțional la Convenție (care permite comitetului să primească petiții individuale). Proiectul de lege privind condițiile de muncă ale personalului casnic (care include și interzicerea muncii în cazul copiilor cu vârstă mai mică de 15 ani) a fost adoptat de Consiliul de guvernare în octombrie 2011.

A fost intensificată cooperarea dintre UE și Maroc în cadrul organizațiilor internaționale, în special Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite. În contextul „Primăverii arabe”, Marocul a participat activ în Grupul de contact al Organizației Națiunilor Unite pentru soluționarea conflictului din Libia și a colaborat cu UE pe tema respectării drepturilor omului în Siria.

5.2.19. Sahara Occidentală

UE a continuat să urmărească îndeaproape chestiunea Saharei Occidentale, în special în cadrul dialogului său atât cu Marocul, cât și cu Algeria. UE acordă o mare importanță îmbunătățirii situației drepturilor omului în Sahara Occidentală, unde există în continuare probleme în privința libertății de exprimare și de întrunire. UE susține pe deplin angajamentul Secretarului General al ONU și al trimisului special al acestuia cu privire la chestiunea Saharei Occidentale și a solicitat părților să continue negocierile sub auspiciile ONU în vederea identificării unei soluții politice echitabile, de durată și reciproc acceptabile. În Rezoluția 1979 (2011) a Consiliului de Securitate al ONU, Consiliul de Securitate a salutat înființarea unui Consiliu național privind drepturile omului în Maroc și componenta propusă privind Sahara Occidentală, ca și angajamentul Marocului de a asigura un acces necalificat și neîngrădit la toate procedurile speciale ale Consiliului pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite.

5.2.20. Libia

Ca urmare a reprimării brutale și a atacurilor împotriva propriilor cetățeni ale regimului Kadhafi, la 22 februarie 2011 UE a decis suspendarea negocierilor pentru un acord-cadru UE-Libia.

Ulterior, UE a adoptat o poziție de lider în decizia adoptată de Adunarea generală a ONU la 1 martie de a suspenda drepturile pe care Libia le avea în calitate de membru al Consiliului pentru Drepturile Omului.

La 11 martie a avut loc un Consiliu European extraordinar în contextul evenimentelor din Libia. Liderii au solicitat colonelului Kadhafi să se retragă imediat de la putere și au afirmat că UE va considera Consiliul Național de Tranziție (CNT) drept un interlocutor legitim. În cadrul unor Consilii Afaceri Externe și a unor Consilii Europene succesive, UE a reiterat solicitarea sa ca regimul să pună capăt violenței și încălcărilor drepturilor omului împotriva propriilor cetățeni și a subliniat susținerea sa pentru forțele democratice. În plus, președintele Barroso, președintele Van Rompuy și Înalțul Reprezentant Catherine Ashton au formulat declarații cu privire la o gamă largă de aspecte, de la drepturile omului (inclusiv protecția civililor, condamnarea detenției arbitrare, a execuțiilor extrajudiciare și a discriminărilor împotriva grupurilor vulnerabile), la utilizarea munițiilor cu dispersie, la statutul CNT și la susținerea generală a civililor libieni.

Ca reacție la criză, UE a pus rapid în aplicare măsurile restrictive prevăzute în Rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU 1970 și 1973, alături de o gamă largă de măsuri restrictive suplimentare autonome. Astfel de măsuri urmăreau protecția civililor prin împiedicarea accesului regimului Kadhafi la arme și bani și prin faptul că erau orientate împotriva cercului apropiaților acestuia răspunzători de ordonarea violențelor prin restricții de călătorie și înghețarea activelor.

UE a jucat un rol activ în eforturile comunității internaționale de a găsi o soluție conflictului. Reprezentanții UE au fost prezenți la reuniunile la nivel înalt de la Paris și Londra, la reuniunile grupului de contact pentru Libia și la cele ale Grupului de la Cairo, precum și la reuniunea la nivel înalt de la Paris de la 1 septembrie și la reuniunea grupului „Prietenii Libiei” desfășurată în marja Adunării generale a ONU, ocazie cu care CNT a dobândit recunoașterea deplină din partea comunității internaționale în calitate de autoritate legitimă a Libiei.

La 22 mai 2011, Înalțul Reprezentant a vizitat Benghazi și a inaugurat în mod oficial biroul tehnic al UE. Biroul UE a fost însărcinat să asigure legătura cu CNT care are centrul la Benghazi și să coordoneze asistența UE pe teren. La 12 noiembrie, ca urmare a eliberării Tripoli, Înalțul Reprezentant a vizitat Tripoli pentru a inaugura în mod oficial Delegația UE în Libia și pentru a se întâlni cu autoritățile CNT în capitala acestora, după cum promisese în timpul vizitei din luna mai de la Benghazi.

De la începutul crizei libiene, UE a furnizat mai mult de 158 de milioane de euro ca sprijin umanitar și a mobilizat echipele și activele de protecție civilă ale UE pentru a ajuta civilii, atât în Libia, cât și la frontierele acesteia. Ca urmare a eliberării țării, Înalțul Reprezentant a anunțat un pachet de 30 de milioane de euro ca asistență imediată, inclusiv în domeniul respectării drepturilor omului, al prevenirii torturii și relelor tratamente și al consolidării societății civile.

O serie de membri ai Parlamentului European au vizitat Libia în cursul anului, contribuind astfel la conștientizarea în Europa a dificultăților cu care se confruntă autoritățile interimare în procesul de avansare a tranziției democratice.

Înalțul Reprezentant a subliniat faptul că noua Constituție ar trebui să consacre drepturile femeilor, pentru a garanta faptul că acestea participă la proces. UE a facilitat participarea femeilor din douăsprezece orașe libiene diferite pentru a observa alegerile din Tunisia.

La 21 decembrie 2011, Consiliul UE a dezghețat toate fondurile și activele Băncii Centrale din Libia și ale Băncii Externe Arabe Libiene deținute în UE, pentru a susține redresarea economiei libiene și pentru a asista noile autorități libiene.

5.3. Rusia și Asia Centrală

5.3.1. Rusia

UE și Rusia au continuat să își desfășoare în 2011 consultările periodice bi-anuale în domeniul drepturilor omului. Runda a treisprezecea și runda a paisprezecea au avut loc în mai și noiembrie, la Bruxelles. Acestea au oferit cadrul pentru un dialog deschis cu privire la o serie de aspecte din domeniul drepturilor omului în Rusia, în Uniunea Europeană și în forurile internaționale. Temele specifice evidențiate au fost: libertatea de exprimare, libertatea de întrunire și de asociere, situația apărătorilor drepturilor omului, statul de drept, funcționarea sistemului judiciar, drepturile electorale, rasismul, xenofobia și combaterea discriminării (inclusiv în special drepturile LGBTI), drepturile copilului, cooperarea privind drepturile omului în forumurile internaționale (ONU, Consiliul Europei, OSCE) și Caucazul de Nord.

UE și Rusia au avut de asemenea ocazia de a prezenta întrebări cu privire la cazuri individuale specifice. Menținând practica UE de incorporare a vocii societății civile în cadrul reuniunilor sale cu țările terțe pe tema drepturilor omului, UE s-a întâlnit înaintea fiecărei runde de consultări cu reprezentanți ai ONG-urilor ruse și internaționale. Parlamentul European a fost de asemenea ținut la curent prin intermediul unor informări și analize specifice.

Pentru ca respectivele consultări să fie mai eficiente și mai orientate spre rezultate, UE a continuat să îndemne Rusia să schimbe modalitățile consultărilor din domeniul drepturilor omului, în special prin implicarea altor ministere și agenții în afara Ministerului Afacerilor Externe, prin desfășurarea consultărilor în mod alternativ în Rusia și în UE și prin reuniuni cu ONG-uri rusești și internaționale. Această chestiune a fost abordată în cadrul celor două reuniuni la nivel înalt UE-Rusia, atât la Nijni-Novgorod în iunie, cât și la Bruxelles în decembrie și discutată între președinții Van Rompuy și Medvedev prin intermediul unui schimb de scrisori. În general, chestiunile privind drepturile omului au fost în continuare evocate la toate nivelurile în relația dintre UE și Rusia, inclusiv la cel mai înalt nivel.

UE a continuat să evidențieze preocupările sale privind respectarea de către Rusia a angajamentelor asumate în momentul în care devenit membră a ONU, a OSCE și a Consiliului Europei. Întrucât 2011 a fost un an electoral, drepturile electorale ale populației ruse au reprezentat unele dintre aspectele-cheie discutate cu Federația Rusă, de la chestiunea înregistrării unui partid politic la accesul echitabil la resurse și media, la libertatea de întrunire în ceea ce privește întrunirile opoziției și la observarea alegerilor. Înaltul Reprezentant Catherine Ashton a dat publicității o serie de declarații în această privință atât înainte, cât și imediat după alegeri.

Situația dificilă a apărătorilor drepturilor omului, o serie de atacuri violente împotriva ziariștilor și a activiștilor importanți din Federația Rusă, precum și limitările privind respectarea libertății de exprimare, a libertății de asociere și a libertății de întrunire au reprezentat în continuare puncte care creează îngrijorări profunde la nivelul UE. Nu au existat rezultate în urma anchetelor efectuate în cazul asasinării unor apărători ai drepturilor omului precum Estemirova sau al deceselor din timpul arestului preventiv ale Magnitski și Trifonova. La 27 decembrie, președintele Consiliului prezidențial pentru drepturile omului și societatea civilă, Mihail Fedotov, a înaintat președintelui Medvedev rapoarte cu privire la Serghei Magnitski și Mihail Kodorkovski. Între timp, a fost redeschis dosarul împotriva avocatului decedat Serghei Magnitski la doi ani după decesul acestuia, în timp ce circumstanțele morții sale în arest preventiv trebuie să facă încă obiectul unei anchete complete. În sfârșit, dar nu mai puțin important, hotărârea finală în cel de al doilea proces împotriva lui Kodorkovski și a lui Lebedev a provocat numeroase îngrijorări cu privire la nereguli și la absența unui proces echitabil. Înaltul Reprezentant Ashton a dat publicității o declarație în acest sens.

UE este în continuare îngrijorată cu privire la situația drepturilor omului din Caucazul de Nord, care nu s-a îmbunătățit în 2011, existând în continuare numeroase rapoarte privind tortura, răpirile, detențiile arbitrare, încălcările drepturilor femeilor, inclusiv „crimele de onoare” și violența domestică. Impunitatea pentru aceste infracțiuni este în continuare generalizată. În republicile învecinate, în special în Ingușetia și Daghestan, situația s-a deteriorat în continuare. Numărul de atacuri care prezintă aspecte rasiste sau de ură etnică sunt în continuare o chestiune care creează îngrijorări. Conform rapoartelor, la fel se întâmplă și cu situația apatrizilor din Federația Rusă.

Evoluțiile pozitive importante salutate de UE au inclus o serie de eforturi de modernizare, în special cele privind statul de drept (lansarea unei serii de reforme în domeniul sistemului judiciar, al celui penitenciar și al aplicării legii) și pluralismul politic (reducerea pragului pentru intrarea în Duma de Stat de la șapte la cinci procente, lansarea modificărilor privind înregistrarea partidelor politice și eforturile privind legea electorală).

5.3.2. Asia Centrală (regional)

De la adoptarea sa de către Consiliul European din 21 – 22 iunie 2007, Strategia UE pentru un nou parteneriat cu Asia Centrală a oferit cadrul pentru relațiile UE cu Asia Centrală. În strategie se recunoaște că drepturile omului, statul de drept, buna guvernare și democratizarea stau la baza stabilității politice și a dezvoltării economice pe termen lung ale Asiei Centrale.

UE a evocat chestiuni referitoare la drepturile omului cu fiecare stat din Asia Centrală, prin intermediul diferitelor contacte politice și vizite la nivel înalt, inclusiv cu ocazia reuniunii ministeriale UE-Asia Centrală care a avut loc la 7 aprilie 2011 la Tașkent (Uzbekistan). Au fost întreprinse mai multe demersuri bilaterale cu țări din regiune privind aspecte legate de drepturile omului care constituie subiecte de îngrijorare.

În conformitate cu strategia, UE a instituit dialoguri structurate privind drepturile omului cu toate țările din regiune. Acestea au permis discutarea în mod deschis a tuturor chestiunilor care creează îngrijorări, inclusiv a cazurilor individuale. Dialogurile au fost pregătite în strânsă consultare cu societatea civilă locală și internațională. S-a urmărit, de asemenea, aportul societății civile în cadrul a patru seminarii organizate de UE cu patru țări din Asia Centrală ¹². Acestea au abordat standardele internaționale, cele mai bune practici europene, legislațiile naționale și aplicarea practică a acestora. Seminarele au reprezentat o ocazie pentru desfășurarea de schimburi de opinii între reprezentanți ai societății civile, cadre universitare și funcționari de stat din Europa și din Asia Centrală. Acestea s-au soldat cu elaborarea unor recomandări detaliate privind modificările legislative și practice necesare pentru a se asigura respectarea deplină a standardelor internaționale și naționale, care au fost apoi prezentate autorităților. A fost asigurată o continuare a dialogurilor și a seminarelor prin contactele care au avut loc între autoritățile naționale și delegațiile UE, precum și prin finanțarea de proiecte, inclusiv prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului.

UE a elaborat de asemenea programe și proiecte bilaterale de cooperare cu relevanță directă pentru drepturile omului la nivel național cu statele din Asia Centrală. În special, UE a susținut reforma sistemelor judiciar și penitenciar, precum și sensibilizarea privind drepturile omului și consolidarea capacităților. În conformitate cu strategia, activitățile în cadrul inițiativei privind statul de drept pentru Asia Centrală au continuat, de asemenea, pe parcursul anului 2011.

Contribuția la punerea în aplicare a politicii UE privind drepturile omului face parte din mandatul RSUE pentru Asia Centrală, Pierre Morel, care a continuat să abordeze aspecte privind drepturile omului cu ocazia vizitelor sale în regiune și a contactelor bilaterale.

¹² http://eeas.europa.eu/human_rights/dialogues/civil_society

Prin dialog și proiecte comune, UE a cooperat îndeaproape cu OSCE, cu Consiliul Europei, cu ONU și cu Înaltul Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, în special cu biroul său regional de la Bișkek.

5.3.3. *Kazahstan*

În 2011, Kazahstan a cunoscut semne de agitație, în urma conflictului de muncă de la Zhanaozen din luna mai. În mai multe instalații de prelucrare a petrolului au fost organizate greve în care muncitorii au cerut măriti de salarii, condiții de muncă mai bune și eliminarea restricțiilor din calea sindicatelor independente. Acestea au degenerat în ciocniri violente între poliție și greviști în decembrie 2011. Autoritățile au creat o comisie de anchetă pentru a stabili faptele care au stat la baza evenimentelor violente. UE și-a exprimat așteptarea ca activitatea comisiei să se desfășoare într-un mod transparent, cu un proces echitabil pentru cei suspecți de a fi comis acte de violență.

În general, situația drepturilor omului a rămas un motiv de preocupare. UE a continuat să solicite autorităților kazahe să pună în aplicare reforme politice suplimentare, în ceea ce privește libertatea de întrunire, libertatea de credință, rolul societății civile și al ONG-urilor, situația opoziției politice și libertatea mass-mediei și libertatea de exprimare.

Din primăvara anului 2011, o serie de atacuri cu bombă și presupuse atacuri teroriste au avut loc în Kazahstan, asociate, potrivit raportărilor, extremismului religios. Aceste incidente au generat o nouă dezbateră deschisă privind libertatea religioasă și tendința crescândă a extremismului religios în Kazahstan.

Au avut loc discuții la nivel înalte între UE și Kazahstan în timpul reuniunii Consiliului de cooperare din iunie 2011. Cea de a patra sesiune a dialogului UE-Kazahstan privind drepturile omului s-a desfășurat la Bruxelles la 30 noiembrie 2011. Seminarul societății civile UE-Kazahstan privind drepturile omului „Construirea unei interacțiuni mai puternice între stat și societatea civilă ca forță motrice a progresului” a fost organizat la Almaty în perioada 19 – 20 octombrie 2011.

5.3.4. *Kârgâzstan*

Instituirea unei coaliții de guvernământ și alegerile prezidențiale pașnice din octombrie 2011 au constituit etapa finală a procesului de tranziție de la instituțiile provizorii instalate după criza din 2010 la autoritățile de stat instituite prin alegeri democratice. O serie de deficiențe în punerea în aplicare a legislației, astfel cum a arătat OSCE/ODIHR, subliniază necesitatea îmbunătățirii procesului electoral. UE a susținut procesul de democratizare și și-a confirmat angajamentul de a furniza asistență semnificativă pentru susținerea reformelor din țară, în special în domeniul statului de drept și al dezvoltării socioeconomice.

În cursul dialogului politic, UE a solicitat continuu autorităților kârgâze să pună în aplicare noi reforme politice, în special în privința statului de drept și a justiției.

UE a îndemnat autoritățile kârgâze să accelereze îmbunătățirea situației drepturilor omului pentru toți cetățenii, subliniind în special necesitatea de a garanta dreptul la un proces echitabil și accesul la justiție, norme procesuale adecvate și slăbirea presiunii care este exercitată asupra judecătorilor și avocaților apărării. UE și-a exprimat îngrijorarea profundă cu privire la hotărârea Curții Supreme din Kârgâzstan de a confirma pedeapsa cu închisoarea pe viață aplicată apărătorului drepturilor omului dl Askarov și a solicitat examinarea tuturor modalităților posibile de reexaminare a cauzei.

Reforma Codului penal reprezintă o evoluție importantă: UE a salutat dezincriminarea calomniei în Kârgâzstan, care a dat un exemplu bun pentru întreaga regiune. În decembrie 2011, Kârgâzstan a invitat raportorul special al ONU privind tortura să viziteze țara.

Cea de a treia sesiune a dialogului UE-Kârgâsztan privind drepturile omului s-a desfășurat la Bișkek la 28 iunie 2011. În afara chestiunilor de interes reciproc sau care creează îngrijorări în forumurile internaționale, UE a abordat o serie de puncte specifice care generează îngrijorări cu privire la situația drepturilor omului din Kârgâsztan, în special cu privire la reforma judiciară, inclusiv arestul preventiv, tortura, dreptul la un proces echitabil și accesul la justiție; libertatea de asociere și de întrunire drepturile prizonierilor; copiii și femeile; și cadrul național pentru apărarea drepturilor omului.

UE a furnizat sprijin continuu pentru activitățile de reconstrucție, reconciliere și prevenire a conflictelor, care sunt importante pentru creșterea durabilă a țării. Ca răspuns la interesul exprimat de noul guvern de a se angaja alături de UE pe calea reformei judiciare și a combaterii corupției, se află în curs de pregătire un program de asistență complet care să abordeze aceste chestiuni și să împărtășească experiența UE.

5.3.5. *Tadjikistan*

Cea de a treia și cea de a patra rundă a dialogului UE-Tadjikistan privind drepturile omului au avut loc la 2 februarie (pentru anul 2010) și la 25 octombrie 2011 la Dușanbe. Dialogul a permis un schimb cu privire la o gamă largă de chestiuni de interes comun sau care creează îngrijorări comune, inclusiv cu privire la instituțiile naționale din domeniul drepturilor omului și la drepturile femeilor, ale copiilor și ale migranților. Au fost observate diferențe cu privire la legea electorală, societatea civilă, libertatea religioasă și libertatea mijloacelor de informare. S-a purtat și o discuție cu privire la posibilitățile unei cooperări concrete în domeniul drepturilor omului. În cadrul celei de a patra runde de dialog, delegația UE a vizitat și închisorile din Dușanbe.

În perioada 26 – 27 iulie 2011, a fost organizat seminarul societății civile UE-Tadjikistan cu privire la drepturile lucrătorilor migranți.

Chestiunile privind drepturile omului au fost discutate și în cadrul primei reuniuni a Comitetului de cooperare de la Dușanbe din 16 martie 2011. Principalele puncte ridicate au privit recomandările Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR), libertatea de exprimare, libertatea mijloacelor de informare și libertatea religioasă.

5.3.6. *Turkmenistan*

UE a continuat să monitorizeze îndeaproape situația drepturilor omului din Turkmenistan și a exprimat cu consecvență îngrijorările sale continue referitoare la o serie de chestiuni în cadrul dialogului bilateral, inclusiv în cadrul dialogului UE-Turkmenistan privind drepturile omului. Cea de a patra rundă a dialogului s-a desfășurat la Bruxelles la 8 iulie 2011. UE și Turkmenistan s-au axat în special pe reforma judiciară, inclusiv condițiile de detenție, instituțiile naționale pentru protecția drepturilor omului, dezvoltarea societății civile, libertatea de asociere, libertatea de exprimare, libertatea de circulație și drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, precum și cooperarea în cadrul forumurilor internaționale.

5.3.7. *Uzbekistan*

UE a continuat să solicite autorităților din Uzbekistan să pună în aplicare reforme politice suplimentare, în special în ceea ce privește libertatea de întrunire, libertatea de credință, rolul societății civile și al ONG-urilor, libertatea presei și drepturile copilului. UE a salutat eliberarea unui număr de apărători ai drepturilor omului în 2011, dar a rămas îngrijorată de numărul total de apărători ai drepturilor omului, activiști și ziașiști aflați în detenție în Uzbekistan și a continuat să abordeze chestiuni, inclusiv cazuri individuale, cu autoritățile uzebece. UE a continuat să facă presiuni pentru un acces mai larg al comunității internaționale la instituțiile penitenciare ale Uzbekistanului.

Cea de a cincea rundă a dialogului UE-Uzbekistan privind drepturile omului a avut loc la 24 iunie 2011 la Taşkent. UE și Uzbekistan s-au axat în special pe reforma judiciară, inclusiv condițiile de detenție, instituțiile naționale pentru protecția drepturilor omului, dezvoltarea societății civile, libertatea de asociere, libertatea de exprimare, libertatea de circulație și cooperarea în cadrul forumurilor internaționale. UE a abordat, de asemenea, chestiunea cooperării cu raportorul special privind tortura și a adresat o invitație unei comisii OIM de a monitoriza progresele înregistrate cu privire la punerea în aplicare a convențiilor OIM 138 și 182 împotriva muncii copiilor.

În decembrie 2011, Parlamentul European și-a suspendat aprobarea privind introducerea unui protocol privind textilele în cadrul Acordului de parteneriat și cooperare din cauza îngrijorărilor legate de munca copiilor. Este probabil că Parlamentul European se așteaptă să vadă progrese concrete în ceea ce privește munca forțată, inclusiv întoarcerea observatorilor internaționali ai recoltei de bumbac din 2012, pentru a reconsidera introducerea protocolului. S-a intensificat cooperarea pentru definirea unui program de 10 milioane de euro privind reforma sistemului de justiție penală, lansată la începutul anului 2012.

Alături de Consiliul Europei, UE a continuat să pună în aplicare inițiativa UE-Asia Centrală privind statul de drept. Cu privire la Uzbekistan, aceasta a inclus următoarele activități: consolidarea Curții Constituționale și a Curții Supreme și a biroului ombudsmanului, formarea judecătorilor și a reprezentanților administrației publice și elaborarea avizelor juridice cu privire la proiectele de acte legislative.

5.4. Africa

5.4.1. Uniunea Africană

Dialogul UA-UE privind drepturile omului, lansat în 2008, a continuat să reprezinte un forum important pentru a împărtăși eforturile părților de promovare a drepturilor omului și a democrației. În 2011, a avut loc o reuniune la Dakar care s-a axat pe chestiuni precum cooperarea UA-UE privind protecția apărătorilor drepturilor omului, drepturile omului în tranzițiile către democrație și dreptul la dezvoltare și punerea în aplicare a Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325 privind femeile, pacea și securitatea.

Cel de al treilea seminar UA-UE privind drepturile omului a avut loc la Bruxelles în perioada 21 – 22 noiembrie 2011. Recomandările au fost în legătură cu două domenii principale: drepturile omului și alegerile, precum și situația dreptului la locuință și evacuările forțate. Recomandările vor fi prezentate ca o contribuție în cadrul următoarei runde a dialogului Africa-UE privind drepturile omului.

Ca manifestare a angajamentelor lor comune, UE și AU au emis, la 12 februarie 2011, o Declarație comună privind Ziua internațională împotriva folosirii copiilor-soldați. În această declarație, UE și UA au salutat progresele înregistrate, inclusiv prin adoptarea Rezoluției Consiliului de Securitate 1882 și și-au reafirmat susținerea pentru combaterea impunității în ceea ce privește recrutarea și folosirea copiilor-soldați și necesitatea ca făptuitorii unor astfel de infracțiuni să fie aduși în fața justiției. UE și UA au solicitat de asemenea statelor să ratifice până în 2012 Protocolul opțional privind implicarea copiilor în conflictele armate, ca urmare a campaniei lansate în mai 2010 de Biroul reprezentantului special al Secretarului General al ONU pentru copii și conflictele armate.

În cadrul platformei Africa-UE pentru dialogul privind guvernarea și drepturile omului (lansată la 12 noiembrie 2010), au avut loc două reuniuni ale grupurilor de lucru, prima la Bruxelles în iunie 2011, pentru a discuta guvernarea resurselor naturale în situațiile de conflict și post-conflict, și a doua, la Tunis în decembrie 2011, pentru a discuta libertatea de exprimare inclusiv libertatea media ca o modalitate de promovare a schimbării democratice. De la lansarea sa în noiembrie 2010, platforma a furnizat un spațiu de dialog deschis, incluziv și informal, care a permis elaborarea unor agende și recomandări de guvernare comune celor două continente. De asemenea, în septembrie 2011 la Bruxelles a avut loc o reuniune informală a experților Parteneriatului Africa-UE privind guvernarea democratică și drepturile omului, care a permis noi consultări cu privire la modalitatea de îmbunătățire a sprijinului pe care UE îl acordă inițiativelor africane în domeniul guvernării, cum ar fi Mecanismul african de evaluare reciprocă (MAER) și Carta africană privind democrația, alegerile și guvernarea.

Pe lângă dialogul UA-UE privind drepturile omului, dialogurile politice desfășurate în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou au oferit oportunități de a aborda îngrijorările referitoare la drepturile omului în mod direct împreună cu autoritățile naționale din țările africane partenere. În 2010, au avut loc dialoguri specifice privind drepturile omului cu Nigeria și Africa de Sud.

5.4.2. Angola

În ciuda faptului că libertățile fundamentale și o instituție națională din domeniul drepturilor omului sunt garantate la nivel constituțional, persistă la diverse niveluri de deficiențe privind protecția drepturilor omului. O serie de chestiuni problematice recente includ acuzațiile de violență și de abuzuri săvârșite de forțele de securitate împotriva migranților ilegali și a minerilor din provinciile bogate în diamante din Lunda. A fost raportată de asemenea utilizarea excesivă a forței de către poliție împotriva unor proteste de mică amploare ale opoziției și tineretului.

Delegația UE și reprezentanții statelor membre au vizitat provinciile Lunda și au avut contacte cu autoritățile și cu reprezentanții societății civile. În coordonare cu alți parteneri internaționali, aceștia au monitorizat situația și au atras atenția guvernului asupra necesității de a ancheta în mod adecvat acuzațiile și de a adopta acțiuni preventive prin formarea și controlul forțelor de securitate. Anterior, ambasadorii UE au vizitat provincia bogată în petrol Cabinda, situată în nord, unde au loc mișcări de revoltă sporadice, de intensitate redusă, precum și presupuse încălcări ale drepturilor omului.

UE și statele membre ale acesteia finanțează proiecte în domeniul drepturilor omului și oferă asistență organizațiilor locale și internaționale active în acest domeniu. O dată cu reducerea generală a sprijinului donatorilor pentru Angola, finanțarea UE reprezintă una din puținele surse disponibile pentru organizațiile locale din domeniul drepturilor omului.

Dialogul politic în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou a rămas inactiv, dar speranțe mari se leagă de acordul „Calea comună de urmat Angola-UE”. Acesta implică un dialog politic extins, inclusiv referitor la pace, securitate, drepturile omului și buna guvernare.

5.4.3. *Burundi*

Ca și în anii precedenți, în 2011 UE și-a menținut îngrijorările cu privire la situația drepturilor omului din Burundi. Anul a fost marcat de un număr ridicat de execuții extrajudiciare - nu mai puțin de 62, potrivit ONU, și mai multe potrivit ONG-urilor. În timp ce liderii opoziției din străinătate, societatea civilă și mijloacele de informare au compensat în mare absența partidelor politice de opoziție, ziariștii și liderii societății civile au devenit ținta arestărilor și intimidărilor.

Presiunea politică din partea comunității internaționale a început să producă primele rezultate către sfârșitul anului, când situația a părut să devină mai calmă. UE a contribuit la intensificarea eforturilor internaționale pentru restaurarea dialogului dintre guvern și partidele de opoziție din străinătate, în vederea asigurării unei pregătiri adecvate a alegerilor din 2015.

UE a urmărit în mod proactiv să poarte dialogul cu guvernul în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, însă fără succes. În 2011 a avut mai mult succes dialogul cu societatea civilă, care a continuat și a devenit mai orientat pe guvernarea politică.

UE a continuat să finanțeze proiecte în cadrul FED pentru descentralizarea justiției și pentru sprijinirea guvernării locale, cu scopul de a aborda chestiunile dificile privind conflictele referitoare la terenuri. UE a lansat invitații pentru propuneri în cadrul IEDDO și al Instrumentului de stabilitate.

5.4.4. *Camerun*

Implicarea UE pe teme privind drepturile omului și democratizarea în Camerun a căpătat un avânt semnificativ în 2011, atât în ceea ce privește dialogul politic și activitățile de promovare, cât și în ceea ce privește sprijinul financiar. Principalele domenii de intervenție pe parcursul anului au fost următoarele.

Apărătorii drepturilor omului: misiunile UE în Camerun au sprijinit crearea unei rețele naționale pentru protecția apărătorilor drepturilor omului (RENAPDDHO). Delegația UE a oferit consiliere, sprijin politic și asistență în natură, iar ambasada franceză a oferit sprijin financiar. RENAPDDHO intervine atunci când drepturile omului individuale sunt amenințate și finalizează, de asemenea, un prim raport privind situația apărătorilor drepturilor omului din Camerun.

Sensibilizarea cu privire la drepturile omului: UE a oferit sprijin financiar în 2011 pentru organizarea unui festival de film pe tema drepturilor omului la Yaoundé. Din nefericire, festivalul a fost interzis în ultimul moment de autorități din cauza unor pretinse riscuri la adresa ordinii publice, după care șefii misiunii UE și-au exprimat regretul cu privire la această decizie.

Condițiile din justiție și de detenție: UE este principalul donator în acest domeniu critic. Sprijinul UE a fost important mai ales în ajutarea unui număr de persoane aflate în arest preventiv și în sprijinirea îmbunătățirii sănătății (inclusiv prevenirea HIV), a instalațiilor sanitare și a consilierii juridice ale deținuților. În plus, în cadrul dialogului politic sunt abordate în mod periodic chestiuni privind funcționarea (necorespunzătoare) a sistemului judiciar, în special în cazuri foarte importante.

Drepturile persoanelor LGBT: această chestiune, deosebit de sensibilă în Camerun, este abordată periodic în cadrul dialogului politic cu autoritățile, obiectivul final fiind dezincriminarea. De asemenea, UE a oferit sprijin financiar unei ONG care desfășoară activități pentru apărarea persoanelor LGBT, în special cele aflate în detenție sau care se confruntă cu proceduri judiciare. Acest proiect a provocat o controversă cu autoritățile, care au acuzat UE de interferență și de promovarea homosexualității și a solicitat UE să își retragă subvenția. UE a reacționat cu fermitate la aceste acuzații și a refuzat să reconsidere proiectul.

Alte chestiuni au fost abordate periodic pe parcursul anului 2011 în cadrul dialogului politic în curs, inclusiv abolirea pedepsei cu moartea (în prezent există numai un moratoriu *de facto*), drepturile femeilor (în special violența împotriva femeilor), drepturile copilului (în special ratificarea de către Camerun a celor două protocoale facultative la Convenția ONU cu privire la drepturile copilului) și limitări ale drepturilor politice, cum ar fi libertatea de asociere sau de a demonstra. A fost de asemenea acordat sprijin financiar ONG-urilor care desfășoară activități cu persoane indigene (în special pigmeii Baka).

5.4.5. Ciad

După cum s-a menționat în raportul privind situația drepturilor omului în Ciad, comandat de Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, „nu există o politică de încălcare sistematică deliberată a drepturilor omului. Dar aceste drepturi sunt încălcate în mod constant”. Cu toate că Ciadul a ratificat principalele convenții internaționale privind protecția drepturilor omului, aplicarea efectivă a acestor convenții este încă departe de a fi satisfăcătoare. Acest lucru este cauzat de o lipsă de resurse financiare și tehnice alocate chestiunilor privind drepturile omului și justiția. În paralel, dreptul la dezvoltare este afectat în mod grav de episoade de foamete și epidemiile recurente care afectează în special regiunea Sahel a țării.

Provocările din domeniul drepturilor omului sunt, prin urmare, foarte diferite, dar UE și statele sale membre au identificat patru provocări principale asupra cărora să își concentreze eforturile:

- a) înființarea unui sistem de justiție fiabil și funcțional, pentru a pune capăt impunității care este încă răspândită;
- b) respectarea și promovarea drepturilor categoriilor celor mai vulnerabile, inclusiv copiii, femeile (în special în zonele rurale) și persoanele cu dizabilități;
- c) însoțirea procesului de reformă al forțelor de securitate internă, pentru a promova statul de drept în țară și pentru a preveni abuzurile;
- d) respectarea principiilor democratice și promovarea bunei guvernante, permițând cetățenilor să participe la afacerile publice la nivel național și local.

În cadrul celui de al 10-lea Fond european de dezvoltare, „buna guvernanță” a devenit unul dintre cele două sectoare focale ale sale (70 de milioane de euro) pentru a contribui la restaurarea instituțiilor publice și a practicilor solide în domeniile justiției, gestionării finanțelor publice și securității în țară.

În acest context, programul UE de sprijinire a justiției în Ciad (PRAJUST), care a început în 2009, are drept obiectiv îmbunătățirea durabilă a administrării justiției în țară, prin contribuția pe care o aduce la susținerea proceselor penale și civile, precum și a profesioniștilor (avocați, judecători, personalul din penitenciare etc.). De asemenea, PRAJUST prevede o contribuție substanțială la programul guvernului de construcție și reabilitare a facilităților din domeniul justiției pe întreg teritoriul țării.

Reforma sectorului securității este un domeniu-cheie deja sprijinit de UE prin programul PAFSI – Sprijinirea programului de reformă al forțelor de securitate internă.

UE, împreună cu alte părți bilaterale și multilaterale, a fondat comisia de anchetă însărcinată cu clarificarea evenimentelor din ianuarie-februarie 2008 și a dispariției liderului opoziției Ibni Oumar Mahamat Saleh.

De asemenea, UE a fost implicată politic și financiar în organizarea procesului fostului președinte Habré, cu toate că procesul nu începuse încă întrucât instanța nu fusese instituită.

Cu privire la chestiunea alegerilor, UE a oferit sprijin pregătirii și organizării alegerilor legislative și prezidențiale din 2010 – 2011. A fost trimisă o misiune de observare a alegerilor a UE, condusă de fostul comisar pentru dezvoltare, deputatul în Parlamentul European Louis Michel.

Programul de sprijinire a guvernantei în Ciad (PAG) care a început la sfârșitul anului 2011 a furnizat sprijin administrării financiare-cheie și gestionării veniturilor din petrol. Acesta continuă eforturile, depuse din 2007, de îmbunătățire a capacităților Ministerului Finanțelor și Bugetului. O componentă a programului vizează însoțirea procesului recent de descentralizare după desfășurarea alegerilor locale din principalele orașe ale țării în 2011.

UE a rămas ferm angajată să abordeze chestiuni-cheie referitoare la buna guvernare (justiție, drepturile omului, forțele de securitate, transparența economică și descentralizarea), atât prin dialogul său politic, în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, cât și prin punerea în aplicare a programelor și proiectelor sale.

Prin liniile sale bugetare, UE a promovat respectarea drepturilor femeilor, ale copiilor și ale persoanelor strămutate. Această activitate a inclus combaterea practicilor discriminatorii împotriva femeilor precum mutilarea genitală feminină, căsătoria forțată și căsătoria precoce și violența bazată pe gen.

5.4.6. Côte d'Ivoire

Anul 2011 a debutat în Côte d'Ivoire cu o criză politică gravă: refuzul președintelui aflat la sfârșit de mandat de a accepta rezultatele alegerilor prezidențiale desfășurate la sfârșitul lunii noiembrie 2010, câștigate de oponentul acestuia Alassane Ouattara. Reprimarea regimului ilegal al lui Gbagbo a dat naștere la numeroase încălcări ale drepturilor omului, care au fost denunțate în declarații de către Înaltul Reprezentant Ashton și purtătorul de cuvânt al acesteia. UE a sprijinit imediat și în mod ferm voința cetățenilor din Côte d'Ivoire, exprimată prin vot, prin adoptarea unor măsuri restrictive împotriva unui număr total de 118 indivizi și 13 entități economice (a se vedea diversele decizii ale Consiliului European de până la începutul lunii aprilie 2011). Respectivile măsuri au fost extrem de eficiente în slăbirea semnificativă a regimului Gbagbo.

De asemenea, UE a desfășurat o intensă activitate diplomatică în contactele cu instituțiile regionale precum ECOWAS și Uniunea Africană și în cadrul Organizației Națiunilor Unite, încurajându-le să adopte poziții clare și să medieze în vederea restaurării ordinii constituționale. În acest sens, UE a furnizat, de asemenea, informații și sprijin financiar și tehnic. În același timp, UE a mobilizat 60 de milioane de euro pentru a oferi asistență umanitară persoanelor celor mai afectate de criză și a furnizat 1 milion de euro din cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), în parte pentru asistență specifică pentru femeile victime ale violenței sexuale din timpul crizei.

Odată cu soluționarea crizei prin intrarea în funcție a președintelui legitim Ouattara, a putut fi reluată cooperarea pentru dezvoltare, permițând lansarea unui program în valoare de 18 milioane de euro de sprijinire a sistemului judiciar, pentru a susține statul în definirea unei politici de reformă sectorială, promovarea accesului la justiție, reducerea corupției din justiție și consolidarea profesionalismului judecătorilor. Pe parcursul anului 2011, șapte instanțe din regiunile de nord au fost renovate și au început să fie reutilizate, îmbunătățind astfel accesul la justiție în regiunile respective.

Prin intermediul unei asistențe specifice la nivel de experți acordată Ministerului Justiției (pe baza unui împrumut din Instrumentul de stabilitate), UE a sprijinit procedurile judiciare în curs, în special echipa de anchetă a ministerului însărcinată cu anchetarea infracțiunilor săvârșite în timpul crizei și redactarea unei legi privind protecția martorilor și a victimelor și a unui proiect de lege privind punerea în aplicare a Statutului de la Roma (CPI).

Către sfârșitul anului au fost aprobate sprijinul pentru reconcilierea națională, orientat către justiția de tranziție, medierea în cadrul litigiilor cu privire la terenuri din vestul țării și eforturile pentru a spori caracterul profesionist și responsabil al mijloacelor de informare. UE a continuat să acorde sprijin tehnic și financiar procesului electoral pentru a pune capăt crizei, furnizând 8 milioane de euro pentru a susține organizarea alegerilor electorale din decembrie 2011 și finanțând observarea alegerilor de către societatea civilă. De asemenea, în luna octombrie 2011, UE și-a intensificat dialogul cu organizațiile care apără drepturile omului, în contextul redactării strategiei țării în domeniul drepturilor omului.

5.4.7. Republica Democratică Congo

În 2011, UE a fost deosebit de implicată în monitorizarea procesului electoral din RDC care a dus la alegerile legislative și prezidențiale. La 24 ianuarie, ÎR/VP a formulat o declarație în urma revizuirii Constituției și a invitat la un dialog cu participarea tuturor factorilor implicați în procesul electoral.

UE a oferit sprijin financiar pentru organizarea alegerilor prezidențiale și legislative și a trimis o misiune de observare a alegerilor care a fost desfășurată la fața locului.

În mai multe rânduri, UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la încălcările drepturilor omului motivate politic, inclusiv amenințările la adresa libertății presei și încălcările libertății de exprimare și de a manifesta.

La 7 septembrie, UE a formulat o declarație locală în care a reamintit responsabilitățile tuturor factorilor politici și ale poliției naționale congoleze din RDC de a asigura alegeri libere, transparente, democratice și pașnice. La 8 noiembrie, UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la cele mai recente evoluții din campania electorală din RDC. Au fost transmise mesaje-cheie comisiei electorale naționale (CENI) cu privire la importanța asigurării libertăților fundamentale. În noiembrie și decembrie, UE a formulat mai multe declarații cu privire la calitatea procesului electoral din RDC.

În plus, UE și-a continuat angajamentul în favoarea apărătorilor drepturilor omului. UE a fost reprezentată în toate etapele procesului persoanelor bănuite de a fi fost implicate în uciderea apărătorului drepturilor omului, Floribert Chebeya. La 29 iunie, ÎR/VP a formulat o declarație în care a luat act de verdictul înaltei curți militare, în care a subliniat importanța combaterii impunității și a reamintit poziția UE împotriva pedepsei cu moartea. UE a pus în aplicare mai multe demersuri pentru protecția apărătorilor drepturilor omului și și-a actualizat planul local de acțiune pentru punerea în aplicare a orientărilor EU privind apărătorii drepturilor omului. În plus, a fost elaborată la nivel local o strategie de țară privind drepturile omului.

UE și-a continuat angajamentele în direcția sprijinirii combaterii violenței bazate pe gen în RDC. Printre alte angajamente financiare, a fost anunțat la 11 iulie un program în valoare de 2,5 milioane de euro de sprijinire a victimelor violenței sexuale din Kivu.

UE a urmărit îndeaproape evoluțiile legislative, în special în domeniul reformei sectorului de securitate. Au fost puse în aplicare în RDC mai multe proiecte importante în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO).

În cadrul forurilor internaționale, UE a continuat să sprijine activitatea CPI în ceea ce privește cauzele congoleze pendinte. UE a fost, de asemenea, activă în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU pentru a aborda situația drepturilor omului în RDC.

5.4.8. Eritreea

UE a continuat să își exprime îngrijorarea cu privire la încălcarea de către Eritreea a obligațiilor sale în domeniul drepturilor omului. În cadrul dialogului politic, UE a făcut apel la guvernul din Eritreea să îi elibereze necondiționat pe toți prizonierii politici. În septembrie 2011, Înaltul Reprezentant Catherine Ashton a dat publicității o declarație în numele Uniunii Europene, cu privire la prizonierii politici din Eritreea cu ocazia împlinirii a 10 ani de detenție. UE a îndemnat guvernul din Eritreea să elibereze necondiționat prizonierii din grupul G11 - un grup de unsprezece funcționari guvernamentali de rang înalt deținuți în mod arbitrar și cărora le-au fost negate drepturile din 2001, după ce l-au criticat în mod public pe președintele Isaias Afwerki.

În mod similar, s-a exprimat îngrijorarea cu privire la soarta ziarștilor deținuți și a prizonierilor de conștiință, încarcerați pentru convingerile lor politice și religioase. Între altele, UE a solicitat autorităților din Eritreea să îl elibereze pe Dawit Isaak, ziarist cu dublă cetățenie, eritreeană și suedeză, aflat în detenție incommunicado din 2001, precum și pe toți ceilalți ziarști deținuți. UE a repetat solicitările ca Eritreea să ofere informații și să permită accesul la aceștia. Soarta persoanelor deținute a fost abordată personal de către Directorul general pentru Africa Nicholas Westcott în timpul reuniunii cu președintele Isaias.

Libertatea de credință rămâne un alt domeniu problematic. UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la încălcările drepturilor grupărilor religioase nerecunoscute de stat din Eritreea și a repetat solicitarea privind accesul la fostul patriarh al bisericii ortodoxe eritrene răsturnat în 2007.

UE și-a exprimat de asemenea îngrijorarea cu privire la situația refugiaților eritreeni din Cornul Africii. UE a făcut acest lucru atât în discuțiile cu guvernul din Eritreea, cât și cu alte guverne în situațiile în care se raportau cazuri de trafic de persoane și de abuzuri.

UE a sprijinit în continuare activitățile de promovare a drepturilor omului, îndeosebi cele legate de accesul la informații privind drepturile omului și drepturile femeilor și copiilor.

5.4.9. Etiopia

Un întreg capitol al noului plan de dezvoltare al Etiopiei pentru următorii cinci ani, Planul de creștere și de transformare, este dedicat consolidării capacităților în administrația publică și bunei guvernante (inclusiv măsurilor de combatere a corupției). Acest lucru pare să indice angajamentul guvernului de creare a unei funcții publice eficiente și de consolidare a bunei guvernante în termeni democratici și politici, ca bază a strategiei naționale de dezvoltare.

Cu toate acestea, UE este în continuare îngrijorată de situația apărătorilor drepturilor omului și de aplicarea legii privind reglementarea activităților societății civile. Este posibil ca noile directive emise în 2011 pentru dezvoltarea anumitor aspecte ale societății civile să facă și mai dificilă situația organizațiilor societății civile. Cu toate acestea, a fost instituit un dialog tripartit între guvernul din Etiopia, donatori și societatea civilă. UE este încrezătoare că dialogul va permite progresul în direcția unei îmbunătățiri a respectivelor reglementări. UE a continuat de asemenea punerea în aplicare cu succes a proiectelor în temeiul Fondului pentru societatea civilă, inclusiv în domenii referitoare la drepturile omului și la guvernanță.

În 2011, Etiopia a cunoscut primele arestări și ulterior primele procese în temeiul noii Proclamații de combatere a terorismului (ATP), puse în aplicare în 2009. În iunie au fost arestați doi ziariști etiopieni, care au fost urmați de alți ziariști și membri ai opoziției.

UE a monitorizat procesele și, până la sfârșitul anului 2011, doi ziariști suedezi au fost condamnați la 11 ani de închisoare fiecare, iar alte trei procese, implicând în total 36 de persoane erau în curs de desfășurare, fiind monitorizate de UE.

Au existat câteva critici cu privire la arestări și la punerea în aplicare a ATP, în principal din partea Amnesty International, Human Rights Watch și Reporterii fără frontiere. ONU a îndemnat Etiopia să revizuiască definiția largă a terorismului cuprinsă în ATP și și-a exprimat îngrijorarea cu privire la potențialele efecte negative pe care le-ar putea avea asupra mijloacelor de informare din țară, precum și asupra altor drepturi democratice. UE se implică cu privire la ATP în contextul dialogului pe care îl desfășoară cu Etiopia.

Donatorii, inclusiv UE, au desfășurat o misiune de informare în 2011 pentru a evalua programul privind mediul rural pus în aplicare de guvernul etiopian pentru a îmbunătăți accesul la serviciile de bază pentru populația de la sate. În ciuda acuzațiilor formulate de organizațiile de apărare a drepturilor omului, misiunea nu a găsit probe în sprijinul relocărilor forțate sau al altor încălcări ale drepturilor omului. Donatorii nu susțin programul, dar sunt îngrijorați cu privire la efectele punerii pripite în aplicare, care conduce uneori la o lipsă a serviciilor de bază și chiar la penurie alimentară. În 2011, UE a lansat un dialog cu guvernul Etiopiei cu privire la această chestiune.

Etiopia a început elaborarea unui plan de acțiune național privind drepturile omului care va fi finalizat în 2012 și care va încorpora recomandările evaluării periodice universale și recomandările organismelor ONU instituite în virtutea tratatelor.

5.4.10. *Gambia*

Gambia a menținut stabilitatea politică și macroeconomică, în timp ce situația drepturilor omului, în special libertatea de exprimare, a continuat să prezinte dificultăți. Acest model a fost confirmat de alegerile prezidențiale din noiembrie, câștigate de președintele Jammeh aflat în funcțiune. UE a desfășurat o misiune de experți electorali, a cărei evaluare va constitui baza viitorului dialog politic.

UE și Gambia întrețin un dialog politic structurat, astfel cum se prevede la articolul 8 din Acordul de la Cotonou, cu priorități convenite în mod reciproc, agende comune și angajamente de ambele părți. Reuniunile au loc de două ori pe an. Guvernanța/drepturile omului sunt elemente esențiale, prezente întotdeauna pe agendă. Cu toate acestea, acțiunile și progresele din acest domeniu au fost mai lente decât în alte domenii discutate.

UE a continuat să sprijine societatea civilă, acționând în principal în domeniul guvernantei, al drepturilor omului și al drepturilor femeilor.

5.4.11. *Guinea*

În general, situația privind drepturile omului și democrația în Guinea a continuat să se îmbunătățească în 2011. Situația securității din Conakry și din interiorul țării, marcată de acte de violență din partea poliției, a devenit mai stabilă. S-au înregistrat anumite progrese în ceea ce privește combaterea impunității, în special în cazul victimelor din 28 septembrie 2009 (când o demonstrație pașnică a fost reprimată brutal de forțele de securitate). Cu toate acestea, mai multe acte de violență comise de poliție în 2011 continuă să fie nepedepsite, iar doi dintre funcționarii de rangul cel mai înalt prezumați a fi responsabili pentru violențele din 28 septembrie 2009 ocupă în continuare funcții publice de nivel înalt, lucru care nu ajută la realizarea de progrese în cadrul anchetelor. UE își menține sancțiunile împotriva a cinci persoane (cu o înghețare a activelor și o interdicție privind vizele) din cauza responsabilității prezumate a acestora pentru violențe.

Justiția rămâne slabă, iar condițiile de detenție sunt precare și nu respectă drepturile omului, dar au fost realizați primii pași în direcția reformei sistemului justiției și a celui penitenciar. UE a acordat deja un anumit sprijin pentru justiție, prin intermediul asistenței tehnice acordate ministerului și sprijin pentru victime și pentru societatea civilă în combaterea impunității pentru infracțiunile săvârșite în timpul masacrului din 28 septembrie 2009. De asemenea, a început reforma forțelor de securitate, cu demilitarizarea orașului Conakry și pensionarea a circa 4000 de persoane aparținând forțelor armate care au activat pentru cel puțin 35 de ani (sau 15 % din forțele de securitate). Situația politică este mai stabilă și, ca urmare a restabilirii ordinii constituționale prin intrarea în funcție a unui președinte ales în mod democratic și a unui guvern civil, UE a sporit flexibilitatea condițiilor pentru reluarea cooperării în cadrul celui de al 10-lea FED și a ridicat parțial embargoul asupra armelor. Cu toate acestea, desfășurarea de alegeri legislative libere și transparente rămâne condiția finală care va face posibilă completa normalizare a relațiilor cu UE.

5.4.12. *Guinea-Bissau*

Situația drepturilor omului din Guinea-Bissau în 2011 a rămas îngrijorătoare, în special în domeniul drepturilor economice și sociale, din cauza problemelor nesoluționate ale sărăciei, analfabetismului și accesului neadecvat la servicii sociale de bază. Aceste chestiuni, precum și violența domestică larg răspândită, au avut un efect negativ și asupra sferei drepturilor femeilor și copiilor.

În iunie 2011, Adunarea națională a votat două acte, de combatere a traficului de persoane și, respectiv, de interzicere a mutilării genitale a femeilor. În decembrie 2011, Guinea-Bissau a ratificat Carta africană privind democrația, alegerile și guvernarea.

În cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), în aprilie 2011 Uniunea Europeană a lansat pentru prima dată o cerere de propuneri orientată spre consolidarea protecției drepturilor copiilor, femeilor și ale prizonierilor. Au fost selectate patru proiecte pentru finanțare, în valoare totală de 1 140 000 de euro.

Episoade repetate de violență și intimidare motivate politic, având legătură strânsă cu rolul jucat de forțele militare în politica internă, au amenințat stabilitatea țării. În decembrie 2011, reprimarea unei presupuse tentative de lovitură de stat a condus la uciderea ilegală a unui suspect care se preda, precum și la o serie de arestări și detenții arbitrare. Impunitatea și corupția au continuat să fie dificultăți majore, fiind insuficient abordate.

Combaterea impunității și respectarea statului de drept s-au aflat în centrul dialogului politic dintre Uniunea europeană și Guineea-Bissau în cadrul consultărilor deschise în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou. Reprezentanții Guineei-Bissau au prezentat propuneri și angajamente satisfăcătoare de punere în aplicare a reformelor-cheie care vizează stabilizarea țării într-un cadru democratic. Consultările au fost încheiate prin Decizia 2011/492 a Consiliului și prin măsurile corespunzătoare adoptate pentru realizarea respectivelor angajamente. Până la sfârșitul anului 2011, cu toate că trebuie remarcat un anumit progres înregistrat în punerea în aplicare a anumitor angajamente, nu fusese pus în aplicare complet niciunul dintre angajamentele-cheie.

5.4.13. Kenya

UE a continuat să urmărească îndeaproape situația drepturilor omului în Kenya pe tot parcursul anului 2011.

Susținerea punerii în aplicare a noii Constituții s-a numărat printre principalele priorități ale UE în Kenya în 2011, nu în ultimul rând din perspectiva protecției și promovării drepturilor omului.

Impunitatea a continuat să fie o preocupare majoră. UE a ridicat aceste probleme în mod periodic, atât cu guvernul kenyan, cât și în public. Uniunea a menținut și în 2011 presiunea politică asupra guvernului astfel încât acesta să adopte acțiuni împotriva execuțiilor extrajudiciare și a actelor de tortură săvârșite de forțele de securitate, precum și împotriva corupției din sectorul public.

În calitate de susținător ferm al Curții Penale Internaționale (CPI), UE a continuat să solicite guvernului kenyan, precum celor șase persoane citate de CPI pentru infracțiunile săvârșite cu ocazia violențelor ulterioare alegerilor din perioada 2007 – 2008, să coopereze deplin cu Curtea. În mod similar, UE a încurajat instituirea unui mecanism local care să aducă în fața justiției alte persoane implicate în actele de violență ulterioare alegerilor.

A fost menținut un dialog continuu și periodic cu organizațiile societății civile, inclusiv prin reuniuni periodice la nivel de șefi de misiune.

Ca rezultat al declarațiilor publice ale UE (media) cu privire la chestiuni din domeniul drepturilor omului, și anume cu privire la CPI, combaterea impunității, execuțiile extrajudiciare sau Ziua internațională a drepturilor omului, UE a dobândit o bună vizibilitate la nivelul țării, ca actor în domeniul drepturilor omului.

5.4.14. Liberia

Cu toate că nu există dovezi ale unui abuz sau ale unei negări sistematice ale drepturilor omului în Liberia de către actorii statali, provocările legate de promovarea și protecția drepturilor omului sunt considerabile: condițiile din închisori sunt aspre, inclusiv supraaglomerare, iar deținuții fac obiectul unor detenții lungi precedente procesului și negării unui proces echitabil. În țară sunt răspândite violența sexuală și cea bazată pe gen, inclusiv violul, precum și mutilarea genitală a femeilor și încălcarea drepturilor copilului, inclusiv abuzarea copiilor.

Liberia menține în mod formal pedeapsa cu moartea pentru anumite infracțiuni, dar există un moratoriu voluntar privind executarea pedepsei cu moartea.

Ca parte a activităților de promovare a drepturilor omului, UE a adoptat o „strategie locală a UE privind drepturile omului” și s-a implicat local cu guvernul și instituțiile relevante (inclusiv Comisia națională pentru drepturile omului). În noiembrie a fost lansată o cerere de propuneri în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (buget total de 600 000 de euro).

În 2011 Liberia a organizat alegeri prezidențiale și legislative democratice, a doua oară după sfârșitul războiului civil. Cu toate acestea, cel de-al doilea tur de scrutin a fost pătat de un boicot al opoziției și de ciocniri de stradă între protestatari și poliție. UE alocă sprijin financiar ciclului electoral (7 milioane de euro) și a desfășurat o misiune de experți electorali.

5.4.15. Madagascar

2011 a cunoscut o evoluție majoră a crizei malgășe. Datorită eforturilor susținute ale troicii de mediere a Comunității de Dezvoltare a Africii Australe (SADC), principalii actori politici au semnat la 16 septembrie 2011 o „Foaie de parcurs pentru a pune capăt crizei din Madagascar”. Acest document prezintă angajamentele pe care semnatarii au convenit să le adopte pentru a duce la bun sfârșit un proces de tranziție neutru, incluziv și consensual, care ar urma să conducă la organizarea de alegeri credibile, libere și transparente, permițând revenirea la ordinea constituțională în Madagascar.

UE, SADC, Uniunea Africană și comunitatea internațională au salutat acest eveniment și, începând cu acel moment, au luat act de progresele semnificative înregistrate în punerea sa în aplicare [numirea prin consens a unui prim-ministru, formarea unui guvern de uniune națională, constituirea unui parlament de tranziție și instituirea Comisiei naționale electorale (CENIT)].

Astfel de evoluții au condus la o decizie ulterioară a UE din 5 decembrie, în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou, de prelungire a deciziei aflate în vigoare din 2010, dar cu adoptarea unei abordări pozitive care să permită sprijinul UE pentru procesul de tranziție și reluarea progresivă a cooperării UE pentru ajutorul pentru dezvoltare, cu condiția unor progrese reale în ceea ce privește punerea în aplicare a foii de parcurs pentru tranziție.

Cu toate acestea, punerea în aplicare a foii de parcurs pentru tranziție rămâne deosebit de fragilă.

5.4.16. *Malawi*

Situația drepturilor omului din Malawi s-a deteriorat și mai mult în 2011. Adoptarea în ianuarie 2011 a unor modificări la Codul penal, care extind controlul media de către guvern, pune în pericol libertatea de exprimare și libertatea presei. Guvernul este pus sub presiunea activiștilor din cauza slabei guvernante economice și politice. În iulie 2011, au avut loc demonstrații care s-au soldat cu douăzeci de decese din cauza utilizării armelor împotriva protestatarilor. Înaltul Reprezentant Ashton a dat publicității o declarație prin care a condamnat utilizarea forței de către autoritățile malawiene și împiedicarea cetățenilor de la exercitarea dreptului lor constituțional de a demonstra. La 14 octombrie 2011, directorul general al Departamentului Africa din cadrul SEAE, Nicholas Westcott, s-a întâlnit cu ministrul de externe din Malawi, P. Mutharika și a reiterat îngrijorarea UE cu privire la evoluția situației guvernantei în Malawi.

În cadrul celui de al zecelea FED, UE a alocat 30 de milioane de euro pentru un program de guvernanță care să îmbunătățească guvernanta democratică prin garantarea accesului la o justiție de calitate pentru toți în Malawi, printr-un sistem judiciar mai eficace și mai reactiv, prin abordări mai hotărât reparatorii și favorabile victimelor atât în sistemul formal, cât și în cel informal, printr-o răspundere și supraveghere democratice îmbunătățite și care să garanteze faptul că toți malawienii cunosc, înțeleg și pot solicita drepturile pe care le au și serviciile la care au dreptul.

5.4.17. Mauritania

În Mauritania, dialogul politic incluziv între majoritatea prezidențială și părți ale opoziției a dus la un acord privind un pachet de reforme constituționale substanțiale. S-au înregistrat progrese semnificative în domeniul libertății presei, care au plasat Mauritania în fruntea țărilor din regiune în acest domeniu. Cu toate acestea, există în continuare reminiscențe de sclavagism, iar denunțarea acestora de către organizațiile de apărare a drepturilor omului generează confruntări periodice cu autoritățile. Sunt raportate periodic cazuri de detenție arbitrară. Principala problemă structurală în Mauritania este slăbiciunea sistemului judiciar. Societatea civilă din Mauritania rămâne slabă și suferă de o lipsă de coordonare.

Strategia UE privind drepturile omului pentru Mauritania este în curs de evaluare. Delegația UE, în coordonare cu statele membre, reunește periodic apărători ai drepturilor omului și face demersuri politice ocazionale pe lângă guvern pentru a denunța încălcările drepturilor omului. La nivel operațional, două proiecte tematice privind genul și IEDDO au fost lansate în Mauritania în 2011, pentru a sprijini ONG-urile în ceea ce privește chestiunile legate de gen și combaterea sclaviei și a efectelor acesteia. Respectivetele proiecte, împreună cu cele cinci deja existente în acest domeniu, au o valoare de 1,3 milioane de euro. UE furnizează, de asemenea, sprijin structural societății civile, printr-un program specific în cadrul celui de al 10-lea FED.

5.4.18. Niger

UE a sprijinit tranziția democratică din Niger în 2010 și 2011, în special prin sprijinirea procesului electoral. Acest lucru s-a reflectat în deblocarea a 18,5 milioane de euro (mai mult de 60 % din sprijinul extern), care a făcut posibilă sporirea încrederii actorilor politici și a opiniei publice în alegeri, prin susținerea pregătirii și desfășurării referendumului constituțional (octombrie 2010) și a diferitelor alegeri (locale, legislative și prezidențiale) în primul trimestru al anului 2011.

În plus, a fost instituită o misiune de observare a alegerilor în Niger pentru alegerile legislative din 31 ianuarie 2011 și pentru cele două tururi de scrutin ale alegerilor prezidențiale din 31 ianuarie și 12 martie 2011. Observatorul-șef a fost Santiago Fisas Ayxela, deputat în Parlamentul European. Misiunea a fost formată din 40 de observatori din 15 state membre ale UE, Elveția și Canada. Misiunea și-a început activitatea la 4 ianuarie 2011 și a rămas în țară până la proclamarea oficială a rezultatelor celui de al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidențiale din 1 aprilie 2011. Observatorii au fost desfășurați pe întreg teritoriul țării, cu excepția regiunii Agadez, din motive de securitate.

5.4.19. Nigeria

În aprilie 2011 Nigeria a organizat alegeri prezidențiale, legislative și alegeri pentru *State House*/guvernator. O misiune de observare a alegerilor a UE (MOA a UE), condusă de dl Peterle, deputat în PE, a fost desfășurată în țară. UE a conchis că aceste alegeri au reprezentat o îmbunătățire semnificativă față de anii anteriori și ar putea fi considerate cele mai credibile alegeri de la revenirea Nigeriei la democrație în 2009. Cu toate acestea, s-a constatat și raportat o serie de neregularități și deficiențe. Recomandările făcute de MOA a UE au inspirat Comisia electorală națională independentă nigeriană (INEC) în elaborarea propriilor concluzii. Alegerile au fost urmate de o izbucnire a violenței, pe care UE a condamnat-o într-o declarație locală.

Drepturile omului au continuat să reprezinte o prioritate în cadrul Căii comune de urmat UE-Nigeria. În martie 2011, a fost adoptată legea referitoare la Comisia pentru drepturile omului. Noul președinte al Comisiei pentru drepturile omului, un activist din domeniul drepturilor omului, a fost numit în decembrie 2011. În iunie 2011, a fost adoptată legea referitoare la libertatea informațiilor.

UE a continuat să monitorizeze situația drepturilor omului, inclusiv în cadrul Grupului de lucru UE pentru drepturile omului de la nivel local. În iulie 2011, a fost pregătit un raport al șefilor de misiuni privind libertatea religioasă sau de credință. Au avut loc o serie de întâlniri cu reprezentanții societății civile pentru discutarea legii referitoare la căsătoria persoanelor de același sex.

S-au desfășurat reuniuni cu președintele Comisiei pentru justiție a Camerei Reprezentanților și cu președintele Comisiei pentru drepturile omului din cadrul Senatului, pentru discutarea situației drepturilor omului din țară. O sesiune a dialogului local în domeniul drepturilor omului, programată inițial pentru luna decembrie 2011, a fost în cele din urmă amânată și a avut loc în februarie 2012.

În 2011 au fost puse în aplicare opt proiecte susținute de programul Strategia de ajutor pentru fiecare țară al Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (CBSS). În decembrie 2011 a fost lansată o nouă cerere de oferte CBSS al IEDDO.

UE a dat publicității declarații prin care a denunțat violența și atacurile teroriste inter-comunitare, inclusiv atacul împotriva sediului al ONU din august 2011 și atacurile asupra bisericilor din perioada Crăciunului.

5.4.20. *Rwanda*

Sprrijinul direct al UE acordat guvernului este completat cu sprijin acordat societății civile. În 2011, dialogul cu societatea civilă a continuat și a devenit mai orientat pe guvernanta politică.

În cursul procesului electoral (alegeri prezidențiale, locale și pentru Senat) au fost organizate reuniuni periodice UE-Rwanda și evaluarea periodică universală, aceasta din urmă reprezentând un instrument de politică și pentru dialogul politic.

De asemenea, lucrările de pregătire pentru definirea unei cereri de propuneri în valoare de 2 milioane de euro pentru actorii nestatali în cadrul celui de al 10-lea FED pentru finanțarea acordului „Voce și responsabilitate” au fost desfășurate în strânsă colaborare între delegația UE, ordonatorul de credite național și reprezentanți ai societății civile.

Obiectivul specific al acestei cereri este promovarea activităților de sprijinire și monitorizare în sectoarele justiției și al drepturilor omului, în conformitate cu recomandările grupului de lucru din sectorul justiției și cu angajamentele voluntare asumate de Rwanda în contextul evaluării periodice universale.

În ansamblu, sprijinul financiar acordat societății civile din Rwanda a crescut constant în 2011, noi contracte fiind semnate în cadrul a două programe specifice: „Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului” (IEDDO) și programul „Actorii nestatali și autoritățile locale în domeniul dezvoltării”. În a doua jumătate a anului 2010 și în anul 2011 au fost semnate 13 contracte noi în valoare de circa 6 milioane de euro. Aceste proiecte au drept scop observarea alegerilor și oferirea de educație civică pentru asigurarea unui proces electoral mai transparent; sprijinirea unui grup de reflecție care să realizeze studii privind etnicitatea și coeziunea socială; consolidarea campaniei naționale împotriva corupției; oferirea de sprijin victimelor violenței în regiunile transfrontaliere; monitorizarea și promovarea reformei nou-adoptate privind terenurile și consolidarea proceselor descentralizării și guvernancei locale.

La sfârșitul anului 2011, UE avea circa 60 de proiecte în curs de desfășurare cu Rwanda finanțate de diferite programe tematice în sprijinul societății civile.

5.4.21. Senegal

Senegal este o țară democratică și stabilă, în care situația drepturilor omului este una în general pozitivă. Acest lucru a fost confirmat în 2011.

Cu toate acestea, ca urmare a demonstrațiilor din 23 iunie, în urma alegerilor prezidențiale (26 februarie 2012), s-au constatat acte de hărțuire administrativă și polițienească împotriva opoziției și a societății civile. În plus, distribuția celui de al paisprezecelea raport al Observatorului pentru protecția apărătorilor drepturilor omului, publicat de Federația Internațională pentru Drepturile Omului (FIDH), au fost oprite de autoritățile vamale fără o explicație adecvată.

Conflictul din Casamance de lungă durată, dar de intensitate redusă reprezintă o altă chestiune care creează îngrijorare. Ciocnirile sporadice au continuat în 2011, conducând la un număr ridicat de victime (peste 60 de morți), inclusiv civili, în principal ca rezultat al actelor de banditism, inclusiv presupusa execuție a unui grup de zece tăietori de lemne în a doua parte a lunii noiembrie. Autoritățile nu au dat niciodată publicității detaliile complete referitoare la aceasta. Până în prezent, eforturile de negociere nu au reușit să conducă la o soluționare durabilă a conflictului.

UE și Senegal întrețin un dialog politic structurat, astfel cum se prevede la articolul 8 din Acordul de la Cotonou, cu priorități convenite în mod reciproc, agende comune și angajamente de ambele părți. Reuniunile au loc de două ori pe an. Drepturile omului sunt abordate în mod constant, inclusiv chestiunile sus-menționate.

UE a continuat să sprijine demersurile comunității internaționale de a convinge Senegalul fie să îl judece pe Hissène Habre, fostul președinte al Ciadului (în prezent locuiește în Senegal) care a fost acuzat de crime împotriva umanității, fie să îl extrădeze. Cu sprijinul UE, Belgia a introdus o cerere de extrădare. Această chestiune se află de asemenea în mod constant pe ordinea de zi a reuniunilor de dialog susmenționate, desfășurate în temeiul articolului 8.

5.4.22. *Somalia*

În 2011, conflictul din Somalia Centrală și de Sud a continuat, cu un preț greu pentru civili, în special în zonele controlate de Al Shabaab (o grupare insurgentă islamică radicală). UE a contribuit la consolidarea securității inclusiv prin intermediul misiunii sale PSAC care formează membrii forțelor naționale somaleze de securitate (FNS) în Uganda (EUTM) și prin intermediul sprijinului semnificativ acordat misiunii Uniunii Africane în Somalia (AMISOM) prin Instrumentul financiar pentru pace în Africa (APF). Sub presiunea FNS și AMISOM, Al Shabaab s-a retras din capitala Mogadiscio în august 2011. Acestea au securizat în mare măsură capitala, permițând crearea unui climat mai favorabil pentru respectarea și promovarea drepturilor omului și pentru punerea în aplicare a Acordului de la Kampala din mai 2011. În continuare, EUTM a inclus module referitoare la drepturile omului și gen, conducând la o respectare sporită a acestora de către forțele de securitate.

În temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului, UE a desfășurat diverse proiecte de susținere a unui sector media independent, a Comisiei pentru drepturile omului pentru regiunea Somaliland, de consolidare a capacităților liderilor în vârstă și ale liderilor religioși de prevenire a conflictelor în întreaga țară, de dezvoltare a capacităților naționale de observare a alegerilor și care să permită un dialog între societatea civilă și autoritățile somaleze.

În ceea ce privește statul de drept și combaterea impunității, forțele de poliție și judecătorii din întreaga țară au participat la activități de formare. Cu sprijinul UE, în regiunea Somaliland au fost numite trei femei procuror (dintr-un total de nouă) și femei ofițeri de poliție.

În conformitate cu agenda de democratizare, UE a susținut Constituția federală, conform căreia au fost desfășurate audituri privind drepturile omului și genul. În regiunile Somaliland și Puntland, UE a oferit asistență pentru deschiderea spațiului politic, precum și pentru numirea și consolidarea capacităților comisiilor electorale.

5.4.23. *Africa de Sud*

La 15 septembrie 2011, s-a desfășurat la Kruger National Park în Africa de Sud cea de a patra reuniune la nivel înalt Africa de Sud-UE, în cadrul căreia ambele părți și-au reafirmat angajamentul pentru un parteneriat strategic bazat pe valori comune, precum drepturile omului, democrația și statul de drept, precum și hotărârea de a coopera în cadrul forurilor internaționale cu privire la drepturile omului.

În februarie 2011, UE și Africa de Sud au desfășurat cel de al patrulea dialog informal privind drepturile omului, pe baza dialogurilor desfășurate începând cu decembrie 2009. Discuțiile au inclus cooperarea din forumurile multilaterale și chestiuni continentale și naționale. UE și Africa de Sud au hotărât ca dialogul să devină formal în 2012.

Cooperarea pentru dezvoltare UE-Africa de Sud a continuat să susțină drepturile omului prin diverse programe, inclusiv programul privind accesul la justiție și promovarea drepturilor constituționale, precum și societatea civilă prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului.

De-a lungul întregului an, UE a continuat să monitorizeze evoluțiile și să angajeze Africa de Sud în domeniul drepturilor omului, între altele cu privire la procesul de înregistrare și deportare a imigranților din Zimbabwe, la dezbaterile referitoare la adoptarea unei legi privind protecția informațiilor de stat aflată în desfășurare sau la situația persoanelor LGBT din țară.

Pe frontul multilateral, anul 2011 a fost în special marcat de adoptarea rezoluției extrem de importante inițiate de Africa de Sud privind „Drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen”, adoptată de Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite la 17 iunie 2011. Rezoluția este primul instrument care solicită să se pună capăt discriminării bazate pe sexualitate la nivel mondial și recunoaște că aceasta reprezintă o „prioritate” pentru ONU; aceasta a fost sprijinită și salută cu fermitate de către UE.

5.4.24. *Sudan*

Credibilitatea și acceptarea ulterioară a rezultatului referendumului din ianuarie 2011 de către Khartoum a reprezentat prioritatea politică generală a UE pentru 2011. O atenție deosebită a fost acordată și perioadei care a condus la independența Sudanului de Sud la 9 iulie 2011 și ulterior.

Ambele date de referință au trecut în mod pașnic, dar a existat o deteriorare considerabilă a situației în lunile care au urmat independenței Sudanului de Sud, când au izbucnit lupte între forțele armate sudaneze (FAS) și SPLA-North în Kordofanul de Sud și în Nilul Albastru și a continuat de asemenea disputa cu privire la Abyei. Conflictul aflat în curs de desfășurare a condus la o situație umanitară gravă, iar încălcări grave ale drepturilor omului au avut loc în zonele de conflict care au inclus de asemenea Darfur, în ciuda semnării Acordului de la pace privind Darfur la Doha, în iulie 2011.

În timpul perioadei de raportare, situația de ansamblu a drepturilor omului în Sudan nu s-a îmbunătățit. Arestările arbitrare și urmărirea persoanelor pe baza apartenenței etnice a acestora a continuat în multe zone ale țării. Oponenții politici, grupările de tineret, activiștii pentru drepturile omului și ziariștii au continuat să fie expuși unui risc ridicat de hărțuire, arestări arbitrare și rele tratamente din partea serviciului de securitate națională (NSS) din cauza afilierei lor politice și a unei absențe totale de responsabilitate. Cenzura de stat și controlul asupra media, în special a ziarelor, rămân ridicate.

Viitorul statut al cetățenilor din Sudanul de Sud care trăiesc în nord reprezintă de asemenea un punct de îngrijorare în absența unui acord între nord și sud. Procesul de revizuire constituțională prezintă încă o dificultate din cauza anunțului președintelui Bashir conform căruia acesta se va baza pe legea Sharia.

Încetarea mandatului UNMIS ca urmare a independenței Sudanului de Sud a creat un vid în ceea ce privește monitorizarea drepturilor omului. Cu toate acestea, în ceea ce privește Darfurul, UNAMID poate încă să își îndeplinească funcția prin intermediul diviziei sale pentru drepturile omului. Plecarea UNMIS a afectat de asemenea coordonarea comunității internaționale în domeniul drepturilor omului. Există planuri de revitalizare a „Forumului internațional pentru parteneriat”, un forum de coordonare în domeniul drepturilor omului prezidat anterior de UNMIS și Delegația UE de la Khartoum.

În ceea ce privește stabilirea unui dialog semnificativ în domeniul drepturilor omului cu autoritățile sudaneze, trebuie menționată instituirea Comisiei naționale pentru drepturile omului. Cu toate acestea, selecționarea și independența membrilor comisiei creează o serie de îndoieli cu privire la capacitatea sa de a juca un rol constructiv în promovarea și protecția standardelor referitoare la drepturile omului în Sudan.

A fost concepută o strategie pe trei ani privind drepturile omului pentru Sudan, care include opt domenii prioritare. Pentru mai multe informații în acest sens, inclusiv o analiză detaliată a situației drepturilor omului în Sudan, a se vedea documentul complet distribuit la 13 decembrie 2011.

În mai 2011, Sudanul a participat la procesul de evaluare periodică universală (EPU).

5.4.25. *Sudanul de Sud*

Sudanul de Sud a devenit independent în iulie 2011 în urma unui vot covârșitor privind separarea în cadrul referendumului de autodeterminare din ianuarie 2011.

Încă afectate de urmările a decenii de război și de subdezvoltare, structurile statului sud sudanez sunt incipiente, iar capacitățile sunt extrem de limitate. Încălțările drepturilor omului de către forțele de securitate sunt frecvente, dar nu și sistematice. Încălțările merg de la detenția ilegală la violența nejustificată în campaniile de dezarmare a civililor.

Sistemele de aplicare a legii și de justiție din Sudanul de Sud sunt slabe din cauza lipsei personalului calificat și a bazării pe dreptul cutumiar, ceea ce duce la impunitate pentru infracțiuni și pentru încălcările grave ale drepturilor omului în administrarea justiției. Aceste încălcări includ arestări și detenții arbitrare, lipsa asistenței juridice, perioade prelungite de arest preventiv și condiții de detenție precare.

În perioada de raportare, conflictele interetnice violente dintre comunitățile rurale în legătură cu bovinele și resursele au continuat să provoace numeroase pierderi de vieți omenești. În același context, sunt frecvente răpirile de femei și copii. Forțele de securitate nu au putut proteja civilii și din cauza lipsei de formare și de echipament. Membrii Armatei de eliberare a poporului sudanez (SPLA) a comis încălcări la adresa civililor, inclusiv execuții extrajudiciare, bătăi și jafuri.

Luptele dintre SPLA și grupuri armate ale opoziției au dus la decesul a sute de civili, la strămutarea a mii de persoane și la distrugerea de locuințe și alte bunuri civile.

UE sprijină eforturile guvernului de a îmbunătăți situația drepturilor omului prin asistență tehnică, în special pentru sistemul judiciar, precum și prin Comisia privind drepturile omului. Sprijinul din partea IEDDO include proiecte privind drepturile femeilor, persoanele cu dizabilități și promovarea pluralismului.

De asemenea, UE a instituit un dialog politic cu guvernul privind chestiuni legate de drepturile omului. UE sprijină, de asemenea, măsurile guvernului în direcția aderării la tratatele și la convențiile din domeniul drepturilor omului și a ratificării acestora. Ca o notă pozitivă, se recunoaște faptul că guvernul Sudanului de Sud este dispus să colaboreze cu Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU pentru abordarea situației drepturilor omului din țară.

5.4.26. *Togo*

În 2011, Togo a trecut prin evaluarea periodică universală și a adoptat un mare număr de recomandări, un proces urmărit în mod activ de UE. Comisia pentru justiție, adevăr și reconciliere (CVJR), creată în 2009 pentru a ancheta infracțiunile politice comise în perioada 1958 – 2005, și-a continuat activitatea cu sprijin financiar substanțial din partea UE. Au fost făcute mai mult de 20 000 de declarații și au fost organizate audieri în întreaga țară. În plus, UE a acordat sprijin unei platforme a organizațiilor societății civile activă în acest domeniu pentru a încuraja sporirea angajamentului societății civile și a cetățenilor în procesul național de reconciliere.

Apărătorii drepturilor omului indică în continuare impunitatea și lipsa de independență a sistemului judiciar drept probleme majore, alături de acuzațiile privind detenția ilegală și cazurile de tortură. Comisia națională pentru drepturile omului a primit sarcina de a le ancheta.

Respectiva instituție, împreună cu Ministerul pentru Drepturile Omului, Comisia pentru drepturile omului din cadrul Adunării Naționale și Înalta Autoritate pentru media audiovizuală și comunicare au primit sprijin din partea UE pentru consolidarea capacității lor. De asemenea, UE a continuat să furnizeze sprijin financiar substanțial pentru Programul național de modernizare a sistemului judiciar, care include formare, reforme legislative și infrastructură.

Persoanele deținute, femeile și copiii se numără printre categoriile cele mai vulnerabile ale populației. UE a susținut societatea civilă în promovarea respectării drepturilor omului, în special pentru aceste categorii vulnerabile. Între altele, un proiect de susținere a deținuților în solicitarea drepturilor lor și de îmbunătățire a reinsertiei sociale a acestora, finanțat de UE, s-a dovedit un succes. În plus, cinci proiecte axate pe dezvoltarea locală și participarea cetățenilor au primit finanțare în temeiul programului tematic „Actorii nestatali și autoritățile locale în domeniul dezvoltării”.

Printr-un proiect finanțat de UE de susținere a procesului electoral, au fost dezvoltate noi activități care urmăresc promovarea educației civice, oferirea de formare partidelor politice și societății civile cu privire la democrație și alegeri, promovarea participării femeilor la sfera publică și politică și consolidarea capacităților Comisiei electorale naționale independente.

În februarie 2011, UE a semnat un angajament financiar în valoare de 6 milioane de euro pentru un proiect de consolidare a capacității societății civile și de susținere a acțiunilor acesteia, în special în domeniul reconcilierii și al drepturilor omului. Pentru completarea acestor acțiuni, UE a continuat să își prezinte în cadrul sesiunilor de dialog politic îngrijorările legate de drepturile omului.

5.4.27. Uganda

Evenimentul de finitoriu din punct de vedere politic în 2011 în Uganda a fost reprezentat de alegerile parlamentare și prezidențiale organizate în februarie. În declarația sa cu privire la alegeri, Înalțul Reprezentant a salutat desfășurarea pașnică a alegerilor. UE a trimis o misiune de observare a alegerilor, observatorul-șef prezentându-și raportul în luna mai. Pe baza respectivului raport, UE a discutat cu guvernul modalitățile de realiza progrese în ceea ce privește câteva din principalele recomandări, în special privind alcătuirea Comisiei electorale, finanțarea campaniilor și înregistrarea votanților. În numeroase ocazii, președintele Museveni a convenit să analizeze posibilitățile de reformă ale Comisiei electorale, precum și de a realiza alte reforme. A fost furnizat guvernului material scris cu privire la diferite modele de comisii electorale

După alegeri, UE și-a continuat eforturile de a menține spațiul politic cât mai deschis posibil cu putință. Atunci când așa-numitele „proteste în timpul deplasării către locul de muncă” au fost întâmpinate cu o utilizare excesivă a forței de către forțele de securitate ugandeze, UE a dat publicității o declarație locală privind dreptul de a demonstra pașnic, solicitând tuturor părților din Uganda să abordeze conflictele politice prin mijloace pașnice.

Pentru a preveni o restrângere suplimentară a libertăților politice prin intermediul viitoarei legislații, UE a prezentat propuneri legislative-cheie pe agenda dialogului politic. UE a reamintit guvernului principiul fundamental al prezumției de nevinovăție, cu ocazia luării în considerare a limitării articolelor din Constituție privind dreptul de eliberare pe cauțiune. Reamintind libertatea de exprimare și de întrunire, UE a criticat proiectul de lege privind gestionarea ordinii publice care includea dispoziții acordând competențe foarte largi poliției de a interzice întrunirile publice. Acest proiect de lege a fost dezbătut foarte mult și este probabil să fie adoptat într-o versiune modificată în 2012.

De asemenea, UE a ridicat problema abolirii pedepsei cu moartea. Susținând că pedeapsa cu moartea se bucură încă de un sprijin popular larg, guvernul o menține, cu toate că este aplicată rar și nu a fost executată din 2003 (curte marțială).

UE a reamintit guvernului necesitatea de a transpune în dreptul intern Convenția ONU împotriva torturii. O lege privind tortura propusă de un membru al parlamentului, sprijinită de guvern, se află în prezent în parlament și se prezumă că va fi adoptată în 2012. Trebuie încă să aibă loc ratificarea Protocolului opțional la Convenția împotriva torturii.

UE a continuat să observe îndeaproape situația din Uganda persoanelor LGBT care se confruntă cu discriminări, persecuții și amenințări deschise. UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la drepturile omului în cazul persoanelor LGBT cu fiecare ocazie în cadrul dialogului său cu guvernul, inclusiv cu președintele. Pe lângă aceasta, UE a sprijinit organizațiile locale din domeniul drepturilor omului care oferă protecție și încearcă să schimbe atitudinile în țară. Proiectul de lege extrem de sever împotriva homosexualității a fost suspendat în 2011 de fostul parlament (dar a fost ulterior reintrodus în 2012).

UE a fost o forță motrice în rândul partenerilor pentru dezvoltare din Uganda cu privire la susținerea apărătorilor drepturilor omului, iar în februarie 2011 a fost adoptată strategia locală de punere în aplicare privind apărătorii drepturilor omului.

În final, la nivel tehnic, UE participă la un fond comun al mai multor donatori (șase state membre ale UE, Norvegia și delegația UE) cu scopul de a îmbunătăți guvernanta democratică în Uganda cu un accent specific pe accentuarea democrației, accesul la justiție și sporirea responsabilității.

5.4.28. Zimbabwe

În februarie 2011, UE a hotărât să scoată 35 de persoane de pe lista privind interdicția de acordare a vizei și înghețarea activelor și să prelungească valabilitatea măsurilor rămase aplicabile în prezent Zimbabwe și care constau în (i) interdicția de acordare a vizelor și înghețarea activelor cu privire la o listă de persoane și întreprinderi desemnate; (ii) un embargo asupra armelor și (iii) alte măsuri, adoptate în contextul articolului 96 din Acordul de la Cotonou.

Respectivele măsuri sunt atent orientate, impactul lor manifestându-se în primul rând asupra persoanelor cărora li se aplică și nu asupra economiei. De fapt, de la instituirea Guvernului de unitate națională, UE și statele membre ale acesteia au acordat aproape un miliard de dolari SUA în asistență pentru dezvoltare pentru a răspunde nevoilor poporului din Zimbabwe, inclusiv furnizarea de servicii precum sănătatea și educația.

În adoptarea acestor măsuri, UE a luat act de progresele semnificative înregistrate în abordarea crizei economice și în îmbunătățirea acordării de servicii sociale de bază. Cu toate acestea, UE a considerat că evoluțiile economice și sociale nu au fost însoțite de progrese echivalente la nivel politic. UE a luat act de faptul că sunt necesare reforme suplimentare în ceea ce privește respectarea statului de drept, a drepturilor omului și a democrației, care sunt esențiale pentru crearea unui mediu favorabil desfășurării de alegeri credibile. În acest context, Înaltul Reprezentant și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la înmulțirea actelor de violență politică constatate la începutul anului. UE și-a exprimat cu claritate disponibilitatea de a își adapta măsurile ca răspuns la orice reformă ulterioară.

Instituirea Guvernului de unitate națională (GUN) a dat un nou impuls consolidării relațiilor UE-Zimbabwe. Din acel moment, dialogul politic a fost relansat având drept obiectiv comun normalizarea progresivă a relațiilor. Începând cu 2009, au avut loc o serie de evenimente la nivel înalt: iunie 2009 (reuniunea troicii UE- Zimbabwe de la Bruxelles, prezidată de premierul Tsvangirai); septembrie 2009 (vizita troicii UE la Harare) și iulie 2010 (reuniunea ministerială de la Bruxelles în cadrul căreia echipa ministerială completă pentru reangajare din Zimbabwe s-a întâlnit cu Înaltul Reprezentant Ashton și cu comisarul Piebalgs).

De la instituirea GUN, UE a continuat să monitorizeze îndeaproape situația drepturilor omului în Zimbabwe. În 2011, UE a elaborat în strânsă coordonare cu statele sale membre o strategie a UE pentru drepturile omului, care definește prioritățile în termeni de sprijinire și angajament, în ceea ce privește organizațiile societății civile și instituțiile, în contextul perioadei anterioare alegerilor.

UE finanțează o gamă largă de activități în Zimbabwe pentru a crea și a susține un mediu politic deschis, în care drepturile omului și statul de drept sunt respectate, și pentru a conduce țara către alegeri credibile. UE a finalizat o strategie pe termen scurt pentru a continua susținerea reformelor conținute în planul global de acțiune, în special procesele constituțional, electoral și de reconciliere, precum și reforma sistemului judiciar. Societatea civilă reprezintă un punct focal puternic al acestei strategii, cu 30 de milioane de euro acordate numai de Comisia Europeană pentru susținerea activităților respective începând cu 2009.

5.5. Orientul Mijlociu și Peninsula Arabică

Agitația din lumea arabă a afectat de asemenea și țările din Golf, deși în mod mai limitat. Regimurile din Golf au acționat pentru a limita și a restrânge mișcările revoluționare, în special prin alocarea unor „pachete financiare” semnificative și abordarea nevoilor sociale, lăsând în același timp deoparte chestiunile politice care creează îngrijorări și, uneori, instituind noi restrângeri pentru libertățile civile deja foarte limitate. Pe durata agitațiilor, UE a insistat cu privire la necesitatea unor reforme interne și a unui dialog național, arătându-și în același timp dorința de a susține respectivele reforme dacă și când se va solicita acest lucru.

În cadrul celei de a 21-a reuniuni la nivel ministerial a Consiliului mixt UE-CCG desfășurată la Abu Dhabi la 20 aprilie 2011, UE și Consiliul de cooperare al Golfului (CCG) au avut ocazia să efectueze un schimb de opinii cu privire la chestiuni din domeniul drepturilor omului și să convină să identifice posibile modalități de consolidare a cooperării în acest domeniu.

UE a continuat să acorde o atenție deosebită evoluțiilor care au afectat societatea civilă din Emiratele Arabe Unite, în special proceselor câtorva apărători ai drepturilor omului. UE a dezvoltat în EAU, ca și în Qatar și Kuweit, o strategie locală privind drepturile omului care îi permite Uniunii să stabilească prioritățile, să identifice chestiunile care creează îngrijorări și să definească domeniile de cooperare în materia drepturilor omului.

În Oman, UE a fost alertată cu privire la închiderea ziarului Al-Zaman și a ridicat această problemă cu autoritățile, pentru a se asigura că libertatea presei nu va fi și mai mult restrânsă.

5.5.1. Arabia Saudită

UE a continuat să abordeze drepturile omului în relațiile sale cu Arabia Saudită, în special în privința pedepsei cu moartea, a situației femeilor și a libertății presei. Au fost date publicității declarații specifice referitoare la drepturile femeilor, de exemplu în privința participării politice și a egalității de tratament (protestul femeilor șofer). În septembrie 2011, UE a salutat faptul că femeile saudite vor fi eligibile începând cu 2012 pentru a participa la Consiliul Consultativ al Shura și vor putea să voteze și să candideze la alegerile municipale din 2015.

În ceea ce privește pedeapsa capitală, în 2011 s-a constatat o creștere a numărului de execuții. O deosebită îngrijorare a provocat faptul că execuțiile nu s-au desfășurat în conformitate cu standardele minime internaționale: au existat execuții pentru presupuse infracțiuni legate de stupefiante și vrăjitorie. UE a desfășurat demersuri cu autoritățile relevante cu privire la această chestiune și și-a reiterat solicitarea pentru un moratoriu de facto cel puțin.

De asemenea, UE a identificat alte domenii în care se așteaptă progrese. O atenție specială este acordată libertății de exprimare. UE a abordat autoritățile saudite cu privire la cazurile persoanelor care se confruntau cu procese pentru că își exprimaseră părerile pe internet. Alte domenii care provoacă îngrijorări includ drepturile copilului, libertatea de întrunire și asociere, precum și libertatea religioasă și de credință. Situația lucrătorilor migranți din țară provoacă de asemenea un interes deosebit.

UE trimite periodic mesaje clare Arabiei Saudite privind necesitatea de a acorda o protecție adecvată libertăților fundamentale, inclusiv în temeiul convențiilor internaționale. Aceste mesaje sunt trimise atât bilateral, cât și în contextul reuniunilor de cooperare UE-Golf.

5.5.2. *Bahrain*

În ceea ce privește Bahrain, din momentul în care protestatarii au început să se adune în februarie 2011, UE a solicitat tuturor părților din Bahrain să se abțină de la violență și să se angajeze în dialog pentru discutarea în mod pașnic și constructiv a diferendelor. O primă declarație a fost dată publicității la mijlocul lunii februarie. După ce Consiliul de Cooperare al Golfului a desfășurat forțe la 15 martie și după reprimarea violentă a protestatarilor, Înaltul Reprezentant Ashton a trimis rapid în martie la Manama un funcționar de rang înalt pentru a desfășura discuții cu o gamă largă de interlocutori. Înaltul Reprezentant a trimis de asemenea mesajele UE în mod direct ministrului de externe din Bahrain, trimisului personal al regelui și regelui Hamad în persoană.

O serie constantă de declarații pe parcursul întregului an și de contacte diplomatice cu autoritățile din Bahrain au atras atenția publică asupra situației drepturilor omului, a necesității de a trage la răspundere pe făptuitorii din toate categoriile sociale, a necesității stabilirii unei date pentru vizita biroului Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și asupra promovării reconcilierii reale în întreaga societate din Bahrain. Înaltul Reprezentant a introdus situația din Bahrain pe ordinea de zi a câtorva reuniuni ale miniștrilor de externe ai UE care au condus la concluzii care solicită respectarea și protecția drepturilor omului. Cu ocazia reuniunii lor din iunie 2011, șefii de stat și de guvern din cadrul UE și-au exprimat îngrijorarea cu privire la circumstanțele din jurul proceselor și al condamnărilor membrilor opoziției din Bahrain și au încurajat Bahrain să asigure respectarea deplină a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Această presiune, aplicată de UE, alături de comunitatea internațională, și de multe organizații ale societății civile, a condus la o serie de rezultate: Comisia independentă de anchetă a fost instituită în iunie pentru a cerceta încălcările drepturilor omului și au fost reconsiderate procesele și verdictele instanțelor pentru siguranța națională. În plus, UE a luat act de nota pozitivă a raportului Comisiei independente de anchetă (BICI) și a reiterat faptul că UE este gata să asiste Bahrain în eforturile sale de a pune în aplicare recomandările sale.

5.5.3. *Iran*

Deteriorarea situației din domeniul drepturilor omului în Republica Islamică Iran a continuat să fie în 2011 o chestiune care creează o îngrijorare profundă pentru Uniunea Europeană. UE și-a prezentat îngrijorările autorităților iraniene prin intermediul fiecărui canal disponibil, dar cu regret se constată că situația nu s-a îmbunătățit. Uniunea Europeană a dat publicității numeroase declarații, la toate nivelurile, la Bruxelles, Teheran și în cadrul organizațiilor internaționale, pentru a solicita Iranului să își respecte obligațiile internaționale.

UE a deplâns în special faptul că mii de cetățeni iranieni au fost în 2011 victimele represiunii conduse de stat, inclusiv lideri ai opoziției, apărători ai drepturilor omului, avocați, bloggeri, ziariști, femei activiste și artiști, precum și multe persoane aparținând minorităților, inclusiv minorităților religioase, în special minoritatea Baha'i și cea creștină. Nenumărate persoane s-au confruntat cu acte de hărțuire și cu arestări pentru exercitarea drepturilor lor legitime sau pentru apărarea drepturilor altora. Persoanele care aparțin minorităților etnice, inclusiv azeri, balochi și arabi, sunt în mod periodic victime ale represiunii și figurează printre principalii condamnați la moarte. Activiștii au primit sentințe de condamnare la închisoare foarte grele. Au fost utilizate pedepsele corporale. Deținuții au raportat cazuri larg răspândite de tortură și rele tratamente. A sporit controlul asupra surselor externe de informare precum internetul și posturile internaționale de radio și televiziune. Ziariștii iranieni care au colaborat cu organizațiile media străine au fost amenințați sau hărțuiți de funcționarii responsabili cu securitatea, iar UE a continuat să își exprime îngrijorarea cu privire la eforturile autorităților iraniene de a împiedica cetățenii să comunice în mod liber și să primească informații în interiorul Iranului.

Utilizarea larg răspândită a pedepsei capitale, care a atins în 2011 nivelul cel mai ridicat în Iran din ultimii ani și a fost aplicată minorilor, inclusiv în public, a reprezentat o chestiune deosebit de îngrijorătoare pentru UE. În decursul anului în Iran s-au înregistrat între 277 și 436 de execuții; cu toate acestea, rapoarte privind execuțiile secrete, în special în închisoarea Valikabad din Mashhad ar putea spori în mod substanțial numărul celor care au fost executați anul trecut în Iran. UE a continuat să solicite Iranului să respecte standardele minime în vederea instituirii unui moratoriu privind utilizarea pedepsei cu moartea. Faptul că sute de persoane au fost condamnate la moarte fără să aibă parte de un proces echitabil sau au fost condamnate pentru infracțiuni care, potrivit UE, nu ar trebui să conducă la pedeapsa capitală (de exemplu apostazie, adulter, infracțiuni privind stupefiantele) a fost deosebit de îngrijorător pentru UE.

UE a susținut de asemenea rezoluția anuală a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite privind situația drepturilor omului din Iran, care în 2011 s-a bucurat de cea mai ridicată susținere de până cum, cu 86 de voturi pentru în cadrul Comisiei a III-a. Începând cu 2004, în fiecare an, această rezoluție a exprimat îngrijorarea profundă a Adunării generale cu privire la deteriorarea situației drepturilor omului.

În martie 2011, UE a susținut crearea unui mandat pentru un raportor special privind situația drepturilor omului în Iran de către Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU. Actualul deținător al mandatului, dr Ahmed Shaheed, a avut ocazia de a-și prezenta în decembrie 2011 opiniile cu privire la această situație Grupului de lucru pentru drepturile omului din cadrul Consiliului UE. Cu toate acestea, până la sfârșitul anului 2011 acestuia nu i se permisesse încă accesul în Iran. UE a considerat că pentru a-și pune corect în aplicare mandatul, ar trebui ca acestuia să i se permită accesul în țară, împreună cu numeroșii deținători ai unor mandate tematice cărora, de la ultima vizită a unei proceduri speciale în 2005, nu li s-a acordat acces în Iran.

În aprilie și în octombrie 2011, UE a aplicat unui număr de 61 de persoane (inclusiv trei miniștri iranieni) măsuri restrictive specifice, pe baza răspunderii acestora, directe sau pe bază de ordin, pentru încălcări grave ale drepturilor omului. Persoanele în cauză au făcut obiectul unei înghețări a activelor și a unei interdicții de intrare în UE.

În același timp, UE a rămas deschisă pentru discuții tehnice cu Iranul referitoare la chestiuni din domeniul drepturilor omului. Această ofertă privind angajarea în discuții specifice a fost făcută de UE autorităților iraniene în mod repetat de-a lungul ultimului an, dar nu s-a materializat. Dialogul UE-Iran privind drepturile omului, înghețat din decembrie 2006, când Iranul a anulat cea de a 5-a rundă, a rămas prin urmare inactiv în 2011.

UE a continuat să se angajeze alături de societatea civilă iraniană din Iran și din exil, pentru a sprijini protecția și promovarea drepturilor omului în Iran. Acest lucru a fost realizat în special printr-o serie de proiecte finanțate prin instrumente specifice, inclusiv Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO).

5.5.4. Irak

Situația drepturilor omului a rămas fragilă în întreaga țară, întrucât Irakul se redresează lent în urma anilor dificili post-conflict și continuă să se confrunte cu multe dificultăți politice, de securitate și de dezvoltare. Tranziția politică a stagnat oarecum după ultimele alegeri generale, iar violența este în continuare larg răspândită, afectând mulți civili irakieni, inclusiv persoane care aparțin minorităților sau grupurilor vulnerabile.

În 2011, s-a înregistrat o creștere a utilizării pedepsei cu moartea, ceea ce rămâne o chestiune care creează îngrijorări profunde. UE a solicitat în mod repetat Irakului să înceteze execuțiile și să adere la standardele minime internaționale, în așteptarea abolirii pedepsei capitale (au fost desfășurate demersuri și date publicității declarații).

În dialogul său cu Irakul, UE a continuat să își exprime îngrijorările privind drepturile omului. Delegația UE de la Bagdad a menținut contacte periodice cu autoritățile, precum și cu reprezentanții societății civile și ai minorităților și, împreună cu misiunile diplomatice ale UE, a continuat activitățile Grupului de lucru pentru drepturile omului. UE a continuat, de asemenea, să sprijine activ Organizația Națiunilor Unite în eforturile sale de a facilita o soluție pașnică la situația locuitorilor din tabăra Ashraf. Înaltul Reprezentant i-a încurajat pe toți cei care pot influența situația să o facă în mod constructiv, acordând prioritate maximă securității și siguranței locuitorilor.

Buna guvernare, drepturile omului și statul de drept au rămas domenii-cheie în care se axează asistența UE în Irak. UE s-a implicat prin proiecte în susținerea domeniilor respective. Buna guvernare și statul de drept fac parte din prioritățile primului document de strategie de țară al UE referitor la Irak 2011 – 2013. UE a furnizat de asemenea mentorat și formare în domeniul forțelor de poliție, al sistemului judiciar și al serviciilor penitenciare prin intermediul Misiunii sale integrate de sprijinire a statului de drept în Irak (EUJUST LEX), ale cărei activități în interiorul țării au sporit în mod semnificativ în 2011 (Bagdad, Basra și Erbil).

O nouă bază pentru relațiile UE-Irak va fi reprezentată de Acordul de parteneriat și cooperare (APC), care include ca element esențial o clauză privind drepturile omului, stabilește un cadru al cooperării privind chestiunile legate de drepturile omului și abordează diverse aspecte, printre care și statul de drept.

5.5.5. *Yemen*

Revoluția yemenită a influențat situația de-a lungul întregului an, începând cu primele proteste împotriva lui Saleh la 15 ianuarie 2011, conduse de Tawakkul Karman, care mai târziu în acel an a primit Premiul Nobel pentru pace. În plus, s-a constatat o deteriorare a situației din punct de vedere al securității odată cu atacurile fundamentalistilor islamici.

Aceste două aspecte au făcut consolidarea angajamentului UE pentru 2011 indispensabilă. Pe durata întregii perioade de agitații, UE a jucat un rol central în domeniile politic și umanitar. UE a exercitat o presiune constantă asupra tuturor părților yemenite pentru a facilita un transfer pașnic de putere, care ulterior a condus la alegeri după perioada de raportare. În toate activitățile sale, UE a condamnat folosirea violenței împotriva protestatarilor și și-a exprimat îngrijorarea profundă pentru bunăstarea și siguranța poporului yemenit.

Au fost date publicității nu mai puțin de 21 de declarații. În plus, miniștrii de externe din cadrul UE au condamnat violența și încălcările drepturilor omului în șase serii de concluzii. În mod similar, în cadrul reuniunii acestora din luna iunie, șefii de stat și de guvern au îndemnat toate părțile să pună capăt violenței, să respecte drepturile omului și să respecte un armistițiu permanent. Înaltul Reprezentant și personalul din cadrul SEAE au întreținut de asemenea contacte periodice cu membrii-cheie ai regimului și cu oponenții acestuia. Acțiunea UE a fost coordonată îndeaproape cu statele din Golf, cu SUA și cu alți actori internaționali.

Întrucât tulburările politice, sociale și economice din Yemen au exacerbato situație care era deja extrem de dificilă, comunitatea internațională a menținut o presiune unitară și fermă pentru ca tranziția ordonată și procesul cuprinzător de reformă să înceapă fără întârziere. Ca urmare a acțiunii UE în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului, membrii UE ai Consiliului de Securitate al ONU au obținut în luna octombrie o rezoluție, care a pregătit drumul pentru semnarea la 23 a noiembrie a inițiativei Consiliului de Cooperare al Golfului și a mecanismului de punere în aplicare a acesteia și astfel pentru tranziția lung așteptată.

În mod independent față de acțiunile referitoare la agitații, UE a continuat de asemenea să abordeze drepturile omului în toate contactele sale cu autoritățile yemenite, în special prin demersuri legate de drepturile omului privind pedeapsa cu moartea aplicată minorilor, libertatea de exprimare și Curtea Penală Internațională.

În sfârșit, UE a contribuit în mod substanțial la abordarea nevoilor umanitare ale populației printr-o susținere financiară sporită. Suma alocată inițial în domeniul umanitar pentru 2011 în valoare de 4 milioane de euro a fost majorată la 25 de milioane de euro. Finanțarea totală a UE în domeniul umanitar în 2011 a fost de peste 60 de milioane de euro. Cu toate acestea, UE este convinsă că sunt absolut necesare noi eforturi serioase în direcția ameliorării situației umanitare a populației civile: trei milioane de persoane aveau nevoie de asistență imediată, iar Yemenul se afla pe locul doi în lume în privința numărului de copii care suferă de malnutriție cronică.

5.6. Asia și Oceania

5.6.1. Afganistan

Situația drepturilor omului în Afganistan nu s-a îmbunătățit în mod semnificativ în 2011. Domeniile de interes deosebit includ drepturile femeilor și ale copiilor, pedeapsa cu moartea, tortura și abuzurile, detenția arbitrară, riscurile apărătorilor drepturilor omului, libertatea de exprimare, justiția de tranziție, impunitatea și victimele din rândul civililor ca rezultat al conflictului.

Sistemul judiciar și guvernanta în general prezintă încă deficiențe considerabile, iar Parlamentul a cunoscut tulburări severe pentru o perioadă semnificativă a anului. Blocajele și lipsa voinței politice de reformă în diferitele aspecte ale guvernantei pun în pericol progresele din domeniul drepturilor omului atât în mod direct, cât și în mod indirect. În calitate de domeniu prioritar al UE, guvernanta primește o parte semnificativă a atenției și fondurilor UE. În 2011, UE a alocat 20 de milioane de euro pentru justiție și 40 de milioane de euro pentru reforma administrației publice, precum și 140 de milioane de euro pentru reforma poliției, axându-se pe poliția civilă și profesionalizare.

Misiunea de poliție a Uniunii Europene în Afganistan (EUPOL) colaborează îndeaproape cu Ministerul Internele și alți actori implicați pentru a îmbunătăți cunoașterea și aplicarea standardelor de bază în domeniul drepturilor omului de către poliția națională afgană. Recent, s-a susținut instituirea unui birou independent al Ombudsmanului pentru poliție.

FIAS a suspendat temporar transferul de prizonieri în opt provincii ca urmare a publicării raportului UNAMA privind tortura și abuzurile în unele centre de detenție afgane. Supraaglomerarea închisorilor este în continuare o problemă gravă. Uniunea Europeană continuă să susțină sectorul penitenciar prin salarii pentru personalul închisorilor, deși urmărește îndeaproape situația din închisori după ce responsabilitatea pentru acestea a fost transferată de la Ministerul Justiției la Ministerul Internele, cu încălcarea celor mai bune practici internaționale.

Violența împotriva femeilor și a fetelor, o serie de practici și pedepse tradiționale pentru „crime împotriva moralității” au continuat să provoace îngrijorări profunde. În 2011, o serie de cazuri de violență împotriva femeilor au beneficiat de o acoperire mediatică extinsă. Odată ce s-au aflat în centrul atenției, autoritățile afgane au reacționat prompt, dar a devenit clar că apelurile anterioare la autoritățile locale nu au primit un răspuns adecvat.

În conformitate cu orientările relevante ale UE, femeile și genul reprezintă elemente constante ale dialogului delegației UE cu guvernul Afganistanului. Se încearcă de asemenea încurajarea și susținerea punerii în aplicare adecvate de către guvern a obligațiilor sale interne și internaționale în domeniul drepturilor omului. Delegația menține contacte periodice cu societatea civilă și cu ONG-urile din domeniul drepturilor omului prin consultări și grupuri de dezbateri. În 2011, delegația UE a desfășurat cel puțin trei consultări între funcționarii UE de nivel înalt și membrii societății civile. Printre chestiunile avute în vedere s-au numărat discriminarea, violența legată de gen, inclusiv violența sexuală, traficul și căsătoriile forțate și precoce.

UE este în continuare un donator-cheie în Afganistan. Inițiativele și proiectele societății civile au fost finanțate prin Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului, prin programul „Actorii nestatali și autoritățile locale în domeniul dezvoltării” și prin Instrumentul de stabilitate. Acestea au urmărit promovarea și consolidarea în Afganistan a unei societăți civile incluzive și având o bază largă, care să se angajeze cu privire la chestiuni politice, economice și sociale, în vederea promovării dialogului, a răspunderii și a transparenței entităților statale.

O serie de noi proiecte au început în 2011 și au fost lansate două cereri de propuneri pentru o sumă totală de 3 milioane de euro. Temele specifice din cadrul proiectelor aflate în curs de desfășurare au inclus justiția tranzitorie și susținerea victimelor atrocităților, inițiativele privind femeile, pacea și securitatea (RCSONU 1325), formarea în domeniul drepturilor omului pentru ziariști și consolidarea participării la structurile de guvernare locală, în special pentru femei.

În pregătirea Conferinței de la Bonn, un proces de consultare a societății civile extinse din Afganistan, susținut de Germania și de alte state membre, a permis societății civile să își aleagă propriii reprezentanți pentru conferință și pentru forumul societății civile care a precedat-o.

5.6.2. *Bangladesh*

UE a continuat să activeze în direcția promovării și a protecției drepturilor omului în contextul principalelor sale obiective care privesc reducerea sărăciei și susținerea sistemului democratic din Bangladesh.

UE a lansat o serie de programe de dezvoltare care urmăresc susținerea instituțiilor democratice și a organismelor de supraveghere. Bazându-se pe eforturile sale pe termen lung în aceste domenii, Uniunea a susținut acțiunile de consolidare a guvernării locale, consolidare a capacității Comisiei electorale din Bangladesh și de asistare a consolidării instituționale din Chittagong Hill Tracts (CHT).

În cadrul dialogului său periodic cu autoritățile din Bangladesh, UE a ridicat chestiuni care privesc, între altele, reforma instituțională, rolul organismelor de supraveghere independente, situația din închisori, pedeapsa cu moartea, libertatea de exprimare, punerea în aplicare a Acordului de pace de la CHT și drepturile femeilor și ale copiilor. Mesajele UE au fost consolidate de prezența în Bangladesh a liderilor UE la nivel înalt, inclusiv a Comisarului pentru dezvoltare, dl Andris Piebalgs.

UE a continuat să desfășoare un dialog cu toate părțile care au legătură cu Acordul de pace de la Chittagong Hill Tracts, în vederea accelerării punerii în aplicare a acestuia. În acest sens, a desfășurat vizite la CHT pentru o mai bună evaluare a situației pe teren. Vizitele pe teren au fost completate de contacte cu actorii relevanți din Dhaka.

Situația umanitară a populației Rohingya din Birmania/Myanmar a continuat să facă obiectul acțiunii diplomatice și umanitare a UE. UE își exprimă speranța că se poate ajunge la o soluție pe termen lung în contextul cooperării dintre Bangladesh și Birmania/Myanmar.

În noiembrie, UE a desfășurat o conferință privind drepturile omului și munca decentă, care a urmărit reunirea partenerilor sociali cu societatea civilă în vederea elaborării unor propuneri practice pentru punerea în aplicare eficace a agendei pentru munca decentă a Organizației Internaționale a Muncii, inclusiv cu privire la aspecte dificile precum salariile care asigură un trai decent, îmbunătățirea oportunităților de ocupare a forței de muncă, abordarea inegalităților de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și salariile, îmbunătățirea sistemelor de protecție socială, eliminarea muncii copiilor și protecția grupurilor vulnerabile, precum și drepturile sindicale.

5.6.3. *Birmania/Myanmar*

UE a salutat eliberarea unui număr de prizonieri politici, angajamentul guvernului în domeniul reformelor, diminuarea cenzurii mijloacelor de informare și adoptarea legislației în domeniul dreptului muncii care a fost elaborată în strânsă cooperare cu Organizația Internațională a Muncii.

Ca răspuns la evoluțiile încurajatoare, în aprilie 2011 UE și-a atenuat măsurile restrictive prin suspendarea interdicției privind vizele pentru membrii civili ai guvernului și pentru ministrul de externe. Prin misiuni ale trimisului special al UE, Piero Fassino, și prin alte contacte la nivel înalt, UE a încurajat noi reforme, în special cu privire la statul de drept, respectarea drepturilor omului în zonele unde există conflicte etnice, precum și eliberarea imediată și necondiționată a tuturor prizonierilor politici existenți. În paralel, UE a oferit de asemenea asistență pentru continuarea reformelor. Ca urmare a unei oferte a guvernului din Birmania/Myanmar, aceasta a inclus discuții preliminare cu nou instituita Comisie națională pentru drepturile omului.

UE a continuat să fie cel mai important donator de asistență umanitară și pentru dezvoltare din țară, urmărind atenuarea stării de sărăcie structurală adânc înrădăcinate. Proiectele finanțate de UE au privit accesul la apă și la instalații sanitare, sănătatea, securitatea alimentară și asistența pentru persoanele dezrădăcinate. Mai mult, UE a stabilit în mod proactiv legături cu societatea civilă și a căutat dialogul bilateral cu guvernul în cadrul procesului ASEM și al reuniunilor UE-ASEAN. Aceste reuniuni au reprezentat pentru UE o ocazie de a-și prezenta îngrijorările și de a încuraja guvernul să continue procesul de schimbări pozitive.

La nivel multilateral, UE a susținut reînnoirea mandatului raportorului special al ONU pentru Myanmar și rezoluțiile privind această țară în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU în primăvară, iar în toamna anului 2011 în cadrul Comisiei a III-a al Adunării generale a ONU, recunoscând progresele realizate de-a lungul anului, criticând încălcările drepturilor omului și discriminarea grupurilor etnice și solicitând autorităților să adopte noi măsuri pentru reforma țării. Aspectele care creează îngrijorări în domeniul drepturilor omului au fost discutate de asemenea cu autoritățile în timpul evaluării periodice universale.

5.6.4. *Cambodgia*

UE a asigurat sprijin financiar componenteii naționale a Camerelor Extraordnare ale Tribunalului din Cambodgia (CETC), ca parte a angajamentului UE în direcția justiției și a reconcilierii naționale. În 2011, UE a angajat o sumă suplimentară de 1,3 milioane de euro ca o contribuție pentru CETC în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului.

În 2011, UE a continuat să sprijine organizațiile societății civile în punerea în aplicare a proiectelor din domeniul drepturilor omului. Finanțarea UE acoperă domenii precum drepturile femeilor, drepturile copiilor, drepturile funciare, comunitățile indigene, drepturile omului în centrele de detenție și în închisori, accesul la justiție, aspectele migrației legate de drepturile omului, traficul de persoane și libertatea de exprimare.

În cursul pregătirii proiectului de lege privind organizațiile și asociațiile neguvernamentale, UE a recomandat guvernului să realizeze o consultare amplă a părților interesate referitoare la proiectul de lege și să elaboreze o lege care să garanteze un mediu propice societății civile.

În cadrul forumurilor multilaterale, UE a susținut rezoluția ONU privind această țară în toamna anului 2011, care a prelungit mandatul raportorului special al ONU pentru Cambodgia și a consolidat cooperarea cu Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului. UE a salutat de asemenea acceptarea tuturor recomandărilor din evaluarea periodică universală a ONU.

5.6.5. *China*

UE este în continuare îngrijorată în legătură cu încălcările drepturilor omului din China din 2011.

Dialogul UE-China privind drepturile omului care a avut loc la Beijing la 16 iunie 2011 a permis discutarea în detaliu a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, în special ale etnicilor tibetani, uiguri și mongoli, precum și a creștinilor și a practicanților credințelor nonteiste, precum Falun Gong. În cadrul dialogului s-a discutat de asemenea statul de drept; UE și-a evidențiat îngrijorarea cu privire la practica din ce în ce mai răspândită a disparițiilor forțate și a detențiilor extrajudiciare și a solicitat informații cu privire la rapoartele referitoare la torturarea persoanelor deținute. UE a subliniat importanța unui sistem judiciar independent și faptul că avocații trebuie să fie liberi să își exercite obligațiile profesionale fără a fi hărțuiți. UE a ridicat de asemenea problema restricțiilor libertății de exprimare și a repetat solicitarea adresată Chinei de a ratifica PIDCP și de a reforma sistemul „reeducare prin muncă”. Dialogul nu a fost însoțit de o vizită și nu s-a putut ajunge la un acord pe teren cu privire la o astfel de vizită. În marginea dialogului, UE a prezentat o listă de cazuri individuale care prezintă îngrijorare. China a anulat de facto a doua rundă a dialogului care ar fi trebuit să aibă loc în timpul celei de-a doua jumătăți a anului 2011.

Seminarul experților juridici UE-China a avut loc în perioada 6 – 7 septembrie la Beijing. Temele au fost drepturile omului și politica în materie de droguri și drepturile omului și tehnologia.

Ca urmare a unui val de arestări arbitrare și de dispariții forțate ale unor avocați, scriitori, ziariști, petiționari, artiști și bloggeri din China în primăvara anului 2011, precum și a introducerii unor noi restricții cu privire la activitatea ziariștilor străini, Înaltul Reprezentant a dat publicității, la 12 aprilie, o declarație în care își exprima îngrijorarea cu privire la aceste evoluții.

Declarația a exprimat îngrijorarea cu privire la arestarea lui Ai Weiwei, a subliniat că arestările și disparițiile arbitrare trebuie să înceteze și a îndemnat autoritățile chineze să clarifice împrejurările în care au dispărut toate persoanele respective. Înaltul Reprezentant a solicitat Chinei să asigure faptul că tratamentul aplicat persoanelor în cauză este conform standardelor internaționale din domeniul drepturilor omului și să îi elibereze pe toți cei deținuți pentru exercitarea dreptului lor la libera exprimare. La 24 iunie, Înaltul Reprezentant a salutat eliberarea lui Ai Weiwei.

De-a lungul anului 2011, China a continuat să restricționeze în mod sever libertatea de exprimare și de asociere, iar instanțele chineze au continuat să pronunțe pedepse severe. Înaltul Reprezentant a condamnat aplicarea, în decembrie 2011, a unor pedepse cu închisoarea de nouă și respectiv zece ani de închisoare activiștilor din domeniul drepturilor omului Chen Wei și Chen Xi și a criticat de asemenea aplicarea unei noi pedepse cu închisoarea de trei ani avocatului din domeniul drepturilor omului Gao Zhisheng. Înaltul Reprezentant a solicitat eliberarea imediată a dlui Gao și informații privind starea acestuia și locul unde se găsește.

UE a fost extrem de îngrijorată în legătură cu politicile puse în aplicare de autoritățile chineze în Tibet și în Xinjiang. În cadrul unei dezbateri în regim de urgență desfășurată la Parlamentul European la 27 octombrie, Înaltul Reprezentant a subliniat îngrijorarea UE cu privire la restricțiile legislative din ce în ce mai numeroase referitoare la practica religioasă din Tibet, la limitările privind predarea limbii tibetane, la campania oficială aflată în desfășurare împotriva intelectualilor și a figurilor intelectuale tibetane, la măsurile excesiv de severe adoptate împotriva tibetanilor care încercau să protesteze împotriva politicilor oficiale și la impactul reinstalărilor forțate în masă ale nomazilor asupra culturii tibetane. UE a subliniat îngrijorarea sa profundă cu privire la seriile de autoimolări din regiunile tibetane și a solicitat autorităților chineze să permită tibetanilor exercitarea drepturilor lor culturale și religioase fără obstacole și să se abțină de la utilizarea forței împotriva protestelor pașnice. Într-o dezbateră în regim de urgență desfășurată la 10 martie, Înaltul Reprezentant și-a exprimat îngrijorarea cu privire la reconstrucția Kashgar în Xinjiang. UE s-a arătat îngrijorată în legătură cu faptul că distrugerea unui oraș care a reprezentat baza culturii uigure timp de mai multe sute de ani ar putea avea un efect grav asupra păstrării respectivei culturi în anii următori și a subliniat că va solicita Chinei atât să consulte rezidenții locali, cât și să colaboreze cu UNESCO cu privire la reconstrucție.

Cu ocazia celei de a 17-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU, UE a dat publicității o declarație prin care își exprima profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea situației drepturilor omului în China.

5.6.6. Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC)

UE este în continuare profund îngrijorată de gravele încălcări ale drepturilor omului din Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC). UE și-a exprimat în mod repetat îngrijorarea în forurile internaționale și a îndemnat Phenianul să îmbunătățească situația. În martie 2011, UE a jucat din nou un rol important în adoptarea de către Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU a rezoluției de prelungire cu încă un an a mandatului raportorului special al ONU pentru situația drepturilor omului în RPDC. La 19 decembrie 2011, Adunarea generală a ONU a adoptat cu 123 de voturi pentru o rezoluție inițiată de UE, Japonia și Republica Coreea privind situația drepturilor omului în RPDC. Îngrijorările privind drepturile omului au fost de asemenea abordate direct cu autoritățile RPDC de către ambasadorii rezidenți ai statelor membre ale UE la Phenian și în cursul reuniunilor cu funcționari ai RPDC de la Bruxelles și din alte state membre ale UE.

În timpul dialogului politic periodic UE-RPDC desfășurat la Phenian în prima săptămână din decembrie 2011, UE a solicitat RPDC să respecte pe deplin toate drepturile omului și libertățile fundamentale și să abordeze recomandările cuprinse în rezoluțiile relevante ale ONU. UE a încurajat Phenianul, în scopul consolidării încrederii, să coopereze pe deplin cu mecanismele ONU în domeniul drepturilor omului, ceea ce presupune inclusiv acordarea accesului deplin, liber și neobstrucționat al raportorului special în RPDC. UE a încurajat de asemenea Phenianul să se angajeze într-un dialog substanțial privind drepturile omului cu UE și cu statele sale membre. UE și-a reiterat dorința de a institui un dialog bilateral cu RPDC privind drepturile omului, care ar oferi cunoștințe și o cooperare constructivă în domenii specifice ale drepturilor omului. UE și-a exprimat profunda îngrijorare față de faptul că există încă cetățeni în RPDC care sunt condamnați la moarte și executați. UE a îndemnat Phenianul să pună imediat capăt încălcărilor sistematice, răspândite și grave ale drepturilor civile, politice, economice, sociale și culturale, să își protejeze locuitorii, să abordeze chestiunea impunității și să se asigure că cei responsabili de încălcarea drepturilor omului sunt aduși în fața justiției și judecați de o instanță independentă, pentru a asigura accesul deplin, sigur și neîngrădit la ajutorul umanitar și pentru a permite agențiilor umanitare să efectueze o distribuție imparțială a ajutoarelor. UE a îndemnat RPDC să analizeze motivele profunde ale refugiaților și să se asigure că toți refugiații întorși în RPDC pot reveni în siguranță și demnitate.

În a doua jumătate a anului 2011, UE a furnizat RPDC 10 milioane de euro pentru ajutoare alimentare de urgență pentru a asista grupurile vulnerabile, în special provinciile de nord și de est. În august 2011, UE a alocat o sumă suplimentară în valoare de 200 000 de euro pentru victimele inundațiilor din țară.

5.6.7. Fiji

În 2011 nu a existat o îmbunătățire a situației drepturilor omului întrucât regimul militar al lui Commodore Bainimarama și-a consolidat controlul puterii. O îngrijorare deosebită provoacă limitările libertății de exprimare, ale libertății de întrunire, precum și detențiile arbitrare și cenzura mijloacelor de informare.

Ca reacție la lovitura de stat din 2006 și la incapacitatea ulterioară a Fiji de a îndeplini angajamentele convenite în comun cu privire la principiile democratice, drepturile omului și statul de drept, UE a decis în 2007 să suspende asistența pentru dezvoltare (cu puține excepții) acordată în conformitate cu Acordul de la Cotonou și cu Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare. Decizia, valabilă la început timp de doi ani, a fost prelungită de câteva ori, iar la 26 septembrie 2011 a fost prelungită pentru încă douăsprezece luni. De-a lungul anului 2011, în cadrul reuniunilor bilaterale și a sesiunilor periodice de dialog politic desfășurate la Suva în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, UE a încurajat regimul să se angajeze într-un dialog semnificativ, să restaureze democrația și să abroge normele de instituire a stării de urgență.

Ca urmare a arestării fără mandat și a bătăilor dure aplicate de forțele militare în februarie unui număr de cel puțin zece politicieni, sindicaliști și dizidenți, UE a protestat pe lângă ministrul de externe în cadrul reuniunilor de dialog politic desfășurate în temeiul articolului 8, la 15 martie și - împreună cu SUA și alți parteneri - din nou la 21 martie.

Regimul a interzis întâlnirea anuală a bisericii metodiste ca urmare a refuzului acesteia de a elibera din funcție trei înalte figuri bisericesti. Regimul a adoptat de asemenea decrete care restrâng în mod sever drepturile de bază în domeniul muncii, și anume Decretul privind relațiile de angajare (modificare) și Decretul privind angajarea în industriile naționale esențiale. Liderii de sindicat au fost arestați pentru întrunire ilegală în timpul întâlnirii cu membrii de sindicat, iar unul dintre lideri a fost acuzat de răzvrătire. Cenzura a fost consolidată prin punerea în aplicare a Decretului din 2010 privind dezvoltarea industriei media.

Normele de instituire a stării de urgență din 2009, care au restricționat în mod sever drepturile omului, au fost extinse lunar pe toată durata anului 2011, dar la 31 decembrie Commodore Bainimarama a anunțat ridicarea iminentă a acestora.

5.6.8. India

UE a continuat să monitorizeze îndeaproape drepturile omului în India în conformitate cu orientările sale privind drepturile omului, interacționând cu societatea civilă și cu agențiile guvernamentale (în special în timpul dialogului anual privind drepturile omului) cu privire la abuzuri prezumate și asigurând asistență organizațiilor neguvernamentale pentru drepturile omului și apărătorilor drepturilor omului individuali.

În domeniul drepturilor fundamentale, pedeapsa cu moartea a făcut obiectul unei monitorizări strânse și al unei acțiuni diplomatice la nivel înalt, inclusiv a unei scrisori trimise de Înaltul Reprezentant Ashton ministrului de interne Chidambaram, în contextul respingerii de către președinte a câtorva cereri de grațiere. În contextul dialogului privind drepturile omului desfășurat în martie, au continuat discuțiile cu guvernul cu privire la adoptarea Legii privind prevenirea torturii și la îngrijorările legate de legislația privind securitatea.

În privința apărătorilor drepturilor omului în special, UE a continuat să se angajeze alături de administrația indiană cu privire la o listă de cazuri prioritare (și a continuat să observe audierile în cauza doctorului Binayak Sen, care a fost eliberat pe cauțiune).

A avut loc un atelier cu privire la incluziunea socială.

Șefii de misiune din cadrul UE au avut ocazia să evalueze ei înșiși chestiunile legate de drepturile omului în Jammu și Cașmir în cursul vizitei lor anuale în regiune.

În sfârșit, dar nu în ultimul rând, UE a sprijinit financiar o serie de inițiative referitoare la diferite îngrijorări privind drepturile omului, inclusiv traficul de femei și copii, prevenirea torturii, drepturile grupurilor marginalizate și care fac obiectul excluziunii sociale, drepturile lucrătorilor din sectorul informal și accesul la justiție pentru populațiile vulnerabile.

5.6.9. Indonezia

Acordul global de parteneriat și cooperare (APC) semnat de UE și Indonezia la 9 noiembrie 2009 a condus la stabilirea unui dialog structurat privind drepturile omului. Cu ocazia semnării APC, Indonezia și UE au identificat drepturile omului și democrația ca fiind una dintre prioritățile pentru o cooperare consolidată, în așteptarea ratificării acordului.

A doua rundă a dialogului privind drepturile omului a avut loc în martie 2011 la Bruxelles. Aceasta a oferit o bună ocazie pentru a discuta chestiuni care creează îngrijorare precum nediscriminarea, drepturile deținuților și ale prizonierilor, Curtea Penală Internațională, drepturile femeilor, dreptul la educație și cooperarea în cadrul forumurilor multilaterale. În plus, în octombrie 2011, UE a organizat un seminar al societății civile cu privire la libertatea religioasă intitulat „Drepturile omului și credința în centrul atenției”, care a permis schimburi animate cu privire la rolul religiei în promovarea drepturilor omului și la reconcilierea libertății de practicare a credinței cu alte drepturi ale omului cheie, inclusiv libertatea de exprimare.

UE a dat publicității declarații privind uciderea a trei membri ai comunității ahmadi și condamnarea neadecvată a celor învinuiți de săvârșirea atacurilor din februarie și iulie 2011.

Douăsprezece proiecte în domeniul drepturilor omului au fost finanțate în 2011 prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), acoperind aspecte precum includerea drepturilor omului în procesul decizional, reprezentativitatea politică, tortura, dreptul la educație și la sănătate și posibilitatea pentru femei și copii de a beneficia în mod efectiv de drepturile omului care le revin. Orientările politice ale UE privind drepturile omului au fost traduse în bahasa, iar circulația acestora este larg răspândită.

UE monitorizează îndeaproape prin intermediul misiunilor periodice situația drepturilor omului, în special în zonele sensibile precum Aceh și Papua, unde există îngrijorări specifice privind procesul de aflare a adevărului și de reconciliere, și chestiunile legate de autonomia specială care a fost acordată acestor provincii.

Misiunile UE la Jakarta au creat un grup operativ specific pentru drepturile omului compus din consilieri politici ai delegației UE și ai ambasadelor statelor membre.

5.6.10. Japonia

De-a lungul anului au fost realizate progrese în ceea ce privește exercițiul de definire a domeniului de aplicare al unui acord UE-Japonia privind cooperarea politică globală și alte tipuri de cooperare sectorială, susținut de angajamentul comun în sensul valorilor și principiilor fundamentale.

UE și-a menținut cooperarea de durată cu Japonia în conformitate cu „agenda de cooperare”. Au fost desfășurate consultări privind drepturile omului, în special pentru a facilita cooperarea privind activitatea în cadrul Adunării generale a ONU, inclusiv cu privire la o rezoluție sprijinită în comun privind drepturile omului în RPDC.

UE a salutat călduros moratoriul *de facto* privind pedeapsa cu moartea care a fost respectat în Japonia pe parcursul anului 2011 și a îndemnat continuarea acestuia.

5.6.11. Laos

UE și Laos au desfășurat cea de a treia rundă a dialogului periodic privind drepturile omului în cadrul Grupului de lucru UE-Laos pentru guvernanta și drepturile omului în februarie 2011. Dialogul a reprezentat ocazia de a discuta numeroase chestiuni privind drepturile omului, inclusiv punerea în aplicare a evaluării periodice universale (EPU), libertatea de exprimare, întrunire și asociere, libertatea religioasă și a credinței, repatriații hmong, traficul de persoane, condițiile din închisori și din centrele de detenție, guvernanta reformelor, drepturile funciare. Dialogul a fost precedat de un seminar la nivel de experți privind punerea în aplicare a recomandărilor EPU în Laos. UE a împărtășit experiența statelor sale membre în acest domeniu și a organizațiilor internaționale, iar societatea civilă a furnizat idei privind modalitatea de consolidare a punerii în aplicare a recomandărilor EPU în Laos.

În 2011, au fost puse în aplicare nouă proiecte în domeniul drepturilor omului. Șase dintre acestea au fost finanțate în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului, unul în temeiul programului tematic „Actori nestatali/autorități locale” și două în temeiul proiectului de acord dintre UE și PNUD. Acestea s-au axat pe drepturile copilului, drepturile legate de gen, persoanele cu dizabilități, grupuri minoritare dezavantajate, precum și pe consolidarea capacității organizațiilor societății civile din Laos emergente.

Proiectele cu PNUD au susținut de asemenea Adunarea Națională în reforma legislației naționale pentru conformitate cu convențiile sau standardele internaționale. Un proiect privind dreptul internațional a oferit de asemenea o serie de formări privind punerea în aplicare a convențiilor internaționale în domeniul drepturilor omului pentru funcționari guvernamentali și societatea civilă locală. Recomandările EPU pentru Laos au fost publicate și distribuite diferitelor agenții, atât la nivel guvernamental, cât și internațional.

5.6.12. *Malaysia*

În 2011, UE și Malaysia au continuat negocierea Acordului de parteneriat și cooperare, care va include dispoziții privind drepturile omului.

UE și Malaysia au lansat discuții privind drepturile omului la nivel local. Prima reuniune de acest fel a avut loc în februarie 2011 și s-a concentrat asupra drepturilor omului de care se bucură femeile și copiii. Acesta este primul dialog bilateral în domeniul drepturilor omului pe care l-a desfășurat Malaysia.

La 1 martie 2011, Delegația UE, Ambasada Țărilor de Jos și Institutul pentru studii islamice avansate au organizat un seminar public privind „Religia în spațiul public - UE și Malaysia”, care a atras mai mult de 150 de participanți din rândul publicului general. Un seminar cu ușile închise, pe aceeași temă, a avut loc în ziua următoare.

În martie, Malaysia a găzduit de asemenea reuniunea Asia-Pacific cu privire la universalitatea Statutului de la Roma al CPI. Acest eveniment a fost urmat de decizia guvernului de a adera la Statutul de la Roma.

UE finanțează o serie de proiecte în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), care acoperă o gamă largă de aspecte precum drepturile copilului și ale femeii, nediscriminarea, libertatea mijloacelor de informare, populațiile indigene, educația în domeniul drepturilor omului și persoanele cu dizabilități. În cadrul primei reuniuni a procesului de evaluare din septembrie 2011, ONG-urile beneficiare au împărtășit principalele dificultăți cu care s-au confruntat pe durata punerii în aplicare a proiectului și au contribuit la identificarea unor noi puncte de acțiune pentru activitatea ulterioară UE-Malaysia. Fondurile IEDDO au fost de asemenea utilizate pentru a finanța realizarea unui film documentar privind pedeapsa cu moartea în Malaysia.

UE a continuat cooperarea în domeniul drepturilor omului cu toți actorii implicați, invitându-i pe o parte dintre aceștia la reuniunile locale ale Grupului de lucru al UE pentru drepturile omului. Principalii interlocutori sunt Baroul din Malaysia și Comisia națională pentru drepturile omului. Unul dintre rezultatele concrete ale acestei cooperări a fost un eveniment public privind abolirea pedepsei capitale, organizat în octombrie 2011. În paralel cu seminarul public, la care au participat circa 350 de persoane, a avut loc de asemenea o consultare tehnică cu ușile închise, la cererea biroului procurorului general. La ambele evenimente au luat cuvântul personalități europene extrem de cunoscute și amândouă au reprezentat primele etape dintr-o campanie pe termen lung pentru abolirea pedepsei capitale în Malaysia.

5.6.13. *Nepal*

În ciuda angajamentelor asumate în temeiul Acordului global de pace din 2006, încălcările drepturilor omului, inclusiv diferite forme de discriminare și o impunitate larg răspândită, precum și un stat de drept slab rămân dificultățile-cheie, pe termen lung, în Nepal.

La nivel politic, UE s-a implicat alături de guvern în procesul actual de susținere și a reamintit în mod sistematic tuturor partidelor politice nevoia de a-i trage la răspundere pe autorii încălcărilor drepturilor omului și de a aborda cazurile emblematiche de abuzuri în materie de drepturile omului, comise atât pe durata conflictului, cât și ulterior acestuia, care evidențiază continuarea impunității pentru aceste infracțiuni. O scrisoare care exprimă îngrijorarea cu privire la mecanismele justiției de tranziție și amnistiiile generale propuse a fost prezentată prim-ministrului, președintelui Adunării constituante și conducătorilor partidelor politice.

În timpul evaluării periodice universale a Nepalului, desfășurată în ianuarie 2011, și a acțiunilor ulterioare acesteia din iunie 2011, UE a pledat pe lângă guvern să își îndeplinească angajamentele, precum și să îmbunătățească și să adopte o serie de proiecte de legi privind instituirea unor mecanisme de justiție tranzitorie care se află în așteptare în Parlament.

La nivel local, UE coordonează și monitorizează în mod continuu situația drepturilor omului în Nepal, în special situația vulnerabilă a apărătorilor drepturilor omului. O misiune a Grupului de lucru al UE cu sediul la Katmandu pentru protecția apărătorilor drepturilor omului s-a desfășurat în partea de sud a Nepalului în mai 2011, în scopul colectării de mărturii despre provocările cu care se confruntă apărătorii drepturilor omului și în vederea exprimării sprijinului pentru activitatea acestora. În calitate de președinte al Grupului de lucru al UE pentru protecția și promovarea apărătorilor drepturilor omului, Delegația UE a organizat o reuniune a Grupului de lucru al UE pentru a evalua situația cu care se confruntă aceștia și pentru a discuta posibilele căi de urmat.

UE acordă sprijin financiar diverselor ONG-uri și ONGI-uri în vederea punerii în aplicare a inițiativelor legate de drepturile omului și democrație în Nepal. Au fost finanțate proiecte în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), al Instrumentului pentru migrație și azil și al Instrumentului pentru investiții în capitalul uman (DCI-HUM). Două proiecte noi, care sunt puse în aplicare din 2010 - un proiect în cadrul cererii de propuneri IEDDO la nivel global (cu o contribuție a UE de 360 000 de euro) și un alt proiect din cadrul cererii de propuneri DCI-HUM la nivel global (cu o contribuție a UE de 575 000 de euro) - continuă să abordeze chestiunea copiilor și familiilor afectate de conflictul armat din Nepal. Un alt proiect (cu o contribuție UE de 857 000 EUR) selectat din cererea de propuneri în temeiul DCI-HUM abordează chestiunile privind protecția și promovarea diversității culturale. În plus față de cele șase noi proiecte selectate în 2011 în cadrul Sistemului de ajutor pentru fiecare țară (CBSS) al IEDDO (cu o contribuție a UE de 900000 de euro), există zece proiecte aflate în curs de desfășurare care se concentrează în mare parte pe protecția și promovarea drepturilor omului și pe consolidarea democrației. Două noi proiecte care au început în 2011 contribuie de asemenea la promovarea unei migrații sigure a lucrătoarelor migrante.

Programele bilaterale pentru educație și consolidarea păcii încă funcționează pentru a promova accesul la educație și pentru a sprijini o educație de calitate. Proiectele finanțate în temeiul instrumentului pentru facilități alimentare abordează de asemenea nevoile alimentare cele mai presante ale comunității.

În vederea stabilirii priorităților pentru cererea de propuneri IEDDO din 2012, Delegația a desfășurat consultări cu diferite grupuri, inclusiv femei, dalits și copii.

În 2011, delegația UE în Nepal a organizat un atelier pentru a marca Ziua populațiilor indigene. Delegația a participat de asemenea la o serie de programe în diferite ocazii, exprimându-și solidaritatea cu privire la protecția și promovarea drepturilor omului. Un comunicat de presă comun UE++ a fost dat publicității la nivel local cu ocazia Zilei drepturilor omului la 10 decembrie, evidențiind răspunderea guvernului de a face noi eforturi ferme de protejare și promovare a drepturilor fundamentale ale omului și de îndeplinire a obligațiilor sale în temeiul dreptului internațional pentru consolidarea păcii și a democrației.

5.6.14. *Pakistan*

Acordul de cooperare de generația a treia (2004) dintre UE și Pakistan include o clauză esențială privind drepturile omului care în prezent este obligatorie.

În timpul anului 2011, UE a negociat un nou parteneriat strategic cu Pakistan, Planul de angajament UE-Pakistan. Planul de angajament de cinci ani preconizează un dialog mai frecvent privind drepturile omului și ratificarea și punerea în aplicare efectivă a convențiilor internaționale, ca parte a dialogului politic strategic.

La începutul anului 2011 au avut loc, la Islamabad, două asasinat tragice ale unor politicieni de rang înalt. Fostul guvernator al Punjabului, Salman Taseer, și fostul ministru al minorităților, Shahbaz Bhatti, au fost uciși de grupuri extremiste din cauza faptului că susțineau reformarea legilor extrem de severe privind blasfemia, reformare declanșată de condamnarea la moarte a unei femei creștine pentru blasfemie. Asasinatele au eliberat forțele intolerante din cadrul comunității pakistaneze, care au susținut asasinarea lui Salman Tasser și au celebrat moartea acestuia. Înaltul Reprezentant a condamnat cu fermitate ambele incidente, evidențiind îngrijorarea UE cu privire la climatul de intoleranță și de violență care a înconjurat dezbaterile referitoare la legile privind blasfemia și a îndemnat autoritățile pakistaneze să asigure protecția celor care au luat cuvântul în această chestiune. În contactele cu autoritățile, de-a lungul anului 2011, UE a continuat să monitorizeze și să sensibilizeze în legătură cu cazul Asia Bibi, femeia creștină condamnată la moarte pentru blasfemie în 2010 și care în prezent se află în închisoarea din Punjab.

Pakistanul a ratificat Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP) și Convenția împotriva torturii (CIT) în ajunul celei de a doua reuniuni la nivel înalt UE-Pakistan la 4 iunie 2010. Cu toate acestea, în același timp, Pakistanul a formulat numeroase rezerve generale la instrumentele privind drepturile omului. Ulterior, UE a inițiat eforturi care au evidențiat îngrijorarea cu privire la natura și amploarea rezervelor extinse la tratate, care se numărau printre cele mai largi făcute de orice stat parte la respectivele tratate. Mesajul a fost consolidat de misiunile Parlamentului European care au vizitat Pakistanul pe durata anului. Ca răspuns la campania susținută a UE, Pakistanul a ridicat 16 din cele 19 rezerve la 14 septembrie 2011.

Securitatea ziariștilor care abordează chestiuni legate de drepturile omului a rămas un punct generator de îngrijorare de-a lungul întregului an. O îngrijorare specifică a reprezentat-o uciderea în Pakistan a unui binecunoscut ziarist care transmitea reportaje referitoare la chestiuni sensibile, în special mișcarea talibană din Afganistan și Pakistan. Ca răspuns la îngrijorările larg-răspândite, Delegația UE a organizat la 15 iulie 2011 la Islamabad o dezbateră pentru a aborda siguranța și securitatea media, la care a participat un număr mare de reprezentanți ai media. Au avut loc discuții extinse cu privire la necesitatea formării și protejării ziariștilor care transmit din zonele de conflict și a modalității de realizare a jurnalismului de investigație în fața amenințărilor, precum și la frontierele jurnalismului responsabil.

UE a cooperat cu Pakistanul într-un program de sporire a capacității agențiilor de aplicare a legii; toate activitățile de formare desfășurate cu forțele de poliție și procurorii au inclus componente privind protecția eficace a drepturilor omului.

UE este în curs de formulare a unui program privind susținerea instituțiilor democratice, care include o componentă privind drepturile omului. Obiectivul general al programului este susținerea procesului democratic din Pakistan prin consolidarea instituțiilor democratice. Obiectivul specific este de a contribui la îmbunătățirea funcționării și a rezultatelor adunărilor parlamentare pakistaneze, în special la nivel provincial. Componenta privind drepturile omului urmărește consolidarea promovării și a protejării drepturilor omului în țară prin asistența acordată guvernului și instituțiilor naționale din domeniul drepturilor omului pentru sporirea capacității acestora de a aborda chestiunile din domeniul drepturilor omului și de a îndeplini obligațiile internaționale din acest domeniu.

5.6.15. *Filipine*

Ca urmare a încheierii negocierilor privind Acordul de parteneriat și cooperare, care conține dispoziții ferme privind drepturile omului, UE și Filipine au inițiat primele discuții privind o posibilă lansare a unui dialog privind drepturile omului. Până la instituirea unui astfel de dialog formal, UE continuă să abordeze chestiunile privind drepturile omului în cadrul dialogului politic periodic, cel mai recent la reuniunea funcționarilor de rang înalt din decembrie 2011, și în cadrul interacțiunilor sale cu societatea civilă și cu organismele constituționale relevante.

UE a continuat să susțină procesul de pace de la Mindanao prin participarea direct la echipa internațională de monitorizare (EIM), în special prin coordonarea componentei din domeniul umanitar, de reabilitare și de dezvoltare. 2011 a dat un elan intens negocierilor de pace.

UE a continuat să acorde asistență tehnică în vederea abordării chestiunii execuțiilor extrajudiciare și a disparițiilor forțate. Programul EPJUST a asistat societatea filipineză (agenții guvernamentale, organisme constituționale relevante și societatea civilă) în a pune capăt execuțiilor extrajudiciare și disparițiilor forțate ale activiștilor, ziariștilor, membrilor sindicatelor și reprezentanților agricultorilor și în identificarea și aducerea în fața justiției a făptuitorilor. După încheierea programului EPJUST în iulie 2011, UE își va continua sprijinul în cadrul unui nou program „Justiție pentru toți” care urmărește consolidarea posibilităților titularilor drepturilor de a obține justiție și în același timp consolidarea eficienței celor în drept de a face justiție, cu un accent deosebit asupra execuțiilor extrajudiciare și a disparițiilor forțate. UE a continuat de asemenea să susțină numeroase proiecte în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului, inclusiv cu privire la drepturile femeilor, populațiile indigene, prevenirea torturii, drepturile copilului, apărătorii drepturilor omului, sindicate și drepturile lucrătorilor.

UE a salutat ratificarea de către Filipine, în august 2011, a Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale. Înaltul Reprezentant a dat publicității o declarație prin care felicită Filipine cu privire la această decizie.

5.6.16. Sri Lanka

În 2011 situația drepturilor omului din Sri Lanka a făcut obiectul atenției internaționale permanente. În ciuda unor evoluții pozitive din domenii precum drepturile lingvistice și combaterea traficului de persoane, guvernul nu a reușit să pună în aplicare politici și să adopte acțiuni care să abordeze o serie de chestiuni grave din domeniul drepturilor omului. Disparițiile, execuțiile extrajudiciare, practica răspândită a torturii, detențiile ilegale pe termen lung, obstacolele juridice în calea unui proces echitabil și adecvat și un nivel alarmant al impunității se numără printre punctele cele mai importante care creează îngrijorare.

În 2011, schimburile referitoare la drepturile omului între UE și autoritățile din Sri Lanka au fost întrerupte după retragerea în 2010 a concesiilor tarifelor preferențiale ale SPG Plus.

Cu toate acestea, în ciuda lipsei un angajament formal cu guvernul din Sri Lanka în domeniul drepturilor omului, Delegația UE din Sri Lanka, în strânsă cooperare cu ambasadele statelor membre, a menținut o monitorizare periodică a încălcărilor de pe teren ale drepturilor omului, inclusiv în părțile de nord și de est unde a avut loc conflictul. UE a continuat să îi susțină pe apărătorii drepturilor omului și pe ziaristii aflați în situații de risc. Diplomații UE și ai statelor membre și-au coordonat acțiunea și activitatea de promovare precum sensibilizarea autorităților naționale cu privire la aspectele care creează îngrijorare în domeniul drepturilor omului, participarea la audierile în fața instanțelor a apărătorilor drepturilor omului acuzați de activități ilegale și monitorizarea anchetelor privind disparițiile. Aceștia au desfășurat reuniuni tematice periodice și de asemenea o reuniune anuală cu apărătorii drepturilor omului și cu membrii societății civile având drept obiectiv informarea periodică cu privire la situația de pe teren și menținerea legăturii cu actorii locali. UE a adresat de asemenea întrebări ambasadorului Sri Lankăi pe lângă UE cu privire la protecția drepturilor omului. Mai mult, UE a continuat să își exprime îngrijorarea, în forumurile multilaterale, cu privire la încălcările trecute și actuale ale drepturilor omului din Sri Lanka, în special în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului, încurajând în același timp guvernul din Sri Lanka să se angajeze alături de ONU cu privire la aceste chestiuni.

Asistența UE a fost furnizată prin intermediul fondurilor disponibile pentru susținerea actorilor nestatali (NSA), precum și prin Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO).

5.6.17. *Thailanda*

În vederea alegerilor parlamentare din iulie 2011, UE a desfășurat o misiune de experți electorali (MEE) în Thailanda, alcătuită din doi experți electorali care își aveau sediul la Bangkok. Mandatul MEE l-a reprezentat furnizarea unei analize a alegerilor pe baza standardelor internaționale pentru alegeri democratice și prezentarea periodică de rapoarte instituțiilor UE, precum și de recomandări privind posibile îmbunătățiri ale procesului electoral. MEE s-a bucurat de o bună cooperare din partea autorităților thailandeze, iar raportul final a fost transmis ministrului de externe, președintelui Comisiei electorale și președintelui Comisiei pentru adevăr și reconciliere.

UE a continuat să urmărească îndeaproape dezvoltarea libertății de exprimare în Thailanda. UE s-a întâlnit periodic cu o serie de reprezentanți ai societății civile și cu apărători ai drepturilor omului care și-au exprimat îngrijorarea cu privire la spațiul tot mai strâmt al libertății de exprimare, la politizarea chestiunii, la creșterea semnificativă a cazurilor de lezmajestate, precum și la aplicarea brutală a legilor și la durata pedepselor pronunțate în cazurile recente. UE a observat o serie de procese ale unor apărători importanți ai drepturilor omului, inclusiv audierile lui Chiranuch Premchaiporn și Somyot Pruksakasemsuk. După condamnarea lui Amphon Tangnoppakul la 20 de ani de închisoare în noiembrie 2011, UE a dat publicității o declarație locală a șefilor de misiune din cadrul UE prin care îndeamnă autoritățile thailandeze să „asigure aplicarea supremației legii în mod nediscriminatoriu, proporțional și coerent cu susținerea drepturilor de bază ale omului, inclusiv libertatea de exprimare”.

UE a finanțat o serie de proiecte din domeniul drepturilor omului referitoare la statul de drept, la accesul la justiție, la procesul de reconciliere din partea de sud și la drepturile refugiaților. În plus, UE și-a continuat vizitele pe teren în partea de sud, de nord-est și în alte zone ale țării. Mai mult, UE a urmărit îndeaproape prima evaluare periodică universală (EPU) care a avut loc în octombrie 2011 la Geneva, încurajând guvernul să accepte și să pună în aplicare cât mai multe dintre recomandările EPU cu putință. În acest context, UE a salutat angajamentul EPU al Thailandei de a adresa o invitație permanentă la toate procedurile speciale ale ONU și ar saluta cu entuziasm o vizită oficială în Thailanda a raportorului special al ONU pentru libertatea de exprimare.

5.6.18. Timorul de Est

Timorul de Est realizează progrese constante în direcția consolidării democrației și a drepturilor omului pe un fond de provocări importante cu care se confruntă această țară tânără și încă fragilă. În martie 2011, Uniunea Europeană a lansat un program în valoare de 39 de milioane de euro pentru susținerea Timorului de Est pe drumul democrației stabile și al dezvoltării durabile, în special în ceea ce privește guvernanta democratică, dezvoltarea zonelor rurale și rolul societății civile. În ceea ce privește acest din urmă aspect, obiectivul îl reprezintă consolidarea capacității rețelelor și a organizațiilor-umbrelă, susținerea dialogului incluziv, cooperarea dintre entitățile de guvernare locale și centrale și actorii nestatali și îmbunătățirea participării actorilor nestatali la nivel descentralizat prin acțiuni adecvate de educație civică și ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor. Asistența este importantă întrucât Timorul de Est nu dispune de capacitatea de a aborda în mod adecvat abuzurile în domeniul drepturilor omului. O chestiune crucială o reprezintă răspunderea pentru încălcările drepturilor omului săvârșite în trecut (sub ocupația indoneziană în perioada 1947 – 1999 și violențele din 1999 ulterioare referendumului privind independența). UE a sprijinit elaborarea a două rapoarte cu privire la aceste evenimente. Ambele rapoarte încă nu au fost discutate în parlament.

La evaluarea periodică universală a Timorului de Est de către Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU din octombrie 2011, la care a participat în mod activ un mare număr de state membre ale UE, recomandările fundamentale au privit abordarea violenței împotriva femeilor și a copiilor, abordarea încălcărilor săvârșite în trecut și garantarea unor reparații pentru victimele conflictului, precum și consolidarea instituțiilor judiciare.

5.6.19. Vietnam

În 2011, prin dialogul periodic privind drepturile omului, declarații publice, demersuri diplomatice și asistență tehnică, UE a continuat să încurajeze Vietnamul să avanseze către o societate mai deschisă, bazată pe statul de drept și pe respectarea drepturilor omului.

În special, UE a îndemnat guvernul din Vietnam să elimine restricțiile privind libertatea de exprimare și media, astfel cum garantează articolul 19 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, la care este parte.

UE a utilizat de asemenea asistența tehnică acordată în temeiul proiectului de parteneriat pentru justiție pentru a moderniza și profesionaliza sistemul judiciar.

UE a continuat punerea în aplicare a proiectelor privind promovarea și protecția drepturilor omului, inclusiv drepturile copilului, drepturile lucrătorilor, drepturile persoanelor cu handicap și nediscriminarea.

UE și Vietnamul au convenit să revizuiască modalitățile din cadrul dialogului lor periodic privind drepturile omului, trecând de la un dialog local condus de șefii de misiune din cadrul UE de la Hanoi la un dialog consolidat în capitale, condus de experți în domeniul drepturilor omului. (N.B. prima rundă a acestui nou dialog consolidat privind drepturile omului a avut loc la 12 ianuarie 2012 la Hanoi.)

5.7. America de Nord și America de Sud

5.7.1. Canada

UE și-a menținut cooperarea cu Canada, în conformitate cu „agenda de parteneriat” UE-Canada (convenită în 2004). UE și Canada au desfășurat consultări bilaterale privind drepturile omului la Geneva la 17 martie 2011, pe lângă contactele în curs pe tot parcursul anului. Acestea au oferit ocazia de a revizui prioritățile internaționale cu privire la drepturile omului.

În cadrul Adunării generale a ONU, UE a sprijinit activ rezoluția susținută de Canada privind situația drepturilor omului din Iran. A existat, de asemenea, sprijin din partea UE pentru inițiativa susținută de Canada în cadrul ONU în favoarea creării zilei internaționale a fetei (11 octombrie).

5.7.2. SUA

Din cauza procesului de instituire a SEAE, în 2011 nu au avut loc consultări bilaterale cu SUA în domeniul drepturilor omului. Cu toate acestea, s-au înregistrat schimburi periodice între administrația SUA și Delegația UE de la Washington DC, între sediile principale (SEAE și Departamentul de Stat) și între misiunile respective de la Organizația Națiunilor Unite din New York și Geneva. UE a promovat dialogul în domeniul drepturilor omului la Washington prin participarea la o serie de reuniuni multilaterale organizate de Departamentul de Stat și prin intensificarea contactelor în special cu actorii interesați, ONG-uri și grupuri de reflecție (think-tanks), cu privire la subiecte precum drepturile omului în țările care au participat la Primăvara arabă, libertatea religioasă, LGBT, libertatea internetului, apărătorii drepturilor omului. În plus, la fel ca în anii anteriori, parteneriatul dinamic stabilit între SUA și UE în cadrul forumurilor multilaterale, precum Consiliul pentru Drepturile Omului și Comisia a III-a a AG a ONU, a fost esențial pentru atingerea unei serii de rezultate (a se vedea cele menționate anterior). Această cooperare a fost completată de un dialog privind combaterea terorismului și dreptul internațional cu consilierul juridic al Departamentului de Stat, Harold Koh.

Pedeapsa cu moartea continuă să fie o sursă majoră de îngrijorare pentru UE. În 2011 au fost executate 43 de persoane, aceasta însemnând o reducere minoră față de cele 46 de persoane executate în 2010. Cu toate acestea, numărul condamnărilor la moarte a scăzut de la 104 în 2010 la 78 în 2011, acest număr scăzând sub 100 pentru prima dată de la reintroducerea pedepsei cu moartea în 1976. Din cele 43 de execuții, UE a intervenit în șase cazuri, în conformitate cu orientările UE. Prin intermediul ambasadorului Delegației UE și/sau al declarațiilor ÎR/VP și ale Delegației UE la OSCE, UE a făcut numeroase declarații privind cele șase cazuri, inclusiv cel referitor la Troy Davis în Georgia și la Humberto Leal în Florida.

În plus, interzicerea de către UE a exporturilor de substanțe cu dublă utilizare care pot fi utilizate pentru execuții au întârziat o serie de execuții în Ohio, Kentucky, Arizona și în câteva alte state, întrucât atât instanțele statale, cât și cele federale au fost scena diferitelor cauze în care s-a declarat ilegală achiziționarea de substanțe străine pentru execuții. Mai multe state au fost nevoite să amendeze legea privind execuțiile pentru a modifica combinația de trei substanțe utilizată pentru injecția letală cu alternative care puteau fi obținute în SUA. O serie de cazuri de recurs se află încă în examinarea instanțelor și la această dată.

Un sondaj Gallup din 2011 a demonstrat că numai 61 % din americani sunt favorabili pedepsa cu moartea, cel mai scăzut nivel de susținere înregistrat de Gallup din 1972. Pare să existe un anumit ritm care se dezvoltă la nivel statal, întrucât o serie de state au abolit în ultimii ani pedepsa cu moartea, inclusiv statul Illinois în martie 2011, iar în noiembrie 2011 guvernatorul statului Oregon, John Kitzhaber, a oprit o execuție aflată în așteptare și a declarat că nu va mai semna alte condamnări la moarte pe durata mandatului său.

În 2011, UE a sprijinit șase organizații ale societății civile prin intermediul granturilor IEDDO, inclusiv Baroul american, care au militat pentru abolirea pedepsei capitale în SUA. În paralel, UE și-a continuat propriile eforturi împotriva pedepsei cu moartea în SUA. În special, în conformitate cu criteriile stabilite în Orientările UE privind intervenția în cazurile de pedeapsă cu moartea (2008), șeful Delegației UE la Washington continuă să dea publicității declarații în situațiile în care acest lucru este adecvat.

În situațiile în care UE pune problema adoptării legislației de punere în aplicare a deciziei Curții Internaționale de Justiție cunoscută sub denumirea de „Decizia Avena”, guvernul SUA își reiterează intenția adoptării legislației necesare în vederea punerii în aplicare, de îndată ce Congresul va fi convins să acționeze. Din nefericire, procesul legislativ nu a progresat până în prezent.

La începutul anului 2011, dezbaterile privind închiderea centrului de detenție de la Guantánamo Bay a luat o nouă turnură datorită ordinului executiv al președintelui Obama din martie 2011 care a introdus, pe de o parte, procesul de evaluare periodică pentru detenția prelungită, iar, pe de altă parte, a reluat procesele Comisiei militare. Deși administrația și-a reiterat angajamentul de a închide centrul de detenție, măsurile adoptate au reprezentat o recunoaștere pragmatică că acest lucru nu va avea loc în viitorul apropiat. UE a continuat să monitorizeze evoluțiile și să solicite închiderea centrului.

Procesul a fost și mai mult încetinit prin adoptarea de către Congres, în decembrie 2011, a Legii privind autorizarea apărării naționale din 2012. Nu numai că respectiva lege conține un limbaj utilizat anterior care face dificilă închiderea Guantánamo, dar codifică de asemenea Legea privind autorizarea utilizării forței militare din 2011 (AUMF), detenția militară obligatorie și detenția pe termen (potențial) nedefinit fără proces pentru persoanele străine suspectate de terorism (adică persoanele capturate în cursul ostilităților și suspectate că aparțin sau au legături cu Al Qaeda sau că au participat în planificarea sau desfășurarea de atacuri împotriva SUA sau a partenerilor acestora din cadrul coaliției). UE a purtat discuții cu administrația SUA cu privire la aceste aspecte.

5.7.3. *Argentina*

De la dispariția regimului militar în 1983, a existat o îmbunătățire remarcabilă a respectării drepturilor omului. Argentina a ratificat majoritatea instrumentelor ONU și regionale din domeniul drepturilor omului, precum și Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.

Cu toate acestea, persistă încă o serie de dificultăți, în special în privința condițiilor din închisori, a violenței domestice împotriva femeilor și a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților.

Chestiunile legate de drepturile omului se numără printre principalele puncte ale agendei bilaterale UE-Argentina, cu o declarație comună specifică UE-Argentina privind drepturile omului (2008). Următorul dialog UE-Argentina privind drepturile omului a fost programat pentru aprilie 2012.

Justiția socială, drepturile persoanelor care aparțin minorităților și drepturile populațiilor indigene au reprezentat aspecte-cheie și domenii fundamentale de intervenție ale cooperării UE-Argentina în domeniul drepturilor omului. Activitatea desfășurată în 2011 este în conformitate cu prioritățile identificate pentru Argentina, inclusiv susținerea pentru grupurile vulnerabile afectate de inegalități și sărăcie, drepturile femeilor și traficul de persoane, condițiile de detenție și garanțiile și crimele împotriva umanității.

În plus, două demersuri ale UE au fost făcute în 2011 pentru a comunica autorităților argentinene relevante prioritățile UE pentru Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU.

5.7.4. *Bolivia*

Anul 2011 va rămâne în memorie boliviană ca anul TIPNIS. Conflictul referitor la construcția unui drum printr-o rezervație naturală și indigenă (TIPNIS - *Territorio Indigena Parque Natural Isiboro Sécure*) a generat proteste puternice în rândul populațiilor indigene și a evidențiat dificultățile pe care le presupune armonizarea dezvoltării naționale economice și respectarea drepturilor populațiilor indigene. În 2011, Bolivia a desfășurat alegeri judiciare pentru a alege judecătorii celor mai înalte organisme judiciare ale sale, inclusiv Curtea Constituțională și Curtea Supremă. Aceste alegeri au fost promovate de guvern ca o încercare inovatoare de a democratiza și de a promova independența sistemului judiciar și de a îmbunătăți accesul la justiție. Cu toate acestea, numărul fără precedent de voturi anulate sau albe a demonstrat un vot de protest, influențat de conflictul TIPNIS. UE este un actor important pentru protecția și promovarea drepturilor omului și utilizează o serie de instrumente pentru atingerea unor astfel de obiective, inclusiv cooperarea pentru dezvoltare, instrumentul pentru stabilitate și dialogul politic.

5.7.5. *Brazilia*

Dialogul și cooperarea strânsă cu Brazilia cu privire la chestiuni din domeniul drepturilor omului au continuat în 2011. După cum se prevede în planul comun de acțiune, UE și Brazilia au dezvoltat un cadru „instituțional” care permite consultări bilaterale periodice cu privire la chestiuni care au legătură cu drepturile omului. În mai 2011, cea de a doua sesiune a dialogului UE-Brazilia privind drepturile omului s-a desfășurat la Brasilia; opt ministere braziliene de resort au participat la reuniune, a cărei agendă s-a axat pe populațiile indigene, apărătorii drepturilor omului și chestiunile care au legătură cu migrația. În 2011 au fost finanțate două proiecte de dimensiuni reduse prin intermediul Fondului privind facilitatea pentru dialog sectorial (DCI suma alocată pentru țară), unul pentru a susține programul național de protecție a apărătorilor drepturilor omului și unul referitor la combaterea traficului de persoane, axat asupra femeilor și copiilor. A fost lansată o cerere de propuneri în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), în valoare totală de 1,8 milioane de euro. Solicitarea va finanța inițiativele societății civile axate asupra combaterii violenței împotriva femeilor, a copiilor, a populațiilor vulnerabile și a apărătorilor drepturilor omului. În cadrul celei de a cincea reuniuni la nivel înalt UE-Brazilia, desfășurată la Bruxelles la 4 octombrie 2011, UE și Brazilia s-au angajat să consolideze cooperarea în domeniul drepturilor omului în forumurile multilaterale, în special prin dezvoltarea unor inițiative comune în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului, precum și prin dezvoltarea unor inițiative de cooperare triangulare cu țările în curs de dezvoltare interesate.

5.7.6. Chile

Acordul de asociere cuprinzător UE-Chile reprezintă baza unor relații bilaterale foarte bune. Pe durata anului 2011, Chile și UE au continuat să colaboreze pentru a promova drepturile omului la nivel intern, în context bi-regional și în forumurile multilaterale. În cadrul celei de a doua runde a dialogului UE-Chile privind drepturile omului, desfășurată la Santiago în ianuarie, discuțiile s-au axat pe drepturile populațiilor indigene, ale femeilor și migranților și pe cooperarea în evaluarea Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU. În octombrie, reprezentanții societății civile din UE și Chile au luat parte la două seminarii privind drepturile omului la Santiago: unul privind drepturile omului și răspunderea socială a întreprinderilor, celălalt modelele instituționale de abordare a protecției drepturilor omului, întrucât Chile s-a pregătit să creeze un Secretariat pentru drepturile omului în cadrul Ministerului Justiției. Prin asistența sa externă, UE continuă să susțină punerea în aplicare în Chile a Convenției OIM nr. 169 (privind drepturile populațiilor indigene și tribale) și păstrarea amintirii dictaturii militare din perioada 1973 – 1990.

5.7.7. Columbia

În 2011, guvernul columbian a continuat să pună în aplicare inițiative ambițioase, anunțate de președintele Santos la preluarea funcției în august 2010, care urmăresc vindecarea rănilor pe care conflictul intern din Columbia le-a produs și îmbunătățirea situației drepturilor omului. Punctul central al acestora îl reprezintă legea privind reparațiile acordate victimelor conflictului și restituirea terenurilor acaparate ilegal, în temeiul căreia se acordă reparații unui număr de patru milioane de victime. Alte măsuri-cheie includ prezentarea, în parlament, a unei reforme a sistemului de justiție, ale cărei obiective includ reducerea impunității, o reformă a sistemului guvernului de protecție a persoanelor în pericol și desființarea discreditei agenției de informații DAS (*Departamento Administrativo de Seguridad*).

Guvernul Santos a continuat de asemenea să se adreseze apărătorilor drepturilor omului, sindicatelor și societății civile în general și a avansat un proces de dialog care implică societatea civilă și comunitatea internațională, care va culmina cu o conferință privind drepturile omului în decembrie 2012, în cadrul căreia va fi adoptat un plan de acțiune privind drepturile omului și va fi instituit un centru național privind drepturile omului. În ciuda eforturilor guvernului, au existat încă amenințări la adresa și atacuri împotriva apărătorilor drepturilor omului, a sindicaliștilor, a activiștilor funciari și a liderilor sociali și politici, nu în ultimul rând datorită opoziției ferme față de reformele președintelui Santos manifestate de interesele puternice care au legătură cu grupările armate ilegale și care se opun prin intensificarea violenței.

UE a urmărit îndeaproape situația drepturilor omului din Columbia, menținând contacte periodice cu autoritățile columbiene la diferite niveluri. Disponibilitatea guvernului de a discuta chestiuni din domeniul drepturilor omului fără niciun fel de tabu și în deplină transparență a fost demonstrată de cea de a cincea sesiune a dialogului local UE-Columbia privind drepturile omului, desfășurat în iunie 2011, cu deplina implicare a agențiilor de resort relevante. Subiectele discutate au inclus combaterea impunității și noua lege privind victimele. UE a examinat, de asemenea, o serie de cazuri individuale, inclusiv cele referitoare la atacuri și amenințări asupra apărătorilor drepturilor omului. În afara dialogului său cu guvernul, UE a continuat să mențină legături apropiate și să se consulte cu societatea civilă și cu apărătorii drepturilor omului, inclusiv în contextul unui seminar privind societatea civilă finanțat de UE, care a avut la Bogotá în decembrie 2011. În plus, Uniunea a pus în aplicare programele de asistență externă pentru susținerea drepturilor omului, pentru oferirea de sprijin în direcția consolidării capacităților pentru combaterea impunității, pentru acordarea de ajutor persoanelor strămutate în interiorul țării și pentru acțiuni preventive împotriva strămutării, precum și pentru asistarea victimelor conflictului. UE a pregătit de asemenea un prim program-pilot de susținere a legislației privind victimele.

5.7.8. Ecuador

Anul 2011 a fost marcat de o intensificare a confruntării dintre guvern și mijloacele media private, în legătură cu care se consideră că apără interesele elitelor economice și politice tradiționale care se opun „*Revolución Ciudadana*”. O serie de cauze judiciare împotriva unor ziare și ziariști ar putea avea efecte negative asupra libertății de exprimare și asupra independenței sistemului judiciar din Ecuador.

Proiectul din zona de la granița de nord a Ecuadorului cu Columbia, finanțat prin intermediul Instrumentului de stabilitate, era încă în desfășurare în 2011.

Obiectivele sale principale sunt consolidarea capacității instituționale și a societății civile de a se confrunta cu situații de criză în domeniul securității; îmbunătățirea protecției drepturilor de bază ale omului ale grupurilor populațiilor extrem de vulnerabile și încurajarea proceselor de dialog dintre populație și autoritățile publice din ambele părți ale frontierelor, inclusiv a măsurilor sociale și economice de consolidare a păcii și de favorizare a unei culturi pașnice.

În noiembrie 2011 a fost lansată o cerere de propuneri în temeiul Sistemului de ajutor pentru fiecare țară al Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO-CBSS), cu scopul de a încuraja coordonarea și legăturile dintre diferiții actori în promovarea drepturilor omului și în aplicarea garanțiilor constituționale, în special în instituirea unui sistem judiciar echitabil și eficient, precum și în dezvoltarea unor sisteme integrate de securitate și de prevenire a crizelor.

5.7.9. *El Salvador*

În iunie, Delegația UE din El Salvador și ambasaderele a trei state membre ale UE au vizitat sediul unui mic post de radio comunitar, unde se primiseră o serie de amenințări cu moartea. Personalul postului de radio a susținut că fuseseră amenințați din cauza faptului că se opuneau în mod public proiectelor de minerit din departamentul Cabañas și a faptului că denunțaseră fraudele electorale din aceeași zonă. Misiunea de anchetă a fost urmată de o reuniune cu ministrul justiției și al securității, căruia i s-a solicitat continuarea investigației referitoare la amenințări și protejarea în continuare a personalului postului de radio.

A fost semnat un acord cu guvernul din El Salvador și cu organismul electoral local pentru finanțarea unei reforme care va reduce, începând cu alegerile prezidențiale din 2014, distanța dintre persoanele care votează și centrele de votare, favorizând astfel participarea democratică. Proiectul reprezintă o acțiune ulterioară recomandărilor făcute de misiunea UE de observare a alegerilor după alegerile din 2009.

5.7.10. *Guatemala*

UE a monitorizat îndeaproape aspectele privind drepturile omului din Guatemala, în special atacurile intensificate împotriva apărătorilor drepturilor omului și evacuările forțate ale comunităților indigene de pe terenurile acestora. În iunie, Delegația UE și ambasaderele statelor membre au organizat reuniunea anuală a apărătorilor drepturilor omului pentru a reafirma angajamentul UE în direcția protecției apărătorilor drepturilor omului și pentru a discuta punerea în aplicare a orientărilor UE din acest domeniu. În septembrie și noiembrie, statele membre ale UE au participat la monitorizarea ambelor tururi ale alegerilor prezidențiale.

În ceea ce privește justiția de tranziție, Delegația UE a participat în calitate de observator internațional la principalele audieri în cauza privind genocidul și crimele împotriva umanității săvârșite de cinci membri ai armatei, aflați în prezent la pensie, în timpul conflictului armat. Această cauză (prima de acest tip din America Latină) a fost susținută printr-un proiect finanțat de UE, care oferă asistență juridică victimelor. Cauza respectivă și sentința privind masacrul „Dos Erres” (condamnarea a trei membri ai armatei și a unui membru al forțelor paramilitare) reprezintă etape importante în direcția consolidării sistemului judiciar din Guatemala și a realizării de progrese în procesul de reconciliere națională.

UE a susținut un proiect privind pedeapsa cu moartea, care a jucat un rol de promovare important în garantarea comutării de către Curtea Supremă a celor treisprezece sentințe capitale în pedeapsa cu închisoarea. La sfârșitul anului 2011, mai exista o singură persoană condamnată la moarte care aștepta revizuirea sentinței.

În sfârșit, UE a continuat să susțină în mod activ mandatul Comisiei internaționale împotriva impunității în Guatemala (CICIG) de-a lungul întregului an 2011, recunoscând astfel rolul important al acesteia în anihilarea grupărilor clandestine și promovarea reformelor legislative în domeniul justiției și securității.

5.7.11. Honduras

Acuzațiile privind încălcări ale drepturilor omului - orientate în special către jurnaliști, grupuri LGBT, femei, apărători ai drepturilor omului și țărani - formulate de organizații naționale și internaționale pentru drepturile omului nu au încetat în 2011.

Drepturile omului au continuat să domine agenda politică în cadrul relației bilaterale și s-au aflat în centrul discuțiilor cu guvernul din Honduras în timpul unui dialog la nivel înalt care a avut loc în iunie 2011 la Bruxelles. UE urmărește îndeaproape situația drepturilor omului din Honduras și, alături de șefii de misiune prezenți în țară, a exprimat în mod public, într-o declarație locală, condamnarea fermă și îngrijorarea profundă cu privire la asasinatele, atacurile și amenințările împotriva ziaristilor și a media din Honduras, cu speranța că aceste crime și amenințări nu vor rămâne nepedepsite.

În 2011, UE a continuat să susțină activitățile Comisiei pentru adevăr și reconciliere și a mecanismului de monitorizare a acesteia (*Unidad de seguimiento a las recomendaciones de la Comisión Verdad y Reconciliación - USICVR*), precum și a sistemului național de protecție și promovare a drepturilor omului, printr-un program finanțat prin Instrumentul de stabilitate. În plus față de susținerea sa continuă a societății civile din Honduras în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), în 2011 UE a aprobat de asemenea un nou proiect de susținere a noului minister al justiției și drepturilor omului, care urmărește îmbunătățirea guvernantei și a drepturilor omului în Honduras prin consolidarea statului de drept, a instituțiilor guvernamentale și prin crearea unui cadru juridic în acest sector. UE va ajuta guvernul din Honduras în elaborarea și punerea în aplicare a unei politici naționale și a unui plan de acțiune privind drepturile omului și în punerea în aplicare a recomandărilor privind drepturile omului formulate de organizațiile internaționale (în special a celor acceptate de guvernul din Honduras în timpul exercițiului de evaluare periodică universală din 2010).

Litigiile privind terenurile conduc în continuare la violențe; situația din Bajo Aguan reprezintă un motiv de îngrijorare deosebită.

5.7.12. *Mexic*

În 2011 UE a menținut un dialog constructiv cu Mexicul în domeniul drepturilor omului, atât cu privire la chestiuni interne, cât și la chestiuni multilaterale.

În martie, UE și Mexic au desfășurat la Bruxelles, dialogul lor anual la nivel înalt privind chestiuni bilaterale în domeniul drepturilor omului. UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la situația dificilă din domeniul drepturilor omului din Mexic, în special în contextul intensificării violenței și a combaterii crimei organizate. Mexicul și-a prezentat progresele înregistrate în reforma sistemul său de justiție penală și de justiție militară, precum și în stabilirea unui mecanism de protecție a apărătorilor drepturilor omului și a ziariștilor.

Drepturile omului au fost de asemenea discutate în cadrul celei de a unsprezecea reuniuni a Comitetului comun UE-Mexic. Mexicul a prezentat recente evoluții substanțiale, precum reforma constituțională care a integrat standardele internaționale din domeniul drepturilor omului în ordinea judiciară internă și decizia Curții Supreme de a retrage toate încălcările drepturilor omului din competența instanțelor militare. Mexicul și UE au convenit să continue cooperarea în domeniul drepturilor omului, în special pentru susținerea punerii în aplicare a reformelor adoptate.

Delegația UE și ambasadele statelor membre în Mexic au făcut eforturi susținute în direcția punerii în aplicare a orientărilor UE privind drepturile omului din 2011, în special în ceea ce privește protecția apărătorilor drepturilor omului. Acestea au dat publicității două declarații locale privind aspecte critice și au desfășurat misiuni de anchetă în statele Baja California, Chihuahua, Coahuila, Guerrero, Nuevo Leon, Oaxaca și Tabasco.

În plus, cinci deputați în Parlamentul European (Subcomisia Drepturile omului) au vizitat Mexicul (Mexico City și Oaxaca) cu obiectivul de a examina situația drepturilor omului din acea zonă. Misiunea a inclus reuniuni cu autoritățile mexicane, ONG-uri, apărători ai drepturilor omului, Comisia națională pentru drepturile omului și Congresul. Principalele chestiuni au fost impunitatea, situația apărătorilor drepturilor omului și a ziaristilor, utilizarea armatei în combaterea criminalității organizate și reforma justiției.

În 2011 UE și Mexicul s-au coordonat îndeaproape cu privire la chestiuni multilaterale din domeniul drepturilor omului. Uniunea și Mexicul au desfășurat consultări periodice, în special la Geneva. Au adoptat poziții similare cu privire la aproape toate chestiunile și situațiile din domeniul drepturilor omului în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului și a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite.

5.7.13. Nicaragua

Agenda UE privind drepturile omului și democrația în Nicaragua în anul 2011 a fost dominată de contextul electoral. O misiune UE completă de observare a alegerilor a fost trimisă pentru a observa alegerile generale care au avut loc la 6 noiembrie. Raportul final al acesteia a arătat că standardele democratice s-au deteriorat și mai mult și că procesul electoral a fost departe de a îndeplini criteriile de referință esențiale pentru alegerile democratice, în special în ceea ce privește gestionarea imparțială și transparentă a procesului de către autoritatea electorală. Recomandările adresate autorităților în vederea îmbunătățirii întregului proces electoral vor constitui o prioritate pentru UE în viitorul său dialog cu Nicaragua.

5.7.14. *Paraguay*

2011 a reprezentat un an important pentru promovarea și protecția drepturilor omului în Paraguay. În prima jumătate a anului, țara a cunoscut pentru prima dată evaluarea universală periodică a (EPU) a Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU. Guvernul a continuat consolidarea recent createi Rețele a drepturilor omului a puterii executive, care cuprinde 22 de instituții și ministere. În decembrie, executivul a prezentat publicului o propunere privind un plan național privind drepturile omului. UE a urmărit îndeaproape această evoluție interesantă și, prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), a participat la crearea a patru proiecte în valoare de mai mult de 900 000 de euro. Acestea s-au axat pe următoarele domenii specifice de acțiune: (1) protecția drepturilor copiilor aflați în situații vulnerabile sau de excluziune, (2) promovarea accesului la justiție pentru lucrătorii legali din Paraguay, (3) promovarea și protecția drepturilor lucrătorilor pentru populațiile indigene din regiunea Chaco, (4) sprijinul acordat rețelelor locale din domeniul drepturilor omului pentru îmbunătățirea dialogului acestora cu guvernul.

Ultima acțiune a implicat de asemenea o componentă de consolidare instituțională în formarea privind drepturile omului pentru personalul Rețelei drepturilor omului a puterii executive. Până la sfârșitul anului 2011 a fost lansată o nouă cerere IEDDO cu un buget de 600 000 de euro. De asemenea, în temeiul IEDDO, proiectul „Atlas of Torture” a oferit o contribuție considerabilă în susținerea acțiunilor de eradicare a torturii și a relelor tratamente prin asistarea guvernului și a organizațiilor societății civile în punerea în aplicare a recomandărilor raportorului special al ONU privind tortura, punctul focal reprezentându-l instituirea unui mecanism național de prevenire a torturii. În sfârșit, UE a finanțat două acțiuni (una pentru Mercosur și cealaltă axată asupra Paraguay) cu privire la drepturile migranților (printre alte teme), în temeiul programului MIEUX Migration EU Xpertise. UE a cofinanțat proiectul „MEVES”, prin care s-a creat primul muzeu virtual al memoriei istorice din Paraguay, pentru diseminarea raportului Comisiei pentru adevăr și justiție referitor la dictatura lui Stroessner (<http://www.meves.org.py/>).

5.7.15. *Suriname*

În mai 2011, Republica Suriname a fost supusă exercițiului de evaluare periodică universală (EPU) al ONU. Acest stat a primit 91 de recomandări în timpul dialogului interactiv, unele dintre acestea au fost acceptate, iar altele au fost amânate deoarece necesită o examinare suplimentară la nivel național. Această țară a acceptat recomandarea de a „pune în aplicare recomandarea Comitetului pentru Drepturile Omului, prin urmărirea și judecarea corespunzătoare a făptuitorilor execuțiilor extrajudiciare din decembrie 1982 și ai masacrului de la Moiwana din 1985”.

În 2011, procedurile judiciare demarate în 2007 de fostul guvern împotriva președintelui actual Desiré Bouterse (din august 2010) și a 24 de persoane pentru uciderea oponentilor politici acum 30 de ani (așa-numita cauză a „asasinatelor din 1982”) au continuat cu lentoarea obișnuită.

5.7.16. *Peru*

În 2011, în Peru s-au desfășurat alegeri generale. Misiunea UE de observare a alegerilor desfășurată pentru cea de a doua rundă a alegerilor prezidențiale a concluzionat că procesul a fost transparent și că alegerile au avut loc în într-un mediu pașnic și ordonat. Aceasta a evidențiat de asemenea imparțialitatea și profesionalismul în gestionarea alegerilor. În discuțiile cu Peru, UE a acoperit conflictele sociale și procesul de consultare a populației indigene în cadrul dialogului politic bilateral. În plus față de dialogul său cu guvernul, UE a continuat să mențină legături strânse cu societatea civilă și cu apărătorii drepturilor omului. Prin asistența sa externă, UE a oferit sprijin în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale și în promovarea drepturilor omului, în special cele ale grupurilor celor mai vulnerabile (femei, copii și populații indigene). Susținând punerea în aplicare a recomandărilor Comisiei pentru adevăr și reconciliere, UE a cofinanțat proiectul „Place of Memory”, referitor la violența politică din anii '80-'90.

5.7.17. Uruguay

Uruguay este pe deplin angajat în direcția protecției drepturilor omului, atât la nivel național, cât și internațional, după cum a demonstrat activitatea sa de președinte al Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU începând cu iunie 2011. Cu toate acestea, persistă o serie de dificultăți. Uruguay se confruntă cu o problemă gravă în privința sistemului său de detenție, datorată supraaglomerării din închisori - circa 9 570 de deținuți la sfârșitul anului 2011 - condițiilor deplorabile din cadrul acestora. Ca urmare a vizitei oficiale în țară, în 2009, a raportorului special al ONU privind tortura, Uruguay a solicitat asistența internațională pentru abordarea acestei probleme. În octombrie 2011, UE a lansat în mod oficial un proiect alături de autoritățile din Uruguay și de alți donatori pentru a susține reforma sistemului de justiție penală și a sistemului penitenciar din Uruguay, în vederea îmbunătățirii calității vieții și a reintegrării sociale și în muncă a deținuților. Alte domenii care provoacă îngrijorare, pe care UE le monitorizează îndeaproape și le susține prin intermediul proiectelor IEDDO, sunt violența domestică, traficul, securitatea cetățenilor și drepturile omului.

5.7.18. Venezuela

Există un potențial neexploatat în relația dintre UE și Venezuela; accesul este oarecum dificil, iar contactele cu autoritățile nu sunt atât de frecvente pe cât s-ar dori. În 2011, grupul Consiliului a acceptat o inițiativă a SEAE care urmărea aprofundarea relațiilor. În acest context, UE încearcă în mod periodic să abordeze chestiuni privind drepturile omului în contactele sale cu autoritățile venezuelane.

Prin intermediul IEDDO, UE finanțează printre altele proiecte care urmăresc favorizarea monitorizării și a transmiterii de rapoarte în domeniul drepturilor omului, libertatea presei, drepturile copiilor și drepturile care suferă de HIV/SIDA. UE susține de asemenea, prin intermediul ICNUR, eforturile de îmbunătățire a procesului de determinare a statutului refugiaților. Proiectul a beneficiat de rezultate pozitive. UE este îngrijorată în legătură cu legislația recentă care ar putea restricționa libertatea de asociere și ar putea limita fondurile internaționale de cooperare care susțin organizațiile venezuelane ale societății civile.

5.7.19. Cuba

Procesul de eliberare a prizonierilor politici inițiat în iulie 2010, cu medierea Bisericii Catolice și a Spaniei, a fost finalizat în martie 2011. 126 de prizonieri politici, inclusiv toți prizonierii de conștiință încarcerati în 2003, au fost eliberați. Din păcate, totuși, mulți dintre aceștia au fost obligați să părăsească țara și să se stabilească în străinătate, împotriva voinței lor. Deși, în general, eliberarea prizonierilor constituie o evoluție pozitivă, UE este în continuare îngrijorată de creșterile periodice ale arestărilor temporare și de hărțuirea continuă a apărătorilor drepturilor omului, precum și, în general, de limitările existente ale libertății de exprimare, ale libertății de asociere și ale libertății de întrunire din această țară. Acest mesaj a fost transmis în mod repetat autorităților cubaneze.

De altfel, Cuba a înregistrat rezultate pozitive privind drepturile economice, sociale și culturale de bază, inclusiv privind asigurarea educației și a îngrijirilor de sănătate și prin abordarea discriminării bazate pe rasă, gen și sex. De asemenea, Cuba a ratificat 5 dintre cele 9 convenții principale ale ONU în domeniul drepturilor omului. Aceasta a semnat, dar nu a ratificat încă, Pactul internațional privind drepturile civile și politice și Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale.

O sesiune a dialogului politic UE-Cuba a avut loc la 23 februarie 2011 la Bruxelles, în cadrul căreia a fost discutată amănunțit situația drepturilor omului în Cuba. După cum este cazul cu alte țări, drepturile omului se află în centrul dialogului politic UE-Cuba. Între timp, a continuat procesul de reflecție lansat de Consiliul Afaceri Externe la 25 octombrie 2010 pentru a explora posibilitățile referitoare la drumul de urmat în ceea ce privește relațiile cu această țară. Tot în acest context, evoluția viitoare a drepturilor omului în această țară continuă să fie esențială.

5.7.20. Republica Dominicană

În domeniul drepturilor omului, în 2011 s-a luat act de progrese, dar problemele persistă. Constituția din 2010 conține multe puncte care reprezintă o evoluție democratică, dintre care unele încă trebuie să fie puse în aplicare (Ombudsman, inițiativa legislativă populară), dar conține și o serie de elemente foarte controversate, în special în ceea ce privește migrația și drepturile legate de cetățenie. În plus, constituția interzice avortul în orice împrejurare - într-o țară cu o rată ridicată a sarcinilor la vârste scăzute, a violurilor și a violenței de gen.

Republica Dominicană a semnat cele mai multe dintre convențiile internaționale relevante în domeniul drepturilor omului, iar legile sunt în general (cu excepții) progresive. Cu toate acestea, în realitate persistă o serie de probleme nesoluționate grave care privesc violența de gen, drepturile legate de reproducere, violența politică („execuțiile extrajudiciare”) și discriminarea împotriva migranților haitieni și a descendenților acestora. În ciuda unui peisaj al societății civile de calitate variată, merită evidențiată acțiunea de sensibilizare întreprinsă de organizații, susținută în mod constant de cooperarea UE. Strategia UE în domeniul drepturilor omului adoptată în 2011 va orienta acțiunile UE în acest sens.

5.7.21. *Haiti*

UE a continuat să ofere sprijin pentru consolidarea drepturilor omului în Haiti prin finanțarea a trei proiecte în temeiul programului IEDDO-CBSS în domeniul protecției drepturilor femeilor și copiilor. Sprijinul UE pentru procesul electoral a continuat în 2011 prin finanțarea în temeiul Instrumentului de stabilitate a misiunii OAS de observare a alegerilor și prin desfășurarea a șase experți electorali ai UE. UE a asistat statele membre ale UE în cauză în pregătirea primei evaluări periodice universale pentru Haiti în cadrul reuniunii Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU, care a avut loc la Geneva în octombrie 2011. Mai mult, grupurile de lucru relevante ale Consiliului au elaborat și examinat, în vederea adoptării sale, o strategie a UE în domeniul drepturilor omului pentru Haiti. În ceea ce privește consolidarea democrației din Haiti, Instrumentul de stabilitate a finanțat un proiect consultativ de nivel înalt, desfășurat de Club de Madrid, având drept obiectiv favorizarea unei atitudini mai cooperante în rândul instituțiilor democratice haitiene și identificarea obiectivelor legislative comune.

5.7.22. *Jamaica*

UE a continuat să aibă contacte periodice cu guvernul cu privire la chestiuni legate de drepturile omului, inclusiv contacte specifice privind acțiunile ulterioare evaluării periodice universale (EPU) a ONU din 2011. Au avut loc de asemenea reuniuni cu apărătorii drepturilor omului, inclusiv ONG-urile care desfășoară campanii cu privire la chestiuni generale din domeniul drepturilor omului și la accesul la justiție, precum și cu cele care susțin minoritățile LGBT.

Domeniile de interes pentru UE, astfel cum sunt enumerate în documentul de strategie de țară în domeniul drepturilor omului pentru Jamaica, adoptat în 2011, reflectă prioritățile evidențiate în EPU a ONU și în raportul Consiliului ONU pentru Drepturile Omului. Acestea includ acuzațiile privind execuțiile extrajudiciare, abuzurile săvârșite de agenți ai statului, aplicarea pedepsei cu moartea, tratamentul minorităților LGBT, condițiile din închisoare și poziția și tratamentul femeilor și copiilor în cadrul societății jamaicane.

Programele de sprijin bugetar ale UE sunt orientate spre agenții care asigură supravegherea serviciilor de securitate, formarea în domeniul drepturilor omului și legislația referitoare la aspect-cheie din domeniul drepturilor omului. Programul IEDDO susține de asemenea ONG-urile care promovează sensibilizarea cu privire la aspectele legate de drepturile omului și care asistă persoanele care suferă în urma abuzurilor din domeniu.

6. Acțiunile Parlamentului European în domeniul drepturilor omului

Progresul în domeniul drepturilor omului și al principiilor democratice rămâne o parte importantă a activității Parlamentului European. Această sarcină prioritară are multe dimensiuni. În 2011, încălcările drepturilor omului au fost dezbătute în sesiunile plenare și abordate de diferitele rezoluții parlamentare, iar comisiile au abordat periodic în rapoartele lor aspecte privind drepturile omului. Delegațiile interparlamentare au adoptat noi orientări pentru abordarea aspectelor privind drepturile omului în reuniunile cu interlocutorii lor. Președintele Parlamentului European, dl Jerzy Buzek, a considerat că drepturile omului fac parte integrantă din activitatea sa. Dl Edward McMillan-Scott a continuat să ocupe funcția de vice-președinte pentru drepturile omului. În cursul anului, președintele Buzek a pronunțat mai mult de 150 de declarații și discursuri privind drepturile omului. După cum a afirmat în declarația sa din 23 noiembrie 2011 de la deschiderea conferinței Rețelei Saharov: „În Parlamentul European noi credem că libertățile fundamentale nu sunt numai dreptul la viață și integritate fizică, ci și libertatea de exprimare, libertatea presei, libertatea religioasă și libertatea de gândire. Fără aceste libertăți, nu va exista decât opresiune și dominația celor puțini.”

Parlamentul European urmărește de asemenea realizarea **integrării drepturilor omului** în activitatea sa, în conformitate cu tratatele care proclamă drepturile universale ale omului și democrația ca valori fondatoare ale Uniunii și ca principii și obiective fundamentale ale acțiunii externe a Uniunii. Aspectele legate de drepturile omului sunt dezbătute în cadrul Comisiei pentru afaceri externe (AFET) atunci când aceasta abordează rapoartele parlamentare sau diferitele tipuri de acorduri internaționale, inclusiv clauzele privind drepturile omului. Acordurile comerciale și cele privind comerțul, inclusiv clauzele privind drepturile omului, intră în domeniul de competență al Comisiei pentru comerț internațional (INTA).

Comisia pentru dezvoltare (DEVE) și Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen (FEMM) au abordat de asemenea periodic aspectele privind drepturile omului al acțiunilor externe ale UE, în domeniile lor de competențe respective. Președinții comisiilor AFET și DEVE co-prezidează grupul de coordonare a alegerilor (ECG), care coordonează activitățile Parlamentului de observare a alegerilor.

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE) este un actor-cheie în domeniul drepturilor fundamentale în cadrul Uniunii Europene și are responsabilități importante privind aspectele externe ale politicilor interne ale UE, de exemplu în domeniul migrației și al politicilor în materie de azil. Aspectele constituționale și juridice sunt abordate de Comisia pentru afaceri constituționale (AFCO) și de Comisia pentru afaceri juridice (JURI), inclusiv aderarea UE la Convenția europeană a drepturilor omului, care va avea consecințe și asupra relațiilor externe ale UE.

În 2011, deputații din Parlamentul European au examinat activitatea Comisiei, Consiliului și a SEAE în domeniul drepturilor omului în cadrul ședințelor plenare și al reuniunilor comisiilor, delegațiilor și grupurilor de lucru. **Înaltul Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună** al UE a luat cuvântul în cadrul ședințelor plenare cu privire la chestiuni din domeniul PESC, inclusiv susținerea drepturilor omului și a democrației. Reprezentanții SEAE și ai Comisiei au participat periodic la reuniunile subcomisiei pentru drepturile omului. Noul președinte permanent al **Grupului de lucru al Consiliului pentru drepturile omului (COHOM)**, dl Engelbert Theuermann a participat la discuțiile din cadrul reuniunilor DROI și, în mod similar, președintele DROI a fost invitat la reuniunile COHOM.

Parlamentul a urmărit de asemenea îndeaproape acțiunile adoptate în temeiul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) în întreaga lume, unul din principalele instrumente ale UE din domeniul promovării valorilor UE. În 2011, în timpul examinării de către Parlament a programului anual de acțiune al IEDDO pentru 2011, PE și-a exprimat în mod repetat dorința unei participări sporite la stabilirea priorităților acestui instrument. Un **grup de lucru privind IEDDO**, condus de președintele subcomisiei, și-a continuat activitatea în 2011, participând la reuniuni cu serviciile Comisiei pentru a discuta planurile anuale de acțiune, ca punerea în aplicare a instrumentului.

În activitatea Parlamentului European, drepturile omului la nivel global reprezintă obiectul specific de activitate al **Subcomisiei pentru drepturile omului (DROI)** din cadrul Comisiei pentru afaceri externe, prezidată de Heidi Hautala și, din septembrie 2011, de dna Barbara Lochbihler. În contextul post-Tratatul de la Lisabona, subcomisia și-a consolidat colaborarea strânsă cu Serviciul European de Acțiune Externă, alte instituții ale UE și ONG-uri din domeniul drepturilor omului.

Prin intermediul unor informări și analize ulterioare cu ușile închise, Subcomisia Drepturile omului urmărește de asemenea dialogurile și consultările din domeniul drepturilor omului desfășurate de SEAE cu țările terțe.

Monitorizarea extinsă a activităților ONU din domeniul drepturilor omului au inclus reuniuni cu reprezentanții speciali și consilierii ONU care participau la reuniunile DROI și AFET, inclusiv cu raportorul special privind Iranul și cu consilierul special al Secretarului General al ONU pentru prevenirea genocidului. Chestiunile privind drepturile omului și susținerea democrației s-au aflat de asemenea pe agenda delegației la Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite, co-prezidată de AFET și DROI.

Subcomisia pentru drepturile omului a organizat sau a participat de asemenea la o serie de vizite în format de delegație proprii. O delegație DROI la sesiunea de primăvară a Consiliului pentru Drepturile Omului (CDO) al ONU a fost de asemenea parte a programului anual al DROI. Anterior vizitei, Parlamentul a adoptat o rezoluție privind Consiliul pentru Drepturile Omului și procesul de evaluare desfășurat în 2011.

Consiliul European a fost un partener important în ceea ce privește chestiunile referitoare la drepturile omului. A existat o cooperare cu comisiile și cu membrii Adunării Parlamentare (APCE). Subcomisia pentru drepturile omului a desfășurat de asemenea dezbateri cu dl Thomas Hammarberg, Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului European. Aderarea UE la Convenția europeană a drepturilor omului a reprezentat unul din principalele eforturi ale Parlamentului European în 2011 și un punct de interes comun pentru PE și Consiliul European. Subcomisia a desfășurat de asemenea un schimb de opinii cu Dick Marty, raportor al Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului European (APCE).

Schimbul de opinii din luna noiembrie (organizat de AFET și DROI) cu Lamberto Zannier, Secretarul General al OSCE, a reprezentat o ocazie de a sublinia importanța angajamentelor dimensiunii umane a OSCE în domeniul drepturilor omului.

Într-o serie de **rapoarte** elaborate din proprie inițiativă, **adoptate în 2011**, Parlamentul European a explorat diferite posibilități pentru protecția și susținerea drepturilor omului și a democrației. Pe baza unui raport elaborat din proprie inițiativă, la 7 iulie 2011 Parlamentul a adoptat o rezoluție privind **politicile externe ale UE favorabile democratizării**. Raportul consideră ca rolul UE de „putere discretă” în sistemul internațional poate fi consolidat numai dacă protecția drepturilor omului constituie o prioritate reală a acesteia în politicile sale referitoare la țările terțe și oferă posibile soluții pentru o abordare mai coerentă a susținerii democrației în politicile externe ale UE, pe baza unor strategii orientate. Parlamentul a salutat de asemenea decizia Comisiei și a Înalțului Reprezentant de a susține crearea unui **Fond european pentru democrație (FED)**, ca instrument flexibil de susținere a schimbării democratice în țările democratice și în țările aflate în tranziție.

Parlamentul European a fost un susținător ferm și consecvent al CPI. În noiembrie 2011, Parlamentul a adoptat o rezoluție privind susținerea UE pentru **Curtea Penală Internațională**. Rezoluția subliniază necesitatea consolidării susținerii curții prin acțiuni politice și diplomatice. Aceasta salută planul de acțiune revizuit al UE și încurajează Președinția Consiliului, alături de Comisie, SEAE și statele membre, să facă din punerea în aplicare a acestui plan o prioritate.

Anul 2011 a fost marcat de **evoluții istorice în Africa de Nord, Orientul Mijlociu și statele din Golf**. Parlamentul European a urmărit îndeaproape evenimentele primăverii arabe, un punct central constituindu-l drepturile omului și democrația. Răspunsul Parlamentului a inclus audieri, vizite ale delegațiilor, precum și o misiune de observare a alegerilor în Tunisia. În cadrul unui proces aflat în strânsă legătură, Parlamentul European a examinat revizuirea politicii europene de vecinătate. În aprilie, Parlamentul a adoptat două rezoluții separate, una referitoare la dimensiunea sudică, cealaltă referitoare la dimensiunea estică, pentru a contribui la respectiva revizuire.

Într-o rezoluție privind **revizuirea politicii europene de vecinătate**, adoptate la 14 decembrie 2011, Parlamentul European a susținut în mod ferm noua abordare prezentată de Comisie și de Înalțul Reprezentant, bazată pe principiul „mai mult pentru mai mult”, pe criterii clar definite și pe criterii de referință evaluabile și monitorizate periodic pentru fiecare țară parteneră.

În contextul **monitorizării negocierilor privind acordurile internaționale**, Parlamentul a adoptat recomandări privind negocierile referitoare la Acordul-cadru al UE cu Libia și la acordurile-cadru ale UE cu Republica Moldova, Ucraina și Georgia.

Parlamentul a adoptat o rezoluție privind chestiunile referitoare la **orientarea sexuală și identitatea de gen**, reiterându-și îngrijorarea cu privire la numeroasele încălcări ale drepturilor omului și la discriminarea larg răspândită bazată pe orientarea sexuală și identitatea de gen, atât din uniunea europeană, cât și din țările terțe.

Parlamentul a continuat să își concentreze atenția asupra **apărătorilor drepturilor omului**, ca urmare a raportului parlamentar din 2010. Subcomisia pentru drepturile omului a elaborat declarații și scrisori într-un efort de a elibera un avocat sirian care reprezintă o figură proeminentă în domeniul drepturilor omului, Haytham Al-Maleh, care a fost în final eliberat din închisoare. Parlamentul European a continuat contactele cu laureata premiului Saharov și liderul democrat birman Aun San Suu Kyi, primind de la aceasta două mesaje video în 2011. Cazurile lui Serghei Magnitski (Rusia), Ales Bialitski (Belarus) și David Kato (Uganda) au fost evidențiate de Parlament și au servit drept exemplu concludent cu privire la riscurile pe care curajoșii apărători ai drepturilor omului continuă să le înfrunte.

În 2011, cu dl Richard Howitt, deputat în Parlamentul European, în calitate de raportor, a început activitatea privind **Raportul anual al Parlamentului European privind drepturile omului în lume și politica UE în această privință**, care examinează rolul diferiților actori și al diferitelor politici din cadrul Uniunii Europene în domeniul drepturilor omului.

Premiul Saharov pentru libertatea de gândire pentru 2011 a fost acordat primăverii arabe, personificate de cinci activiști pentru contribuțiile lor la schimbările istorice din lumea arabă: Asmaa Mahfouz (Egipt), Ahmed al-Zubair Ahmed al-Sanusi (Libia), Razan Zaitouneh (Siria), Ali Farzat (Siria) și postum lui Mohamed Bouazizi (Tunisia).

Parlamentul European a acordat anual premiul Saharov pentru libertatea de gândire, începând cu 1988, persoanelor deosebite care au luptat pentru apărarea libertății de exprimare, a democrației și a statului de drept.

Anul a fost marcat de asemenea de dezvoltarea **rețelei premiului Saharov**, care permite laureatilor premiului Saharov să își împărtășească experiența de apărători ai drepturilor omului și să facă schimb de bune practici. Majoritatea foștilor laureați au participat la evenimentul de nivel înalt al rețelei premiului Saharov, eveniment de mare vizibilitate, găzduit de președintele Parlamentului în noiembrie 2011. Conferința privind drepturile omului și dezbaterile publice Saharov din 2011 privind rolul femeilor în tranziție s-au adresat persoanelor angajate în lupta pentru drepturile omului din întreaga lume. Laureații premiului Saharov prezenți au fost Hauwa Ibrahim, Wei Jing Sheng, Salih Mahmoud Osman, Aleksandr Milinkievic, Reporteri fără frontiere, Zhanna Litvina (Asociația ziariștilor din Belarus), Taslima Nasrin, Salima Ghezali, Leyla Zana, Doamnele în alb (Damas de blanco) și Oslobodjenje. Aun San Suu Kyi a trimis conferinței un mesaj video. Foști laureați ai premiului Saharov au oferit o evaluare foarte pozitivă a premiului și a contribuției acestuia la sporirea vizibilității și a credibilității luptei lor pe scena mondială.

Parlamentul European a continuat practica dezbaterilor lunare privind cazurile urgente de încălcare a drepturilor omului, democrației și statului de drept. În 2011, Parlamentul a adoptat un total de 53 de rezoluții privind drepturile omului (a se vedea anexa 1).

În aprilie 2011, conferința delegației președinților a adoptat noi orientări pentru delegațiile Parlamentului European cu privire la integrarea punctelor care creează îngrijorare în domeniul drepturilor omului în cadrul vizitelor și al reuniunilor tuturor delegațiilor Parlamentului European și ale tuturor adunărilor. În conformitate cu „Orientările specifice privind acțiunile deputaților Parlamentului European referitoare la drepturile omului cu ocazia vizitelor acestora în țările terțe”, toate delegațiile Parlamentului European sunt încurajate să abordeze chestiuni conexe cu ocazia contactelor lor cu autoritățile și să se întâlnească cu apărătorii drepturilor omului.

Alte **delegații** ale Parlamentului European **care au implicat Subcomisia pentru drepturile omului în 2011** au inclus o delegație ad hoc în Tunisia cu AFET și delegația permanentă a Parlamentului pentru Maghreb. O delegație DROI în Honduras și Mexic a desfășurat o vizită foarte intensă și cu mare vizibilitate în ambele țări. Președintele subcomisiei a luat de asemenea parte la vizita delegației AFET în Asia Centrală, legată de negocierile privind Acordul de cooperare și de parteneriat UE-Turkmenistan.

În 2011, în cadrul Subcomisiei pentru drepturile omului au fost organizate următoarele **audieri** (o serie dintre acestea în cooperare cu alte comisii sau delegații):

- dreptul la apă și la instalații sanitare
- discriminarea bazată pe caste din Asia de Sud
- sprijinirea democrației
- minoritățile și populațiile subreprezentate
- libertatea presei, inclusiv protecția ziariștilor în situațiile de conflict armat
- Ziua internațională pentru sprijinirea victimelor torturii
- sprijinul UE pentru CPI: confruntarea cu provocările și învingerea dificultăților
- drepturile omului în Asia de Sud-Est, punctul central reprezentându-l Indonezia

- situația drepturilor omului pentru turkmenii din Irak
- drepturile omului în China, în special situația apărătorilor drepturilor omului
- audiere privind drepturile omului pentru persoanele lesbiene, gay, bisexuale și transgender în lume
- audiere privind situația drepturilor omului în Rusia și în Caucazul de Nord
- audiere privind drepturile omului în Turcia, în vederea următorului raport al Comisiei privind progresele realizate
- audiere privind drepturile LGBT și ale romilor în Balcanii de Vest
- drepturile omului în China și rolul Uniunii Europene
- audiere privind acțiunile ulterioare raportului privind apărătorii drepturilor omului

În plus, diverse schimburi de opinii au oferit deputaților din cadrul PE posibilitatea de a discuta, cu SEAE, experți externi, ambasadori și reprezentanți ai organizațiilor internaționale și naționale, ONG-uri regionale și internaționale, situațiile din diferite țări sau diverse priorități orizontale.

În completarea activității subcomisiei în domeniul drepturilor omului, departamentul de relații externe al Parlamentului oferă sprijin, pregătind note de informare și alte materiale pregătitoare sau comandând studii externe. În 2011, în cadrul Subcomisiei pentru drepturile omului, au fost elaborate și prezentate următoarele studii relevante pentru politica externă privind drepturile omului:

- Uniunea Europeană și evaluarea Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU
- Politica în domeniul drepturilor omului pe care UE o aplică în privința Rusiei
- Atelier privind tortura și detențiile secrete: perspectiva ONU și rolul UE
- Efectele politicilor din domeniul migrației asupra drepturilor omului în vecinătatea europeană.
- Drepturile omului în cadrul Parteneriatului estic
- Criteriile de referință în domeniul drepturilor omului pentru politicile externe ale UE
- Susținerea reciprocă a ombudsmanilor din țările Parteneriatului estic

Delegațiile permanente ale Parlamentului mențin o relație continuă cu țările sau organismele regionale. Vizitele delegațiilor reprezintă o ocazie importantă de a aborda în mod direct parlamentarii, funcționarii guvernamentali și societatea civilă și țările terțe. La reuniunile delegațiilor de la Bruxelles și Strasbourg participă în mod periodic ambasadorii țărilor în cauză, SEAE, ONG-uri și alți interlocutori, iar chestiunile privind drepturile omului reprezintă o componentă constată a acestor reuniuni (de exemplu în cazul Iranului și al Chinei). Președinții delegațiilor trimit periodic scrisori (în mod obișnuit ambasadorului țării în cauză) și face declarații cu privire la abuzuri specifice din domeniul drepturilor omului.

Parlamentul european întreține de asemenea contacte cu parlamentele din întreaga lume prin intermediul **adunărilor parlamentare pentru cooperare și al adunărilor parlamentare paritare**. Aceste adunări reunesc deputați din cadrul PE și membri ai parlamentelor țărilor terțe pentru a discuta provocările comune, inclusiv chestiunile care privesc drepturile omului și democrația. Adunările parlamentare paritare consacrate includ Adunarea Parlamentară a Uniunii pentru Mediterana, Adunarea Parlamentară Euro-Latinoamericană și Adunarea Parlamentară Paritară ACP-UE. În 2011, a fost constituită Adunarea Parlamentară Euronest, care include o Comisie specifică pentru afacerile politice, drepturile omului și democrația și o Comisie pentru afacerile sociale, cultura, educația și societatea civilă, pentru a da o dimensiune parlamentară inițiativei UE privind Parteneriatul estic.

Adunarea Parlamentară a Uniunii pentru Mediterana reunește deputați din cadrul PE și membri ai parlamentelor din țările UE și din țările mediteraneene care fac parte din Parteneriatul euromediteranean, inclusiv Algeria, teritoriile palestiniene ocupate, Egipt, Iordania, Israel, Liban, Maroc, Siria, Tunisia și Turcia. Cea de a șaptea reuniune a Adunării Parlamentare a Uniunii pentru Mediterana a avut loc la Roma în perioada 3 – 4 martie, pentru a discuta evenimentele politice care se desfășurau în țările din partea de sud a Mediteranei. Comisia pentru afaceri politice, drepturile omului și securitate a Adunării este responsabilă de chestiunile care privesc drepturile omului.

Cea de a cincea sesiune plenară ordinară a Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane a avut loc la Montevideo, Uruguay, în perioada 18 – 19 mai 2011. Comisia pentru afaceri politice, securitate și drepturile omului este comisia din cadrul Adunării care este responsabilă de drepturile omului.

Adunarea Parlamentară Paritară ACP-UE reunește membri ai Parlamentului European și reprezentanții aleși ai statelor din Africa, Caraibi și Pacific („țările ACP”) care semnat Acordul de la Cotonou. O parte importantă a activității Adunării Parlamentare Paritare este îndreptată în direcția promovării drepturilor omului, a democrației și a valorilor comune umanității, iar acest lucru a condus la angajamente comune asumate în cadrul conferințelor ONU. În ceea ce privește drepturile omului, cea de a 21-a sesiune desfășurată la Budapesta (16 – 18 mai 2011) a adoptat o rezoluție privind provocările referitoare la viitorul democrației și respectarea ordinii constituționale din țările ACP și UE.

Reuniunea constitutivă a Adunării Parlamentare Euronest a avut loc la 3 mai 2011 la Bruxelles. A fost deschisă de președintele Parlamentului European, Jerzy Buzek, care a remarcat faptul că procesele de reformă democratică din țările partenere din est trebuie consolidate. Prima sesiune ordinară a avut loc la 14 – 15 septembrie la Strasbourg, fiind precedată de o reuniune a celor patru comisii ale Adunării, inclusiv Comisia pentru afaceri politice, drepturile omului și democrație.

În plus, în 2011 au avut loc multe reuniuni interparlamentare care au avut o dimensiune referitoare la drepturile omului importantă. La 11 octombrie 2011, Subcomisia pentru drepturile omului, împreună cu Comisia pentru dezvoltare, au organizat o reuniune a comisiei interparlamentare cu parlamentele naționale, intitulată „Condiționalitatea drepturile omului în politica de dezvoltare”. A fost prima reuniune interparlamentară completă după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona dedicată legăturii dintre drepturile omului și dezvoltare. Principalele subiecte discutate de membrii Parlamentului European cu omologii lor de la nivel național au fost dacă condiționalitatea drepturilor omului reprezintă un obstacol în calea reducerii sărăciei și cât de eficace poate fi într-un mediu cu mai mulți donatori.

Observarea alegerilor exprimă angajamentul Parlamentului European în direcția susținerii dezvoltării și a consolidării democrației, a statului de drept și a drepturilor omului. Deputații din cadrul Parlamentului European participă fie la misiunile UE de observare a alegerilor (MOA ale UE), fie la misiunile internaționale de observare a alegerilor. În acest din urmă caz, delegația Parlamentului European participă în cadrul acestei misiuni și își coordonează activitatea cu Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) și cu Adunarea Parlamentară a Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (AP OSCE), Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei și Adunarea Parlamentară a Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (AP NATO).

Grupul de coordonare a alegerilor (ECG) din cadrul PE este responsabil pentru organizarea de ansamblu a activităților PE de observare a alegerilor. În 2011, ECG și-a exercitat pentru prima dată noul său rol consultativ pe lângă Înalțul Reprezentativ și Vicepreședintele Catherine Ashton în identificarea și planificarea MOA ale UE. ECG a jucat de asemenea un rol important în numirea deputaților din cadrul Parlamentului European în calitate de observatori-șefi ai MOA ale UE.

În 2011, PE a participat la următoarele misiuni de observare a alegerilor:

Kosovo	Alegeri parlamentare (reluat în trei localități)	9.1.2011
Sudan	Referendum privind Sudul	9 – 17.1.2011
Ciad	Alegeri parlamentare	13.2.2011
Uganda	Alegeri generale	18.2.2011
Nigeria	Alegeri prezidențiale	16.4.2011
Peru	Alegeri prezidențiale	5.6.2011
Zambia	Alegeri generale	20.9.2011
Tunisia	Adunarea Constituantă	23.10.2011
Kârgâzstan	Alegeri prezidențiale	30.10.2011
Nicaragua	Alegeri generale	6.11.2011
Republica Democratică Congo	Alegeri prezidențiale	28.11.2011

În plus, având în vedere importanța alegerilor locale desfășurate în mai 2011 în Albania, Parlamentul European a hotărât, în mod excepțional, să trimită o delegație ad hoc pentru a urmări procesul electoral din perioada alegerilor.

Parlamentele reprezintă elemente esențiale ale unei democrații funcționale, iar drepturile omului au cele mai multe șanse să fie respectate și susținute în mod activ în cadrul unei democrații. **Biroul pentru promovarea democrației parlamentare (BPDP)** funcționează în cadrul Parlamentului European cu scopul de a oferi susținere în domeniul dezvoltării parlamentare în democrațiile noi și emergente. Beneficiarii susținerii BPDP sunt instituțiile parlamentare din țările terțe, membrii și funcționarii acestora. BPDP asigură consolidarea capacităților instituționale, programe de susținere adaptate, sprijin *inter pares*, schimb de experiență și acțiuni ulterioare misiunilor de observare a alegerilor în vederea extinderii sprijinului pentru democratizare la întregul ciclu electoral.

În 2011, BPDP a organizat vizita la Parlamentul European a unui grup semnificativ de activiști politici egipteni, reprezentând o gamă largă de partide politice, grupări și candidați prezidențiali. Partenerii din cadrul Programului de burse pentru democrație al BPDP au inclus adunările parlamentare ale MERCOSUR și PARLACEN și parlamentele din Chile (Camera Deputaților), Armenia, Ghana, Mauritania și Togo. BPDP a susținut forumul parlamentar „Comunitatea democrațiilor” jucând un rol consultativ activ, organizând o reuniune la Bruxelles și participând la reuniunile forumului de la Tbilisi, Vilnius și Washington. În 2011, BPDP a organizat de asemenea, împreună cu Institutul Național Democratic pentru Afaceri Internaționale (IND) o reuniune la nivel înalt a dialogului transatlantic privind consolidarea cooperării în materie de susținere a democrației.

În vederea realizării unei mai bune sinergii și coerențe în activitatea diferitelor comisii și unități din cadrul Parlamentului European în domeniul drepturilor omului, **Grupul operativ pentru politica UE în domeniul drepturilor omului**, alcătuit din personal aparținând diferitelor servicii ale PE, s-a reunit periodic de-a lungul anului.

Necesitatea și dorința de a consolida în continuare acțiunile Parlamentului European în domeniul drepturilor omului și al promovării democrației au condus la crearea unei noi direcții pentru susținerea democrației în cadrul Direcției Generale a Parlamentului European pentru politici externe, care trebuie să își înceapă activitatea în 2012.

7. Lista abrevierilor

AA	Association Agreement
AFCO	Constitutional Affairs Committee
AFET	Committee on Foreign Affairs
AMISOM	African Union Mission in Somalia
APRM	African Peer Review Mechanism
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations
ASEM	Asia-Europe Meeting
ATP	Anti-Terrorism Proclamation
AU	African Union
BICI	Independent Commission of Inquiry
BiH	Bosnia and Herzegovina
CAT	Convention against Torture
CBSS	Country-Based Support Schemes under the EIDHR
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
CEDEAO	
CEDEF	convention internationale sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes
CENIT	national Electoral Commission

CEPOL	
CFSP	Common Foreign Security Policy
CHT	Chittagong Hill Tracts
CICIG	International Commission Against Impunity in Guatemala
CoE	Council of Europe
COHOM	Council Human Rights Working Group
COREPER	
CPT	Committee for the Prevention of Torture
CRPD	UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities
CSDP	Common Security and Defence Policy
CSO	Civil Society Organisation
CSR	Corporate Social Responsibility
CSW	Commission on the Status of Women
CVJR	Truth, Justice and Reconciliation Commission
DAS	Departamento Administrativo de Seguridad
DCFTA	Deep and Comprehensive Free Trade Area
DCI	Development Cooperation Instrument
DCI	Dialogues Facility Fund
DDPA	Durban Declaration and Programme of Action
DEVE	Committee on Development
DPRK	Democratic People's Republic of Korea
DRC	Democratic Republic of Congo
DROI	Human Rights Subcommittee of the European Parliament
EA	Electoral assistance
EaP	Eastern Partnership
EASO	European Asylum Support Office
EC	European Commission

ECCC	Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
ECCC	Extraordinary Chambers in the Court of Cambodia
ECG	Election Coordination Group
ECG	Election Coordination Group
ECHR	European Convention on Human Rights
ECRI	European Commission against Racism and Intolerance
EDF	European Development Fund
EED	European Endowment for Democracy
EEM	Election expert missions
EIB	European Investment Bank
EIDHR	European Initiative for Democracy and Human Rights
EMB	electoral management bodies
EMRIP	Expert Mechanism on the Rights of Indigenous Peoples
ENI	European Neighbourhood Instrument
ENP	European Neighbourhood Policy
ENPI	European Neighbourhood and Partnership Instrument
EOM	Election observation missions
EP	European Parliament
EPJUST	EU-Philippines Justice Support Programme
EU MS	EU Member States
EUD	EU Delegation
EUJUST LEX	Integrated Rule of Law Mission for Iraq
EUMM	EU Monitoring Mission
EUPM	EU Police Mission
EUPOL	European Union Police Mission in Afghanistan

EUPOL COPPS	European Union Police Mission for the Palestinian Territories
EURA	EU Readmission Agreement
EUREMA	EU Relocation from Malta
EURODAC	system for comparing fingerprints of asylum seekers and some categories of illegal immigrants
EUROJUST	European Union's Judicial Cooperation Unit
EUROPOL	law enforcement agency of the European Union
EUSR	EU Special Representative
EUTM	European Union military mission to contribute to the training of security forces
FAC	Foreign Affairs Council
FED	Fonds européen de développement
FEMM	Women's Rights and Gender Equality Committee
FfGE	Financing for Gender Equality
FICs	Forum Island Countries
FIDH	Fédération internationale des ligues des droits de l'Homme
FoE	freedom of expression
FoRB	freedom of thought, conscience and religion or belief
FRONTEX	EU Agency promoting, coordinating and developing European border management
FYROM	Former Yugoslav Republic of Macedonia
GAMM	Global Approach to Migration and Mobility
GCC	Gulf Cooperation Council
GCTF	Global Counter-Terrorism Forum

GNU	Government of National Unity
GoE	Government of Ethiopia
GRULAC	UN Group of Latin America and Caribbean Countries
GSP	EU's Generalised System of Preferences
HIV	Human immunodeficiency virus
HOMs	EU Heads of Missions
HR	High Representative
HR VP	High Representative Vice-President
HRC	UN Human Rights Council
HRDO	Human Rights Defender's Office
HRDs	Human Rights Defenders
ICC	International Criminal Court
ICCPR	International Covenant on Civil and Political Rights
ICERD	International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination
ICHR	Independent Commission for Human Rights
ICT	information and communication technology
ICTY	International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia
IDPs	Internally Displaced Persons
IHL	international humanitarian law
ILO	International Labour Organisation

IMT	International Monitoring Team
INEC	Independent National Electoral Committee
INGO	International nongovernmental organisation
INTA	Committee on International Trade
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance
ISAF	International Security Assistance Force
ITC-ILO	International Training Centre of the ILO
JA	Council Joint Actions
JURI	Legal Affairs Committee
JWF	Angola-EU Joint Way Forward
LAS	League of Arab States
LGBT	Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender
LGBTI	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Intersex
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs
MDG	Millennium Development Goals
MENA	Middle East and North Africa
MEP	Member of the European Parliament
MERCOSUR	Common Market of the South
MFF	Multiannual Financial Framework
NDC	National Dialogue Committee
NDI	National Democratic Institute for International Affair

NGO	Nongovernmental organisation
NSA	Non-State Actors
NSF	Somali National Security Forces
NSS	National Security Service
NTC	National Transitional Council
OAS	Organisation of American States
ODIHR	Office for Democratic Institutions and Human Rights
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
OFA	Ohrid Framework Agreement
OHCHR	United Nations High Commissioner for Human Rights
OIC	Organisation of Islamic Cooperation
OMCT	Organisation Mondiale Contre la Torture
OPCAT	Optional Protocol to the Convention against Torture
OPPD	Office for the Promotion of Parliamentary Democracy
oPt	Occupied Palestinian Territory
OSCE	Organisation for Security and Cooperation in Europe
OSCE	Organisation for Security and Cooperation in Europe
OSCE PA	Parliamentary Assemblies of the Organisation for Security and Co-operation in Europe

PA	Palestinian Authority
PACE	Parliamentary Assembly of the Council of Europe
PARLACEN	Parlamento Centroamericano
PCA	Partnership and Cooperation Agreement
PCA	Partnership and Cooperation Agreement
PCNA	Post-Crisis Needs Assessment
PDO	Public Defenders Office
PMSC	private military and security companies
PSWG	Peace Support Working Group
RCCR	Royal Committee on Constitutional Review
RTG	Royal Thai Government
SAA	Stabilisation and Association Agreement
SADC	Southern African Development Community
SAF	Sudan Armed Forces
SAP	Stabilisation and Association Process
SPLA	Sudan People's Liberation Army
SPRING	Support to Partnership, Reform and Inclusive Growth Programme
SPT	UN Subcommittee on Prevention of Torture
SRT	Special Rapporteur on Torture
TAIEX	Technical Assistance and Information Exchange Instrument
TDCA	Trade Cooperation and Development Agreements
TIPNIS	Territorio Indigena Parque Natural Isiboro Sécure
US	United States of America
UAE	United Arab Emirates
UfM	Union for the Mediterranean
UN	United Nations
UNAMA	United Nations Assistance Mission in Afghanistan

UNAMID	United Nations-African Union Mission in Darfur
UNCAT	United Nations Convention against Torture
UNDP	United Nations Development Programme
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
UNGA	United Nations General Assembly
UNGP	United Nations Guiding Principle
UNHCR	UN Refugee Agency
UNICEF	United Nations Children's Fund
UNMIS	United Nations Missions in Sudan
UNSCR	United Nations Security Council Resolution
UPR	Universal Periodic Review
USA	United States of America
USICVR	Unidad de seguimiento a las recomendaciones de la Comisión Verdad y Reconciliación
WCAR	World Conference against Racism, Racial Discrimination, Xenophobia and Related Intolerance

ANNEX 1 - PLEDGES MADE TO THE 31ST INTERNATIONAL CONFERENCE OF THE RED CROSS AND RED CRESCENT, GENEVA, 28 NOVEMBER TO 1 DECEMBER 2011.

For the years 2012 – 2015, we, the European Union and its Member States (Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, United Kingdom), hereby pledge:

1. Missing persons

The EU and its Member States are concerned by the enforced disappearance of persons during armed conflicts and by the profound humanitarian consequences borne by families of missing persons in these circumstances.

The EU Member States therefore pledge:

- to consider ratifying the 2006 Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance;
- to consider adopting other measures aiming at avoiding enforced disappearances, such as those included in the model law suggested by the ICRC;
- to support mechanisms to investigate effectively and resolve the cases of missing persons in several regions of the world;
- to encourage processes acknowledging the rights and needs of families of missing persons and aiming at adjusting national legislation and programmes to meet these needs.

2. International Criminal Court

The EU and its Member States consider that those who have committed serious crimes of concern to the international community, including war crimes, crimes against humanity or the crime of genocide should be brought to justice.

In line with their efforts to fight impunity, the EU and its Member States pledge:

- to continue to promote the universality and preserve the integrity of the Rome Statute;
- to include the fight against impunity for the most serious crimes of international concern as one of the shared values of the EU and its partners through the insertion of provisions concerning the ICC and international justice into EU agreements with third parties;
- to continue their support to the Court, civil society and to third States interested in receiving assistance in order to become party to the Rome Statute or to implement it;

3. International Humanitarian Law Instruments

The EU and its Member States are convinced that national implementation and enforcement of international humanitarian law and other relevant legal instruments which have an impact on international humanitarian law are of great importance and fall under States' responsibilities.

In line with the EU Guidelines on promoting compliance with International Humanitarian Law, the EU Member States pledge:

- to work towards further participation in the principal international humanitarian law instruments and other relevant legal instruments which have an impact on international humanitarian law by considering ratification of the following instruments to which they are not yet all party, namely:

Additional Protocol III to the Geneva Conventions;

The Hague Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict and its First and Second Protocols;

The Optional Protocol to the UN Convention on the Rights of the Child on the involvement of children in armed conflict;

The Ottawa Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines;

Protocol II, as amended on 3 May 1996, and Protocol V to the 1980 Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects;

The Convention on the prohibition of military use of environmental modification techniques.

In order to improve implementation of international humanitarian law at the national level the EU and its Member States pledge:

- to support States in their efforts to adopt relevant national legislation pertinent to their international humanitarian law obligations;

to support the existing international humanitarian law mechanisms and to envisage, if deemed relevant, making use of the services of the International Humanitarian Fact-Finding Commission constituted under Article 90 of Additional Protocol I.

4. Promotion and dissemination of international humanitarian law

The EU and its Member States underline that proper training in, and dissemination of, international humanitarian law is required to ensure better compliance with international humanitarian law in time of armed conflict.

In line with the EU Guidelines on promoting compliance with International Humanitarian Law and the 2007 European Consensus on Humanitarian Aid, the EU and its Member States pledge:

- to pursue their efforts in promoting dissemination and training in international humanitarian law in third countries, including in peacetime, in particular to national authorities, armed non-state actors and humanitarian actors.

The EU Member States pledge:

- to continue their efforts in promoting dissemination and training in international humanitarian law inside the EU, in particular to military and civilian personnel, involved in crisis management operations.

5. Fundamental Procedural and other Guarantees

The EU and its Member States reaffirm their determination to respect fundamental procedural guarantees for all persons detained in relation to an armed conflict as enshrined in the applicable rules of international humanitarian law and/or international human rights law.

The EU and its Member States therefore pledge to promote respect of fundamental procedural guarantees through a wide range of measures including:

- Training for staff participating in EU military and civilian crisis management operations in fundamental procedural guarantees.

Endeavouring to ensure implementation of those standards by third parties involved in EU operations.

- Supporting dissemination and training sessions on implementation of fundamental procedural guarantees.
- Recalling the importance of respecting fundamental procedural guarantees in dialogue with other States.

6. Anti-Personnel Landmines, Cluster Munitions, Improvised Explosive Devices and

Explosive Remnants of War

The EU and its Member States are concerned by the threats posed by anti-personnel landmines, cluster munitions, improvised explosive devices and explosive remnants of war.

The EU Member States therefore pledge:

- to advocate as appropriate in support of international instruments seeking to address humanitarian hazards of explosive remnants of war, cluster munitions, improvised explosive devices and anti personnel landmines;
- to encourage as appropriate States Parties to the Anti-Personnel Mine Ban Convention and the Convention on Cluster Munitions to make timely reports in accordance with the relevant provisions of these treaties.

Joint pledge by EU Member States and National Red Cross Societies

1 Strengthening international humanitarian law through the adoption of an effective Arms Trade Treaty

The European Union Member States and their National Red Cross Societies, noting the utility of the 2008 EU Common Position defining common rules governing the control of exports of military technology and equipment and related EU instruments, are concerned that the widespread availability of weapons facilitates violations of international humanitarian law, and hampers the provision of assistance to victims of armed conflict, and are convinced of the relevance of promoting and further strengthening the regulatory framework governing transfers of conventional arms.

In line with the updated EU Guidelines on promoting compliance with International Humanitarian Law and the relevant Council Conclusions, the European Union Member States, with support from their respective National Red Cross Societies, therefore pledge:

- to engage in an exchange of information, to the extent considered appropriate and pertinent by the European Union Member States, on the negotiation in 2012 of a strong and robust Arms Trade Treaty with the highest possible legally binding standards which would prevent conventional weapons from being used to violate international humanitarian law.

Anexa 2 - Rezoluții privind drepturile omului în 2011

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122 - dezbateri în regim de urgență sau rezoluții

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2 - rezoluții referitoare la declarații

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 048 - procedura din proprie inițiativă

1. Rezoluția Parlamentului European din 20 ianuarie 2011 referitoare la Pakistan, în special la asasinarea guvernatorului Salmaan Taseer

2011/2522(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

2. Rezoluția Parlamentului European din 20 ianuarie 2011 referitoare la Iran – cazul lui Nasrin Sotoudeh

2011/2524(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

3. Rezoluția Parlamentului European din 19 ianuarie 2011 referitoare la situația din Haiti la un an după cutremur: ajutorul umanitar și reconstrucția

2010/3018(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2

4. Rezoluția Parlamentului European din 20 ianuarie 2011 referitoare la situația creștinilor în contextul libertății religioase

2011/2521(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2

- 5. Rezoluția Parlamentului European din 20 ianuarie 2011 referitoare la Brazilia: extrădarea lui Cesare Battisti**
2011/2523(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 6. Rezoluția Parlamentului European din 20 ianuarie 2011 referitoare la situația din Belarus**
2011/2514(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 7. Rezoluția Parlamentului European din 17 februarie 2011 referitoare la Yemen: persecutarea delincvenților minori, în special cazul lui Muhammed Taher Thabet Samoum**
2011/2572(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 8. Rezoluția Parlamentului European din 17 februarie 2011 referitoare la confruntările de la frontiera dintre Thailanda și Cambodgia**
2011/2571(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 9. Rezoluția Parlamentului European din 17 februarie 2011 referitoare la Uganda: asasinarea lui David Kato**
2011/2573(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 10. Rezoluția Parlamentului European din 17 februarie 2011 referitoare la statul de drept în Rusia**
2011/2515(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2

11. Rezoluția Parlamentului European din 17 februarie 2011 referitoare la situația din Egipt

2011/2555(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2

12. Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2011 referitoare la prioritățile celei de 16-a sesiuni a Consiliului Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și procesul de revizuire din 2011

2011/2570(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2

13. Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2011 referitoare la Pakistan, în special la asasinarea lui Shahbaz Bhatti

2011/2612(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

14. Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2011 referitoare la vecinătatea sudică, în special Libia

2011/2616(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2

15. Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2011 referitoare la situația și patrimoniul cultural din Kashgar (regiunea autonomă uigură Xinjiang din China)

2011/2614(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

16. Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2011 referitoare la abordarea UE privind Iranul

2010/2050(INI)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 048

- 17. Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2011 referitoare la Belarus (în special cazurile lui Ales Mikhalevich și al Nataliei Radina)**
2011/2613(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 18. Rezoluția Parlamentului European din 7 aprilie 2011 referitoare Zimbabwe**
2011/2658(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 19. Rezoluția Parlamentului European din 7 aprilie 2011 referitoare la interzicerea desfășurării alegerilor pentru un guvern al Tibetului în exil în Nepal**
2011/2657(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 20. Rezoluția Parlamentului European din 7 aprilie 2011 referitoare la situația din Siria, Bahrain și Yemen**
2011/2645(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 21. Rezoluția Parlamentului European din 7 aprilie 2011 referitoare la situația din Côte d'Ivoire**
2011/2656(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 22. Rezoluția Parlamentului European din 7 aprilie 2011 referitoare la cazul lui Ai Weiwei**
2011/2664(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 23. Rezoluția Parlamentului European din 12 mai 2011 referitoare la situația din Sri Lanka**
2011/2684(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

- 24. Rezoluția Parlamentului European din 12 mai 2011 referitoare la Belarus**
2011/2686(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 25. Rezoluția Parlamentului European din 12 mai 2011 referitoare la Azerbaidjan**
2011/2685(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 26. Rezoluția Parlamentului European din 9 iunie 2011 referitoare la Ucraina: cazurile Iuliei Timoșenko și ale altor membri ai fostului guvern**
2011/2714(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 27. Rezoluția Parlamentului European din 9 iunie 2011 referitoare la situația din Sudan și Sudanul de Sud în urma referendumului din 2011**
2011/2717(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 28. Rezoluția Parlamentului European din 9 iunie 2011 referitoare la summitul UE-Rusia**
2011/2716(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 29. Rezoluția Parlamentului European din 9 iunie 2011 referitoare la situația din Madagascar**
2011/2712(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 30. Rezoluția Parlamentului European din 9 iunie 2011 referitoare la Guantánamo: o condamnare iminentă la pedeapsa cu moartea**
2011/2713(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

- 31. Rezoluția Parlamentului European din 7 iulie 2011 referitoare la Siria, Yemen și Bahrain în contextul situației din lumea arabă și din Africa de Nord**
2011/2756(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 32. Rezoluția Parlamentului European din 7 iulie 2011 referitoare la pregătirea alegerilor din decembrie 2011 pentru Duma de Stat din Rusia**
2011/2752(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 33. Rezoluția Parlamentului European din 7 iulie 2011 referitoare la Indonezia, inclusiv atacuri asupra minorităților**
2011/2748(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 34. Rezoluția Parlamentului European din 7 iulie 2011 referitoare la India, în special la pedeapsa cu moartea împotriva lui Davender Pal Singh**
2011/2749(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 35. Rezoluția Parlamentului European din 7 iulie 2011 referitoare la Republica Democrată Congo și la violurile în masă din sudul provinciei Kivu**
2011/2747(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 36. Rezoluția Parlamentului European din 15 septembrie 2011 referitoare la Sudan: situația din Kordofanul de Sud și izbucnirea luptelor în statul Nilul Albastru**
2011/2806(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

- 37. Rezoluția Parlamentului European din 15.09.11 referitoare la situația din Siria**
2011/2812(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 38. Rezoluția Parlamentului European din 15 septembrie 2011 referitoare la situația din Libia**
2011/2811(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 39. Rezoluția Parlamentului European din 15 septembrie 2011 referitoare la Eritreea: cazul lui Dawit Isaak**
2011/2807(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 40. Rezoluția Parlamentului European din 15 septembrie 2011 referitoare la foametea din Africa de Est**
2011/2814(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 41. Rezoluția Parlamentului European din 15 septembrie 2011 referitoare la Belarus: arestarea apărătorului drepturilor omului Ales Beliațki**
2011/2805(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 42. Rezoluția Parlamentului European din 29 septembrie 2011 referitoare la situația din Palestina**
2011/2828(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 43. Rezoluția Parlamentului European din 28 septembrie 2011 referitoare la drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen la Organizația Națiunilor Unite**
2011/2821(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2

- 44. Rezoluția Parlamentului European din 27 octombrie 2011 referitoare la Tibet, în special la autoincendierea călugărițelor și călugărilor**
2011/2874(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 45. Rezoluția Parlamentului European din 27 octombrie 2011 referitoare la situația din Egipt și Siria, în special la situația comunităților creștine**
2011/2881(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
- 46. Rezoluția Parlamentului European din 27 octombrie 2011 referitoare la situația din Bahrain**
2011/2875(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 47. Rezoluția Parlamentului European din 17 noiembrie 2011 referitoare la Egipt, în special la cazul bloggerului Alaa Abd El-Fattah**
2011/2909(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 48. Rezoluția Parlamentului European din 17 noiembrie 2011 referitoare la Iran – cazuri recente de încălcare a drepturilor omului**
2011/2908(RSP)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122
- 49. Rezoluția Parlamentului European din 17 noiembrie 2011 referitoare la sprijinul acordat CPI de către UE: confruntarea cu provocările și învingerea dificultăților**
2011/2109(INI)
Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 048

50. Rezoluția Parlamentului European din 15 decembrie 2011 referitoare la Tunisia: cazul lui Zacharia Bouguira

2011/2947(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

51. Rezoluția Parlamentului European din 15 decembrie 2011 referitoare la situația femeilor în Afganistan și Pakistan

2011/2946(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

52. Rezoluția Parlamentului European din 15 decembrie 2011 referitoare la Azerbaidjan, în special cazul lui Rafiq Tagi

2011/2945(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 122

53. Rezoluția Parlamentului European din 15 decembrie 2011 referitoare la situația din Siria

2011/2880(RSP)

Regulamentul de procedură al Parlamentului European PE 110-p2
